

پژوهشگاه نیرو
وزارت نیرو

کارنامه پژوهشی

سال ۱۳۸۷

پیشگفتار

وجود منابع قابل توجه انرژی‌های اولیه یکی از مزیت‌هایی است که کشور ایران تاکنون از آن بهره‌مند بوده است. نکته بالهمیت در این خصوص آن است که این منابع که درواقع یک فرصت خدادادی بشمار می‌آید، نباید به تهدید تبدیل شوند. به این ترتیب شفافسازی راهکارهای بکارگیری بهینه این منابع در قالب تحقیقات کاربردی، تحقیق و توسعه (یا به تعبیر مصطلح، تحقیقات توسعه‌ای) از اهمیت بسزایی برخوردار است.

صنعت برق، به عنوان یکی از صنایع زیربنائی، نقش مهمی در رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور بازی می‌کند. به این ترتیب انجام تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای در این صنعت بادیدگاه بهینه‌سازی، برنامه‌ریزی، دستیابی به دانش فنی طراحی و ساخت تجهیزات و حفظ محیط زیست، جایگاه ویژه‌ای دارد. از این رو، پژوهشگاه نیرو در تداوم اجرای برنامه پنجساله ۱۳۸۴-۱۳۸۸ خود، در سال ۱۳۸۷ نیز نسبت به ادامه اجرای پروژه‌های توسعه‌ای و کاربردی برای صنعت برق اقدام نمود به‌گونه‌ای که تعداد ۴۴ پروژه را در این سال به‌انجام رساند.

استفاده حداکثر از نیروهای متخصص و امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری داخل کشور، توسعه ارتباطات بین‌المللی و بکارگیری فنون مختلف مدیریت و کنترل پروژه از جمله مواردی بوده که جهت ارتقاء کیفیت انجام پروژه‌ها در سال ۱۳۸۷ مورد نظر و توجه قرار گرفت.

دیگر نکته قابل بیان، تمرکز بیشتر بر تعریف و اجرای پروژه‌های راهبردی و آینده‌نگاری بود. استفاده از پتانسیل بالقوه پژوهشگاه برای انجام این نوع پروژه‌ها ارزش افزوده قابل توجهی برای صنعت برق بدنیال خواهد داشت و به این ترتیب سعی خواهد شد در برنامه‌ریزی سبد پروژه‌های پژوهشگاه برای سال‌های آینده، رویکردی جدی به تعریف و اجرای پروژه‌های راهبردی ایجاد گردد.

همچنین با توجه به لزوم آماده بودن پژوهشگاه برای انجام وظائف محوله در شرایط مختلف، اجرای پروژه « برنامه‌ریزی راهبردی پژوهشگاه نیرو » از اواخر سال ۱۳۸۷ آغاز شد. تدقیق مأموریت، اهداف استراتژیک و استراتژی‌ها و برنامه‌های اجرائی متناظر از اهداف این پروژه می‌باشد و امید است با اجرای آن، اثربخشی پژوهشگاه بر صنعت برق بیش از پیش گردد.

در پایان، امید دارد فعالیت‌های انجام شده در سال ۱۳۸۷ و نتایج آنها در حل مشکلات و رفع نیازهای صنعت برق مؤثر و سودمند بوده باشد.

فهرست مندرجات

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	۵
اهداف و فعالیت‌های پژوهشگاه نیرو و نمودار سازمانی پژوهشگاه نیرو ز.....	۶
پژوهشکده برق.....	۷
معرفی پژوهشکده توسعه و تکمیل نرم‌افزار پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت پژوهشگاه نیرو.....	۳
توسعه نرم‌افزار سبا به‌منظور بکارگیری در تحلیل‌های شبکه توزیع طرح آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه تجهیزات الکتریکی انجام عملیات عمرسنجی عایقی ژنراتور واحد ۳ نیروگاه شازند ارak از طریق پیاده‌سازی تست‌های Off-line و تحلیل نتایج مدیریت طرح بخش تعیین پارامترهای دینامیکی نیروگاه‌های طرح مطالعات جامع شبکه برق ایران امکانسنجی و ارائه راهکار سیستم جایگزین مناسب راهانداز برای واحدهای گازی نیروگاه مجتمع پتروشیمی رازی پژوهشکده تولید نیرو.....	۱۷
معرفی پژوهشکده طرح آزمایشگاه اتوماسیون صنعتی بهینه‌سازی سیستم تهویه کوبه‌های توربین، انتقال قدرت و اگزور واحدهای GE-F9 نیروگاه گازی آبادان طراحی و پیاده‌سازی سیستم مستقیم مانیتورینگ و آنالیز ارتعاشات بر روی مجموعه توربین - ژنراتور یک واحد نیروگاه گازی آبادان تدوین روش مناسب برای تست مودال و استخراج پارامترهای دینامیکی اجزاء مکانیکی - دینامیکی در صنعت برق و پیاده‌سازی آن برای پره توربین و دمپرهای خطوط انتقال طراحی و نظارت بر ساخت یک دستگاه کولر رونم برای واحدهای آ.ا.گ نیروگاه گازی ری با استفاده از سطوح پیشرفته طرح آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه تولید ارزیابی عملکرد پروژه‌های بهینه‌سازی و افزایش کارآیی بخش تولید با هدف بهینه‌سازی فرآیند تعریف و اجرای این پروژه‌ها در وزارت نیرو تهیه نرم‌افزار محاسبه و تحلیل قیمت تمام‌شده برق تولیدی و تعیین توزیع بهینه تولید برق در نیروگاه گازی آبادان پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو.....	۳۱
معرفی پژوهشکده توسعه نرم‌افزار شبیه‌ساز آزمون نوعی برج‌های انتقال نیرو براساس تئوری قابلیت اطمینان سازه‌ها طرح جامع تأمین برق ایستگاه‌های تلویزیونی میان قدرت و پُرقدرت سازمان صدا و سیما ارائه خدمات کمیته فنی طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق برقراری طبقه بندی برق ایرانی با کاهش طول فیدرهای فشار ضعیف و توسعه فیدرهای فشار متوسط با هدف کاهش تلفات پشتیبانی و نظارت بر تولید صنعتی هشداردهنده زلزله طرح آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه انتقال و توزیع امکانسنجی رفع مشکلات ایزو‌لاسیون پست ۲۳۰ کیلوولت فولاد خوزستان از نقطه نظر آلودگی	۴۰
.....	۶۰

تحقیق و بررسی راجع به ساخت مقره سوزنی پلیمری-سرامیکی ۶۲
مطالعه و بررسی روش‌های غیرمخرب تعیین وضعیت کابل‌های فشارمتوسط و فشارقوی XLPE ۶۴
پژوهشکده انرژی و محیط زیست..... ۶۶
معرفی پژوهشکده ۶۷
تعیین معیار مصرف انرژی الکتریکی مشترکین خانگی جهت ارائه برنامه‌های استراتژیک مدیریت مصرف برق تحت پوشش شرکت برق منطقه‌ای تهران ۶۸
طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه انرژی ۷۰
تدوین اطلس آلدگی نیروگاههای کشور ۷۲
طراحی و ساخت سیستم تهویه مطبوع دسیکنت جامد خورشیدی با ظرفیت ۵تن تبرید ۷۵
مطالعات و طراحی سیستم مدیریت و بهره‌برداری بیوگاز در محل جدید دفن زباله شهر مشهد ۷۷
دورنمای توسعه همکاری‌های مشترک ایران و ارمنستان در بخش انرژی ۸۰
برنامه‌ریزی راهبردی تحقیقات شرکت برق منطقه‌ای مازندران ۸۲
پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه..... ۸۵
معرفی پژوهشکده ۸۶
طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه کنترل و مدیریت شبکه ۸۷
پشتیبانی و نظارت بر تولید صنعتی دستگاههای نشانگر خط ۹۰
الحاقیه طرح تکمیلی طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار اسکادا ۹۲
تحقیق و پژوهش در زمینه توسعه و صنعتی کردن RTU توزیع با قابلیت کارکرد بهصورت Master در پست‌های توزیع و فوق توزیع ۹۴
بررسی سیستم کنترل و مانیتورینگ شبکه الکتریکال مجتمع مس میدوک و ارائه پیشنهاد(ها) جهت کارکرد بهینه مجتمع ۹۷
تحقیق، طراحی و ساخت مودم با مشخصات بهینه و قابلیت تنظیم پهنای باند بهمنظور استفاده در محیط انتقال H.V ۱۰۰
پشتیبانی فنی و نظارت بر تولید صنعتی PLC دیجیتال ۱۰۳
مرکز شیمی و مواد..... ۱۰۷
معرفی پژوهشکده ۱۰۸
طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه شیمی و مواد ۱۱۰
تدوین دانش فنی ساخت قطعات توربین گازی فریم ۹ ..... ۱۱۲
تهیه شناسنامه فنی یراق‌آلات شبکه‌های هوایی توزیع نیرو براساس نمونه‌های مرغوب موجود ۱۱۳
تحقیق در علل ترک خوردن پرده‌های ثابت ردیف اول توربین گازی فریم ۹ تیروگاه منتظر قائم ۱۱۴
تدوین دانش فنی برآورد عمر باقیمانده پره متحرک توربین گاز ۱۱۵
ساخت نانوپودر ZnO مورد مصرف در برقگیرهای اکسیدروری و ساخت نمونه قرص ۱۱۶
پشتیبانی و نظارت بر ترمیم مقره‌ها و بوشینگ‌های پست با استفاده از مواد پلیمری ۱۱۸
مدیریت آموزش..... ۱۲۰
اهم فعالیت‌های آموزشی انجام شده در سال ۱۳۸۷ ..... ۱۲۱
خلاصه آماری فعالیت‌های آموزشی ۱۲۲
تولید صنعتی نمونه‌های تحقیقاتی و همکاری‌های علمی-بین‌المللی..... ۱۲۸
واگذاری امتیاز دانش فنی نمونه تحقیقاتی برای تولید صنعتی ۱۲۹
دریافت لوح تندیس جشنواره خلاقیت و نوآوری در عرصه صنعت و معدن ۱۳۱

افتتاح و راهاندازی خط تولید صنعتی اسپیسر ST بین فازی (یکی از محصولات منتج از تحقیقات پژوهشگاه نیرو) با حضور معاون وزیر نیرو در امور تحقیقات و منابع انسانی ۱۳۲
مبادله تفاهمنامه با پژوهشگاه صنعت نفت و پارک علمی-فناوری پرديس ۱۳۴
مقره سوزنی پلیمری-سرامیکی ۱۳۵
مالتی پلکسر صوت و داده برای افزایش ظرفیت PLC های آنالوگ ۱۳۸
همکاری های علمی - بین المللی ۱۴۲
همکاری با سازمان آیسیکو ۱۴۳
همکاری های علمی پژوهشگاه نیرو و دانشگاه پلی تکنیک نانت فرانسه ۱۴۸
همکاری با انجمن تخصصی بین المللی IERE ۱۴۹
شرکت در نشست اقتصادی اوراسیا و مذاکره با مؤسسه تحقیقات اقتصادی جمهوری قراقستان ۱۵۲
قراردادها و تفاهمنامه های مبادله شده توسط پژوهشگاه نیرو با دانشگاهها، مؤسسات تحقیقاتی و شرکت های داخلی و خارجی ۱۵۳
مرکز آزمایشگاه های مرجع ۱۵۵
سازه های انتقال نیرو ۱۶۰
رله و حفاظت ۱۶۲
فشارقوی ۱۶۵
کلید مینیاتوری ۱۶۷
مهندکی ۱۶۹
اتصال کوتاه ۱۷۱
آلودگی هوا و عوامل فیزیکی ۱۷۳
سنجرش کیفیت ۱۷۵
تجزیه دستگاهی آب و بخار ۱۷۷
رنگ و پوشش ۱۷۹
سوخت و روغن ۱۸۱
متالورژی و مواد ۱۸۴
ماشین های الکتریکی ۱۸۶
الکترونیک صنعتی ۱۸۸
ارتعاشات و آکوستیک ۱۹۰
ترموهیدرولیک ۱۹۲
کالیبراسیون دما و فشار ۱۹۴
مخابرات صنعت برق ۱۹۶
آنالیز سوخت گاز ۱۹۸
سرامیک و پلیمر ۲۰۰
سیم و کابل ۲۰۲
فهرست مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۷ ..... ۲۰۵
مقالات چاپ و ارائه شده در کنفرانس های ملی و بین المللی ۲۰۶
مقالات چاپ شده در مجلات و نشریات ۲۱۷
مقالات چاپ شده در مجلات نمایه شده (ISI) ۲۲۰

مقدمه

این گزارش به معرفی اهم فعالیت‌های پژوهشی پژوهشگاه نیرو در سال ۱۳۸۷ می‌پردازد. رئوس مطالب به ترتیب عبارتند از: معرفی پژوهه‌های خاتمه‌یافته در پژوهشکده‌های مختلف، عملکرد مدیریت آموزش، تجاری‌سازی نتایج تحقیقات و همکاری‌های بین‌المللی، آزمایشگاههای مرجع و درنهایت فهرست مقالات منتشرشده توسط پژوهشگران.

آنچه که به عنوان خلاصه عملکرد پژوهشگاه نیرو در سال ۱۳۸۷ می‌توان عنوان نمود، بشرح زیر می‌باشد:

۱- حجم قراردادهای در دست انجام بالغ بر ۱۰۰ میلیارد ریال بوده که در قالب حدود ۱۱۰ پژوهه در ۶ پژوهشکده، در دست اجرا بوده است.

۲- تعداد ۴۴ پژوهه از پژوهه‌های در دست اجرا، خاتمه یافته است.

۳- در راستای تجاری‌سازی نتایج تحقیقات، دانش فنی ۲ محصول جدید برای تولید انبوہ به بخش خصوصی واگذار شد. به این ترتیب راه‌اندازی خطوط تولید محصولات حاصل از نتایج طرح‌های تحقیقاتی پژوهشگاه نیرو در سال ۱۳۸۷ نیز تداوم یافت.

۴- کلیه آزمایشگاههایی که پیشتر موفق به اخذ تائیدیه ISO/IEC17025 از مؤسسه DAP آلمان شده بودند با موفقیت مراحل ممیزی مراقبتی را پشت سر گذاشتند. این امر زمینه مناسب برای تداوم ارائه خدمات آزمایشگاهی پژوهشگاه را فراهم آورده است.

کارنامه پژوهشی سال ۱۳۸۷ به دو زبان فارسی و انگلیسی از طریق سایت پژوهشگاه به آدرس www.nri.ac.ir در دسترس می‌باشد.

اهداف و فعالیت‌های پژوهشگاه نیرو

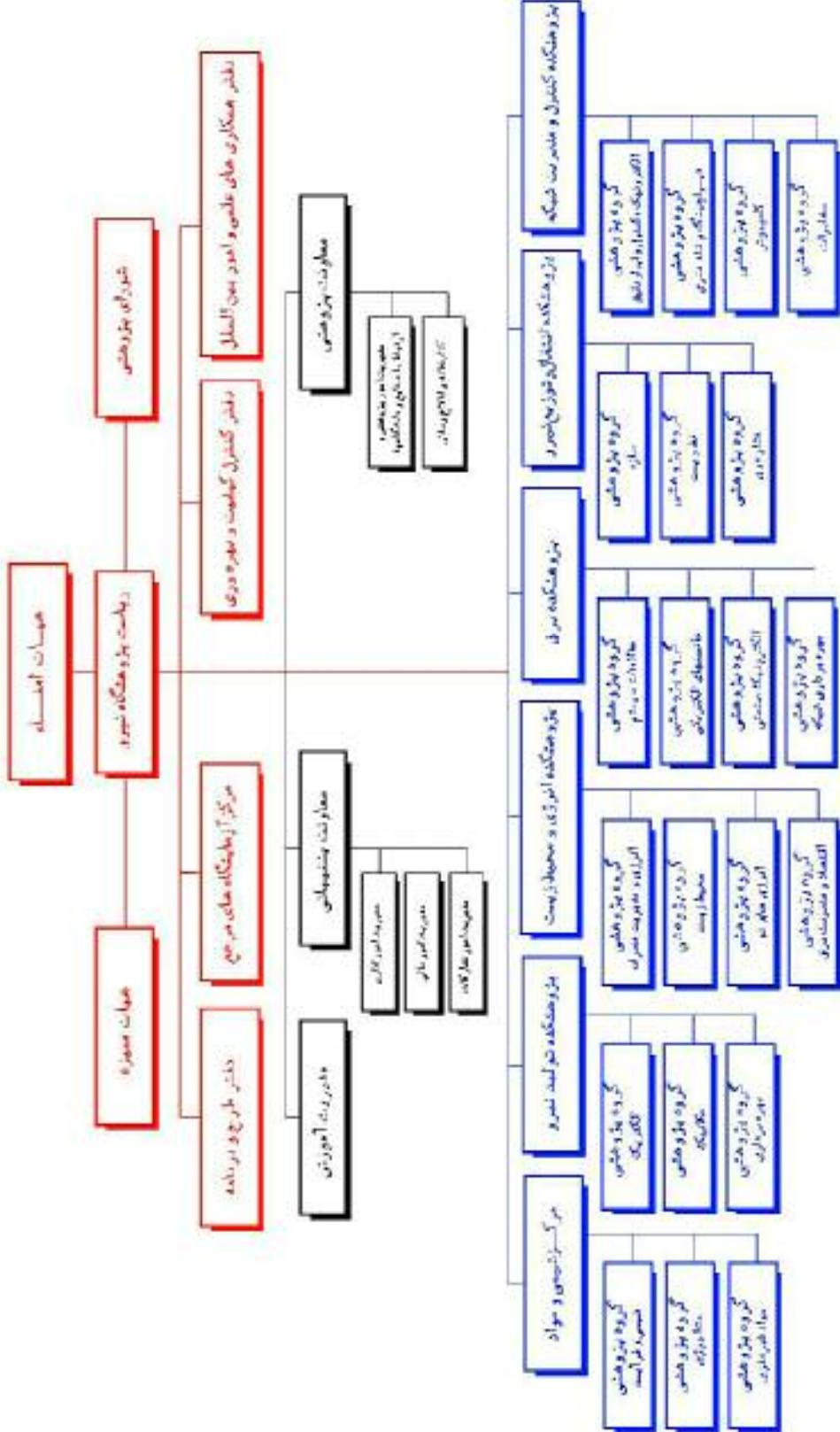
اهداف

- ۱- کمک به حل مسائل و مشکلات و تنگناهای کشور در زمینه‌های مرتبط با وظائف وزارت نیرو
- ۲- همکاری با مراکز آموزش عالی، مؤسسات پژوهشی و سازمان‌های اجرائی در زمینه‌های پژوهشی
- ۳- توسعه دانش و فناوری مرتبط با تخصص‌های موجود در وزارت نیرو
- ۴- انتقال تجربه سایر کشورها در زمینه فناوری و دستیابی به دانش فنی با هدف خودکفایی در ارتباط با وظائف و نیازهای وزارت نیرو
- ۵- انتشار انواع کتب علمی و نتایج تحقیقات و استفاده از فناوری ارتباطات با ایجاد شبکه‌های وسیع کامپیوتری بهمنظور دستیابی به آخرین اطلاعات فنی در جهان

۱- فعالیت‌ها

- ۱- انجام طرح‌های پژوهشی بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای با هدف دستیابی به دانش فنی و موردنیاز وزارت نیرو در داخل کشور با توجه به اصل توسعه پایدار
- ۲- بررسی و شناسایی نیازهای گوناگون برنامه‌های تحقیقاتی موردنظر در زمینه‌های مختلف علمی، تحقیقاتی و بهره‌گیری مطلوب از امکانات در جهت برنامه‌ریزی طرح‌های تحقیقاتی مرتبط و متناسب با نیازهای وزارت نیرو
- ۳- انجام فعالیت‌های ضروری در جهت بکارگیری نتایج تحقیقات
- ۴- فراهم آوردن امکانات لازم و متناسب با برنامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی مربوط
- ۵- بررسی و شناسایی و رفع نیازهای تحقیقاتی موردنیاز وزارت نیرو
- ۶- ایجاد ارتباط فعال و سازنده با سایر مؤسسات و جوامع علمی و پژوهشی در داخل و خارج کشور از طریق برگزاری گردهمایی‌های علمی، مبادله محقق و یا اجرای پروژه‌های تحقیقاتی مشترک جهت دستیابی هرچه بیشتر به علوم و فناوری جدید در زمینه‌های مرتبط با اهداف و سیاست‌های پژوهشگاه
- ۷- ایجاد ارتباط مطلوب با نیروهای متخصص و مبتکر در مراکز علمی و پژوهشی کشور و فراهم نمودن امکانات لازم برای آنها در جهت یاری رساندن به اهداف پژوهشگاه
- ۸- بهره‌گیری از آخرین نتایج تحقیقات و پیشرفت‌های علمی بهمنظور توسعه علمی، اقتصادی و اجتماعی در جهت توسعه اهداف برنامه‌های تحقیقاتی پژوهشگاه
- ۹- مطالعه و تحقیق در مورد ساخت و تأمین نیازهای بنیادی و فنی انواع نیروگاهها، پست‌ها، خطوط انتقال نیرو و سایر مسائل مرتبط با وزارت نیرو و کارخانجات وابسته به آن

نمودار تشکیلاتی بروزهنجاه نیرو و

پژوهشکده برق

- گروه پژوهشی مطالعات سیستم
- گروه پژوهشی ماشین های الکتریکی
- گروه پژوهشی الکترونیک صنعتی
- گروه پژوهشی بهره برداری شبکه

معرفی پژوهشکده

پژوهشکده برق از سه گروه پژوهشی زیر تشکیل شده است:

- مطالعات سیستم
- ماشین‌های الکتریکی
- الکترونیک صنعتی

این پژوهشکده دارای دو آزمایشگاه فعال ماشین‌های الکتریکی و الکترونیک صنعتی بوده که علاوه بر سرویس‌دهی به پژوههای پژوهشکده، نیاز سازمان‌ها و یا شرکت‌های وابسته به وزارت نیرو و یا غیروابسته و خصوصی را در زمینه انجام تست‌های لازم برآورده می‌سازد.

زمینه‌های اصلی فعالیت‌های پژوهشکده برق که بر مبنای آنها محورهای تحقیقاتی گروههای پژوهشی تعریف شده‌اند و پژوههای جاری و خاتمه‌یافته پژوهشکده نیز در راستای آنها می‌باشند، بشرح زیر هستند:

- توسعه ابزارهای محاسباتی و نرم‌افزارهای کاربردی در زمینه طراحی، بهره‌برداری و مطالعات سیستم قدرت
- ارائه راهکارهای مهندسی جهت حل مشکلات و مسائل صنعت برق و یا بهینه‌سازی و بهبود عملکرد در بخش‌های مختلف طراحی و بهره‌برداری شبکه
- ایجاد و توسعه دانش فنی موردنیاز جهت طراحی و یا بهبود عملکرد ماشین‌های الکتریکی بزرگ، متوسط و کوچک اعم از موتورها و ژنراتورها، ارائه روش‌های پیشرفته مانیتورینگ، عیب‌یابی، تعییر و نگهداری ماشین‌های الکتریکی
- مطالعه، طراحی و ساخت نمونه‌های آزمایشگاهی و نیمه‌صنعتی تجهیزات الکترونیک قدرت، مورد کاربرد در صنعت برق در دو بخش شبکه و نیروگاه
- تدوین استانداردهای موردنیاز شبکه‌های قدرت اعم از استانداردهای برنامه‌ریزی و طراحی شبکه‌های انتقال، فوق توزیع و توزیع، مبانی کیفیت انرژی الکتریکی، استانداردهای تجهیزات مورد استفاده در شبکه‌های قدرت و استانداردهای بهره‌برداری از شبکه قدرت

در سال 1388، تعداد 7 پژوهه توسط پژوهشکده برق به انجام رسیده که در ادامه به معرفی آنها پرداخته شده است.

عنوان پروژه:

توسعه و تکمیل نرم افزار پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت پژوهشگاه نیرو

مدیر پروژه: سعیده برقی‌نیا	گروه مجری: مطالعات سیستم
کد پروژه: PONPN01	کارفرما: پژوهشگاه نیرو
همکاران: محمدباقر منهاج، بابک نجار اعرابی، سیما کمانکش، محمدحسین خسروی زنجانی، نریمان مهدوی، علی‌اکبر گرجی، عبدالحسین وهابی جیقه، کامل صباحی، آزاد غفاری، امیر بنی‌عامریان، فائقه امیرافعی، جعفر عباسی، فرشاد کوچک محسنی	

خلاصه پروژه:

مدیریت تولید و توزیع انرژی الکتریکی باید براساس تطبیق عرضه بر تقاضای انرژی برق، اقدام به برنامه‌ریزی، بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری بهینه نماید. لذا در برنامه‌ریزی آینده یک سیستم قدرت، پیش‌بینی بار از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده و باید میزان خطای آن تا حد امکان کاهش یابد. دقت نتایج این پیش‌بینی بر هزینه تولید و میزان خاموشی در سیستم قدرت تأثیرگذار می‌باشد.

با راهاندازی بازار برق در شبکه ایران، شرکت‌های توزیع که به منزله خریدار محسوب می‌شوند، باید نیاز مصرف کل شبکه تحت پوشش خود را به صورت ساعت به ساعت در روزهای آتی با دقت مشخصی پیش‌بینی و ارائه‌نمایند. بدین ترتیب دقت پیش‌بینی ضمن بهبود بهره‌برداری از شبکه تحت پوشش از تخصیص جرائم مربوطه نیز جلوگیری می‌نماید. بحث پیش‌بینی بار در شبکه قدرت باید با بهروزسازی و بکارگیری روشها و اصلاحات نوین به طور مداوم توسعه و تکمیل یابد. ضمن آنکه پژوهشگاه نیرو در حال حاضر تأمین‌کننده اصلی نرم افزار پیش‌بینی بار در ایران می‌باشد.

پس از راهاندازی بازار برق، پایه و اساس کار در انجام پروژه‌های کاربردی برای شرکت‌های برق منطقه‌ای باخته، خوزستان، تهران و شرکت مدیریت شبکه، روش‌های بکاررفته پیشین بوده است. برای توسعه و پوشش دهی سایر مواردی که می‌تواند در پیش‌بینی بار شبکه‌های ایران مدنظر قرار گیرند و نیز بررسی و ارزیابی روش‌های مطرح دیگر و یا توسعه روش‌های بکاررفته پیشین، نیاز است تا بازبینی‌های کلی و اساسی در طراحی برنامه‌ها صورت پذیرد.

باتوجه به موارد ذکر شده مقرر گردید کلیه اقدامات لازم جهت تکمیل، توسعه و بهبود این نرم افزار به صورت پروژه امنی در پژوهشگاه نیرو از شهریور ماه سال ۱۳۸۵ انجام پذیرد. هدف از انجام این پروژه، بهره‌روزسازی و کاربرد روش‌های دیگر در نرم افزار کاربردی پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت با استفاده از روش‌های هوشمند برای افزایش دقت و بهبود کارآیی با توسعه و تکمیل نرم افزارهای تهیه شده پیشین بوده است.

تجارب بدست‌آمده از پروژه‌های پیشین نشان داده است که دقت نتایج پیش‌بینی بار وابستگی زیادی به صحت اطلاعات بار دارد و انجام این مرحله از نیازمندی‌های مهم پروژه می‌باشد. در پروژه‌های قبل جهت شناسایی و

تصحیح داده‌های نامناسب بار از تلفیق روش مانده هنجارشده با روش برآش منحنی استفاده شده است. در این پروژه از روشهای شناسایی مانند آنالیز طیف تکین و شبکه‌های عصبی خودانجمنی جهت شناسایی و تصحیح داده‌های نامناسب بار استفاده شده که نتایج روشهای جدید با روش قل، قابل مقایسه می‌باشد.

پارامترهای مختلف می‌توانند بر بار تأثیرگذار باشند، اما روش مناسب جهت دست یافتن به یک شبکه عصبی با اندازه کوچکتر، پیچیدگی کمتر، کیفیت و سرعت بالاتر آن است که قبل از طراحی شبکه عصبی با به کار بردن روشهای مختلف بین بار و پارامترهای مؤثر بر آن، پارامترهای با تأثیر کمتر گذاشته شده و فقط پارامترهایی که دارای اهمیت بیشتری هستند به عنوان ورودی شبکه عصبی منظور گردند. در پروژه‌های قبل جهت انتخاب ورودی‌ها از روشهای آنالیز حساسیت استفاده شده است. در این پروژه از روشهای اطلاعات متقابل و تست گاما

جهت انتخاب ورودی‌های مناسب استفاده شده و نتایج روشهای جدید با روش قبل بسیار مشابه می‌باشند.

در پروژه‌های قبل جهت پیش‌بینی بار روزهای عادی از شبکه‌های عصبی از نوع پرسپترون سه‌لایه استفاده شده است. روش بکاررفته جهت آموزش این شبکه‌های عصبی طراحی شده، لونبرگ مارکوارت می‌باشد. در این پروژه روشهای دیگر مانند آموزش بیزین در شبکه عصبی، روش نروفازی و روش TSK بررسی شده و نتایج روشهای جدید در مقایسه با روش قبل بسیار قابل توجه می‌باشد.

باتوجه به اینکه در پروژه‌های پیشین جهت یافتن پارامترهای بهینه شبکه عصبی از قبیل تعداد نرون‌های لایه میانی، ضربی آموزش، ضربی ممنوط، بردارهای وزنه اولیه و ...، از روش سعی و خطا استفاده شده است، در این پروژه، هدف یافتن برخی از این پارامترها به‌طور مکانیزه و با استفاده از الگوریتم ژنتیک و نیز شبکه عصبی رشدکننده و هرس‌شونده می‌باشد که برنامه‌های مربوطه تهیه گردیده‌اند.

در پروژه‌های قبل جهت پیش‌بینی بار روزهای خاص از سیستم خبره فازی استفاده شده است. سیستم فازی بکاررفته جهت این منظور، مدل ممدانی می‌باشد. در این پروژه، روشهای دیگر مانند آموزش بیزین در شبکه عصبی و روش موجک بررسی شده است که نتایج روشهای جدید با روش قبل قابل مقایسه می‌باشد.

براساس مطالعات صورت‌گرفته مشخص گردید که جهت پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت می‌توان از روزهای مشابه روز پیش‌بینی استفاده نمود. در این پروژه روشی جهت پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت با استفاده از روزهای مشابه انتخاب و پیاده‌سازی شده است که نتایج پیش‌بینی با این روش بسیار خوب می‌باشد.

تجارب بدست‌آمده نشان داده است که پیش‌بینی بار روزهای بین تعطیلی، قبل و بعد از تعطیلی و نیز تعطیلی‌های پیاپی با شبکه‌های عصبی، باتوجه به شرایط خاصی که دارند، اغلب دارای خطای زیاد خواهد بود. همچنین برای روزهای اول ماه رمضان باتوجه به وجود پیک بار محلی در ساعات سحر و نیز برای روز اول فروردین باتوجه به وقوع ساعات تحويل سال جدید، همواره پیش‌بینی بار این روزها دارای خطاهای بالایی می‌باشند. بدین منظور در این پروژه مقرر گردید جهت پیش‌بینی بار چنین روزهایی از ترکیب شبکه‌های عصبی با سیستم خبره مناسب استفاده شود. پس از بررسی منحنی‌های بار روزهای بین تعطیلی، قبل و بعد از تعطیلی و نیز تعطیلی‌های پیاپی و نیز نتایج پیش‌بینی بار آنها با شبکه‌های عصبی و نیز با کمک یک شبکه خودسازمانده در دسته‌بندی بخشی از این داده‌ها، سیستم فازی مناسب تدوین و به نتایج پیش‌بینی شبکه عصبی اعمال گردیده است. روز اول ماه رمضان نیز به منزله روز خاص درنظر گرفته شده است. باتوجه به وقوع ساعات تحويل سال در سال‌های متوالی، قوانینی باتوجه به آنها تدوین شده است.

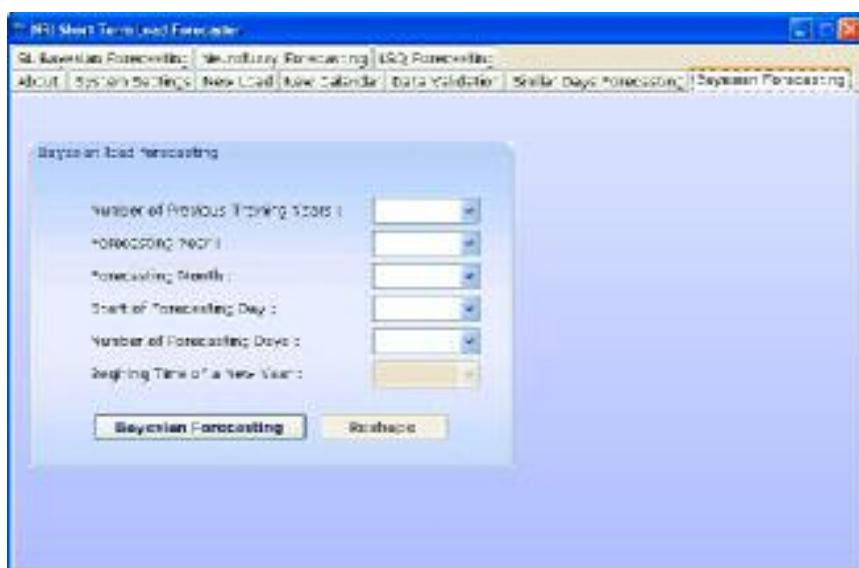
در مواردی امکان دارد در نقطه‌ای از منحنی بار مصرفی پیش‌بینی شده بنا به دلایلی که از قبل معلوم شده، مقدار بار تغییر کند. برای اعمال تغییرات لازم که باید توسط کاربر انجام گیرد، در این مرحله، روشی جهت تغییر شکل منحنی، بار پیش‌بینی شده با اعمال نظر کاربر ارائه شده است.

نتایج جدیدی برای این پیش‌بینی خواهیم داشت که بسیار قابل توجه می‌باشد.

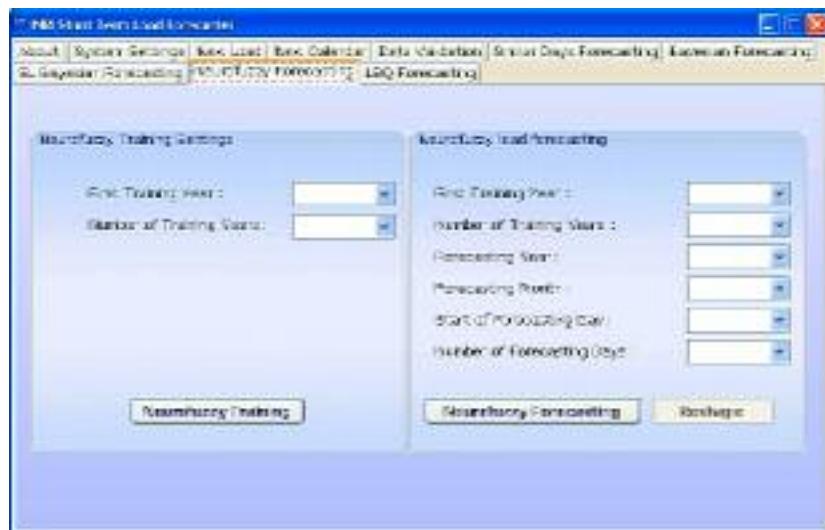
در زمینه انجام فعالیت جدید تحت عنوان «تنظیم بهینه ساختار شبکه‌های عصبی و به روز شدن پارامترهای شبکه عصبی با داده‌های جدید دریافتی» مقرر گردید فعالیت جدیدی در قالب متمم پروژه امنی از مرداد سال ۱۳۸۶ انجام گیرد. بدین منظور با استفاده از شبکه‌های عصبی شعاعی پایه (RBF) و نیز شبکه‌های عصبی MLP با روش آموزش بیزین، ساختار متغیری تهیه گردید که براساس داده‌ها تنظیم شده و پارامترهای شبکه عصبی را به روز می‌نماید. نتایج حاصله حاکی از پاسخ مناسب شبکه‌های قابل تنظیم با اعمال ساختار متغیر برای پیش‌بینی پار شبکه موردنظر می‌باشد.

باتوجه به برنامه‌های تهیه شده در مراحل قبلی پژوهه، برنامه‌های شناسایی و تصحیح داده‌های نامناسب با روش آنالیز طیف تکین، برنامه‌های پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت با روش‌های نزوافازی، یافتن روزهای مشابه و بیزین و نیز ترکیب وزنی این سه روش و تغییر شکل منحنی بار پیش‌بینی شده بهمراه فعالیت‌های صورت‌گرفته در متمم پژوهه، یکاره شده و طراحی، واسط گرافیک، مناسب باء، آنها صورت گرفت.

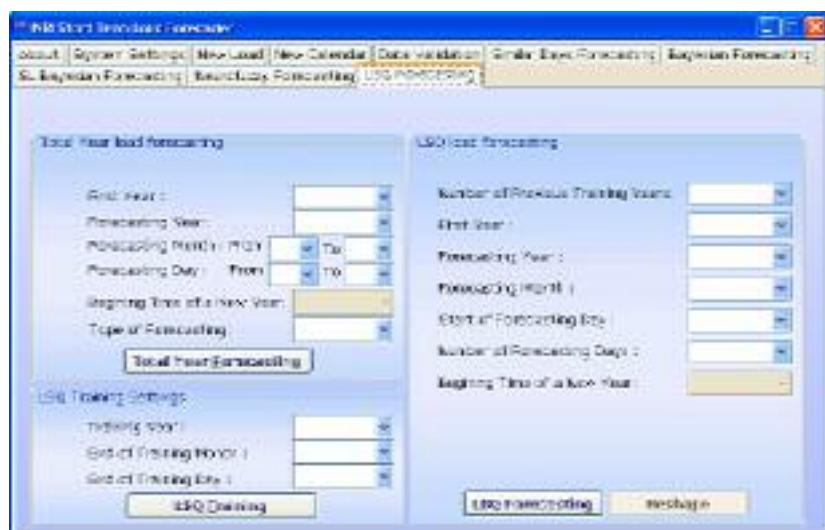
درنهایت به منظور استفاده آسان از نرمافزار و داشتن محیط گرافیکی با کاربری مناسب، نسخه نهائی این نرمافزار در محیط Visual C# تهیه گردید. نمونه‌هایی از قسمت‌های مختلف نرمافزار در ادامه آمده است.

صفحه کادر تبادلی، مربوط به پیش‌بینی، بار با استفاده از آموزش‌بینی

صفحه کادر تبادلی مربوط به پیش‌بینی بار با استفاده از نروفازی

صفحه کادر تبادلی مربوط به پیش‌بینی بار با استفاده از روش ترکیبی حداقل مربعات خطای

چکیده نتایج:

- ☞ نرم‌افزار کاربردی برای پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت (قابل نصب با قفل سخت‌افزاری)
- ☞ افزودن قابلیت‌های پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت با روش‌های یافتن روزهای مشابه، نروفازی و شبکه عصبی با آموزش بیزین
- ☞ افزودن قابلیت پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت در ترکیب سه روش مذکور در بالا با استفاده از روش حداقل مربعات خطای
- ☞ افزودن قابلیت تنظیم ساختار شبکه عصبی با آموزش بیزین

- ﴿ افزودن قابلیت امکان تغییر شکل منحنی بار پیش‌بینی شده
- ﴿ طراحی محیط واسط کاربر براساس نیازمندی‌های شرکت‌های توزیع
- ﴿ امکان تبدیل برنامه‌ها از محیط MATLAB به محیط‌های برنامه‌نویسی دیگر مانند VC، VB، ...، با استفاده از DLL نمودن برنامه‌ها

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «بررسی روش‌های مختلف شناسایی و تصحیح داده‌های نامناسب بار و انتخاب روش بهینه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «بازبینی ورودی‌های شبکه عصبی طراحی شده جهت پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «بازبینی روش آموزش شبکه عصبی و بررسی روش‌های دیگر جهت پیش‌بینی بار روزهای عادی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «استفاده از الگوریتم زنتیک و شبکه عصبی رشد و هرس شونده جهت یافتن ساختار بهینه شبکه عصبی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «بازبینی روش پیش‌بینی بار روزهای خاص»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «پیش‌بینی بار براساس یافتن روزهای مشابه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «پیش‌بینی بار براساس یافتن روزهای مشابه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تکمیل سیستم خبره طراحی شده جهت پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «اعمال نظر کاربر جهت تغییر شکل منحنی بار پیش‌بینی شده»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «یکپارچه‌سازی برنامه‌های پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت و طراحی واسط گرافیکی با سهولت کاربری مناسب»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «دستورالعمل کار با نرم‌افزار پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

توسعه نرم افزار سبا به منظور بکارگیری در تحلیل های شبکه توزیع

مدیر پژوهه: جعفر عباسی

گروه مجری: مطالعات سیستم

کد پژوهه: PSYPN08

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: همایون برهمندپور، نیکی مسلمی، حمید دانایی، حبیب‌ا... رئوفی، امیرحسین محمدزاده نیاکی،
حسین مدانی، میلاد فکری مقدم

خلاصه پژوهه:

باتوجه به نیاز شرکت های توزیع نیروی برق به انجام مطالعات پایه بر روی شبکه توزیع تحت پوشش و نیز درخواست های صنایعی که دارای شبکه داخلی برای تغذیه می باشند به نرم افزار مناسب برای تحلیل شبکه داخلی خود، تصمیم گرفته شد نرم افزار سبا با قابلیت های پایه ای و اساسی مورد نیاز برای شبکه های توزیع توسعه یابد تا بتواند همگام با کاربرد در تحلیل های شبکه های انتقال و فوق توزیع، برای شبکه های توزیع نیز به کار گرفته شود. در این بین پنج واحد محاسباتی پایه و اصلی برای ایجاد زمینه مناسب ارتقاء نرم افزار سبا با قابلیت های محاسباتی شبکه توزیع بشرح زیر در نظر گرفته شد.

الف- تحلیل پخش بار متقارن شبکه های توزیع

در این تحلیل، پخش بار متقارن شبکه های شعاعی توزیع انجام می پذیرد. الگوریتم پیاده سازی شده در این تحلیل بر مبنای روش پیشرو-پسرو می باشد. از مزایای مهم تحلیل پخش بار متقارن نرم افزار، امکان تحلیل همزمان چندین فیدر فشار متوسط که از یک یا چند پست فوق توزیع تغذیه شده و امکان مانور با یکدیگر را دارند، می باشد که این خود ایجاب می کند در ابتدا فیدر های مجزا در شبکه تشخیص داده شده و سپس تحلیل جداگانه برای هر فیدر انجام شود که این در نوع خود تازه می باشد.

در این تحلیل سه مدل بار توان ثابت، جریان ثابت و امیدانس ثابت قابل معرفی می باشد. نتایج تحلیل خروجی نیز به دو شکل فایل متنی و یا خروجی گرافیکی قابل دسترسی است.

ب- تحلیل اتصال کوتاه شبکه های توزیع

این تحلیل نیز چهار نوع اتصال کوتاه تکفاز به زمین، دوفاز، دوفاز به زمین و سه فاز را بررسی می کند. در این تحلیل، الگوریتم نوینی به کار رفته است که بدون نیاز به محاسبه ماتریس امیدانس، جریان های اتصال کوتاه را محاسبه می نماید.

ج- تعیین محل و مقدار خازن های شنت در شبکه های توزیع

این قابلیت به کاربر اجازه می دهد محل و مقدار بهینه خازن های شنت در شبکه توزیع را بر اساس حداقل شدن تلفات (گردش توان راکتیو در شبکه) تعیین نماید. تابع هدف مورد استفاده در این بهینه سازی، تابع تلفات شبکه است که باتوجه به محدودیت های اضافه و لتاژ گره ها، محدودیت هزینه نصب و نگهداری خازن و

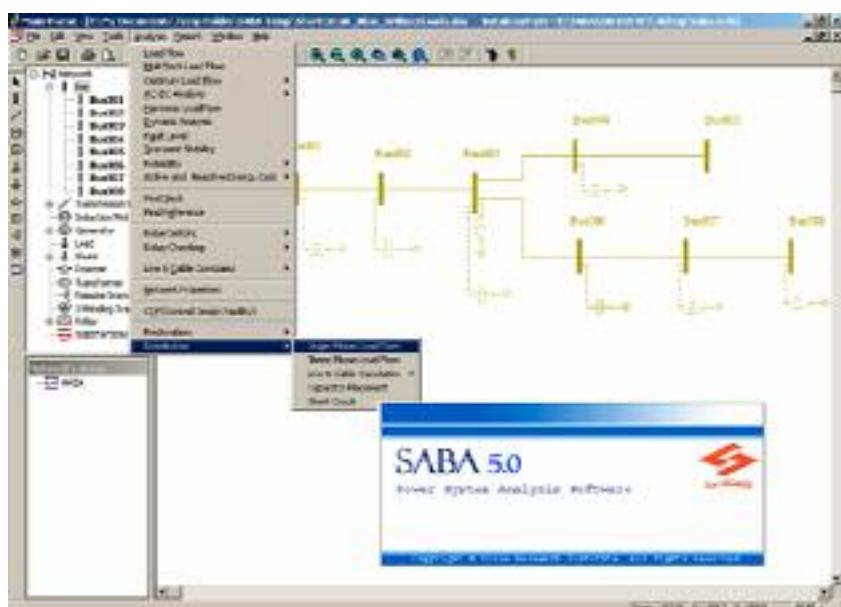
محدودیت محل نصب و مقدار حداقل مجاز خازن در هر گره، میزان ظرفیت خازنی شنت در هر گره را محاسبه می کند.

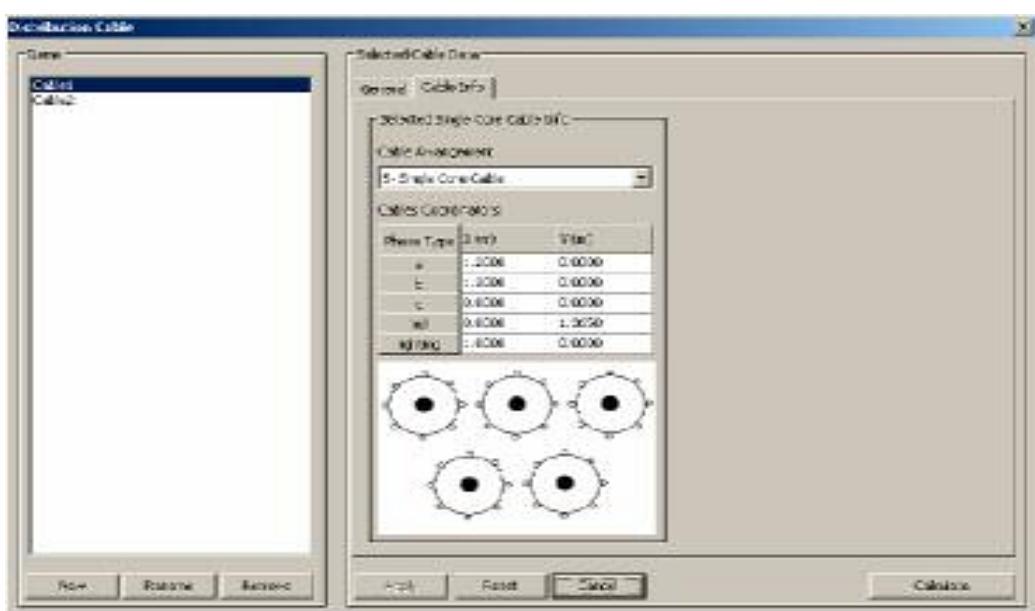
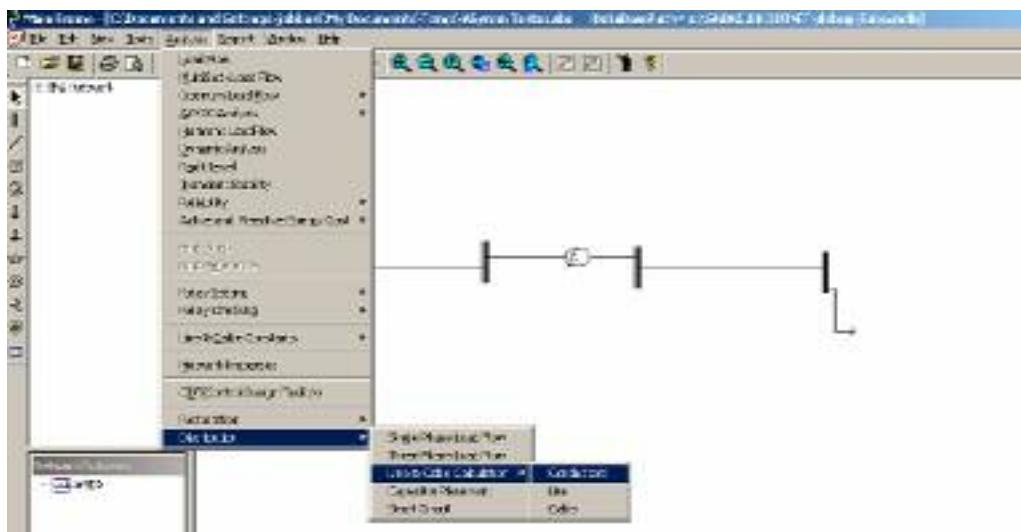
د- پخش بار نامتقارن

یکی دیگر از واحد محاسباتی این نرم افزار، پخش بار نامتقارن است که با انجام مدلسازی های لازم برای شبکه و بارها، تحلیل موردنظر را انجام می دهد. انواع آرایش های شبکه مانند سه فاز، دوفاز، تکفاز و هر یک بهمراه سیم روشنایی می تواند در تحلیل به کار برد شود. همان گونه که ذکر شد، این واحد محاسباتی، اطلاعات پایه مربوط به ماتریس های امپدانس سری و سوسپتانس شنت هر یک از آرایش های موردنظر را از طریق بانک اطلاعات خطوط هوایی و کابل ها دریافت می کند که این اطلاعات نیز پیش از این توسط واحد محاسباتی ثوابت خطوط هوایی و کابل ها آماده شده است.

۵- محاسبه ثوابت الکتریکی خطوط هوایی و کابل های شبکه توزیع

این واحد محاسباتی نیز در نوع خود کاربرد بسیار مناسبی برای محاسبه ثوابت الکتریکی خطوط هوایی و کابل های شبکه توزیع برای بکارگیری در تحلیل های شبکه دارد. از آنجاکه آرایش خطوط هوایی در شبکه توزیع و بویژه خطوط فشار ضعیف کاملاً با آرایش شبکه انتقال متفاوت است و همچنین کابل های بکاررفته در شبکه توزیع نیز آرایشی کاملاً متفاوت با آنچه که در شبکه انتقال به کار می رود، دارند، بنابراین لازم می بود در کنار واحد محاسباتی پیشین نرم افزار سبا برای محاسبه ثوابت خطوط هوایی و کابل ها در شبکه انتقال، واحد محاسباتی دیگری برای شبکه توزیع نیز ایجاد گردد. از سوی دیگر از آنجاکه در شبکه توزیع نامتقارن جریان های ناشی از جریان نامتقارن بارها کاملاً آشکار است، بنابراین برای تحلیل پخش بار نامتقارن شبکه، نیاز به ماتریس های امپدانس سری و سوسپتانس شنت خطوط و کابل ها می باشد که این واحد محاسباتی به عنوان پیش نیاز واحد محاسباتی پخش بار نامتقارن، داده های موردنیاز را فراهم نموده و در بانک اطلاعاتی ذخیره می نماید.

چکیده نتایج:

- ☞ آماده سازی بستر مناسب برای نرم افزار سبا جهت توسعه در بخش شبکه های توزیع
- ☞ توسعه واحدهای محاسباتی پایه برای استفاده در تحلیل های شبکه های توزیع
- ☞ تهییه نرم افزار کاربردی برای استفاده در شرکت های توزیع و سایر صنایعی که دارای شبکه توزیع داخلی می باشند.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «توسعه نرم افزار سبا به منظور بکارگیری در تحلیل های شبکه توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تحلیل پخش بار متقارن و تعیین محل و میزان بهینه خازن»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «محاسبه ثوابت خطوط هوایی و کابل ها در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تدوین و پیاده سازی الگوریتم مناسب برای اتصال کوتاه در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تدوین و پیاده سازی الگوریتم پخش بار نامتقارن در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مطالعات سیستم؛ گزارش «تست و آزمون یکپارچه نرم افزار سبا در شبکه های توزیع»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه تجهیزات الکتریکی

مدیر پروژه: مریم بهرامگیری

گروه مجری: ماشینهای الکتریکی

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

کد پروژه: ---

همکاران: بنفشه همدانی، نیکی مسلمی، سارا مهدوی، سارا گوران اوریمی، سعید محقق، حسن ابراهیمی‌راد،

منیره توحیدی

خلاصه پروژه:

با توجه به رشد روزافزون صنعت برق و روند پیشرفت در کشور، لازم است آزمایشگاههای مرجع موجود هرچه بیشتر با این صنعت هماهنگ شوند تا بتوانند به بهترین نحو به ارائه خدمات پردازنند. سالهاست که روند انجام آزمون‌ها به صورت استانداردهای تائیدشده توسط مراجع ذی‌صلاح تدوین و منتشر می‌شود و مراکز صنعتی فقط از روش‌های مندرج در استانداردها برای انجام آزمون‌ها بهره می‌گیرند. در این راستا جمع‌آوری اطلاعاتی که به چگونگی انجام آزمون در این آزمایشگاهها کمک می‌کند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

منظور از آزمایشگاه مرجع، آزمایشگاهی است که روند انجام آزمون در آن براساس خوبی تعیین شده در استانداردها انجام می‌شود. همچنین دستگاههای اندازه‌گیری و آزمون این مؤسسات، کالیبره هستند، یعنی اعدادی که نشان می‌دهند قابل استنادند و کارکنان آزمایشگاه آگاهی و تجربه لازم برای انجام آزمون را دارا هستند. بعضی از این آزمایشگاهها خود امکان کالیبره کردن و اعطاء امتیاز مرجع شدن به آزمایشگاههای صنعت برق را نیز دارا هستند.

هدف از این پروژه آن است که آزمایشگاههای مرجع در زمینه‌های ماشینهای الکتریکی، مطالعات سیستم‌های قدرت و الکترونیک صنعتی در داخل کشور و نیز در خارج از کشور شناسایی شده و پیشینه تجهیز و راهاندازی و همچنین عملکرد آنها در صورت امکان مورد بررسی قرار گیرد. جمع‌آوری اطلاعات مربوط به آزمایشگاههای مرجع در کشورهای مختلف اعم از دستگاههای آزمون، نوع آزمون‌ها و استانداردهای مورد استفاده، همچنین معرفی و بررسی فناوری‌های نوین در صنعت برق ایده خوبی برای بهبود و بهره‌برداری اقتصادی مناسب از تجهیزات موجود در آزمایشگاه در حال حاضر و در سال‌های آینده به دست می‌دهد.

همچنین بودجه تقریبی موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاههای پژوهشکده برق و زمان‌بندی اجرای طرح توسعه این آزمایشگاهها طی برنامه چندساله تهیه شده است.

چکیده نتایج:

- ☞ تبیین وضعیت موجود آزمایشگاههای مرجع در حوزه صنعت برق و خارج از آن حوزه
- ☞ بررسی سوابق تجهیز و راهاندازی و نتایج حاصل از بهرهبرداری آزمایشگاههای مرجع پژوهشکده برق در حوزه صنعت برق و خارج از آن حوزه در کشورهای مختلف
- ☞ معرفی و بررسی فناوری‌های نوین بخش تجهیزات الکتریکی در صنعت برق
- ☞ بررسی استانداردهای ملی و بین‌المللی موجود درخصوص آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاههای مرجع برگزیده صنعت برق در حوزه تجهیزات الکتریکی
- ☞ تعیین بودجه تقریبی موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاههای پژوهشکده برق و زمان‌بندی اجرای طرح توسعه این آزمایشگاهها و مشخص کردن بودجه موردنیاز برای هر سال طی دوره زمان‌بندی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تبیین وضعیت موجود آزمایشگاههای مرجع مربوط به پژوهشکده برق در حوزه صنعت برق و خارج از آن حوزه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «بررسی سوابق تجهیز و راهاندازی و نتایج حاصل از بهرهبرداری آزمایشگاههای مرجع پژوهشکده برق در حوزه صنعت برق و خارج از آن حوزه در کشورهای مختلف»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «شناسایی آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در افق ۱۴۰۵»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «استانداردهای ملی و بین‌المللی موجود درخصوص آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاههای مرجع برگزیده صنعت برق در حوزه تجهیزات الکتریکی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تعیین بودجه تقریبی موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاههای اولویت اول تا سوم در پژوهشکده برق و زمان‌بندی اجرای طرح توسعه این آزمایشگاهها و مشخص کردن بودجه موردنیاز برای هر سال طی دوره زمان‌بندی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

انجام عملیات عمرسنجی عایقی ژنراتور واحد ۳ نیروگاه شازند اراك از طریق پیاده‌سازی تست‌های Off-line و تحلیل نتایج

مدیر پروژه: روزبه سرافراز

گروه مجری: ماشین‌های الکتریکی

کارفرما: شرکت مدیریت تولید برق شازند اراك

کد پروژه: CEMNA01

همکاران: مصطفی ارغوان، سهراب امینی ولاشانی

خلاصه پروژه:

برای انجام عملیات عمرسنجی واحدهای مختلف تعدادی تست شناخته شده وجود دارند که به تست‌های Off-line موسوم می‌باشند. از این میان تست‌های اندازه‌گیری مقاومت عایقی (IR) اندیس پلاریزاسیون (PI)، اندازه‌گیری ظرفیت خازنی با دستگاه RLC متر، اندازه‌گیری تیپ آپ ضریب قدرت، محاسبه تاثرانت دلتا، محاسبه ظرفیت خازنی و انجام تست جریان پلاریزاسیون-دیپلاریزاسیون (PDCA) از جمله فعالیت‌های پیش‌رو در انجام این پروژه می‌بودند. از اندازه‌گیری مقاومت عایقی و محاسبه اندیس پلاریزاسیون به منظور سنجش وضعیت عایق از نظر وجود عیوب‌های بزرگ مانند آسیب‌های جدی حرارتی یا آلودگی شدید بر روی سطح و یا جذب شدید رطوبت استفاده شده است. تست اندازه‌گیری جریان پلاریزاسیون-دیپلاریزاسیون جهت بررسی مشخصات عایق تحت یک میدان الکتریکی خارجی و بررسی کیفیت و خواص الکتریکی مواد و بررسی تغییرات حاصل از تنش‌های حرارتی و الکتریکی عایق به کار رفته است همچنین تست‌های تیپ آپ ضریب توان، تاثرانت تلفات و ظرفیت خازنی جهت تعیین تعداد حفره‌های موجود در عایق و درنهایت ارزیابی میزان زوال آنها به کار برده شده است.

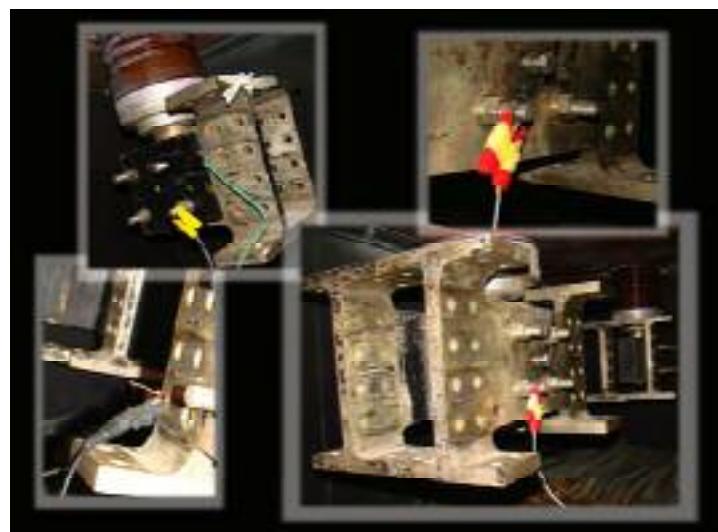
ارزیابی کیفیت عایق بر مبنای سیستم‌های امتیازدهی مبتنی بر نتایج تست‌های Off-line صورت گرفته و تفسیر نتایج نیز در چهارچوب شاخص‌هایی که بر مبنای سیستم امتیازدهی مذبور به دست می‌آید، انجام گرفته است. درنهایت وضعیت ژنراتوری که تست بر روی آن انجام شد از نظر عمرسنجی عایق آن در قالب یک گزارش ارائه شده است. در زیر برخی از دستاوردهای پروژه در قالب تصویر، جدول و نمودار آورده شده است.

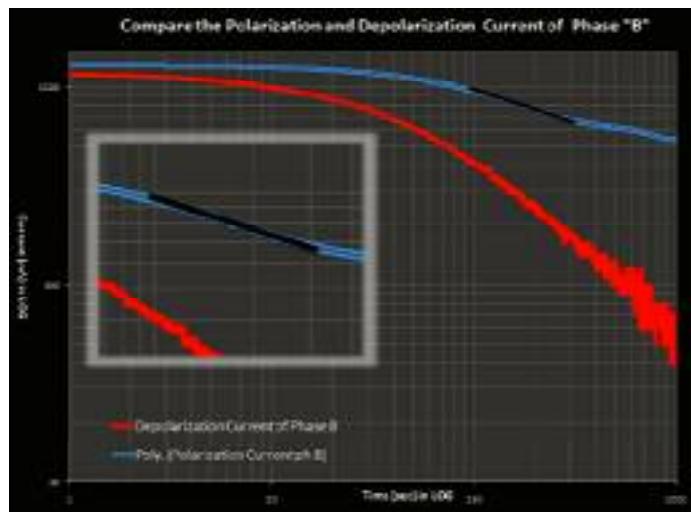
نمای کلی از مدار و تجهیزات تست PDCA

تغییرات مقاومت الکتریکی عایق فاز A واحد ۳ در طول مراحل تمیزکاری

نحوه اتصال کابل فشار قوی به شینه برای انجام تست PDCA

اندازه‌گیری شیب جریان پلاریزاسیون فاز B

نتایج نهایی بدست آمده از تحلیل فقط تست PDCA برای سه فاز واحد ۳

	معیار	%۱۰	%۲۰	%۳۰	%۴۰	%۵۰	%۶۰	%۷۰	%۸۰	%۹۰	%۱۰۰
فاز A	اول										
	دوم										
	سوم										
فاز B	اول										
	دوم										
	سوم										
فاز C	اول										
	دوم										
	سوم										

چکیده نتایج:

- ⇒ ارزیابی مستقیم کلی وضعیت عایقی واحد موردنظر (برمبانی تحلیل نتایج مستقیم انجام تست ای عایقی)
- ⇒ ارزیابی غیرمستقیم کلی وضعیت عایقی واحد موردنظر (برمبانی تحلیل روش‌های ارائه شده Simons و ERA)
- ⇒ ارزیابی مقایسه‌ای وضعیت عایقی واحد موردنظر با نیروگاههای مشابه نمونه
- ⇒ عمرسنجی عایقی واحد سه برمبنای معیار رفتار زمانی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش تفضیلی «انجام عملیات عمرسنجی عایقی ژنراتور واحد ۳ نیروگاه شازند اراک از طریق پیاده‌سازی تست‌های Off-line و تحلیل نتایج»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه‌نیرو.

عنوان پروژه:

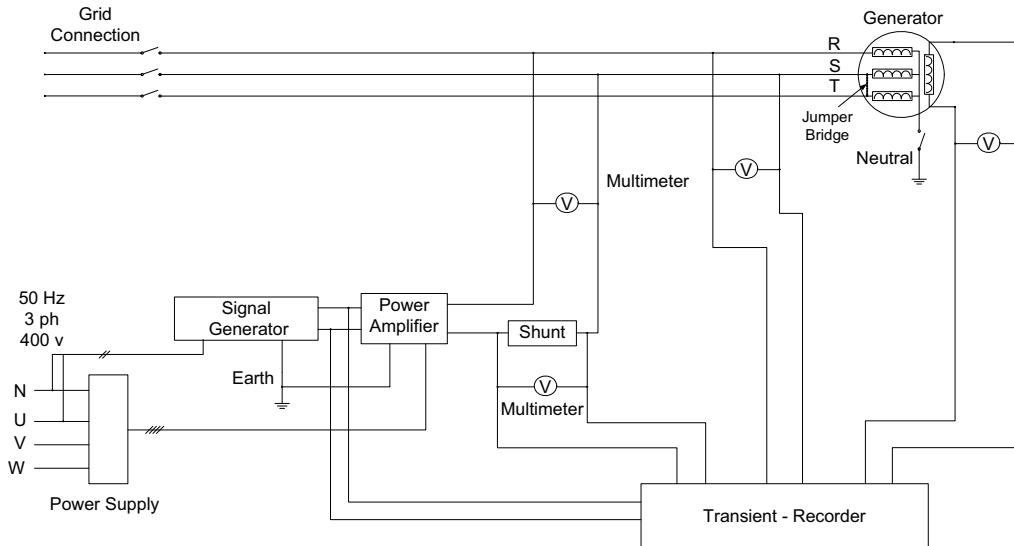
مدیریت طرح بخش تعیین پارامترهای دینامیکی نیروگاههای طرح مطالعات جامع شبکه برق ایران

مدیر پروژه: سهراب امینی ولاشانی	گروه مجری: ماشین‌های الکترونیکی
کارفرما: شرکت مدیریت شبکه برق ایران	کد پروژه: PEMMS01
همکاران: پویا انصاری‌مهر، همایون برهمندپور، غلامحسن ظفرآبادی، مهدی عرب‌صادق، الهام امینی بروجنی، سیدامیرپویا خوانساریان، الهام خسروشاهی، علی فرشیدنیا، امیر چوبدار، عباس نصیری، روزبه‌سرافراز، مصطفی ارغوان	

خلاصه پروژه:

نzdیک شدن حدود بهره‌برداری - براساس نیاز مصرف - به ظرفیت‌های شبکه سراسری ایران در کنار کمبود ابزار و اطلاعات و مطالعات یکپارچه و نیز عدم بازبینی، بهسازی یا تنظیم مداوم عناصر شبکه براساس شرایط روز منجر به کاهش امنیت شبکه و وقوع خاموشی‌های گسترده در سالیان اخیر شده است. همچنین در این سالیان، رویکرد تجدید ساختار و خصوصی‌سازی صنعت برق و اتصال و تبادل رو به رشد با کشورهای همسایه اتخاذ‌گردید. مجموع این عوامل ضرورت مطالعه و بررسی جامع شبکه سراسری کشور را برای تشخیص کاستی‌ها و تعیین و اتخاذ راهکارها و رویه‌های بهبود، بیش از پیش نمایان ساخت. طرح مطالعات جامع شبکه برق ایران با این اهداف در شرکت مدیریت شبکه برق ایران تعریف گردید. این طرح در ۵ محور مطالعات سیستم، حفاظت، بهره‌برداری، کنترل - دیسپاچینگ و مخابرات به بررسی، ارزیابی و اصلاح شبکه سراسری ایران می‌پردازد. علاوه‌بر آن باید به‌طور موازی انتقال دانش فنی و توانمندسازی انجام و توسعه و تکرار مطالعات صورت پذیرد.

در این راستا پژوهشگاه نیرو با توجه به تحریه چندین ساله در زمینه مطالعات دینامیک نیروگاهی، بویژه تعیین پارامترهای اجزاء نیروگاهها، همکاری خود را با شرکت مدیریت شبکه برق ایران آغاز کرد. موضوع این همکاری عبارت بود از انجام خدمات مدیریت طرح، برای انجام وظائف کارفرما (شرکت مدیریت شبکه) در بخش تعیین پارامترهای دینامیکی نیروگاههای طرح مطالعات جامع شبکه برق ایران از جمله راهبری آموزش ارائه شده از سوی شرکت زیمنس و روند انتقال دانش فنی در زمینه تعیین پارامترهای دینامیکی نیروگاهها، راهبری خدمات ارائه شده از سوی شرکت زیمنس از جمله بررسی و انتخاب واحدهای نمونه نیروگاهی، بررسی متدولوژی و روش‌های ارائه شده و فراهم نمودن تمهیدات و تجهیزات و نیز کنترل مهندسی و فرآیند در انجام مراحل مختلف تعیین پارامترهای دینامیکی واحدهای منتخب از سوی شرکت زیمنس و تائید و تصویب گزارش ناظر طرح و کلیه وظایفی که در زمینه علمی بر عهده کارفرما می‌باشد و پیگیری آنها به عنوان عامل چهارم.

مدار تست به روش SSFR

چکیده نتایج:

- برگزاری دوره‌های آموزشی در زمینه تعیین پارامترهای دینامیکی ژنراتورهای نیروگاهی به روش SSFR
- تعیین سه نیروگاه مختلف (بخار، آبی و گازی) جهت انجام آزمایش SSFR
- انجام آزمایش‌های شناسایی ژنراتور به روش SSFR بر روی سه نیروگاه منتخب و شناسایی پارامترهای آنها
- اولویت‌بندی واحدهای نیروگاهی برای اندازه‌گیری پارامترهای اجزاء آنها
- گردآوری و بررسی و صحتسنجی اطلاعات دینامیکی موجود واحدهای نیروگاهی
- ارزیابی و صحتسنجی مدل دینامیکی نیروگاهها و شبکه
- تدوین اطلاعات فنی اسناد مناقصه برای تعیین پارامترهای اجزاء نیروگاههای نکا، نیشابور و مسجد سلیمان

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «بررسی پارامترهای دینامیکی نمونه‌ای ارائه شده از سوی شرکت زیمنس و وضعیت اطلاعات گردآوری شده در قیاس با مقادیر نمونه‌ای»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه‌نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «بررسی پارامترهای دینامیکی گردآوری شده از ژنراتورهای نیروگاههای ایران»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «اولویت‌بندی نیروگاههای شبکه برای ایران برای تعیین پارامترهای دینامیکی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «راهبری بررسی، انتخاب و آماده‌سازی تمهیدات موردنیاز برای تعیین اطلاعات دینامیکی واحدهای نیروگاهی نمونه به روش SSFR و بررسی دوره‌های آموزشی و نرم‌افزارهای مربوطه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «ارائه پیشنهاد برای ارزیابی و صحت‌سنجدی مدل دینامیکی نیروگاههای ایران، ارائه شده از طرف شرکت زیمنس»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «ارزیابی عملکرد شرکت زیمنس در مورد تعیین پارامترهای دینامیکی ژنراتور سه نیروگاه منتخب به روش SSFR»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تهیه اطلاعات فنی اسناد مناقصه برای تعیین پارامترهای جزء نیروگاههای نکا، نیشابور و مسجدسلیمان»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «آماده‌سازی و تنظیم فیلم‌های مستندسازی آزمایش‌های SSFR انجام شده در نیروگاههای منتخب»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «کتابچه مستندات فنی پارامترهای دینامیکی نیروگاههای کشور»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

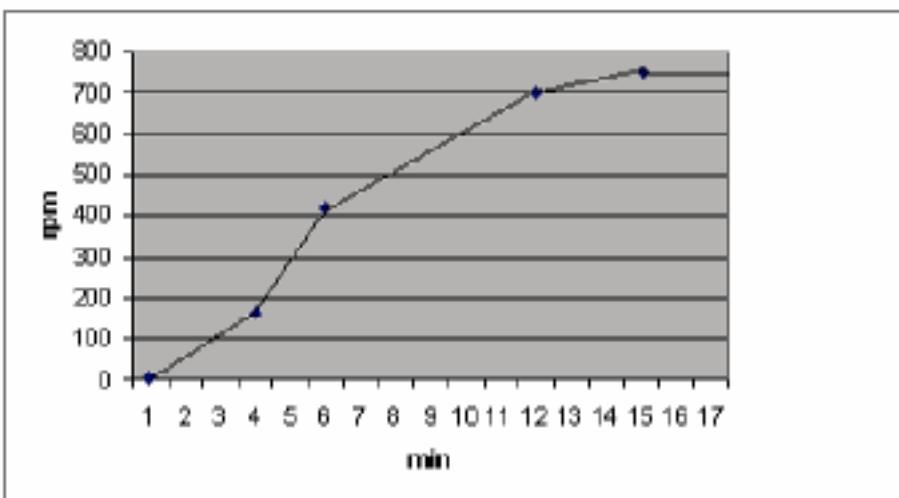
عنوان پروژه:

امکانسنجی و ارائه راهکار سیستم جایگزین مناسب راهانداز برای واحدهای گازی نیروگاه مجتمع پتروشیمی رازی

گروه مجری: ماشین‌های الکتریکی
مدیر پروژه: سیدامیربیویا خوانساریان
کارفرما: پتروشیمی رازی-پژوهشگاه نیرو
کد پروژه: PEMPR01
همکاران: مصطفی ارغوان، سهراب امینی ولاشانی، ضیاءالدین شریفی سروکی

خلاصه پروژه:

این پروژه به بررسی امکان جایگزینی راهاندازهای دیزلی واحدهای گازی ۴، ۵ و ۶ مجتمع پتروشیمی رازی با انواع جدیدتر راهانداز مانند موتورهای القائی و راهاندازهای استاتیکی می‌پردازد. استفاده از موتورهای دیزل به عنوان راهانداز در واحدهای نیروگاهی گازی با گذشت زمان مشکلات فنی و اقتصادی زیادی را به بهره‌برداران تحمیل می‌کند. بنابراین چنانچه در صورت امکان بتوان انواع راهاندازهای جدیدتر را جایگزین این موتورها نمود می‌توان انتظار داشت فرآیند راهاندازی با کیفیت مطلوبتری صورت گیرد و هزینه‌های جانبی تعمیرات و نگهداری راهانداز کاهش یابد. در شکل زیر منحنی راهاندازی واحدهای مجتمع رازی نشان داده شده است.

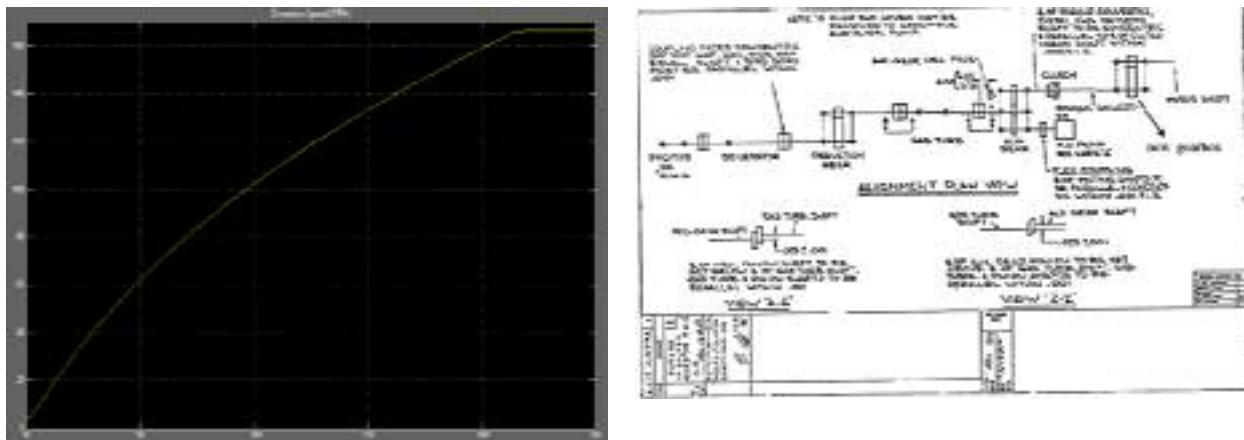
نمودار سرعت شفت ژنراتور بر حسب زمان راهاندازی

در این پروژه سه نوع راهانداز فوق‌الذکر از نقطه نظر فنی و هزینه‌ای با هم مقایسه گردیده‌اند و شرایطی که تحت آنها می‌توان اقدام به جایگزینی موتورهای دیزل با آنها نمود مورد بررسی و تحلیل دقیق قرار گرفته است. مشاهده می‌شود که در انتخاب نوع راهانداز عوامل بسیاری مانند نوع ژنراتور واحد از نظر سیستم تحریک و

سیم پیچ های میراکننده روتور آن، مکان موردنیاز جهت راه انداز، در دسترس بودن و سهولت تهیه راه انداز و تجهیزات یدکی، امکان وجود تعذیب الکتریکی برای راه اندازهای القائی و استاتیکی، احتمال جزیره شدن واحد و عدم اتصال به شبکه در موقع اضطراری، حجم و زمان تعمیرات اساسی و میانی، امکان راه اندازی همزمان واحدها، عدم تغییر زمان راه اندازی با افزایش عمر راه انداز و ...، و نیز ملاحظات اقتصادی حائز اهمیت هستند که لازم است مد نظر قرار گیرند. مقایسه اقتصادی نیز براساس شاخص هایی همچون کل هزینه راه اندازی، دوره جبران سرمایه اولیه و هزینه راه اندازی به ازای هر کیلووات ساعت برق تولیدی صورت گرفته است. بررسی پارامترهای فنی و اقتصادی فوق الذکر برای ۵ سناریوی ممکن بشرح زیر انجام شده است:

- سناریوی اول: استفاده از سه موتور القائی
- سناریوی دوم: استفاده از سه موتور دیزل
- سناریوی سوم: استفاده از یک راه انداز استاتیک (SFC)
- سناریوی چهارم: استفاده از دو موتور القائی و یک موتور دیزل
- سناریوی پنجم: استفاده از یک موتور القائی و دو موتور دیزل

درنهایت پس انجام تحلیل های فنی و اقتصادی، هر یک از سناریوهای فوق امتیازدهی و سپس براساس شرایط خاص موجود در مجتمع پتروشیمی رازی اولویت بندی شده اند. نمونه ای از نتایج بدست آمده از اجرای پروژه در شکل های زیر نشان داده شده است

(ب): نمودار سرعت شفت ژنراتور بر حسب زمان راه اندازی در صورت استفاده از راه انداز القائی

(الف): نحوه قرار گرفتن موتور القائی در سیستم راه اندازی

چکیده نتایج:

شناسایی و مکاتبه با تولیدکنندگان انواع مختلف راه اندازهای دیزلی، القائی و استاتیکی و نیز لوازم و تجهیزات جانبی سیستم راه اندازی در داخل و خارج از کشور. همچنین علاوه بر سازندگان، تهیه کنندگان نیز مورد بررسی قرار گرفته و هزینه های مربوط به هر یک از انواع راه اندازها به تفکیک جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفته است.

- BATOGHE BEH ATELAJAT BDESTAMDE AZ ROND RAHDARZI WAJDEHAI GAZI MXTLF, ROND KLI AND NMONHAI BRAY RAHDARZI YK WAHD GAZI BHDST AMDE AST.
- BBRSE FNI CGKGONGI ASTFADAH AZ MOTURHAI QALI BGY DIZL HAI RAHDARZI DR NIROGAH MJTMU RAZI AND SHBIEHSAZI AIN NOU RAHDARZI CHORT GRFTHE AST. ULAOHBR AIN, SHRAYIT ASTFADAH AZ DIZL HAI MOJOD DR BAZAR BGY RAHDARZAHAI MOJOD MORD BBRSE QRAR GRFTHE AST.
- BBRSE QABLIT ASTFADAH AZ RAHDARZ ASTATIKI JHET RAHDARZ WAJDEHAI 4, 5 AND 6 MJTMU. BRAI AIN MNZTR SISYEM ZNRAATOR AND TIRIK AN AND SBKEH BRC DAXLI MJTMU BHTOR MSHROW MORD MTALEH QRAR GRFTHE AST.
- BR ASAS NTIYAG BDESTAMDE AZ BBRSE HZINHAI ANOU MXTLF RAHDARZAH AND MTAULAT FNI CHORT GRFTHE AND NIZ BA DRNTR GRFTEN SHRAYIT XAHS MOJOD DR MJTMU RAZI, MCAYSEHAI BIN SNARIYOHAI MXTLF RAHDARZ MTRH SHDE CHORT PDZRFTHE AND BE HR SNARIYO AMTIYAZI TXCHCIS DADH SHDE KE OLOVITBNDI RWSHHA MXTLF RA NSHAN MI DEDH.

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «گرداوری منابع، مراجع، مدارک فنی و سوابق تعمیرات و نگهداری سیستم‌های راهانداز نیروگاه و مشاوره با مهندسین تعمیرات و بهره‌بردار»؛ پژوهشکده‌برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «بازدید از نیروگاه‌های گازی منتخب و ببرسی سوابق تعمیرات، نگهداری و بهره‌برداری از انواع راهاندازهای دیزل، القائی و استاتیک»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «شناسایی سازندگان و تهیه کنندگان داخلی و خارجی و اخذ اطلاعات هزینه‌ای و فنی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تدوین روند راهاندازی واحدها و استخراج تغییرات مجاز»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تحلیل فنی و اولویت‌بندی راهاندازی دینامیک: الف) موتور القائی بدون اتصال به جعبه دنده، ب) موتور القائی با اتصال به جعبه دنده، ج) جایگزینی با دیزل مشابه»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «تحلیل فنی راهانداز استاتیک مبدل فرکانسی»؛ پژوهشکده‌برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «مقایسه و ارائه راهکار اجرائی روش منتخب بر مبنای ملاحظات فنی-اقتصادی و تهیه نقشه‌های موردنیاز»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی ماشین‌های الکتریکی؛ گزارش «ترمافزار مقایسه اقتصادی و فنی روش‌های مختلف راهاندازی»؛ پژوهشکده برق؛ پژوهشگاه نیرو.

پژوهشکده تولید نیرو

- گروه پژوهشی الکتریک
- گروه پژوهشی مکانیک
- گروه پژوهشی بهره برداری

معرفی پژوهشکده

پژوهشکده تولید نیرو دارای سه گروه پژوهشی بشرح زیر می‌باشد:

- مکانیک
- الکتریک
- بهره‌برداری

محورهای اصلی پژوهشی این پژوهشکده عبارتند از:

- توسعه دانش فنی در زمینه طراحی و ساخت تجهیزات نیروگاهی
- بهینه‌سازی و شبیه‌سازی سیکل‌های حرارتی
- بررسی فنی و اقتصادی سیکل‌های تولید قدرت
- طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های عیب‌یابی تجهیزات نیروگاهی
- طراحی و بهینه‌سازی سیستم‌های مانیتورینگ
- بهینه‌سازی سیستم‌های کنترل و ابزار دقیق

این پژوهشکده دارای آزمایشگاه‌های کالیبراسیون دما و فشار، ارتعاشات و آکوستیک، ترموهیدرولیک، اتوماسیون صنعتی و کارگاه ساخت می‌باشد.

آزمایشگاه اتوماسیون صنعتی در سال ۱۳۸۷ و با هدف انجام تست‌های عملکردی بر روی تجهیزات کنترل و ابزار دقیق نیروگاهی و ایجاد مرجع فنی برای انتخاب تجهیزات اتوماسیون و فیلدباس در آینده به بهره‌برداری رسید.

در سال ۱۳۸۷، تعداد ۸ پروژه در قالب محورهای تحقیقاتی پژوهشکده به‌انجام رسیده که جزئیات آنها در ادامه آمده است.

عنوان پروژه:

طرح آزمایشگاه اتوماسیون صنعتی

مدیر پروژه: حمیدرضا خالصی

گروه مجری: الکتریک

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: سیدمحمد فیروزآبادی، وحید محسنی، نرگس صادقزاده

خلاصه پروژه:

هدف این پروژه تهیه سخت افزارها و نرم افزارهای موردنیاز برای ایجاد و تجهیز آزمایشگاه اتوماسیون صنعتی گروه الکتریک می باشد. در این آزمایشگاه باید علاوه بر امکان پیاده سازی حلقه های کنترلی به صورت امکان پیاده سازی یک سیستم اتوماسیون پیشرفته مبتنی بر شبکه هم موجود باشد. این آزمایشگاه لایه های مختلف یک سیستم اتوماسیون صنعتی را شامل لایه فیلد اعم از سنسورها، ترانسمیترها، Remote I/O ها، کالیبراتورها، رابطه های Hand-Held و به طور کلی فیلد المان ها و ابزارهای دارای خاصیت حفاظت ذاتی (Intrinsically Safety)، لایه Process شامل کامپیوترهای صنعتی واسط اپراتورها و PLC ها و شبکه ارتباطی، کنترلهای Stand Alone و لایه واسط کاربر (User Interface) شامل کامپیوترهای صنعتی واسط اپراتورها و نرم افزارهای مربوط به هر لایه را پوشش می دهد. با ایجاد این آزمایشگاه، بررسی و تست الگوریتم های طراحی شده، اطمینان از عملکرد حلقه های کنترلی، بررسی تأثیرات اغتشاشات خارجی بر روی فرآیند تحت کنترل و دستیابی به راه حل مشکلات احتمالی هنگام پیاده سازی در محیط های نیروگاهی، محقق شده است. به این منظور در تهیه نرم افزارهای مورد استفاده در این آزمایشگاه، دیدگاه وجود utility های مربوط به کنترل فرآیندهای نیروگاهی و کتابخانه بخش های مهم نیروگاه، مد نظر قرار گرفته است. با مقایسه عملکرد و مزایای سیستم های مختلف در آزمایشگاه، انتخاب سخت افزار و نرم افزار مناسب در محیط واقعی تا حدی هموار شده و باعث تسريع در امر مهندسی می شود.

تست ها و آزمایش های قابل انجام در این آزمایشگاه و قابلیت های آن عبارتند از:

- ۱- تست و مقایسه نتایج روش های تنظیم پارامترهای کنترل PID، می توان نتایج روش های مختلف را در آزمایشگاه روی یک فرآیند نمونه پیاده سازی کرده و نتایج را با هم مقایسه نمود.
- ۲- قابلیت دسترسی به ابزارهایی همچون کارت های اکتساب اطلاعات، ابزار اندازه گیری و سایر تجهیزات برای انجام آزمایشها در محل نیروگاه سریعتر امکان پذیر خواهد شد.
- ۳- برقراری ارتباط نرم افزارها با کارت های سخت افزاری و تست و تنظیم پارامترهای مربوط به این برنامه ها، در انتقال داده ها و مشاهده چگونگی و نحوه ارتباط، میسر می گردد.
- ۴- امکان پذیری تست و مطالعه پروتکل های ارسال سریال در محیط های صنعتی و به عبارت دیگر، «فیلدباس» که به طور مطمئن طرف چند سال آینده به روش غالب در انتقال داده ها و انجام عملیات کنترل

و مانیتورینگ در محیط‌های صنعتی و از جمله نیروگاهها، تبدیل خواهد شد. در حال حاضر پروتکل‌های Ethernet و Profibus، Foundation Fieldbus پُرکاربردترین پروتکل‌ها هستند که در این آزمایشگاه تأکید عمدی بر آنها می‌باشد.

چکیده نتایج:

- ﴿ این آزمایشگاه در کنار مطالعات و فعالیت‌های پژوهشی گروه، قابلیت دسترسی به انجام آزمایش‌های برنامه‌ریزی شده را فراهم می‌نماید. از جمله دستاوردهای جانبی این پروژه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- ارتقاء سطح علمی پروژه‌های اتوماسیون صنعتی
  - انجام تست‌های عملکردی بر روی تجهیزات کنترل و ابزار دقیق نیروگاهی
  - امکان تعریف پروژه‌های نیروگاهی در زمینه اتوماسیون
  - امکان برگزاری سمینارها و کارگاه‌های آموزشی در زمینه اتوماسیون صنعتی
  - فراهم شدن زمینه برای ایجاد یک مرجع فنی صنعت برق برای انتخاب تجهیزات اتوماسیون و فیلدباس در آینده

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی الکتریک؛ گزارش «طرح آزمایشگاه الکتریک نیروگاهی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه‌نیرو.
- گروه پژوهشی الکتریک؛ گزارش «بهینه‌سازی سیستم‌های کنترل و مانیتورینگ نیروگاه مشهد»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی الکتریک؛ «کاتالوگ‌ها و مدارک فنی در رابطه با تجهیزات اتوماسیون صنعتی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

بهینه‌سازی سیستم تهویه کوپه‌های توربین، انتقال قدرت و اگزوز واحدهای نیروگاه گازی آبادان GE-F9

مدیر پژوهه: علی هاشمی

گروه مجری: مکانیک

کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای خوزستان

کد پژوهه: CMEBO01

همکاران: همایون کنعانی، علی معدنی، محسن طاهری، عابدین صادق‌آبادی

خلاصه پژوهه:

تهویه کوپه‌های (محفظه‌های) توربین، انتقال قدرت و اگزوز نیروگاه گازی آبادان توسط ۲۴ عدد در حالت رزو (فن محوری انجام می‌گیرد. در اثر ایجاد جریان هوای گرم داخل کوپه‌ها بمror تخلیه شده و این امر باعث خنک کاری مجموعه می‌گردد. در نیروگاه گازی آبادان، دمای هوای داخل کوپه‌ها بالا رفته و این امر بمror کارآیی بهینه سیستم تهویه را مختل می‌نماید. بالا رفتن دما باعث افزایش دمای مجموعه سیستم تهویه شده و آسیب جدی به سیستم انتقال قدرت و یاتاقان‌بندی آن وارد می‌نماید. با توجه به محدود بودن حد تحمل دما در سیستم فن، تسمه، روانکاری و بدن، سیستم تهویه دچار مشکل می‌شود. هدف اصلی از انجام این پژوهه، شناسایی دقیق و رفع مشکلات حاصل از افزایش دمای کوپه‌ها و سیستم فن می‌باشد. برای این منظور روش‌های مختلف کنترل دمای فن، سیستم انتقال قدرت و سیستم روغنکاری مورد بررسی قرار گرفته و راهکارهای مناسب جهت رفع مشکلات مذکور ارائه شده است. در این پژوهه مدلسازی عددی مجموعه انجام گرفته و راهکارهای عملی لازم براساس نتایج مدلسازی و تحلیل ارائه می‌شود.

چکیده نتایج:

- ⇒ بهینه‌سازی عملکرد سیستم تهویه
- ⇒ رفع مشکلات سیستم انتقال قدرت
- ⇒ رفع مشکلات سیستم روانکاری

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بررسی، جمع‌آوری و دسته‌بندی عیوب موجود در سیستم تهویه کوپه‌های توربین، انتقال قدرت و اگزوز در اثر افزایش دما»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «مدلسازی مسیر عبوری هوا از داخل فن، مدلسازی هوای ورودی به کوپه و بررسی تأثیر هندسه داخلی، بخش محافظت‌تسمه و هوای ورودی بر عملکرد سیستم تهویه موجود»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بهینه‌سازی فن موجود»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بهینه‌سازی سیستم انتقال قدرت جهت کارکرد در دور بالا و دمای بالا»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «ارائه راهکارهای عملی جهت بهینه‌سازی سیستم تهویه و ارائه گزارش نهائی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طراحی و پیاده‌سازی سیستم مستقیم مانیتورینگ و آنالیز ارتعاشات بر روی مجموعه توربین - ژنراتور یک واحد نیروگاه گازی آبادان

مدیر پروژه: مهدی آقامیانی

گروه مجری: مکانیک

کد پروژه: CMEBO02

کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای خوزستان

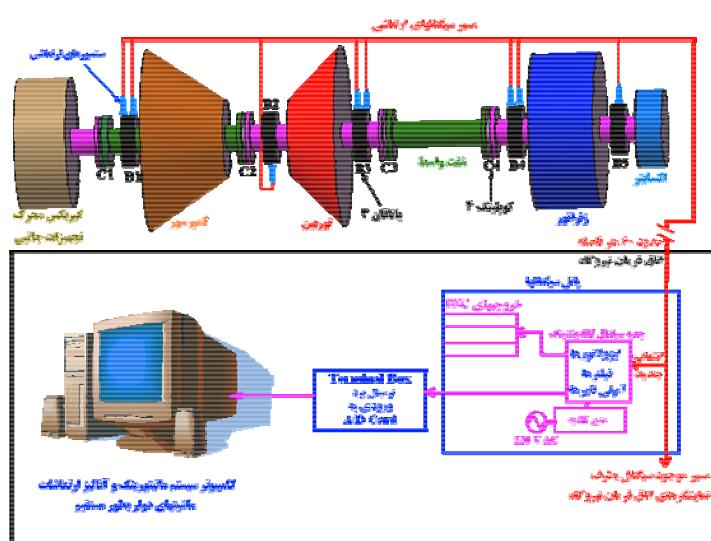
همکاران: حمیدرضا خالصی، ایوب جعفری

خلاصه پروژه:

به منظور کاربرد تعمیرات پیش‌بینانه و تشخیص صحیح عیوب ماشین‌ها، لازم است که به طور پیوسته از وضعیت ماشین مطلع بوده و بدینوسیله علاوه‌بر بهینه‌سازی راندمان، اقدامات لازم جهت جلوگیری از پیشرفت عیوب و بروز خطرات جدی انجام گیرد. این اقدامات علاوه‌بر کاهش زمان و هزینه تعمیر، مانع آسیب جدی دستگاه شده و موجب حفظ و افزایش عمر مفید آن می‌شود.

در این پروژه سیستم مستقیم تشخیص خطا با استفاده از روش آنالیز ارتعاشات برای نیروگاه گازی آبادان طراحی و پیاده‌سازی گردید. این سیستم از دو بخش سخت‌افزاری (شامل سنسورها، سیگنال تهويه کننده‌ها و کارت A/D و ...) و نرم‌افزاری (شامل قسمت‌های دریافت و ذخیره داده‌ها در کامپیوتر و آنالیز داده‌ها به منظور شناسایی عیوب ماشین‌ها) تهیه شده است.

بسته نرم‌افزاری VCM، برنامه‌ای است که در راستای کنترل و مانیتورینگ ارتعاشات ماشین‌های دور به طور مستقیم (Online) طراحی شده است. این بسته نرم‌افزاری امکان مانیتورینگ و ثبت پارامترهای ارتعاشی ماشین‌های دور را فراهم نموده و قابلیت کنترل حدود آلام و خطر و ذخیره‌سازی اطلاعات و آنالیز آنها را به منظور عیب‌یابی دارا می‌باشد.

چکیده نتایج:

طراحی و پیاده‌سازی سیستم مانیتورینگ و آنالیز وضعیت ارتعاشی ماشین‌های دوار به صورت On-line بر روی مجموعه توربین‌ژنراتور واحد یک نیروگاه گازی آبادان

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بررسی مشخصات فنی مجموعه توربین-ژنراتور و طراحی و تعیین سخت‌افزارهای موردنیاز»؛ پژوهشگاه توپولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «تهیه و نصب سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای لازم جهت مانیتورینگ و عیب‌یابی با آنالیز ارتعاشات»؛ پژوهشگاه توپولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «راهاندازی و تست نهائی سیستم و آموزش کارکنان»؛ پژوهشگاه توپولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

تدوین روش مناسب برای تست مودال و استخراج پارامترهای دینامیکی اجزاء مکانیکی - دینامیکی در صنعت برق و پیاده‌سازی آن برای پره توربین و دماپرهای خطوط انتقال

مدیر پژوهه: مسعود آسایش

گروه مجری: مکانیک

کد پژوهه: PMEPN10

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: علی صیامی، امیرحسین همدانیان، بابک خدابنده‌لو، کاوه عباسی

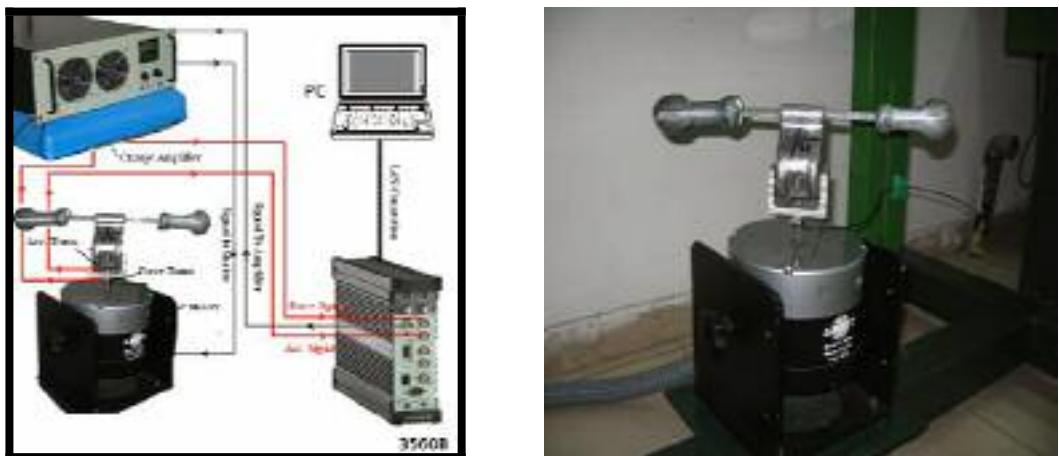
خلاصه پژوهه:

یکی از تست‌های مهم و اساسی و در عین حال مشکل در تائید و یا عدم تائید تجهیزات دینامیکی، تست مودال می‌باشد. هدف از انجام تست مودال تعیین مشخصات دینامیکی یک جسم مکانیکی است. پارامترهای دینامیکی در این تست شامل فرکانس‌های طبیعی و شکل مدهای مربوطه و میزان ضربی میرایی می‌باشند. انجام تست مودال بر روی هر قطعه مکانیکی متفاوت و تابع شرایط مختلفی می‌باشد که مهمترین آنها به‌طور کلی شرایط نصب و بهره‌برداری و هندسه جسم است. انجام تست مودال بر روی هر قطعه به دو روش آزمایشی و یا مدل‌سازی عددی صورت می‌گیرد. در روش آزمایشی نیز بسته به سختی و حدود فرکانس جسم (اجسام صلب و منعطف) دو روش تحریک با چکش (Hammer) و یا لرزاننده (shaker) استفاده می‌گردد.

تست مودال برای حصول اطمینان از کارکرد صحیح قطعات مکانیکی به کار می‌رود.

از دستاوردهای اصلی این تست می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ۱- صحت کارکرد تجهیزات دینامیکی موردنظر
- ۲- بررسی تغییرات احتمالی اعمال شده در تجهیزات دینامیکی
- ۳- پیش‌بینی رفتار تجهیزات دینامیکی در حین کارکرد
- ۴- بررسی اثر کارکرد بر رفتار تجهیزات دینامیکی
- ۵- مقایسه پره‌های سالم و معیوب بازسازی شده و اطمینان از صحت کارکرد آنها
- ۶- اطمینان از کارکرد پره‌های ساخت داخل
- ۷- حصول اطمینان از کارکرد پره‌ها و سیستم شرود بعد از تعمیرات اساسی و یا تعمیر و تعویض پره یا شرود در توربین‌های بخار

چکیده نتایج:

- در این پروژه مراحل کلی زیر مورد بررسی قرار گرفتند:
  - بررسی روش‌های مختلف تست مودال که شامل روش‌های تحریک با ضربه، شیکر و همچنین روش تست با اندازه‌گیری صرف خروجی سیستم بود.
  - روش بهنگامسازی که در این روش به بررسی روش‌های مختلف بهنگامسازی جهت تطابق نتایج تست آزمایشگاهی و مدلسازی عددی به کار گرفته شده در مدلسازی تست مودال پرداخته شده و در گزارش دوم ارائه شده است.
  - تئوری‌های تست مودال در سه روش در فصل سوم ارائه شده و تئوری‌ها و فرضیات حاکم بر آنها در این گزارش ارائه شده است.
  - در فصل پایانی یا چهارم نتایج در آزمایشگاه به کار گرفته شده و روش‌های فوق پیاده‌سازی گردیده‌اند.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «جمع‌آوری اطلاعات و بررسی در مورد انواع روش‌های انجام تست مودال»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بررسی روش‌های عددی مناسب برای مدلسازی و انجام تست مودال»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بررسی روش‌های تست مودال در حالت سکون و کارکرد»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «تدوین روش و دستورالعمل‌های تست و تعیین تجهیزات موردنیاز آنها در دو حالت سکون و حین کارکرد (تهیه تجهیزات آزمایشگاهی و تکمیل نرمافزارها و سختافزارها برای ارائه خدمات) – تست دو نمونه تجهیز در صنعت برق»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

طراحی و نظارت بر ساخت یک دستگاه کولر روغن برای واحدهای آ.ا.گ نیروگاه گازی ری با استفاده از سطوح پیشرفته

مدیر پژوهه: فرهاد خسروی

گروه مجری: مکانیک

کارفرما: سازمان توسعه برق ایران

کد پژوهه: PMEVT01

همکاران: علی مهاجر، علی اصغر صفت‌جو، عباس بهداد

خلاصه پژوهه:

بکارگیری سطوح پیشرفته در مبدل‌های حرارتی موجود در نیروگاه‌ها، می‌تواند کارآیی این مبدل‌ها را به‌طور قابل ملاحظه‌ای افزایش دهد. به‌صورتی که نتایج آزمایشها و تحلیل‌های صورت‌گرفته بر روی انواع لوله‌های پیشرفته با فین‌های مناسب نشان می‌دهد که می‌توان ضریب انتقال حرارت و درنتیجه کارآیی مبدل‌های حرارتی پوسته‌لوله را تا میزان ۵۰ درصد افزایش داد.

هدف اصلی از اجرای این پژوهه طراحی و ساخت یک کولر روغن با سطوح پیشرفته برای یکی از واحدهای آ.ا.گ نیروگاه گازی ری است. این مبدل جهت خنک‌کاری روغن یاتاقان‌های توربین مورد استفاده قرار می‌گیرد. معمولاً در فصول گرم سال، این مبدل‌ها به‌علت بالا بودن دمای محیط نسبت به شرایط طراحی، کارآیی مطلوبی نداشته و سبب محدودیت تولید توربین گاز می‌گردد. بنابراین درصورت بکارگیری لوله‌های پیشرفته مناسب و طراحی مبدل حرارتی مربوطه، می‌توان این محدودیت تولید را کاهش و یا برطرف نمود. از طرفی پیاده‌سازی این طرح در واحد نمونه و با استفاده از امکانات ساخت داخل، امکان بهینه‌سازی عملکرد مبدل‌های حرارتی برای سایر واحدهای نیروگاهی کشور را نیز فراهم می‌سازد.

دستگاه تست عملکرد مبدل‌های حرارتی و نمونه دسته لوله‌های آزمایش شده در آزمایشگاه ترمومهندسی

در این پروژه ابتدا یک دستگاه کولر روغن با توجه به شرایط ترمودینامیکی سیکل نیروگاه طراحی شده و یک نمونه لوله فین دار مناسب انتخاب گردید. جهت اطمینان از عملکرد بهینه کولر روغن طراحی شده با نوع لوله منتخب، سه دستگاه باندل مدل با انواع لوله‌های فین دار ساخته شد و با استفاده از دستگاه آزمایش عملکرد مبدل‌های حرارتی مستقر در آزمایشگاه ترموهیدرولیک مورد بررسی قرار گرفت. درنهایت پس از حصول اطمینان از کارآیی لوله‌های فین دار، طرح نهائی کولر روغن نیروگاه تهیه و ساخته شد.

نمونه کولر روغن ساخته شده برای واحد نیروگاه ری

چکیده نتایج:

براساس بررسی‌های انجام شده برای یک واحد نمونه توربین گاز GE-F5 نیروگاه گازی ری، با بکارگیری کولر روغن ساخته شده، محدودیت تولید ناشی از افزایش دمای روغن در فصل تابستان (به میزان ۳۰مگاوات) مرتفع می‌گردد. با احتساب هزینه برق تولیدی معادل ۴۰ ریال به‌ازای هر کیلووات ساعت و درنظر گرفتن خریب بار ۰/۲۵، اجرای این پروژه سالانه با احتساب ۶ ماه گرم سال، حدود ۱۲۹ میلیون ریال صرفه‌جویی اقتصادی در برخواهد داشت.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «بررسی مشخصات فنی مبدل حرارتی موجود و طراحی مبدل حرارتی پیشرفته موردنظر براساس نتایج مرحله اول»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مکانیک؛ گزارش «طراحی و ساخت کولر روغن برای واحدهای آ.گ نیروگاه گازی ری با استفاده از سطوح پیشرفته»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه تولید

مدیر پژوهه: محمدابراهیم سربندی فراهانی

گروه مجری: بهرهبرداری

کد پژوهه: ---

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: مهدی رحیمی تاکامی، علی هاشمی، سعید مهدیزاده، مریم حلمی

خلاصه پژوهه:

ارقاء کیفی تجهیزات تولید در صنعت برق در بخش تولید نیرو و استانداردسازی آن سبب توسعه همه‌جانبه این بخش از صنعت برق خواهد شد. در این زمینه انجام تحقیقات و پژوهش‌های کاربردی و زیربنایی و تأسیس آزمایشگاههای مرجع می‌تواند هرچه بیشتر استاندارد کیفی تولیدات بخش تولید صنعت برق را ارتقاء دهد. هم‌اکنون توسعه آزمایشگاههای مرجع یکی از اهداف کلان صنعت برق کشور بشمار می‌آید. این پژوهه با هدف توسعه و تکمیل فعالیت‌های انجام‌شده در زمینه برنامه‌ریزی برای احداث و تجهیز آزمایشگاههای مرجع حوزه تولید صنعت برق تعریف و به‌اجرا گذاشته شد. هدف از انجام این طرح تعیین آزمایشگاههای مرجع موردنیاز بخش تولید صنعت برق بهمراه نیازهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری لازم جهت تجهیز آزمایشگاههای مذکور در افق ۱۴۰۵ کشور می‌باشد. در این راستا در ابتدا به تبیین وضعیت آزمایشگاههای مرجع حوزه تولید در حال حاضر پرداخته شد. این بخش از مطالعه شامل ارائه اطلاعات و سوابق مربوط به آزمایشگاههای مرجع در حوزه تولید صنعت برق و خارج از حوزه صنعت برق می‌باشد. در ادامه بررسی و جمع‌آوری سوابق تجهیز و راهاندازی آزمایشگاههای مرجع در حوزه تولید صنعت برق در کشورهای مختلف مورد توجه قرار گرفت. سپس به شناسایی و تعیین اولویت آزمایشگاههای مرجع موردنیاز حوزه تولید صنعت برق در افق ۱۴۰۵ پرداخته شد. بر این اساس توسعه آزمایشگاه کالیبراسیون دما و فشار و احداث آزمایشگاه کالیبراسیون فلو، ارتعاشات، رطوبت و پارامترهای الکتریک آزمایشگاه ارتعاشات، اکوستیک و آنالیز مودال، آزمایشگاه تست کارآیی سیکل و تجهیزات نیروگاهی، آزمایشگاه کنترل کننده‌ها، آزمایشگاه انتقال حرارت و جرم-بخش مبدل‌های حرارتی، رطوبت و پارامترهای الکتریکی، آزمایشگاه عملگرها و موقعیت‌دهنده‌ها، آزمایشگاه تست عملکرد فیلترهای هوا توربین‌های گازی و سایر فیلترهای مورد استفاده در صنعت برق، آزمایشگاه تست عملکرد شیرآلات نیروگاهی، آزمایشگاه انتقال حرارت و جرم-بخش خواص حرارتی و آزمایشگاه سوخت و احتراق، آزمایشگاه تست عملکرد دمنده‌ها، پمپ‌ها و توربین‌های نیروگاهی در قالب آزمایشگاههای اولویت اول تا سوم طبقه‌بندی گردیدند. در پایان دوره زمان‌بندی و بودجه تقریبی موردنیاز برای تجهیز هر یک از آزمایشگاههای مرجع موردنیاز حوزه تولید صنعت برق تعیین و تخمین زده شد.

چکیده نتایج:

- ☞ گردآوری و تحلیل اطلاعات و سوابق مربوط به آزمایشگاههای مرجع حوزه تولید در کشورهای مختلف و ایران
- ☞ شناسایی آزمایشگاههای مرجع موردنیاز حوزه تولید صنعت برق در افق و ۱۴۰۵ و تعیین اولویت، زمان‌بندی و بودجه موردنیاز برای تجهیز آنها
- ☞ شناسایی استانداردهای ملی و بین‌المللی آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاههای مرجع برگزیده صنعت برق در حوزه تولید

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «تبیین وضعیت موجود و سوابق آزمایشگاههای مرجع صنعت برق در داخل و خارج از صنعت برق»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «بررسی و جمع‌آوری سوابق تجهیز و راهاندازی آزمایشگاههای مرجع برای صنعت برق در کشورهای مختلف»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «شناسایی آزمایشگاههای مرجع حوزه تولید صنعت برق ایران در افق ۱۴۰۵»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «استانداردهای آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاه مرجع برگزیده صنعت برق در حوزه تولید»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «تعیین بودجه تقریبی موردنیاز برای تجهیز آزمایشگاههای اولویت اول تا سوم در حوزه تولید و ارائه زمان‌بندی اجرای طرح توسعه آنها»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

ارزیابی عملکرد پژوههای بهینه‌سازی و افزایش کارآیی بخش تولید با هدف بهینه‌سازی فرآیند تعریف و اجرای این پژوههای در وزارت نیرو

مدیر پژوهش: محمدابراهیم سربندی فراهانی

گروه مجری: بهره‌برداری

کد پژوهش: POPPN10

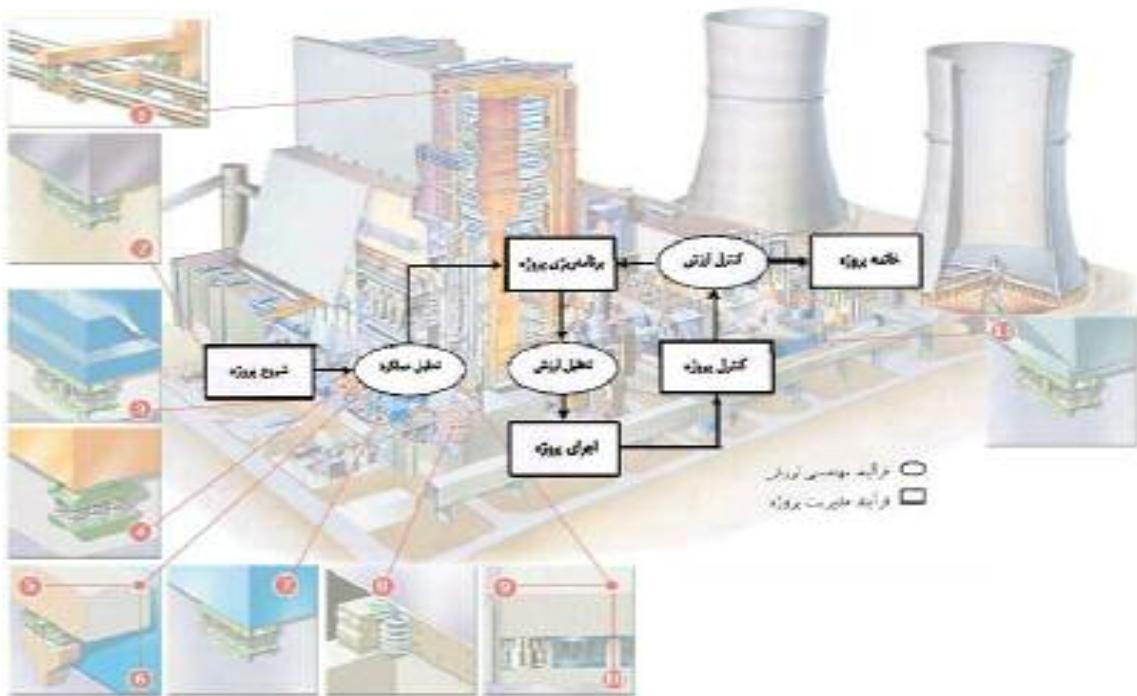
کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: محبوبه فضلعلی، وحیدرضا قدمیاری، حسین درودیان

خلاصه پژوهش:

در سالهای اخیر پژوههای متعددی در قالب پژوههای بهینه‌سازی و افزایش کارآیی در وزارت نیرو به انجام رسیده است. پژوههای مذکور با هدف کاهش هزینه‌های تولید برق، بهبود عملکرد سیستم‌های تولید و استفاده از فناوری‌های نوین تعریف و به اجرا گذاشته شده است. ارزیابی کمی و کیفی عملکرد پژوههای مذکور اشاره با هدف بهینه‌سازی رویه تعریف و اجرای آنها از جمله اقدامات ضروری در این زمینه است. بررسی پژوههای مذکور باعث شفافسازی مشکلات اجرائی، میزان اثربخشی و میزان انطباق اهداف پژوههای با واقعیت‌ها می‌شود. استخراج محدودیت‌ها، نقاط قوت و ضعف پژوههای به اجرا درآمده و تحلیل و ریشه‌یابی عوامل موفقیت یا عدم موفقیت آنها می‌تواند به اصلاح رویه تعریف و اجرای پژوههای مشابه در وزارت نیرو کمک شایان توجهی نماید.

در این پژوهش ۶ پژوهه نمونه به صورت موردی از نظر عملکرد مورد ارزیابی قرار گرفته و میزان موفقیت آنها به صورت کمی معین گردیده است. در این راستا شاخص‌های ارزیابی که قابلیت اندازه‌گیری داشته و ابعاد مختلف عملکرد را منعکس نمایند تعریف و براساس روش «ارزیابی پس از انجام» (Expost Evaluation) که با ماهیت و اهداف این پژوهش انطباق بیشتری داشت میزان موفقیت پژوههای نمونه معین گردید. براساس نتایج بدست آمده از ارزیابی عملکرد پژوههای نمونه، راهکارهای بهبود فرآیند تعریف و اجرای پژوههای بهینه‌سازی در وزارت نیرو پیشنهاد گردیده است. نتایج بدست آمده نشانگر آن است که پتانسیل قابل توجهی در بهبود فرآیند تعریف و اجرای پژوههای بهینه‌سازی وجود دارد.

چکیده نتایج:

- ⇒ شناسایی نقاط ضعف و قوت ۶ پروژه نمونه به صورت موردی
- ⇒ توسعه یک الگوی علمی جهت سنجش میزان موفقیت پروژه‌های بهینه‌سازی
- ⇒ ارائه راهکارهای مناسب جهت بهینه‌سازی فرآیند تعريف و اجرای پروژه‌های مذکور در وزارت نیرو

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «بررسی ادبیات موضوع و رویه و معیارهای ارزیابی عملکرد پروژه‌های خاتمه‌یافته و استخراج شاخص‌های مهم و رویه مناسب برای بررسی عملکرد پروژه‌های بهینه‌سازی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «شناسایی و انتخاب پروژه‌های بهینه‌سازی انجامشده در نیروگاه‌های تحت پوشش وزارت نیرو و فراهم‌سازی امکانات و پیش‌نیازهای لازم برای بررسی عملکرد آنها»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهره‌برداری؛ گزارش «بررسی عملکرد پروژه‌های بهینه‌سازی نمونه و تجزیه و تحلیل نتایج»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

تئیه نرم افزار محاسبه و تحلیل قیمت تمام شده برق تولیدی و تعیین توزیع بهینه تولید برق در نیروگاه گازی آبادان

مدیر پژوهش: مهدی میرطلاوی	گروه مجری: بهره برداری
کد پژوهش: POPVB01	کارفرما: پژوهشگاه نیرو
همکاران: محبوبه فضلعلی، آرزو قدیمی، محمدعلی سلطان آبادی، محمدابراهیم سربندی فراهانی، مریم حلمی، مهدی خبازپیشه، حسین خالصی، مجید قمری، منوچهر غفوری	

خلاصه پژوهش:

با توجه به فعال شدن موضوع بازار برق در کشور شفاف سازی قیمت تمام شده برق تولیدی توسط نیروگاهها اجتناب ناپذیر است. از جمله نتایج فعال شدن بازار برق می‌توان به شفاف سازی قیمت برق و سهیم نمودن بخش خصوصی در تولید و عرضه برق اشاره کرد. این موضوع از این جهت حائز اهمیت است که نیروگاه به عنوان یک بنگاه اقتصادی عرضه کننده برق در تعامل با شرکت های برق منطقه ای به عنوان خریدار برق قرار گرفته و بدليل ایجاد جو رقابتی هزینه های تولید برق کاهش خواهد یافت. در این راستا دسترسی به اطلاعات مربوط به قیمت تمام شده برق از جمله اطلاعات ضروری جهت مدیریت تولید برق توسط نیروگاه مربوطه و پیرو آن بهینه سازی هزینه های تولید و آمادگی برای نیروگاه مربوطه خواهد بود. این اطلاعات مناسب با قیمت برق که تابعی از هزینه سرمایه (سود، بیمه و ...)، نرخ استهلاک سرمایه گذاری اولیه و سایر سرمایه گذاری ها، هزینه تعمیرات و نگهداری، هزینه نیروی انسانی، هزینه سوت، ساعت تولید برق (پیک، غیرپیک و میانی)، میزان بارگیری و ... است می‌تواند محاسبه و در اختیار مسئولین ذی ربط قرار گیرد. در این طرح پژوهشی قیمت تمام شده برق تولیدی نیروگاه آبادان براساس مراکز هزینه مورد اشاره محاسبه گردیده است. علاوه بر این در این پژوهش چگونگی بارگیری اقتصادی از واحدهای نیروگاه آبادان و بررسی اثر آن بر روی قیمت تمام شده مورد توجه قرار گرفته است.

چکیده نتایج:

- ⇒ تعیین قیمت تمام شده برق تولیدی نیروگاه آبادان براساس مراکز هزینه آن نیروگاه
- ⇒ توسعه یک الگوی علمی جهت محاسبه قیمت تمام شده برق تولیدی نیروگاه آبادان
- ⇒ دسترسی به ابزاری جهت بارگیری اقتصادی از واحدهای نیروگاهی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی بهرهبرداری؛ گزارش «بررسی ادبیات موضوعی قیمت تمامشده برق تولیدی و پارامترهای مؤثر بر آن»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهرهبرداری؛ گزارش «تهیه مأذول چگونگی بارگیری اقتصادی از واحدهای یک نیروگاه حرارتی (بخاری و گازی) با هدف تأمین بار درخواستی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهرهبرداری؛ گزارش «تعیین الگو برای جمع‌آوری اطلاعات موردنیاز جهت تعیین قیمت تمامشده برق تولیدی نیروگاههای حرارتی»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهرهبرداری؛ گزارش «تهیه مدل، الگوریتم و پیاده‌سازی مأذول محاسبه قیمت تمامشده برق تولیدی در نیروگاههای گازی و بخاری»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی بهرهبرداری؛ گزارش «تهیه اطلاعات ورودی، اجرای نرمافزار و تحلیل نتایج آن برای نیروگاههای رامین و گازی آبادان»؛ پژوهشکده تولید نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

پژوهشگده انتقال و توزیع نیرو

- گروه پژوهشی خط و پست
- گروه پژوهشی سازه های انتقال نیرو
- گروه پژوهشی فشار قوی

معرفی پژوهشکده

پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو دارای سه گروه پژوهشی زیر می باشد:

- سازه های انتقال نیرو
- خط و پست
- فشارقوی

اهم محورهای تحقیقاتی گروههای فوق الذکر عبارتند از:

- بهینه سازی دکل های انتقال نیرو
- مقاوم سازی تأمینات شبکه انتقال و توزیع در مقابل زلزله
- افزایش قابلیت اعتماد خطوط انتقال نیرو
- طراحی و ساخت تجهیزات فشارقوی
- انتقال دانش فنی ساخت تجهیزات فشارقوی
- تحقیق و مطالعه در ارتباط با میدان های الکترومغناطیسی
- اتوماسیون پست های فوق توزیع و انتقال
- فشرده سازی خطوط و پست ها در مناطق شهری
- کاهش تلفات در شبکه های توزیع
- دستیابی به فناوری رله های حفاظتی

این پژوهشکده همچنین دارای شش آزمایشگاه بشرح زیر است:

- آزمایشگاه رله و حفاظت
- آزمایشگاه کلید مینیاتوری
- آزمایشگاه مهندمکی
- آزمایشگاه فشارقوی
- آزمایشگاه اتصال کوتاه
- آزمایشگاه تست دکل

تمامی آزمایشگاههای فوق الذکر دارای تأییدیه ISO17025 بوده که به این ترتیب نتایج تست های انجام شده در آنها اعتبار بین المللی دارد.

در سال ۱۳۸۷، تعداد ۹ پروژه در قالب محورهای تحقیقاتی پژوهشکده به انجام رسیده و خدمات آزمایشگاهی قابل توجهی نیز به صنعت ارائه گردیده است که جزئیات آنها در ادامه آمده است.

عنوان پروژه:

توسعه نرم افزار شبیه ساز آزمون نوعی برج های انتقال نیرو بر اساس تئوری قابلیت اطمینان سازه ها

مدیر پروژه: شهرام اردبیلی اصل
کد پروژه: PCVPN08

گروه مجری: سازه های انتقال نیرو
کارفرما: پژوهشگاه نیرو
همکاران: شاهرخ شعیبی

خلاصه پروژه:

در آخرین مرحله از طراحی برج های خطوط انتقال نیرو، با انجام یک تست بر روی نمونه واقعی برج طراحی شده، کفایت طرح به تأیید می رسد. به طور معمول برای انجام چنین آزمونی از استانداردهای موجود و بویژه IEC60652 استفاده می گردد. بنابر لزوم کاهش وزن برج ها به عنوان یک اصل حاکم در طراحی و همچنین پیچیدگی و یا عدم امکان مدلسازی پاره ای از موارد (مانند رفتار واقعی اتصال اعضاء و وصله ها)، در اکثر موارد، طرح در مرز باربری مجاز خود قرار می گیرد و نیاز به اصلاح و / یا تقویت طرح با مشاهده موارد خرابی موضعی یا کلی، هنگام انجام آزمون نوعی (تایپ تست) صورت می گیرد. درصورتی که طراح قبل از انجام تست امکان مشاهده احتمال نسبی خرابی اعضاء سازه برج را داشته باشد، می تواند نسبت به اصلاح و / یا تقویت طرح قبل از فرآیند تست اقدام نماید. در نتیجه ضمن بهبد طرح، از اتلاف وقت و هزینه های احتمالی ناشی از خرابی کل برج هنگام تست کاسته می شود.

در این پژوهه بر مبنای تئوری قابلیت اطمینان سازه‌ها با فرض اینکه توابع توزیع احتمال مشخصات مکانیکی صالح شامل تنش تسلیم و مدول ارتجاعی موجود است، خروج از مرکزیت اعضاء برج به عنوان یکی از مصادیق خطاهای انسانی (Human Error) روش مدلسازی آن با بکارگیری توابع توزیع احتمال متعارف برای تولید خروج از مرکزیت‌های تصادفی اعضاء برج مورد بررسی قرار می‌گیرد. برای این منظور تابع حالت حدی مطابق با حالت کشسان مقاطع اعضاء تعریف شده است که در آن حالت حدی زمانی اتفاق می‌افتد که تارهای انتهایی هر مقطع به تنش تسلیم رسیده باشد. براین اساس یک نرمافزار در محیط VB توسعه یافته که خروجی آن شامل احتمال خرابی اعضاء (به صورت گرافیکی در صفحه فعل)، احتمال خرابی برج و مدهای خرابی برج است.

چکیده نتایج:

- ☞ امکان کاهش احتمال تخریب دکل در حین آزمون نوعی با استفاده از نتایج حاصل از نرمافزار و تقویت قسمت‌های بحرانی
- ☞ امکان استفاده از اثرات عوامل خارج از طراحی از قبل خطاهای ساخت و نوع مواد بر نتایج آزمون نوعی قبل از شروع آزمون
- ☞ هنگام طراحی برج‌های انتقال نیرو و بویژه در مراحل آغازین طراحی که نقشه‌ها صرفاً به صورت تکخطی هستند، طراح با داشتن اطلاعات زیر قادر خواهد بود که در کمترین زمان و با دقت مناسب به طرحی از برج با احتمال خرابی موردنظر دست یابد.
- ☞ الف) احتمال خرابی کل دکل در هر حالت بارگذاری
- ☞ ب) ضربی بار مانند خرابی دکل در تست تخریب
- ☞ ج) ناحیه (و یا نواحی) با بیشترین احتمال خرابی
- ☞ سه دکل 10-HS2-3 و LS2-3 که در ایستگاه آزمایشگاه سازه‌های انتقال نیرو مورد تست قرار گرفته‌اند (و گزارش‌های تست‌های مربوطه در مستندات پژوهه ارائه شده‌اند) توسط نرمافزار شبیه‌ساز آزمون، تحلیل شده و نتایج نرمافزار به صورت خروجی گرافیکی شامل احتمال خرابی اعضاء، احتمال خرابی کل برج و تعدادی از مدهای خرابی در گزارش‌های پژوهه ارائه شده است.
- ☞ نرمافزار شبیه‌ساز آزمون در ردیف‌های (الف) و (ب) عملکرد بسیار خوبی داشته است. دقت عملکرد نرمافزار در ردیف (ج) قابل قبول بوده و برای ارتقاء آن راهکارهایی در گزارش مربوطه ارائه شده است.

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو؛ گزارش «مراحل مطالعاتی توسعه نرمافزار شبیه‌ساز آزمون برج‌ها»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو؛ گزارش «مراحل توسعه و تکمیل نرمافزار شبیه‌ساز آزمون برج»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو؛ گزارش «شبیه‌سازی آزمون بر روی یک برج ۴۰۰ کیلوولت آویزی توسط نرمافزار توسعه یافته»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو

- گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو؛ گزارش «تهیه نسخه تجاری نرم‌افزار (ویرایش نخست)»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو؛ گزارش «مقایسه نتایج حاصل از تست سه دکل مختلف در ایستگاه تست پژوهشگاه نیرو با نتایج حاصل از نرم‌افزار شبیه‌ساز تست دکل»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طرح جامع تأمین برق ایستگاههای تلویزیونی میان قدرت و پُرقدرت سازمان صدا و سیما

گروه مجری: خط و پست مدیر پروژه: پژمان خزائی

کارفرما: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران کد پروژه: CTQIB03

همکاران: صفر فرضعلیزاده، محمدرضا شریعتی، محمد عاشوری، سید جمال الدین واسعی، مجتبی گیلانزاده

خلاصه پروژه:

در سالیان اخیر با رشد سریع درصد پوشش جمعیتی شبکه‌های تلویزیونی و شبکه‌های رادیویی FM در سراسر کشور و پیرو آن افزایش سریع تعداد فرستنده‌های تلویزیونی و FM در سراسر کشور و همچنین برنامه‌های آینده تجهیز ایستگاههای تلویزیونی سازمان صدا و سیما به فرستنده‌های تلویزیونی دیجیتال لزوم تهیه طرح جامعی جهت تأمین برق عادی اضطراری و فوق اضطراری این ایستگاهها با قابلیت اطمینان بالا و براساس استانداردهای بین‌المللی تأمین برق اضطراری شبکه‌های حساس و مهم بخوبی احساس می‌شود. در این راستا قراردادی تحت عنوان «مشاوره طرح جامع تأمین برق ایستگاههای تلویزیونی میان قدرت و پُرقدرت سازمان صدا و سیما» میان پژوهشگاه نیرو و سازمان صدا و سیما منعقد و انجام گردید.

در طرح‌های ارائه شده در این پروژه علاوه بر استفاده از نتایج شبیه‌سازی سناریوهای مختلف محتمل با استفاده از نرم افزارهای معتبر طراحی شبکه‌های توزیع، نتایج تجربیات عملی کارشناسان پژوهشگاه نیرو که در طراحی سیستم‌های توزیع و شبکه‌های برقراری اضطراری در طرح‌های اجرشده در محدوده وزارت نیرو کسب گردیده نیز لحاظ گردیده است.

چکیده نتایج:

- ☞ تعیین چارچوب مشخص و مطابق با میزان حساسیت‌ها و اهمیت استمرار برقرسانی پیوسته به هر ایستگاه تلویزیونی و هر یک از فرستنده‌ها
- ☞ تعیین حداقل مشخصات لازم جهت تأمین قابلیت اطمینان موردنیاز شبکه تأمین برق اضطراری و فوق اضطراری منتهی به فرستنده‌های پخش و استراتژی تعویض و افزایش ظرفیت سیستم برقرسانی به ایستگاهها
- ☞ تعیین توپولوژی شبکه و نحوه ورود منابع اضطراری به شبکه جهت حصول به قابلیت اطمینان لازم ارائه طرح توسعه، به تفکیک هر یک از ایستگاهها و فراهم آوردن امکان اصلاح مناسب شبکه

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طرح جامع تأمین برق ایستگاههای تلویزیونی میان‌قدرت و پُرقدرت سازمان صدا و سیما»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

ارائه خدمات کمیته فنی طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق

مدیر پروژه: سید جمال الدین واسعی

گروه مجری: خط و پست

کارفرما: معاونت حقوقی امور مجلس و پشتیبانی وزارت نیرو کد پروژه: CTQVT04

همکاران: محمدرضا شریعتی، فرشید منصوری، محمد عاشوری، مریم دیعتی، حمیده قدیری، شهرام اردبیلی اصل

خلاصه پروژه:

جهت‌گیری صنعت برق به سوی استاندارد کردن موضوعات و موارد مرتبط با این صنعت، پیشرفت فناوری در زمینه برق، دستیابی به یکنواختی در طراحی ضمن حفظ کیفیت‌های قابل قبول و مورد لزوم در طراحی ایجاد می‌نماید که معیارهای طراحی و مشخصات فنی تجهیزات و سیستم‌های پست‌ها و خطوط انتقال نیرو به صورت استاندارد تهیه و تدوین گردد. از این رو لازم است استانداردها با استفاده از آخرین مراجع و استانداردهای معتبر بین‌المللی منتشرشده موجود، دانش فنی و تجربه کارشناسان و با درنظر گرفتن شرایط نیازهای کشور و صنعت برق تهیه و تدوین گردد، این استانداردها پس از تهیه و تدوین اولیه به منظور بررسی و اظهار نظر برای شرکت‌های مهندسین مشاور، شرکت‌های تابعه، وابسته و نیز بخش‌های مختلف شرکت توانیر، مراکز علمی و تحقیقاتی و سایر مراکز صاحب‌نظر و مرتبط با صنعت برق ارسال و نظرات و پیشنهادات اصلاحی آنها جمع‌آوری می‌گردد و درنهایت طی جلساتی که با حضور متخصصین و صاحب‌نظران تشکیل می‌شود، نظرات و پیشنهادات اصلاحی بررسی و موارد مورد تأیید اعضاء جلسه در نشریه اعمال و بدین ترتیب استاندارد نهائی می‌گردد.

پروژه فوق شامل خدمات کارشناسی جهت داوری طرح تهیه ضوابط و معیارهای فنی صنعت برق مشتمل بر داوری و شرکت در جلسه ۴۲ عنوان نشریه مربوط به پست‌ها و خطوط انتقال نیرو بوده است.

چکیده نتایج:

ارائه نظرات اصلاحی و پیشنهادی در راستای پُربارتر شدن استاندارد مرتبط با هدف:

- ☞ تعیین حدود بهینه تنوع زدایی و جلوگیری از ایجاد تنوع غیر لازم
- ☞ تعیین حداقل نیازهای تجهیزات پستها و خطوط انتقال نیرو با توجه به نیازهای عملی و روند پیشرفت‌های تکنولوژیکی
- ☞ ایجاد امکان طراحی با حداقل تجهیزات
- ☞ تعیین و لحاظ نمودن نیازهای بهره‌برداری
- ☞ بهینه‌سازی طرح و مشخصات فنی پستها و خطوط انتقال نیرو

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «نظرات اصلاحی و پیشنهادی ارائه شده درخصوص نشریات موضوع قرارداد»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ «صور تجلیسات تهیه شده درخصوص جلسات برگزار شده درخصوص موضوع قرارداد»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

بررسانی با کاهش طول فیدرها فشار ضعیف و توسعه فیدرها فشار متوسط با هدف کاهش تلفات

مدیر پژوهش: حمیده قدیری

گروه مجری: خط و پست

کد پژوهش: PTQVT03

کارفرما: شرکت توانیر

همکاران: سارا خیامیم، مجتبی گیلوانزاد، صفر فرضعلیزاده، محمدرضا شریعتی

خلاصه پژوهش:

گسترده‌گی شبکه‌های توزیع در بسیاری از شهرها و مناطق و توسعه اسپن به اسپن این شبکه‌ها بنا به مقتضیات زمان از یک سو و رشد روزافزون بار، آمار بالای تلفات، عدم استفاده بهینه از ظرفیت شبکه منصوبه و جلب رضایت مشترکین از سوی دیگر سبب شده که طراحی و توسعه بهینه شبکه‌های توزیع به یک موضوع راهبردی تبدیل شود. از طرف دیگر سال‌هاست تلفات شبکه‌های توزیع و کاهش آن یکی از دغدغه‌های مهم مدیران و کارشناسان صنعت برق است. مطالعات بسیاری در این زمینه توسط کاشناسان متعددی انجام شده و هر یک بهنوعی به بررسی موضوع تلفات و راهکارهای کاهش آن پرداخته‌اند.

به‌منظور شناسایی ابعاد این مسائل و درنهایت ارائه راهکاری برای شبکه‌های توزیع ایران پژوهش‌ای تحقیقاتی در پژوهشگاه نیرو با حمایت اداره کل پشتیبانی فنی توزیع شرکت توانیر آغاز گردید که به مطالعه در زمینه بررسانی با کاهش طول فیدرها فشار ضعیف و توسعه فیدرها فشار متوسط با هدف کاهش تلفات پرداخت و منجر به نتایج درخور توجهی گردید. تا آنجا که نتایج بدست‌آمده در یکی از مناطق پایلوت (منطقه فلکه مخابرات ارومیه) به عنوان پژوهش ملی در حال اجرا می‌باشد.

این پژوهه شامل دو مرحله بوده است. در مرحله اول پژوهه که پیش از این مطرح گردیده بود، طراحی بهینه کامل و یکپارچه شبکه توزیع در سطوح ولتاژ فشار متوسط و فشار ضعیف با استفاده از الگوریتمی مطابق با بهروزترین متداول‌وزی بکاررفته در مراجع معتبر بین‌المللی انجام پذیرفت. الگوریتم بهینه‌سازی در آن مرحله صرفاً مربوط به طراحی در مناطقی بود که برای اولین بار بررسانی به آنها انجام می‌شد و فاقد تأمینات الکتریکی بودند.

در مرحله دوم پژوهه، الگوریتم تدوین شده در مرحله قبلی با هدف طراحی و توسعه بهینه شبکه‌های توزیع با فرض حفظ اقتصادی تأمینات الکتریکی موجود ارتقاء یافته است. الگوریتم تهیه شده بر روی منطقه پایلوت فلکه مخابرات شهر ارومیه با بیش از ۳۴۰۰ مشترک پیاده‌سازی شده است. اینکه چگونه و با حداقل هزینه بتوان شبکه موجود را اصلاح نمود و یا به عبارت دیگر، در یک طرح بهینه جدید که از ساختار موجود حداکثر بهره‌برداری را می‌نماید، مورد استفاده قرار داد، موضوعی است که در این مرحله به آن پرداخته شد.

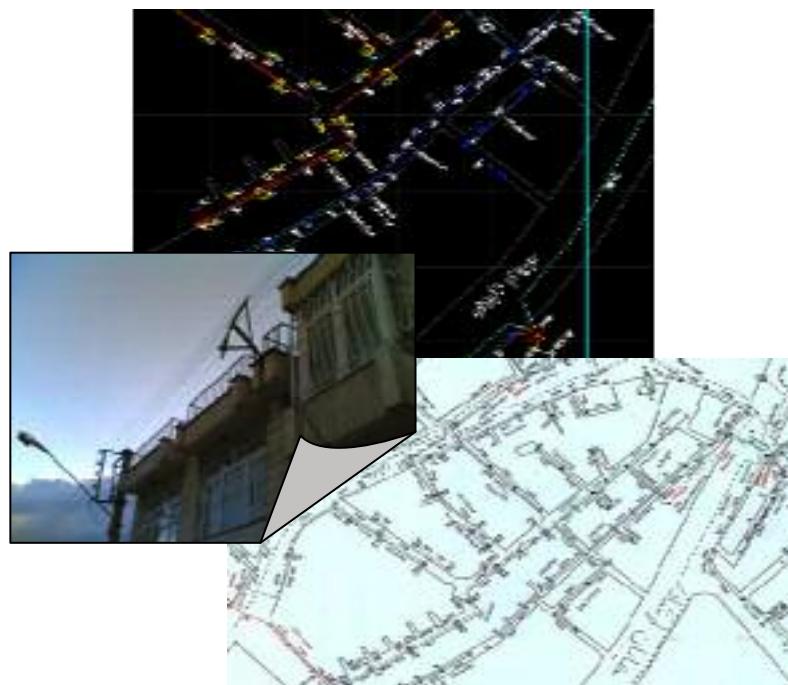
الگوریتم توسعه یافته با شرایط جدید و با ورودی‌های جدید (مشخصات شبکه توزیع موجود به ورودی‌ها افزوده شد) اجرا شده و طرح بهینه منطقه فلکه مخابرات ارومیه با حفظ اقتصادی تأمینات الکتریکی شبکه توزیع موجود

ارائه شد. طرح بهینه ارائه شده برای شبکه توزیع منطقه فلکه مخابرات ارومیه، دارای ۳۱ پست (از ۴۴ پست پیشنهادی) است که از پست های موجود منطقه نیز در آن استفاده گردیده است. تلفات محاسبه شده توسط برنامه طراحی شبکه توزیع توسعه یافته، در مورد شبکه بهینه طراحی شده برای منطقه فلکه مخابرات ارومیه، به تفکیک اجزاء شبکه در جدول (۱) آمده است.

جدول (۱): تلفات در بخش های مختلف شبکه توزیع بهینه منطقه فلکه مخابرات ارومیه

منبع تلفات	مقدار تلفات (kW)	درصد تلفات (%)
ترانس های توزیع	۸۶/۹	۱/۰
خطوط فشار متوسط	۱۵/۲	۰/۲
خطوط فشار ضعیف (بدون کابل سرویس)	۱۷۶/۴	۲/۱
کابل سرویس	۲۳/۸	۰/۳
مجموع	۳۰۲/۳	۳/۶

به منظور تهیه طرح تفصیلی شبکه برقسانی منطقه فلکه مخابرات براساس طرح اولیه ارائه شده توسط الگوریتم طراحی بهینه، بازدیدهای کامل و اسپن به اسپن از منطقه صورت گرفته و طرح اولیه به طور کامل با منطقه تطبیق داده شده است.

چکیده نتایج:

BATOGHEBE ANDAZH-GIRI DQYIQI KE BTAZG KARDEH MASHHABAT AROMIE BE-MONZOUR TUYIN TLFAT SHBKHE MOJOD AN MANTEQUEH SOUT PZDIFRT, TLFAT ANRZI AN BRABER BA 11/11 DRSD GZARSH SHDE AST. HAL AYNEKE TLFAT ANRZI HACSL AZ SHIBHSAZI SHBKHE KNONI MANTEQUEH FLKHE MASHHABAT AROMIE 6/10 DRSD TXMIN ZDE SHDE BUD KE NOSHAN AZ DQCT QABL QBOL SHIBHSAZI HAHY ANJAM SHDE DARD. AYN DR HALI AST KE TBQ NTAYG TRAHY (JDOL (1)) KL TLFAT TOWAN MANTEQUEH PS AZ AGRAY TRH BEHINEH BRABER BA 6/23 DRSD (MADAL 5/25 DRSD) TLFAT ANRZI) XWAHD BUD. BE AYN TRTIB BA AGRAY AYN TRH DR MANTEQUEH, MI TOWAN BE KAHSN TLFAT 6/8 DRSDI DST YAF.

NSTR BE NTAYG CHSMGIR BDST AMDEH W BATOGHEBE HMAIT ADARH KL PSTIBANI FN TZWJUH SRKT TWANIR W BA HMKARI SRKT HAHY BRC MANTEQUEH AI AZRBIAJAN W TZWJUH NIROU BRC AZRBIAJANFRBI, PIADHSAZI W AGRAY AYN PROZH MLI DR DST ANJAM AST W AMID AN MI ROD KE HCSOL NTAYG DR AGR, CHSMANDAZ TOSUHE W BKARGBR AYN SHYOH KAHSN TLFAT RA BIYSH AZ PIYSH ROOSHNAZ.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی و اصلاح بهینه شبکه توزیع منطقه فلکه مخابرات ارومیه با هدف کاهش تلفات»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «دریافت و بررسی اطلاعات موردنیاز منطقه نمونه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی شبکه برقرارانی به شهرک رفاه با استفاده از شیوه‌های متداول طراحی در شرکت‌های توزیع»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «جزئیات پیاده‌سازی الگوریتم تغییر شاخه در طراحی شبکه‌های نوعی در ایران بر مبنای توسعه شبکه فشارمتوسط با هدف کاهش تلفات»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی شبکه برقرارانی به شهرک شهید بهشتی با استفاده از شیوه‌های متداول طراحی در شرکت‌های توزیع»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی شبکه برقرارانی به منطقه فلکه مخابرات ارومیه با استفاده از شیوه‌های متداول طراحی در شرکت‌های توزیع»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی شبکه های توزیع بر مبنای توسعه شبکه فشارمتوسط و کاهش تلفات»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «پیاده‌سازی الگوریتم طراحی بهینه شبکه‌های توزیع بر روی دو منطقه پایلوت شهرک شهید بهشتی تهران و منطقه فلکه مخابرات ارومیه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «امکانسنجی فنی و اقتصادی پیاده‌سازی سیستم قرائت از راه دور کنتور در مناطق پایلوت پروژه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «بررسی راهکارهای مقابله با دستکاری کنتور و امکانسنجی فنی و اقتصادی تغییر محل کنتور در مناطق پایلوت پروژه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی کامل شبکه‌های برقرارسانی بهینه به مناطق پایلوت پروژه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «لحاظ قابلیت ایجاد سیستم اتوماسیون توزیع در طرح بهینه برقرارسانی به مناطق پایلوت پروژه»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

پشتیبانی و نظارت بر تولید صنعتی هشداردهنده زلزله

مدیر پروژه: فرشید منصوریخت

گروه مجری: خط و پست

کد پروژه: PTQPN07

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: آتوسا سپهر، محمدرضا شریعتی

خلاصه پروژه:

باتوجه به اینکه هر منبع موج زلزله در داخل بسته زمین منجر به تولید و انتشار دو نوع موج می‌شود که به نام‌های S و P شناخته می‌شوند و نظر به سرعت سیر بالاتر امواج P در حدود ۲ برابر به نسبت امواج S هر ۱۰ کیلومتر فاصله از مرکز زلزله تقدم زمانی ۱ ثانیه‌ای در رسیدن امواج P به ناظر نسبت به لحظه رسیدن S ایجاد می‌کند.

آشکارساز زلزله تجهیز حساسی است که قابلیت آشکارسازی یک یا چند وضعیت کج شدگی در زوایا و لرزش و شتاب را دارا می‌باشد. این شتاب باعث حرکت مکانیکی یک پاندول معلق با یک توده جرم معین اضافه شده در نزدیکی تکیه‌گاه آن می‌گردد.

پروژه نظارت و پشتیبانی تولید صنعتی هشداردهنده زلزله جهت بکارگیری در گستره صنعت برق و پست‌ها بمدت ۸ ماه انجام یافته و در بهمن ماه ۱۳۸۷ پایان یافت.

چکیده نتایج:

BATOGHEBEH AYNEKE PIYSHBINI TOLANI MDT ZELZELE AMKANPZDIR NMIBASHD, DR HALLT UMLI BA ATKAEB BE AYNE DSTGAGH MI TOGAN CHNDIN THANIE ZODTER AZ RSYIDEN MOJ MHRB S AGAH SHD. BATOGHEBEH AYNEKE AFZAIYSH W GSTRESH XSHART DR SYISTEMHAI KTRIKI W PSTHAI BHTOR UMDH BOASSTEH QOUJ GRIYANHAI ATCSAL KOTAH DR ASR TXRIB MKNIKI SAZEHAI TGEHIZ RX MI DHD, AYZOLE KRDN KTRIKI SYISTEM QDRAT DR MHDODHAI KE BROZ ZELZELE MHQQC SHDE AST NCSH CSHMGIRI DR KAHSN XSHART TAMASHDE IFYA MI NMAYD.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی خط و پست؛ گزارش «طراحی و ساخت هشدارهندۀ زلزله جهت مصارف عمومی (تهیه نمونه و بررسی آن)»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه انتقال و توزیع

مدیر پروژه: افسون پرهیزگار

گروه مجری: فشارقوی

کد پروژه: ---

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: حمیدرضا پیرمراد، سیدجمال الدین واسعی، آتوسا سپهر، سیامک ایضی

خلاصه پروژه:

نقش انکارناپذیر آزمایشگاههای مرجع در تحکیم بنیان‌های کیفی ساخت تجهیزات صنعتی بویژه صنعت فرآگیر و زیربنایی برق، نشاندهنده جایگاه منحصر به فرد این مراکز در ارتقاء کیفی محصولات داخلی، خوداتکائی و توسعه صنعتی کشور است.

آزمایشگاههای مرجع با بررسی و احراز کیفیت تجهیزات، روند بالnde کیفیت تولیدات داخلی را شتاب می‌بخشد و همچون تکیه‌گاهی استوار، پشتونهای قوی در تشخیص و ثبیت کیفیت محصولات ساخت داخل بشمار می‌آیند که این امر علاوه بر دستیابی اطمینان از کیفیت محصولات، منافع حاصل از توسعه و رونق فناوری را برای کشور بهمراه دارد.

شبکه گستردۀ برق کشور به عنوان یک مجموعه بهم‌پیوسته و پویا، پایداری و اطمینان خود را مرهون عملکرد صحیح و کیفیت مناسب هزاران قطعه و تجهیز و مواد مورد استفاده در بخش‌های مختلف و مراکز کنترلی، حفاظتی و مخابراتی است و کیفیت نامناسب مواد و عملکرد اشتباه هر یک از تجهیزات می‌تواند به بروز حوادث مختلف منجر شود که در پی آن وارد آمدن خسارت‌های کلان اقتصادی و خدمات جبران‌ناینده نیروی انسانی دور از تصور نیست.

برای جلوگیری از بروز چنین آسیب‌هایی به شبکه برق کشور، ایجاد و توسعه آزمایشگاههای مستقل و مرجع موردن‌توجه جدی مسئولان صنعت برق کشور قرار گرفته است. این آزمایشگاهها به لحاظ گستردگی و پیچیدگی خاص فناوری و مواد مصرفی طیف وسیعی از مراکز آزمایشگاهی را در بخش‌های مختلف فشارقوی، فشار ضعیف، سازه و ...، دربر می‌گیرد و صنعت برق با توجه به نقش راهبردی این مراکز، راهاندازی و توسعه آزمایشگاههای مرجع را به‌طور همه‌جانبه در دست اقدام دارد.

در پروژه طرح آزمایشگاههای صنعت برق کشور سعی بر آن شده است با مطالعه‌ای همه‌جانبه درخصوص وضعیت فعلی و نیاز آینده کشور تصویر روشنی از آزمایشگاههای صنعت برق در حوزه انتقال و توزیع نیرو نمایان گردد.

چکیده نتایج:

در این پژوهه فناوری‌های نوین که در کشورهای پیشرفته مورد استفاده قرار می‌گیرند و نیز زمینه‌های تحقیقاتی در فناوری‌های جدیدتر که در این کشورها مورد توجه هستند، بررسی گردید. در ادامه مزایای بکارگیری این فناوری‌ها و امکانسنجی استفاده از آنها در جهت حل مسائل کنونی شبکه در بخش انتقال و توزیع بررسی شد. همچنین با توجه به نیاز کشور به توسعه شبکه برق و بکارگیری فناوری‌های جدید و در پی آن به آزمایشگاههای مرجع با قابلیت‌های بالا و تجهیزات نوین، ضرورت ساخت آزمایشگاههای مرجع فشارقوی ۴۰۰ کیلوولت، فشارضعیف، IP و نیز توسعه و تجهیز آزمایشگاههای مرجع رله و حفاظت، اتصال کوتاه (قدرت) و سازه مورد تاکید قرار گرفت.

درنهایت این پژوهه به برآورد هزینه‌های کلی موردنیاز جهت راهاندازی و توسعه آزمایشگاههای مهم و کاربردی فوق‌الذکر در گستره صنعت برق و در حوزه انتقال و توزیع نیرو پرداخته است.

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «بررسی اجمالی آزمایشگاههای صنعت برق در حوزه انتقال و توزیع نیرو در داخل و خارج صنعت برق»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «بررسی و ارائه پیشینه تجهیز و راهاندازی آزمایشگاههای مرجع صنعت برق در کشورهای مشابه ایران در حیطه انتقال و توزیع نیرو»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «تعیین آزمایشگاههای مرجع موردنیاز براساس پتانسیل بالفعل بکارگیری فناوری‌های جدید در صنعت برق کشور»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «استانداردهای ملی و بین‌المللی موجود درخصوص آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاه‌های مرجع برگزیده صنعت برق در حوزه انتقال و توزیع نیرو»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «تعیین فهرست تجهیزات موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز و قیمت تقریبی آنها»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

امکانسنجی رفع مشکلات ایزو لاسیون پست ۲۳۰ کیلوولت فولاد خوزستان از نقطه نظر آلودگی

مدیر پروژه: مجید رضائی

گروه مجری: فشارقوی

کد پروژه: PHVFK01

کارفرما: شرکت فولاد خوزستان

همکاران: محمد اسکوئی، علی هوشمندخوی، محمدسعید وفاکیش، غلامحسین کاشی

خلاصه پروژه:

در این پروژه هدف ارزیابی فنی-اقتصادی اجرای روش‌های مختلف مقابله با آلودگی صنعتی نوع فلزی به جهت کاهش دفعات رخداد خاموشی‌های ناخواسته ناشی از شکست الکتریکی سطوح عایقی در پست ۲۳۰ کیلوولت فولاد خوزستان بوده است. این آلودگی‌ها گاهی اوقات و در شرایط خاص به لحاظ شرایط محیطی و شرایط کلیدزنی کوره‌های قوس الکتریک با ایجاد یک مسیر رسانا، سبب عبور جریان‌های نشتی و درنهایت وقوع تخلیه سطحی بر روی سطوح عایقی می‌گردد. تجربیات بهره‌برداری و مطالعات میدانی نشان داده‌اند پروفیل، جنس و نوع پوشش مقره در میزان جریان نشتی عبوری و نیز میزان آلودگی نشسته بر سطح آن تأثیر بسزایی دارا می‌باشد.

در این پروژه پس از اندازه‌گیری میدانی سطح آلودگی پست با روش‌های مختلف ESDD-NSDD و DDG، آنالیز دقیق نوع آلودگی فلزی منطقه و نیز ارزیابی تأثیرات اضافه ولتاژهای ناشی از کلیدزنی کوره‌های قوس الکتریک شرکت فولاد بر فرآیند شکست الکتریکی سطوح عایقی، با اجرای روش‌های مختلف مقابله با آلودگی صنعتی شامل استفاده از پوشش‌های RTV، استفاده از چترک افزایها، استفاده از مقره‌های پلیمری اتکائی پست و استفاده از روش‌های نوین پاک‌کنندگی با استفاده از یخ خشک بر روی نمونه مقره‌های ۲۳۰ کیلوولت پست مذکور و با انجام آزمون سنجش جریان نشتی طولانی‌مدت، راهکارهای مختلف با توجه به شرایط محیطی و صنعتی منطقه مورد ارزیابی قرار گرفته و براساس نتایج بدست‌آمده راهکار نهائی به کارفرمای پروژه پیشنهاد گردید.

چکیده نتایج:

- ☞ تعیین سطح آلودگی فضای پست فشارقوی با روش‌های DDG و ESDD-NSDD
- ☞ تعیین مشخصات دقیق نوع آلاینده‌های صنعتی
- ☞ اجرای نمونه‌ای و ارزیابی عملکرد پوشش‌های RTV در شرایط آلودگی سنگین فلزی
- ☞ اجرای نمونه‌ای و ارزیابی عملکرد استفاده از چترک افزایها در شرایط آلودگی سنگین فلزی
- ☞ ارزیابی عملکرد مقره‌های پلیمری سیلیکون رابری نوع اتكائی پست در شرایط آلودگی سنگین فلزی
- ☞ ارزیابی تأثیر اضافه ولتاژهای ناشی از پدیده کلیدزنی در کوره‌های قوس الکتریک در فرآیند شکست الکتریکی مقره‌ها
- ☞ ارزیابی و اجرای نمونه‌ای روش‌های پاک‌کنندگی به روش استفاده از یخ خشک در پست فولاد خوزستان

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «بررسی وضعیت موجود پست ۲۳۰ کیلوولت مجتمع فولاد خوزستان»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «بررسی روش‌های مختلف مقابله با آلودگی صنعتی (پوشش‌های سیلیکونی RTV، پوشش‌های گریس سیلیکونی، مقره‌های مخصوص، چترک افزایها)»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «اندازه‌گیری آلودگی، مانیتورینگ جریان نشتی و ارزیابی فنی»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «روش‌های مختلف مقابله با آلودگی صنعتی»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «ارزیابی فنی-اقتصادی، تجزیه و تحلیل روش‌های مختلف و ارائه راهکار نهائی مقابله با آلودگی صنعتی در پست فشارقوی فولاد خوزستان»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

تحقیق و بررسی راجع به ساخت مقره سوزنی پلیمری-سرامیکی

مدیر پژوهه: داود محمدی	گروه مجری: فشارقوی
کد پژوهه: PHVPN12	کارفرما: پژوهشگاه نیرو
همکاران: اشکان شمس، سیامک ایضی، بهنام علم‌دوست، محمد اسکوئی	

خلاصه پژوهه:

تنوع روشهای ساخت و تجربه علمی کوتاه‌مدت استفاده از مقره‌های پلیمری با لحاظ ملاحظات مکانیکی، روشن‌می‌سازد که مقره‌های پلیمری-سرامیکی که ترکیبی از مقره‌های نسل جدید و نسل قدیم می‌باشند با داشتن خواص عایقی مناسب و عملکرد عالی در شرایط آلوده (ناشی از خواص آب‌گریزی پلیمرها) کلیه محسنات مقره‌های سرامیکی (خواص مکانیکی مناسب و طول عمر طولانی) را نیز دارا می‌باشند. همچنین با توجه به اینکه حدود ۷۰ درصد مواد تشکیل‌دهنده مقره‌های پلیمری وارداتی هستند سهم مواد اولیه وارداتی و گرانقیمت در ساختار این نوع مقره‌ها به ۴۰ درصد رسیده و قسمت‌های سرامیکی به‌طور کلی جایگزین هسته‌های کامپوزیت شده‌اند. این جایگزینی علاوه‌بر ایجاد یک کاهش قابل توجه در قیمت تمام‌شده مقره، استحکام مکانیکی و اطمینان عملکرد آن را در شرایط خاص محیطی افزایش خواهد داد. مزایای استفاده از مقره‌های سرامیکی-لیمری را می‌توان به صورت زیر برشمرد:

۱- با توجه به سطح پایین استحکام مکانیکی مقره‌های پلیمری انکائی که تا به حال در داخل کشور ساخته شده‌اند این مقره‌ها به‌طور چشمگیری این استحکام را افزایش داده و آن را در حد مقره‌های سرامیکی مصطلح خواهد رسانید.

۲- تأثیرات روند پیرشدگی (Aging) در مقره‌های پلیمری در راستای افت شدید استحکام مکانیکی و خواص الکتریکی در آنها قابل تأمل بوده که این مسئله در این نوع مقره‌ها (پلیمری سرامیکی) بسیار کم‌رنگ بوده و کاهش چشمگیری دارد.

۳- در ساخت مقره‌های پلیمری-سرامیکی بدلیل عدم استفاده از فرآیند سوئیچ، حساسیت‌های ساخت بسیار کمتر شده و اجزاء استفاده شده در ساخت این مقره‌ها کمتر می‌باشند.

۴- قیمت تمام‌شده این مقره‌ها با توجه به کاهش درصد مواد وارداتی و گرانقیمت و راحت‌تر بودن فرآیند تولید حدود ۶۰ الی ۷۰ درصد قیمت مقره‌های پلیمری با مشخصات مکانیکی و الکتریکی مشابه می‌باشند.

۵- طرح مقره‌های پلیمری-سرامیکی بدلیل وجود سطوح حفاظت‌شده در آنها (سطوحی که از نشست آلودگی حفاظت شده‌اند) جهت استفاده در مناطقی با آلودگی سنگین و فوق‌سنگین مناسب می‌باشند.

۶- بدلیل نوع قالب‌گیری روکش مقره از ایجاد خطوط جدایش قالب در مسیر فاصله خزشی روکش پرهیز شده است، بنابراین ایجاد مسیرهای جریان نشتی و تجمع آلودگی در این مسیرها هرگز اتفاق نخواهد افتاد.

۷- بدلیل طرح خاص و جدید درنظر گرفته شده برای روکش مقره فاصله خزشی بدست آمده در یک حجم پروفیل کم، میزان قابل توجهی بوده و آن را برای استفاده در مناطق با آلودگی فوق‌سنگین با تنفس ولتاژی ویژه بیش از ۳۱ میلیمتر بر کیلوولت مناسب نموده است.

۸- جهت اتصال قسمت روکش به هسته سرامیکی از موادی با قابلیت چسبندگی بسیار عالی و همین‌طور دوام بالا استفاده شده است. مواد استفاده شده علاوه‌بر استحکام مکانیکی، عایقی و الکتریکی خوب دارای مشخصات ضدپیرشدگی (Anti-Aging) و ضد UV (Anti-UV) می‌باشند.

چکیده نتایج:

در این پژوهه اولین طرح مقره‌های ترکیبی در داخل کشور ابداع و نمونه‌سازی گردید همچنین علاوه‌بر تخصیص آزمون‌های موردنیاز برای محصول، کلیه آزمون‌های فوق روی نمونه‌های اولیه با موفقیت به‌انجام رسید.

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «بررسی روش‌های طراحی و ساخت قالب روکش مقره پلیمری- سرامیکی»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «تحقيق و بررسی روی فرمولاسیون لعب بدنه مقره سوزنی پلیمری- سرامیکی»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «آزمون و بهینه‌سازی مقره پلیمری- سرامیکی»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

مطالعه و بررسی روش‌های غیرمخرب تعیین وضعیت کابل‌های فشار متوسط و فشار قوی XLPE

مدیر پژوهش: علی هوشمندخوی

گروه مجری: فشار قوی

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

کد پژوهش: PHVPN14

همکاران: فاطمه نصری، مریم محسنی

خلاصه پژوهش:

امروزه سرمایه‌گذاری قابل توجهی در زمینه تأسیس شبکه‌های کابلی در بخش‌های مختلف شبکه مشاهده می‌شود که متعاقباً هزینه‌های دیگری را به منظور افزایش قابلیت اطمینان بهره‌برداری از شبکه‌های کابلی ملزم می‌دارد. یکی از موضوعات بسیار مهم در مورد بهره‌برداری از شبکه‌های کابلی، آگاهی از وضعیت کابل‌های در حال کار، مشخصات فنی و عمر باقیمانده آنها می‌باشد که می‌تواند بهره‌برداران را درخصوص برنامه‌ریزی‌های آینده یاری نماید. ارزیابی کابل‌های فشار متوسط می‌تواند سبب تحقق مواردی مانند فراهم آوردن زمینه مناسب بهره‌برداری بهینه و با قابلیت اطمینان بالا از شبکه‌های فشار متوسط زمینی، افزایش شاخص‌های کیفی برق، کاهش هزینه‌های ناشی از خرابی کابل‌ها و ارائه مرجع مطمئن جهت اتخاذ تصمیمات مناسب توسط دست‌اندرکاران صنعت برق می‌شود. روش‌هایی که در تعیین وضعیت کابل‌های فشار متوسط به کار می‌روند به دو دسته تقسیم می‌شوند:

- روش‌های مخرب: این روش‌ها سابقه بیشتری در جهان داشته‌اند. اما به علت اثرات تخریبی بر روی کابل‌ها، هم‌اکنون کمتر مورد توجه هستند و بیشتر در برخی شرایط خاص مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- روش‌های غیرمخرب: این روش‌ها که اثرات تخریبی بسیار ناچیزی بر روی کابل‌ها دارند، هم‌اکنون در کشورهای توسعه‌یافته بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند.

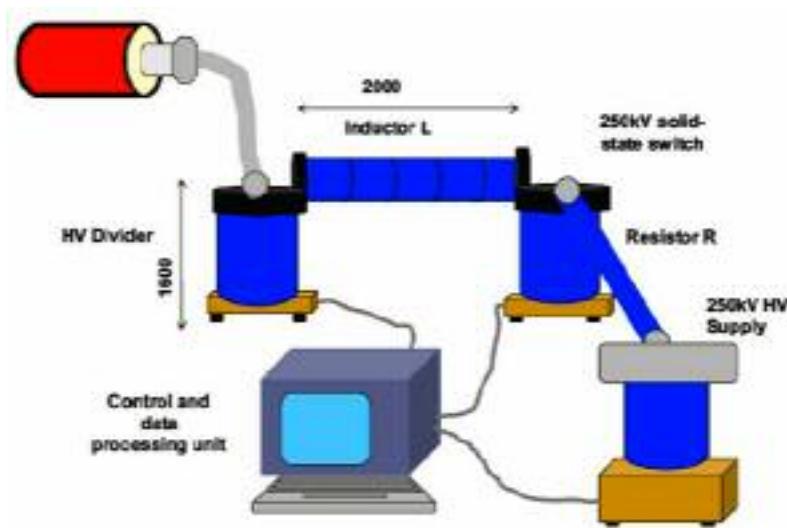
باتوجه به متدالول شدن روزافرون کابل‌های XLPE در شبکه‌های فشار متوسط و فشار قوی در بخش‌های مختلف شبکه برق و در صنایع سنگین و احتمال وقوع حوادث ناخواسته ناشی از عدم توجه به وضعیت کابل‌های در حال بهره‌برداری و نداشتن اطلاعات کیفی و کمی از مشخصات کنونی آنها که می‌تواند منجر به وارد آمدن خسارات سنگینی شود، این پژوهه با هدف مطالعه و بررسی عوامل مؤثر بر تغییر مشخصات کابل‌های فشار متوسط XLPE و معرفی روش‌ها و ابزارهای موجود در جهت تشخیص و تعیین وضعیت آنها انجام می‌شود.

در این پژوهش، مطالعه و بررسی موضوعات زیر انجام شده است:

- مطالعه عوامل مؤثر بر مشخصات و کاهش عمر کابل‌های فشار متوسط و فشار قوی XLPE، مانند مکانیسم‌های پیرشدگی مانند درخت آبی، درخت الکتریکی و پدیده تخلیه جزئی

- مطالعه و بررسی روش‌های تعیین وضعیت کابل‌های فشارمتوسط و فشارقوی XLPE شامل دو گروه کلی روش‌های مبتنی بر اندازه‌گیری تخلیه جزئی (مانند روش‌هایی چون بکارگیری پروب تخلیه جزئی، روش CDA، روش VLF-PD، OWTS، ...) و روش‌های مبتنی بر اندازه‌گیری پاسخ دیالکتریک (مانند روش‌هایی چون VLF-Leakage Current، VLF-Dissipation Factor دیالکتریک، آنالیز (...،IRC

- معرفی مهمترین شرکت‌های فعال سازنده خارجی و محصولات تجاری آنها در زمینه تعیین وضعیت کابل‌های فشارمتوسط XLPE، ارائه مشخصات فنی و استعلام قیمت دستگاه‌های مذکور

چکیده نتایج:

- ⇒ در این پژوهه به منظور بررسی نحوه تخمین عمر کابل‌های XLPE فشارمتوسط و فشارضعیف، راهکارها و روش‌های تئوری و عملی مورد توجه قرار گرفته و سیستم‌های اندازه‌گیری مختلف جهت هر یک از این روش‌ها از لحاظ فنی و اقتصادی بررسی گردیده است.

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «مطالعه عوامل مؤثر بر مشخصات و کاهش عمر کابل‌های فشارمتوسط و فشارقوی XLPE»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «مطالعه و بررسی روش‌های تعیین وضعیت کابل‌های فشارمتوسط و فشارقوی XLPE»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی فشارقوی؛ گزارش «معرفی مهمترین شرکت‌های فعال سازنده خارجی و محصولات تجاری آنها در زمینه تعیین وضعیت کابل‌های فشارمتوسط XLPE، ارائه مشخصات فنی و استعلام قیمت دستگاه‌های مذکور»؛ پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو؛ پژوهشگاه نیرو.

پژوهشکده انرژی و محیط زیست

- گروه پژوهشی انرژی و مدیریت مصرف
- گروه پژوهشی محیط زیست
- گروه پژوهشی انرژی های نو
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق

معرفی پژوهشکده

پژوهشکده انرژی و محیط زیست در چارچوب محورهای تحقیقاتی گروههای پژوهشی چهارگانه خود مشتمل بر:

- انرژی و مدیریت مصرف
- محیط زیست
- انرژی‌های نو
- اقتصاد و مدیریت برق

فعالیت می‌نماید. محورهای اصلی فعالیت این پژوهشکده عبارتند از:

- مدیریت بار و صرفه‌جویی انرژی
- برنامه‌ریزی انرژی
- سیستم‌های مدیریت انرژی
- مطالعات بکارگیری انرژی‌های نو در کشور
- پایش و طراحی سیستم‌های کنترل آلاینده‌های نیروگاهها
- مدیریت زائدات نیروگاهها
- بازیافت و استفاده مجدد از پساب‌های نیروگاهی
- تجدیدساختار صنعت برق
- مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی در صنعت برق

این پژوهشکده با بهره‌گیری از آزمایشگاه آلودگی هوا و عوامل فیزیکی که دارای تائیدیه ISO17025 می‌باشد، خدمات قابل توجهی را به صنعت برق و دیگر صنایع در سال ۱۳۸۷، عرضه نموده است. در سال ۱۳۸۷، تعداد ۷ پروژه در این پژوهشکده به‌انجام رسیده است.

عنوان پروژه:

تعیین معیار مصرف انرژی الکتریکی مشترکین خانگی جهت ارائه برنامه‌های استراتژیک مدیریت مصرف برق تحت پوشش شرکت برق منطقه‌ای تهران

مدیر پروژه: وهاب مکاری‌زاده

کد پروژه: JENTN01

گروه مجری: انرژی و مدیریت مصرف

کارفرما: شرکت توزیع نیروی شمالشرق تهران

همکاران: فرشید باقری، شاهرخ زهتابیان

خلاصه پروژه:

به منظور استفاده منطقی از منابع انرژی و برنامه‌ریزی در زمینه‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی و معیار مصرف مناسب و صحیح در ساختمان‌های مسکونی، پروژه «تعیین معیار مصرف انرژی الکتریکی مشترکین خانگی جهت ارائه برنامه‌های استراتژیک مدیریت مصرف برق تحت پوشش شرکت برق منطقه‌ای تهران» در دستور کار گروه انرژی و مدیریت مصرف قرار گرفت.

در شروع پروژه، پس از بررسی الگوهای مصرف انرژی الکتریکی در ساختمان‌های مسکونی در کشورهای دیگر و بویژه کشورهای توسعه‌یافته، تیپ یا گروههای مختلف مشترکین خانگی از حیث اقتصادی، فرهنگی و موقعیت جغرافیایی در حوزه معاونت اجرائی شمالشرق شرکت توزیع تهران بزرگ تعریف گردید. به منظور تحلیل انرژی در ساختمان‌های نمونه و محاسبه شاخص مصرف انرژی (کیلووات ساعت/مترمربع در سال)، یک ابزار نرم‌افزاری توسعه داده شد که در آن امکان مدلسازی ویژگی‌های معماری ساختمان، سیستم‌های روشنایی، گرمایشی و سرمایشی و تجهیزات خانگی مهیا گردید. ده واحد مسکونی که به طور عمده آپارتمانی بوده و از نظر جغرافیایی و مساحت زیربنا دارای شرایط متفاوتی بودند انتخاب و با استفاده از نرم‌افزار مذکور از نقطه نظر انرژی، مدلسازی گردیدند. درنهایت وضعیت مصرف انرژی واحدهای ساختمانی نمونه، معیار و الگوی پیشنهادی مصرف انرژی کنونی و معیار مصرف انرژی برای سال آینده که در اثر اعمال برنامه‌ها و راهکارهای مدیریت مصرف برق قابل دستیابی بوده، مشخص و ارائه گردیدند.

چکیده نتایج:

- ☞ تعیین معیار مصرف انرژی الکتریکی (کیلووات ساعت/مترمربع در سال) برای مشترکین خانگی تحت پوشش معاونت اجرائی شمالشرق شرکت توزیع تهران بزرگ
- ☞ پیش‌بینی معیارهای مصرف انرژی الکتریکی در سال آینده برای مشترکین مذکور در اثر اعمال راهکارهای مدیریت مصرف برق
- ☞ بررسی و تعیین پتانسیل‌های عملی صرفه‌جویی انرژی الکتریکی برای مشترکین خانگی مورد مطالعه

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی انرژی و مدیریت مصرف؛ گزارش «مرور ادبیات موضوع و تهیه اطلاعات مقدماتی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی و مدیریت مصرف؛ گزارش «تهیه ابزار محاسباتی مصرف انرژی در ساختمان‌های مسکونی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی و مدیریت مصرف؛ گزارش «تعیین نرم و محاسبه مصرف واقعی انرژی الکتریکی مشترکین خانگی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی و مدیریت مصرف؛ گزارش «تجزیه و تحلیل نهائی نتایج و ارائه معیارهای مصرف انرژی الکتریکی و برنامه مدون مدیریت مصرف برای مشترکین خانگی برق تهران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه انرژی

مدیر پروژه: سعید نظری کودهی

گروه مجری: محیط زیست

کد پروژه: ---

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: عبدال... مصطفائی، مهدی رضائی، مهدی طهماسبی

خلاصه پروژه:

پایان‌پذیری منابع انرژی فسیلی کشور از یک سو و وابستگی توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به درآمد حاصل از صادرات این منابع، در کنار اثرات بسیار مخرب مصرف سوخت‌های فسیلی بر محیط زیست، اهمیت گسترش منابع انرژی کشور و بهره‌برداری بهینه از آنها را دوچندان نموده است. در این راستا تأسیس آزمایشگاههای مرجع در حوزه انرژی و محیط زیست از ابزار مهم جهت دستیابی به اهداف توسعه پایدار در صنعت برق بشمار می‌روند. اساساً ماموریت آزمایشگاه مرجع تأمین پشتیبانی علمی و فنی برای هر صنعت می‌باشد، به این دلیل نیاز است تا آزمایشگاههای جدیدی برای اهداف و آرمان صنعت برق در آینده ایجاد گردد.

پژوهشکده انرژی و محیط زیست دارای ۴ گروه محیط زیست، انرژی‌های نو، انرژی و مدیریت مصرف و اقتصاد و مدیریت برق می‌باشد. در این پروژه وضعیت کنونی آزمایشگاههای مرجع کشور در حوزه‌های فوق بررسی شده و این وضعیت با اهداف صنعت برق و وضعیت فعلی آزمایشگاههای مرجع کشورهای خارجی مقایسه شده است. درنهایت پیشنهاداتی در زمینه آزمایشگاههای جدید ارائه شده است تا دستیابی به افق‌های موردنظر در آینده امکان‌پذیر باشد. در حوزه محیط زیست، صنعت برق نیازمند آزمایشگاه مرجع در زمینه آلودگی هوا و عوامل فیزیکی، نانوفناوری و بیوتکنولوژی بوده و در حوزه انرژی‌های نو نیز نیازمند آزمایشگاهها و مرکزی جهت تست و ارزیابی توربین‌های بادی، سیستم‌های خورشیدی و فتوولتایک، کنترل کیفیت سوخت زیست‌توده و تست و ارزیابی پل‌های سوختی می‌باشد.

چکیده نتایج:

- ⇒ شناسایی آزمایشگاههای مرجع موجود در حوزه انرژی و محیط زیست در ایران
- ⇒ مطالعه قابلیت‌های آزمایشگاههای مرجع کشورهای خارجی در حوزه انرژی و محیط زیست
- ⇒ تعیین آزمایشگاههای مرجع موردنیاز جهت دستیابی به اهداف صنعت برق در افق ۱۴۰۵ که عبارتند از:
  - ⇒ آزمایشگاه آلودگی هوا و عوامل فیزیکی، آزمایشگاه نانوفناوری، آزمایشگاه بیوتکنولوژی، مرکز تست توربین‌های بادی، آزمایشگاه تست و ارزیابی سیستم‌های خورشیدی و فتوولتائیک، آزمایشگاه کنترل کیفیت سوخت زیست‌توده و آزمایشگاه تست و ارزیابی پلی‌های سوختی
  - ⇒ مروری بر استانداردهای موردنیاز آزمایشگاههای مرجع
  - ⇒ اولویت‌بندی آزمایشگاههای مرجع منتخب در حوزه انرژی و محیط زیست
  - ⇒ تهیه فهرست تجهیزات موردنیاز هر آزمایشگاه و برآورد هزینه مربوطه
  - ⇒ تهیه برنامه زمان‌بندی تجهیز آزمایشگاههای منتخب

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «بررسی و شناسایی آزمایشگاههای مرجع در ایران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «بررسی و شناسایی آزمایشگاههای مرجع در کشورهای خارجی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «شناسایی آزمایشگاههای مرجع موردنیاز در سال ۱۴۰۵»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «بررسی استانداردهای انجام تست و آزمون در آزمایشگاههای شناسایی شده»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «تهیه فهرست تجهیزات و برآورد هزینه تقریبی و زمان‌بندی جهت راه اندازی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

تدوین اطلس آلودگی نیروگاههای کشور

مدیر پروژه: سعید نظری کودهی

گروه مجری: محیط زیست

کد پروژه: CEVVT02

کارفرما: شرکت توانیر

همکاران: امیر سهرابی کاشانی، سوسن داوری، زهرا دلاور مقدم، رامین پایدار، آرش کوکبیک

خلاصه پروژه:

تولید سرانه برق و روند رو به رشد آن یکی از شاخصهای مهم نشانده‌هند پیشرفت صنعتی، اقتصادی و افزایش رفاه کشورها بوده، به‌گونه‌ای که افزایش ظرفیت تولید باید پاسخگوی رشد اقتصادی و صنعتی هر کشور باشد. از طرفی یکی از مهمترین اصول در توسعه پایدار طرح‌های صنعتی و عمرانی کشور، ظرفیت و پتانسیل پذیرش محیط از نظر دریافت آلاینده بوده، به طوری که مشخص کردن میزان آلودگی منتشره از صنایع هر منطقه تعیین کننده امکان توسعه طرح‌های صنعتی در آن منطقه می‌باشد. فاکتورهای دیگری چون اولویت‌بندی فعالیت‌های صنعتی کشور و درنظر گرفتن میزان آلودگی منتشره به‌ازای محصول تولیدی در هر واحد صنعتی با لحاظ نمودن هزینه آلودگی منتشره از صنایع در این امکانسنجی مؤثرند. در صنعت برق همانند سایر صنایع، با توجه به روند رو به رشد تولید و مصرف انرژی در دو دهه گذشته و سهم عمده نیروگاههای حرارتی در این تولید باید آلودگی‌های گازی، آبی و جامد منتشره از نیروگاههای حرارتی در هر منطقه برآورد گردد. در این پروژه ۵۰ نیروگاه حرارتی کشور با ظرفیت ۳۴۸۶۳ مگاوات مشکل از نیروگاههای بخاری، گازی و سیکل ترکیبی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. در مراحل اول و دوم، مشخصات فنی سیستم‌های اصلی و جانبی نیروگاههای حرارتی در رابطه با منابع تولید آلودگی تبیین گردیدند. در مراحل سوم تا ششم، غلظت جرمی و حجمی آلاینده‌های منتشره گازی برای انواع واحدهای هر نیروگاه به‌تفکیک فصل و تغییر سوت در بار کامل اندازه‌گیری شده و با توجه به ساعت‌کار کرد واحدها در سال، فاکتور انتشار گازهای CO_2 , NO_x , SO_2 و CO در هر یک از ۵۰ نیروگاه مورد بررسی برحسب گرم بر کیلووات ساعت، محاسبه شده است. در مرحله هفتم، مدل‌سازی پراکنش آلاینده‌های گازی NO_x و SO_2 به صورت فصلی و سالیانه بوسیله نرم‌افزار ADMS برای هر نیروگاه برحسب میزان نشر و مشخصات دود خروجی و دودکش واحدها، اطلاعات هواشناسی به صورت ساعتی، وضعیت توپوگرافی منطقه، میزان و نوع سوت مصرفی و ساعت کارکرد نیروگاه انجام شده است. در پایان کلیه اطلاعات خروجی از پروژه در محیط GIS نمایش داده شده است.

چکیده نتایج:

- تعیین دقیق فاکتور انتشار آلاینده‌های هوا (CO, CO₂, SO₂, NOx) از طریق آنالیز گاز دودکش بر حسب گرم بر کیلووات ساعت به تفکیک هر نیروگاه و طبقه‌بندی فاکتورها براساس نوع نیروگاه، ظرفیت، نوع سوخت و سیستم کنترل احتراق و مقایسه آنها با فاکتور انتشار EPA
- تعیین میزان آلاینده‌های دودکش هر نیروگاه در بارهای متفاوت و سوخت‌های متغیر و میزان انحراف از استانداردهای ملی و بین‌المللی به منظور انجام پروژه‌های بهینه‌سازی و کنترل آلاینده‌ها
- مدلسازی پراکنش آلاینده‌های NOx و SO₂ در اطراف هر نیروگاه با استفاده از میزان نشر این آلاینده‌ها و اطلاعات هواشناسی و توپوگرافی منطقه و مقایسه غلظت این آلاینده در محیط با استانداردهای هوای پاک ملی و بین‌المللی
- مشخص نمودن نیروگاههای بخاری و توربین گازی که از طریق بهینه‌سازی احتراق می‌توانند افزایش راندمان و کاهش آلودگی داشته باشند (باتوجه به استفاده و یا عدم استفاده از سیستم‌های پایش مداوم) تصمیم‌گیری در مورد برنامه‌ریزی استراتژیک طرح‌های توسعه صنعت برق، از طریق تعیین نوع نیروگاه باتوجه به شاخص‌های ماقزیم راندمان قابل استحصال بر حسب شرایط محیطی، عمر مفید، قیمت برق و میزان انتشار آلودگی به‌ازای تولید یک کیلووات ساعت انرژی الکتریکی
- تصمیم‌گیری در مورد مکان‌یابی طرح‌های توسعه نیروگاهی با درنظر گرفتن ملاحظات زیست‌محیطی در محیط GIS
- مشخص نمودن سیستم‌های بهینه کنترل آلاینده NOx باتوجه به توسعه نیروگاههای گازی و سیکل ترکیبی
- شرکت صنعت برق در تجارت جهانی نشر آلاینده‌های CO₂ (از طریق پروژه‌های CDM پروتکل کیوتو)

- ☞ تعیین میزان آلودگی واردہ به منابع پذیرنده آبی در هر نیروگاه
- ☞ تعیین میزان تولید زائدات جامد سمی و آهکی در نیروگاهها و بررسی وضعیت فعلی دفع آنها

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «شناسایی نیروگاههای گازی کشور از نظر تولید آلینده‌های آبی و گازی و سیستم‌های کنترل آنها»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «شناسایی نیروگاههای بخاری و سیکل ترکیبی کشور از نظر تولید آلینده‌های آبی و گازی و زائدات جامد و تشریح سیستم‌های کنترل آنها»؛ پژوهشکده انرژی و محیط‌زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «اندازه‌گیری و تعیین میزان انتشار آلینده‌های گازی، آبی و زائدات جامد تولیدی در نیروگاههای ری، شهید رجائی، منتظر قائم، بوشهر، کیش، پرند، تبریز، شهید فیروزی، کنارک، بخت و ایرانشهر»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «اندازه‌گیری و تعیین میزان انتشار آلینده‌های گازی، آبی و زائدات جامد تولیدی در نیروگاههای کنگان، قائن، شیروان، بندرعباس، هرمزگان، قم، زاهدان، نکا، چهلستون، مشهد و هسا»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «اندازه‌گیری و تعیین میزان انتشار آلینده‌های گازی، آبی و زائدات جامد تولیدی در نیروگاههای زرند، کرمان، دماوند، سندج، صوفیان، زنبق یزد، یزد، آبدان، خوی، شریعتی، نیشابور و همدان»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «اندازه گیری و تعیین میزان انتشار آلینده‌های گازی، آبی و زائدات جامد تولیدی در نیروگاههای شازند، رودشور، رامین، توس، زرگان، فارس، ارومیه جدید، ارومیه قدیم، سهند، بیستون، اسلام‌آباد، منتظری، گیلان، لوشان، کازرون و شیراز»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی محیط زیست؛ گزارش «مدلسازی پراکنش آلینده‌های گازی NO_x و SO₂ خروجی از نیروگاهها و ارائه اطلس آلودگی نیروگاههای کشور در محیط GIS»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

طراحی و ساخت سیستم تهویه مطبوع دسیکنت جامد خورشیدی با ظرفیت ۵تن تبرید

گروه مجری: انرژی‌های نو
مدیر پروژه: پژمان صالح ایزدخواست

کارفرما: پژوهشگاه نیرو-سازمان انرژی‌های نو ایران کد پروژه: PNENE02

همکاران: حمیدرضا لاری، شهریار بزرگمهری، آرش حق پرست کاشانی، مهدی رضائی، مهدی ضیغمی، رضاباوهش کازرونی، رامین مهرابیان

خلاصه پروژه:

سیستم‌های تهویه مطبوع و سرمایش متداول مانند کولرهای گازی، توان و انرژی الکتریکی بسیار بالایی را صرف غلبه بر بار سرمایشی نهان یا همان رطوبت موجود در هوا، بویژه در مناطق دارای آب و هوای گرم و مرطوب می‌نمایند. در این سیستم‌ها، کاهش رطوبت هوا با سرد کردن آن و در نتیجه میان رطوبت موجود در هوا انجام می‌شود. در سیستم‌های سرمایش دسیکنت، رطوبت هوا با استفاده از مواد جاذب رطوبت (مواد دسیکنت) گرفته می‌شود و سپس هوای خشک شده، با روش‌های مختلف و با انرژی الکتریکی کمتری خنک می‌گردد. ماده جاذب رطوبت که می‌تواند مایع و یا جامد باشد، با جذب آب بتدریج اشباع شده و سپس با حرارت دادن، برای استفاده مجدد بازیافت می‌گردد.

پروژه تحقیقاتی «طراحی و ساخت سیستم تهویه مطبوع دسیکنت جامد خورشیدی با ظرفیت ۵تن تبرید» در سال ۱۳۸۴ توسط پژوهشگاه نیرو و با مشارکت سازمان انرژی‌های نو ایران آغاز گردید. پس از طی مراحل طراحی و ساخت، این دستگاه برای انجام آزمایش‌های عملکرد، جهت تهویه یک سالن کنفرانس در سازمان آب و برق کیش نصب گردید.

در این پروژه ابتدا کلیه سیستم‌های تهویه مطبوع خورشیدی مانند سیستم‌های جذبی و سیستم‌های دسیکنت مایع و جامد بررسی و با یکدیگر مقایسه شده است. سپس یک سیستم تهویه مطبوع دسیکنت جامد بهمراه اجزاء آن طراحی شده است. پس از آن، اجزاء دستگاه براساس این طراحی‌ها ساخته شده و سپس در منطقه دارای آب و هوای گرم و مرطوب شده‌اند. درنهایت با انجام تست‌های مختلف عملکرد دستگاه در شرایط مختلف دما و رطوبت بررسی شده است. آزمایش‌های انجام شده نشان داده است که در شرایط مشابه، این سیستم بیش از ۳۰ درصد انرژی الکتریکی کمتری در مقایسه با سیستم تبرید تراکمی مصرف می‌نماید. از مزایای دیگر این سیستم آن است که هوای تهویه به صورت صد درصد از هوای تازه تأمین می‌گردد. بدین ترتیب این سیستم برای استفاده در مواردی مانند بیمارستان‌ها و سالن‌های اجتماعات و برخی صنایع همچون داروسازی، اتاق‌های رنگ و سرخانه‌ها بسیار مناسب می‌باشد.

چکیده نتایج:

- ⇒ ایجاد دانش فنی طراحی و ساخت یک سیستم تهویه مطبوع با مصرف انرژی الکتریکی پایین
- ⇒ کاهش مصرف انرژی الکتریکی به میزان بیش از ۳۰ درصد در مقایسه با سیستم‌های سرمایش متداول
- ⇒ بویژه برای مناطق دارای آب و هوای گرم و مرطوب
- ⇒ استفاده از هوای صد درصد تازه برای تهویه ساختمان (مناسب برای سالن‌های اجتماعات، بیمارستان‌ها و برخی صنایع)
- ⇒ انتخاب حالت‌های کاری مختلف براساس شرایط دما و رطوبت هوای داخل و خارج (به صورت خودکار و دستی)
- ⇒ ثبت و ذخیره‌سازی اطلاعات دما، رطوبت و دبی هوا در بخش‌های مختلف دستگاه میزان تابش و توان مصرفی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «بررسی فنی انواع سیستم‌های تهویه مطبوع دسیکنتر»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «طراحی سیستم و اجزاء آن»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «ساخت مجموعه و راهاندازی آن»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «نصب و راهاندازی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «ارزیابی اقتصادی، آزمایش و تعیین کارآیی سیستم»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «طراحی و ساخت سیستم تهویه مطبوع دسیکنتر جامد خورشیدی با ظرفیت هشت تن تبرید»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

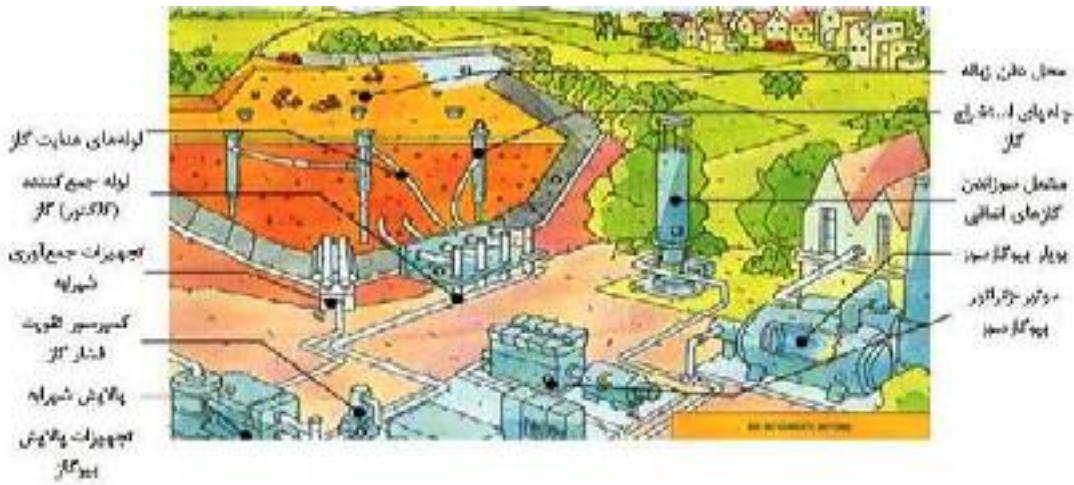
مطالعات و طراحی سیستم مدیریت و بهره‌برداری بیوگاز در محل جدید دفن زباله شهر مشهد

مدیر پروژه: حمیدرضا لاری	گروه مجری: انرژی‌های نو
کد پروژه: CNESM02	کارفرما: شهرداری مشهد
همکاران: مهرداد عدل، مهدی جلیلی قاضی‌زاده، آرمان رئوفی، مهدی ضیغمی	

خلاصه پروژه:

دفن زباله‌های شهری با تولید گاز همراه است، زیرا مواد آلی فسادپذیر موجود در زباله‌های خانگی و شهری پس از دفن شدن در شرایط بیهوایی قرار گرفته و توسط باکتری‌های گوناگون تجزیه می‌شوند. تجزیه مواد آلی تجزیه‌پذیر در گام نهائی منجر به تولید گازی می‌گردد که آمیخته‌ای از متان، دی‌اکسیدکربن، هیدروژن و سولفید هیدروژن است و بیوگاز خوانده می‌شود. این گاز بدلیل پدید آوردن اثرات شدید گلخانه‌ای و آلایندگی محیط، باید مهار گشته و بشدت مورد مراقبت قرار گیرد. از این رو از دیرباز روش‌های مختلف برای مدیریت و کنترل این گازها ارائه شده است. از آنجا که تولید گاز و تولید شیرابه در ارتباط تنگاتنگ با هم بوده و بر یکدیگر اثر گذارند، در این طرح موضوع مدیریت بیوگاز و شیرابه در محل جدید دفن زباله به گونه‌ای هماهنگ بررسی خواهد شد. امروزه فن بازگردش شیرابه روشنی است که در اغلب دفنگاه‌های نوین مهندسی جهان به کار گرفته می‌شود و ضمن کاهش حجم شیرابه مازاد، بسرعت تجزیه مواد آلی در دفنگاه و تولید گاز می‌افزاید. این نوع دفنگاه در اصطلاح دفنگاه بیوراکتور خوانده می‌شود و در این پژوهه درنظر است که دفنگاه جدید زباله شهر مشهد به عنوان نخستین دفنگاه بزرگ بیوراکتور ایران طراحی گردد.

شهرداری مشهد از سال ۱۳۷۹ طرح مکان‌یابی محل جدید دفن زباله‌های شهر مشهد را آغاز نمود. هدایت و نظارت این طرح بوسیله سازمان بازیافت و تبدیل مواد شهرداری مشهد انجام پذیرفت و قرارداد انجام پروژه‌ای با عنوان «مطالعات و طراحی سیستم مدیریت و بهره‌برداری بیوگاز در محل جدید دفن زباله شهر مشهد» میان پژوهشگاه نیرو و شهرداری مشهد در سال ۱۳۸۵ مبادله گردید. هدف از این پژوهه، انجام مطالعات کاملی در مورد ترکیب و میزان زباله تولیدی در شهر مشهد که در دفنگاه می‌مایی دفن خواهد شد و ساختار مناسب محل دفن زباله‌ها جهت برقراری امکان جمع‌آوری مؤثر گازهای تولید شده در طول عمر دفنگاه می‌باشد. در این پژوهه با ارائه راهکارهای مختلف دفن زباله و مدیریت شیرابه تولیدی در اثر تخمیر مواد فسادپذیر، میزان گاز قابل استخراج از دفنگاه مورد محاسبه قرار گرفته و با ارائه تحلیل‌های فنی و اقتصادی در مورد روش‌های بازیافت انرژی گازهای استخراج شده در یک تولیدکننده توان و حرارت (جهت تولید گرمایش منطقه‌ای) و یا سوزاندن گاز برای تبخیر شیرابه تولیدشده از دفنگاه و تبدیل آن به پسماند جامد مناسب‌ترین راهکار استفاده از انرژی گاز تولیدشده مورد بررسی قرار گرفته است.

مرحله نهائی روش طراحی فنی سیستم لوله کشی و جمع آوری گاز از دفنگاه ارائه شده است. مواردی همچون مشخصات و تجهیزات چاههای استخراج، سیستم جمع آوری و انتقال، سیستم پالایش بخش‌های مضر، سیستم جبران افت فشار و تجهیزات تولید توان از گاز استخراج شده در این بخش از پروژه به انجام رسیده و نتایج طراحی واحد تولید توان و تجهیزات جانبی آن ارائه گردیده است.

چکیده نتایج:

- ☞ تعیین روشهای مناسب جهت انباشت زباله در دفنگاه زباله شهر مشهد با درنظر گرفتن امکان جمع آوری گازهای تولید شده
- ☞ محاسبه میزان بیوگاز قابل استخراج از دفنگاه در طول عمر آن
- ☞ تعیین مناسبترین گزینه مصرف بیوگاز استخراج شده از محل دفنگاه
- ☞ طراحی سیستم مدیریت، جمع آوری و انتقال گاز استخراج شده از دفنگاه به محل درنظر گرفته شده جهت استفاده
- ☞ طراحی واحد تولید توان و تجهیزات جانبی آن به عنوان یک نیروگاه بیوگاز سوز

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «بررسی شرایط دفنگاه جدید زباله و مروری بر نقشه‌های موجود»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «طراحی سیستم جمع آوری گاز و برنامه‌ریزی برای دفن زباله»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «ارزیابی فنی-اقتصادی راهکارهای استفاده از گاز دفنگاه»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «طراحی سیستم مدیریت و بهره‌برداری از گاز برای راهکار برگزیده»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی انرژی‌های نو؛ گزارش «خلاصه گزارش مطالعات و طراحی سیستم مدیریت و بهره‌برداری بیوگاز در محل جدید دفن زباله مشهد»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

دورنمای توسعه همکاری‌های مشترک ایران و ارمنستان در بخش انرژی

گروه مجری: اقتصاد و مدیریت برق-انرژی و مدیریت مصرف مدیر پروژه: سیدبابک مظفری

کارفرما: شرکت (CJSC) High Voltage Electricity Networks کد پروژه: CMAAM01

همکاران: ابوالفضل جعفری، امید شاهحسینی، فخر امینی، حبیب‌ا... بیطرف، بهمن مسعودی، خسرو کاظمی، یدا... کاظمی، وهاب مکاری‌زاده، مهدی ضیغمی، سوسن داوری

خلاصه پروژه:

انرژی به عنوان موتور رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی در کشور بشمار آمده و بنابراین تأمین انرژی موردنیاز همواره یکی از چالش‌های جدی بوده در کشورهای در حال توسعه بوده که کشور ارمنستان نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد. از سوی دیگر با توجه به تغییر تقاضای انرژی و با ملحوظ نمودن مواردی همچون فناوری‌های نوین تأمین انرژی و تغییرات قیمت آن، سیستم عرضه انرژی باید قابلیت انعطاف لازم برای تأمین تقاضا در این شرایط را داشته باشد. توجه به موارد مذکور لزوم پرداختن به برنامه‌ریزی انرژی را بیش از پیش آشکار می‌سازد. در این راستا و به منظور برنامه‌ریزی انرژی کشور ارمنستان، پروژه «دورنمای توسعه همکاری‌های مشترک ایران و ارمنستان در بخش انرژی»^۱ با هدف بررسی دورنمای توسعه همکاری‌های کشور ارمنستان با کشور جمهوری اسلامی ایران در زمینه انرژی که دارای دومین ذخایر گاز طبیعی در دنیاست به سفارش وزارت انرژی ارمنستان در دستور کار پژوهشکده انرژی و محیط زیست قرار گرفت. به این ترتیب پروژه در چهار فاز تعریف و مطالعات براساس اهداف تعریف شده در فازها انجام پذیرفت. فاز اول به مطالعات برنامه‌ریزی موجود سیستم انرژی ارمنستان اختصاص دارد که به طور عمده تا سال ۲۰۳۰ وضعیت توسعه سیستم انرژی ارمنستان را به تصویر کشیده است. از آنجایی که یکی از اهداف اصلی پروژه بررسی و مطالعه امنیت تأمین انرژی ارمنستان تا سال ۲۰۳۰ تعریف شده است، پیش‌بینی مصرف انواع حامل‌های انرژی در ارمنستان تا سال ۲۰۳۰ محور مطالعاتی فاز دوم پروژه را تشکیل می‌دهد. در این راستا با بهره‌گیری از مدل‌های اقتصادستنجی و تحلیل وضعیت اقتصادی ارمنستان تا انتهای دوره مطالعه تلاش شده است با پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی و تأثیر آن بر مصرف انرژی در هر یک از بخش‌های اقتصادی شامل صنعت، کشاورزی، خدمات، خانگی و سایر، میزان مصرف حامل‌های انرژی در هر بخش و درنهایت در کل کشور پیش‌بینی شود. در این بخش همچنین تلاش شده است تا الگوی زمانی مصرف انرژی برای آن دسته حامل‌های انرژی که قابل ذخیره نیستند (مانند برق) تخمین زده شود تا امکان برنامه‌ریزی انرژی براساس مقادیر حداکثر مصرف فراهم آید. فاز سوم پروژه به بررسی منابع و محدودیت‌های تولید و یا واردات انرژی اولیه در ارمنستان و ایران اختصاص دارد. در این فاز سیستم برق و گاز ارمنستان تا حد امکان براساس اطلاعات موجود تشریح و براساس مفاهیم برنامه‌ریزی انرژی مدلسازی شده است. همچنین مشخصات سیستم انتقال گاز ایران به ارمنستان، مکانیزم تبادل گاز با برق بین ایران و ارمنستان،

برنامه‌های موجود برای توسعه سیستم برق و گاز ایران و ارمنستان تا سال ۲۰۳۰، ساختار موجود و توسعه تبادل برق بین ایران و ارمنستان و درنهایت ساختار تولید و انتقال حرارت ارمنستان و دورنمای وضعیت آینده آن تشریح شده است. بالاخره در فاز چهارم پژوهه مطالعه توسعه برنامه‌ریزی سیستم انرژی ارمنستان با هدف تعیین جایگاه ایران در این زمینه انجام گرفته است که به این منظور از نرم‌افزار MESSAGE بهره گرفته شده است. برای دستیابی به این مقصود سیستم برق و گاز ارمنستان با جزئیات شرح داده شده در فاز سوم در این نرم‌افزار مدلسازی شده است. همچنین به منظور تعیین جایگاه ایران در امنیت انرژی ارمنستان، قراردادهای مبادله انرژی مابین دو کشور در کنار سایر مسیرهای تأمین انرژی ارمنستان از کشورهای همسایه خود همچون گرجستان با جزئیات موجود مدلسازی شده است. سپس با تعریف سناریوهای مختلف برای توسعه سیستم تولید، انتقال و تبادل منطقه‌ای انرژی مابین ایران و ارمنستان و همچنین سایر کشورها، اهمیت و نقش هر یک در برنامه‌ریزی انرژی بلندمدت ارمنستان از دید شاخص‌های فنی و اقتصادی مورد ارزیابی گردیده است. درنهایت جریان بهینه عرضه انرژی که بتواند تقاضای کلیه حامل‌های انرژی را با منابع موجود اعم از منابع داخلی، واردات یا صادرات پوشش دهد استخراج و ارائه گردیده است.

چکیده نتایج:

- ❶ پیش‌بینی شاخص‌های کلان اقتصادی مانند GDP کشور ارمنستان تا سال ۲۰۳۰
- ❷ پیش‌بینی تقاضای انرژی به تفکیک حامل‌ها تا سال ۲۰۳۰
- ❸ بالанс عرضه و تقاضا در سال مینا
- ❹ اجرای نرم‌افزار MESSAGE و مشخص شدن مسیر و روش بهینه تأمین تقاضای کشور ارمنستان
- ❺ تحلیل آنالیز حساسیت واردات گاز نسبت به قیمت
- ❻ ارائه طرح بهینه توسعه ظرفیت تولید نیروگاهها تا سال ۲۰۳۰

مستندات پژوهه:

- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «جمع‌بندی مطالعات گذشته مربوط به دورنمای صنعت برق و انرژی ارمنستان»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «بررسی اقتصادی و اجتماعی و پیش‌بینی تقاضای انرژی کشور ارمنستان»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تجزیه و تحلیل منابع انرژی و ارزیابی فناوری‌های انرژی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعادل عرضه و تقاضای انرژی و ارزیابی اثرات»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «جمع‌بندی و نتیجه‌گیری»؛ پژوهشکده انرژی و محیط‌زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

برنامه‌ریزی راهبردی تحقیقات شرکت برق منطقه‌ای مازندران

مدیر پروژه: بهشاد عضدی دیلمی	گروه مجری: اقتصاد و مدیریت برق
کد پروژه: PMABM01	کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای مازندران
همکاران: احسان احمدی، مليحه خنجری، فاطمه شکرریز	

خلاصه پروژه:

تحقیق و توسعه بویژه در سازمان‌هایی که در یک صنعت فناوری محور، مانند صنعت برق فعالیت می‌کنند، نقش انکارناپذیری در موفقیت سازمان و بهبود عملکرد آن دارد. اما لازمه مدیریت مؤثر تحقیق و توسعه، قرارگیری آن در چارچوب استراتژیک سازمان است. بنابراین، عبارت « برنامه‌ریزی استراتژیک تحقیقات » فرآیند شکل‌دهی استراتژی تحقیق و توسعه را توصیف می‌کند، بهنحوی که مرتبط با استراتژی کلان شرکت و استراتژی کسب و کار آن باشد.

بر این اساس و با توجه به احساس نیاز مدیران شرکت برق منطقه‌ای مازندران به رویکردی استراتژیک به برنامه‌ریزی تحقیقات، پروژه « برنامه‌ریزی راهبردی تحقیقات شرکت برق منطقه‌ای مازندران » به سفارش دفتر تحقیقات و استاندارد شرکت برق منطقه‌ای مازندران در دستور کار این گروه پژوهشی قرار گرفت. در این پروژه، با تدوین یک متداول‌تری علمی به تدوین استراتژی تحقیقات مبنی بر نیازهای برق منطقه‌ای و هماهنگ با اهداف کلان و استراتژی‌های آن و همسو با اهداف کلان صنعت برق پرداخته شد. خروجی نهائی این پروژه سرفصل‌ها و سبد پروژه‌های تحقیقاتی برق مازندران در محورهای تولید، انتقال، توزیع و اقتصادی-اجتماعی برای افق میان‌مدت می‌باشد.

چکیده نتایج:

- بررسی متداولوژی‌های مختلف تدوین استراتژی تحقیقات و توسعه متداولوژی مناسب برای پروژه کنونی
- مطالعه و بررسی مستندات مختلف و تبیین اهداف کلان و استراتژیک صنعت برق
- شناخت وضعیت موجود و اهداف کلان شرکت برق منطقه‌ای مازندران و تلفیق آن با اهداف کلان صنعت
- شناخت و تحلیل وضعیت گذشته و موجود تحقیقات برق منطقه‌ای مازندران
- تعیین معیارهای رضایتمندی ذینفعان کلیدی برق منطقه‌ای مازندران از طریق نظرسنجی از ذی‌نفعان و جمع‌بندی خبرگان صنعت
- تعیین عوامل کلیدی و راهکارهای پاسخگویی برق مازندران از طریق برگزاری پانل‌های تخصصی با حضور مدیران و متخصصان برق مازندران، ذی‌نفعان شرکت، اساتید دانشگاه و سایر متخصصان
- تعیین سرفصل‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی برق مازندران از طریق فعالیت کارشناسی گروههای تخصصی و تکمیل شناسنامه سرفصل‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی
- برگزاری جلسات بحث و بررسی با مدیران و متخصصان و کمیته‌های تحقیقات برق مازندران به‌منظور بحث و بررسی سرفصل‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی و نهائی‌سازی آنها
- ارزیابی و اولویت‌بندی پروژه‌های تحقیقاتی نهائی با استفاده از شاخص‌های توسعه داده شده
- تشکیل سبد تحقیقات سالانه برق مازندران با استفاده از روش‌های بالانس سبد و تهیه نقشه راه تحقیقات پنجساله برق مازندران در محورهای تولید، انتقال، توزیع و اقتصادی-اجتماعی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «شناسایی اهداف استراتژیک صنعت برق»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «شناسایی اهداف کلان شرکت برق منطقه‌ای مازندران و تلفیق آن با اهداف صنعت برق»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «مطالعه و طراحی مدل مناسب به‌منظور برنامه‌ریزی استراتژیک تحقیقات شرکت برق منطقه‌ای مازندران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین معیارهای اصلی رضایتمندی ذی‌نفعان کلیدی برق منطقه‌ای مازندران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین و انتخاب عوامل کلیدی و راهکارهای پاسخگویی شرکت برق منطقه‌ای مازندران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تشریح رویه اجرائی تعیین اولویت‌ها و سرفصل‌های تحقیقاتی و تشکیل و بالانس سبد تحقیقات سالانه»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین سرفصل‌های تحقیقاتی و تشکیل و بالانس سبد پروژه‌های تحقیقاتی در محور تولید»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین سرفصل‌های تحقیقاتی و تشکیل و بالанс سبد پروژه‌های تحقیقاتی در محور انتقال»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین سرفصل‌های تحقیقاتی و تشکیل و بالанс سبد پروژه‌های تحقیقاتی در محور توزیع»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش «تعیین سرفصل‌های تحقیقاتی و تشکیل و بالанс سبد پروژه‌های تحقیقاتی در محور اقتصادی-اجتماعی»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی اقتصاد و مدیریت برق؛ گزارش پایانی «برنامه‌ریزی راهبردی تحقیقات شرکت برق منطقه‌ای مازندران»؛ پژوهشکده انرژی و محیط زیست؛ پژوهشگاه نیرو.

پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه

- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله متري
- گروه پژوهشی مخابرات
- گروه پژوهشی کامپیوتر

معرفی پژوهشکده

پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه دارای چهار گروه پژوهشی بشرح زیر است:

- الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق
- دیسپاچینگ و تله‌متري
- مخابرات
- کامپیوتر

زمینه‌های اصلی فعالیت این پژوهشکده عبارتند از:

- طراحی و ساخت تجهیزات و سیستم‌های موردنیاز صنعت برق در زمینه‌های تخصصی این پژوهشکده و تدوین دانش فنی و واگذاری و انتقال آن به بخش خصوصی جهت تولید انبوه
- تهییه و تدوین مشخصات فنی نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای موردنیاز در سیستم‌های دیسپاچینگ و مخابرات و ارائه طرح جامع سیستم اتوماسیون در رده‌های انتقال، فوق‌توزیع و توزیع
- تهییه و ارائه نرم‌افزارهای موردنیاز صنعت برق در زمینه تخصص‌های پژوهشکده
- ایجاد هسته‌های تخصصی مشاوره بویژه در زمینه دیسپاچینگ و مخابرات

در ارتباط با زمینه‌های فوق، در سال ۱۳۸۷، تعداد ۷ پروژه در پژوهشکده به انجام رسیده است. با تجهیز آزمایشگاه مخابرات، قابلیت انجام آزمون‌های عملکردی (PLC) (Power Line Carrier) و (Tele Protection System) TPS در این آزمایشگاه فراهم شد. همچنین آزمایشگاه سنجش کیفیت این پژوهشکده که دارای گواهینامه ISO17025 می‌باشد، مانند سال‌های قبل خدمات قابل توجهی درخصوص انجام آزمون‌های نوعی روی کنتورهای تکفار و سه‌فاز به صنعت برق ارائه نمود.

عنوان پژوهه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه کنترل و مدیریت شبکه

گروه مجری: الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق
مدیر پژوهه: سید محمد فیروزآبادی
کارفرما: پژوهشگاه نیرو
کد پژوهه: ---
همکاران: ندا یاوری، مهسا علائی، مهدیه دهاقین، سمیه نفر، مرتضی مظفری، مریم شبرو، صوفیا آهنگ،
مصطفومه رحمانی، آزاده جعفری

خلاصه پژوهه:

با گسترش روزافزون بکارگیری سیستم‌های مختلف و پیشرفته در تمامی صنایع از جمله صنعت برق ضرورت توجه به مجموعه آزمایشگاههایی که در آنها بتوان به ساخت سیستم‌ها و اندازه‌گیری پارامترهای مختلف حوزه‌های الکترونیک، اپتیک و مخابرات اقدام نمود، بیش از پیش خود را نمایان می‌سازد. هدف از انجام این پژوهه بررسی ضرورت طرح و توسعه و احداث آزمایشگاههای مرجع برای تست، اندازه‌گیری، کالیبراسیون و ساخت تجهیزات الکترونیک، آزمایشگاههای ساخت و اندازه‌گیری سیستم‌های اپتیک و آزمایشگاههای مخابرات برای صنعت برق و تدوین یک گزارش در این خصوص است.

در این پژوهه، پس از بررسی اهمیت و ضرورت موضوع، به شناسایی و بررسی وضعیت و پیشینه تجهیز و راهاندازی آزمایشگاههای داخل کشور، به شناسایی و معرفی آزمایشگاههای مرجع در کشورهای مختلف دنیا پرداخته شد. برای دستیابی به نتیجه مناسب در این تحقیقات، سه دسته از کشورها در هر زمینه تخصصی مورد مطالعه قرار گرفتند. این انتخاب شامل سه گروه از کشورهای پیشرفته، کشورهای متوسط توسعه یافته و کشورهای در سطح پایینتر می‌شود.

در هر گروه از کشورهای بررسی شده، آزمایشگاههای مرجع داخل صنعت برق و خارج صنعت برق موردنظر قرار گرفتند. در مرحله بعد به شناسایی آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق ایران در افق ۱۴۰۵ پرداخته شد که با بررسی طرح‌ها و برنامه‌های توسعه شبکه‌های تولید، انتقال و توزیع از یک سو و لحظه نمودن تغییرات فناوری در حوزه‌های مختلف صنعت برق که تا آن زمان احتمال زیادی برای ورود آنها به صنعت برق کشور وجود دارد، شناسایی و برای احداث اولویت‌بندی شدند.

اولویت‌بندی مذکور بشرح زیر انجام شده است:

- اولویت اول: شامل آزمایشگاههایی است که مراحل مطالعات و تجهیز اولیه را طی کرده و باید تکمیل شوند.

- اولویت دوم: شامل آزمایشگاههایی است که مراحل مطالعات را طی کرده و باید تجهیز و راهاندازی شوند.

- اولویت سوم: شامل آزمایشگاههایی است که کلیه مراحل مطالعاتی، تجهیز و راهاندازی باید برای آنها انجام شود.

در مرحله بعد به تعیین استانداردهای ملی و بین‌المللی مرتبط با احداث و بهره‌برداری از آزمایشگاههای مرجع تعیین شده در مرحله قبل پرداخته شد. در مرحله آخر نیز بودجه تقریبی موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاههای اولویت‌های اول تا سوم و زمان‌بندی اجرای طرح توسعه این آزمایشگاهها تخمین زده شده است.

چکیده نتایج:

- ⇒ تهیه یک گزارش مدون درخصوص:
- فهرست آزمایشگاههای مرجع فعال در صنعت برق ایران بهمراه گواهینامه‌های تأیید صلاحیت، تجهیزات آزمایشگاه، محصولات مورد تست و مشتریان آنها
- فهرست آزمایشگاههای مرجع خارج از کشور در سه دسته کشورهای صنعتی، متوسط و سطح پایین بهمراه گواهینامه‌های تأیید صلاحیت و محصولات مورد تست
- شناسایی آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در افق ۱۴۰۵ و تعیین اولویت‌بندی آنها
- فهرست نهائی آزمایشگاههای مرجع اولویت‌دار موردنیاز صنعت برق با توجه به استانداردهای ملی و بین‌المللی بهمراه فهرست تجهیزات هر یک از آزمایشگاهها و هزینه احداث و زمان‌بندی برای تأسیس آزمایشگاههای مرجع جدید

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق داخل کشور»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «آزمایشگاه‌های مرجع موجود در خارج کشور»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «تعیین استانداردهای آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز صنعت برق کشور»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «تعیین بودجه و زمان راهاندازی آزمایشگاه‌های مرجع موردنیاز صنعت برق»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

پشتیبانی و نظارت بر تولید صنعتی دستگاههای نشانگر خطا

مدیر پروژه: محمود تکابی

کد پروژه: PCNPN18

گروه مجری: الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: فاطمه اشرفی

خلاصه پروژه:

انرژی الکتریکی بدليل مزایای منحصر به فرد خود جایگاه ویژه‌ای در دنیای امروز دارد به طوری که قطع آن حتی به مدت کوتاه خسارات جبران ناپذیری به بار خواهد آورد. یکی از راههای کاهش زمان خاموشی در خطوط توزیع تشخیص سریع و آسان محل وقوع خطا است. طبیعی است که تشخیص سریع محل وقوع خطا کمک زیادی به محدود کردن وسعت ناحیه خاموشی و برطرف شدن سریعتر آن می‌کند.

نشانگرهای خطا یا Fault Indicators در حقیقت وسائلی هستند که در نقاط مختلف خطوط توزیع نصب می‌گردند و هنگام وقوع خطا به روشهای مختلف از جمله بوسیله LED و یا ارسال پیام به RTU محل آن را اطلاع می‌دهند. نشانگرهای خطا با توجه به کاربردشان در خطوط توزیع کابلی و یا خطوط هوایی به دو نوع هوایی و کابلی تقسیم می‌شوند.

پروژه «طراحی و ساخت نشانگرهای خطا برای شبکه‌های توزیع» اواخر سال ۸۲ در گروه الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق پژوهشگاه نیرو به پایان رسید. در این پروژه سه نوع نشانگر خطا، یک نوع برای شبکه کابلی و دو نوع برای شبکه هوایی (نوع ساده و نوع رادیویی) طراحی و ساخته شد. با واگذاری دانش فنی ساخت این تجهیزات به شرکت برق آران پویا، پروژه «پشتیبانی فنی و نظارت بر تولید صنعتی نشانگرهای خطا» از ابتدای سال ۸۵ آغاز گردید.

در این پروژه با بهینه‌سازی دستگاههای نیمه‌صنعتی اولیه و طراحی و ساخت جعبه مناسب برای هر دستگاه و همچنین اخذ تائیدیه تایپ‌تست‌های موردنیاز، خط تولید نشانگر خطای نوع هوایی ساده در اوایل سال ۸۶ راه اندازی شد. تاکنون این محصول، در چندین مناقصه از شرکت‌های توزیع برنده شده، به طوری که فروش این محصول پس از یک سال به حدود ۳۰۰۰ دستگاه رسیده است.

با بهینه‌سازی نوع هوایی رادیویی و اخذ تایپ‌تست‌های موردنیاز، خط تولید این محصول نیز راه اندازی شد و فعالیت‌های پروژه پشتیبانی تولید صنعتی نشانگرهای خطا در بهمن ماه سال ۱۳۸۷، پایان یافت.

چکیده نتایج:

- ⇒ بهینه‌سازی نمونه دستگاه‌های اولیه و اخذ تائیدیه استانداردهای لازم برای آنها شامل تست‌های محیطی، عملکردی، لرزش و شوک مکانیکی، تست‌های عایقی و مقاومت در برابر شدت میدان‌های مغناطیسی و ...
- ⇒ طراحی و راهاندازی خط تولید برای انواع نشانگرهای اشاره‌شده
- ⇒ فروش موفق نمونه هوایی ساده در طی دو سال و نصب در شرکت‌های توزیع مختلف
- ⇒ ارائه سمینار درخصوص دستگاه‌های مذکور در شرکت‌های توزیع
- ⇒ ارائه طرح‌های توسعه آینده برای این محصول و همکاری بیشتر با شرکت تولیدی

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «طراحی و ساخت نشانگر خطای هوایی رادیویی بهمراه شبکه رادیویی مربوطه»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش «طراحی و ساخت ایستگاه مرکزی نشانگرهای هوایی رادیویی»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو
- گروه پژوهشی الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق؛ گزارش پایانی «پشتیبانی فنی و نظارت بر تولید صنعتی نشانگرهای خطای»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

الحاقیه طرح تکمیلی طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار اسکادا

گروه مجری: دیسپاچینگ و تله‌منtri	مدیر پروژه: امیر قمی توکلی
کارفرما: پژوهشگاه نیرو	کد پروژه: PDIPN05
همکاران: سانا ز محمودی، فاطمه مهندس بور، نرجس نظری، پیام محمودی نصر، ناصر اسدی، مهدی کاووسیان، فرهاد غفارزاده، مجتبی طباطبائیان	

خلاصه پروژه:

نرم‌افزار اسکادای شبکه توزیع و فوق توزیع نیروی برق در مدت چندین سال توسط کارشناسان گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌منtri پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه پژوهشگاه نیرو طراحی و مطابق با آخرین استانداردهای روز دنیا پیاده‌سازی گردیده است. اهم قابلیت‌های این نرم‌افزار بشرح زیر می‌باشد:

- ۱- برقراری ارتباط با پایانه‌های نصب شده در پست‌های توزیع برق و جمع‌آوری اطلاعات آنها
- ۲- انجام عملیات مونیتورینگ و کنترل پست‌ها (SCADA)
- ۳- تهیه فهرست رخدادها و هشدارها (Alarm/Event)
- ۴- نمایش گرافیکی پارامترهای شبکه در هر لحظه
- ۵- ثبت و نمایش پارامترهای ذخیره‌شده در آرشیو نرم‌افزار
- ۶- تهیه گزارش‌های موردنیاز بهره‌برداران
- ۷- امکان اتصال به صفحات بزرگ نمایشگر (اعم از ویدئو پروژکتور، نمایشگر LSD، ...)
- ۸- قابلیت اتصال به نرم‌افزارهای استاندارد کاربردی شبکه توزیع از قبل GIS و DMS در آینده

در این پروژه به منظور نصب و راهاندازی نرم‌افزار NRI-SCADA در یک محیط صنعتی با شرکت توزیع نیروی برق شمال‌غرب تهران مذکراتی انجام گرفت و در پی آن نرم‌افزار مزبور با موفقیت در مرکز کنترل دیسپاچینگ شمال‌غرب تهران نصب و راهاندازی گردید و اطلاعات ۵ پست ۲۰ کیلوولت در تهران در مرکز کنترل شمال‌غرب تهران با استفاده از نرم‌افزار تولیدشده جمع‌آوری شد. در طول این پروژه قابلیت‌های این نرم‌افزار با استفاده از داده‌های واقعی که از پایانه‌های راه دور جمع‌آوری می‌شوند آزموده شده‌اند. هشدارها و حوادث براساس حدود از قبل تعیین شده توسط این نرم‌افزار پردازش می‌شوند. تهیه گزارش از داده‌هایی که از RTU می‌آیند با استفاده از قالب‌های از قبل تعیین شده به منظور ترسیم منحنی‌های تغییرات و گزارشها با موفقیت انجام شد.

به طور کلی هدف از انجام این پروژه را می‌توان عملیاتی کردن نرم‌افزار اسکادای تهیه شده در پژوهشگاه نیرو و بهبود بخشیدن به قابلیت‌های نرم‌افزار در محیط واقعی ذکر نمود. در این راستا اطلاعات ایستگاه‌های توزیع مربوط به شرکت توزیع نیروی برق شمال‌غرب تهران با استفاده از نرم‌افزار اسکادای تهیه شده در پژوهشگاه نیرو جمع‌آوری و مانیتور گردید.

چکیده نتایج:

انجام این پروژه در ادامه پروژه طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار اسکادا در پژوهشگاه نیرو موجب ارتقاء نرم‌افزار NRI-SCADA به سطح مطلوب و موردنیاز برای بکارگیری در سطح توزیع نیروی برق و همچنین تست قابلیت‌های نرم‌افزاری پیاده‌سازی شده در این محصول در محیط عملیاتی گردیده است. همچنین در طول این پروژه بهینه‌سازی قابلیت موجود در نرم‌افزار اسکادا به منظور بکارگیری نرم‌افزار مذکور در سطح دیسپاچینگ توزیع در آن اعمال گردیده است.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «راهنمای کاربر نرم‌افزار NRI-SCADA»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «مشخصات فنی نرم‌افزار NRI-SCADA»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «رویه تست کارخانه‌ای و رویه تست سایت نرم‌افزار NRI-SCADA»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

تحقیق و پژوهش در زمینه توسعه و صنعتی کردن RTU توزیع با قابلیت کارکرد به صورت Master در پست‌های توزیع و فوق‌توزیع

مدیر پژوهش: خسرو فراهانی

کد پژوهش: PDIVT03

گروه مجری: دیسپاچینگ و تله‌متري

کارفرما: سازمان توسعه برق ایران

همکاران: لیلا عبدالی، سمیرا بختیاری‌نژاد

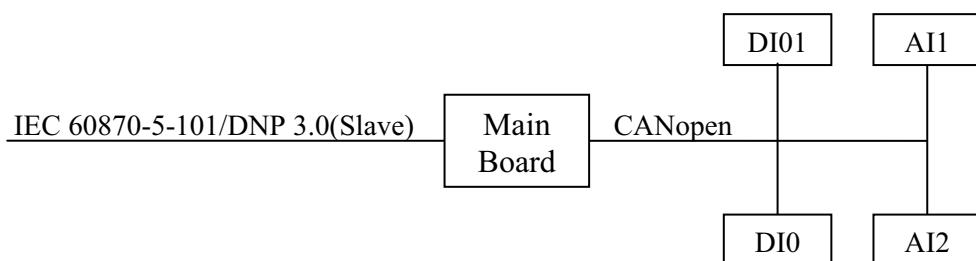
خلاصه پژوهش:

این پژوهش با سه هدف زیر انجام شده است:

- توسعه ساخت‌افزاری و نرم‌افزاری RTU توزیع و ساخت نمونه صنعتی آن
- طراحی و ساخت RTU فوق‌توزیع
- طراحی و ساخت MasterRTU

از شبکه شدن سلول‌های RTU توزیع که هر کدام می‌توانند بزرگترین پست‌های توزیع را تحت پوشش قرار دهند تشکیل می‌گردند و می‌توانند در اتوماسیون شبکه توزیع به عنوان Master برای چند پست توزیع دیگر عمل نمایند و اطلاعات حداکثر ۴ پست دیگر را از طریق یک لینک مخابراتی برای مرکز کنترل ارسال نمایند. همچنین شبکه MasterRTU می‌تواند در پست‌های فوق‌توزیع و انتقال نیز مورد استفاده قرار گیرد.

شکل (۱) ساختار بلوکی یک سلول Master RTU را نمایش می‌دهد.

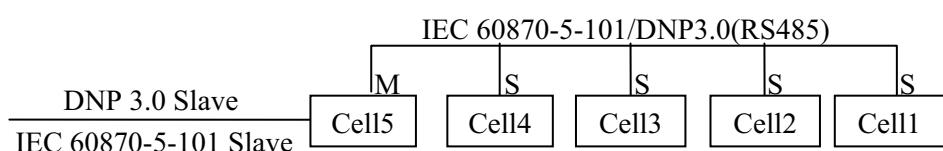

شکل (۱) ساختار بلوکی یک سلول Master RTU

در این طرح هر برد DIO ۳۲ ورودی دیجیتال و ۱۶ خروجی دیجیتال و هر برد AI دارای ۱۲ ورودی آنالوگ می‌باشد. با این تعداد نقاط یک پست توزیع با حداکثر ۱۰ فیدر را می‌توان پوشش داد. البته با توجه به قابلیت شبکه شدن سلول‌ها، پست‌های فوق‌توزیع هم پوشش داده خواهد شد. همان‌طور که اشاره شد، از ویژگی‌های مهم این طرح، شبکه شدن سلول‌هاست. با استفاده از این قابلیت می‌توان یک Master RTU

داشت که می‌تواند اطلاعات چهار پست دیگر را جمع‌آوری و کنترل نماید. Master RTU با یکی از پروتکل‌های IEC 60870-5-101 یا DNP3.0 با مرکز کنترل در ارتباط خواهد بود.

شکل (۲) ساختار بلوکی شبکه شدن سلول‌ها را نمایش می‌دهد.

شکل (۲) ساختار بلوکی شبکه شدن سلول‌های Master RTU

همان‌طور که در شکل (۲) مشاهده می‌شود پنج سلول بوسیله خط سریال RS485 و پروتکل DNP3.0 با هم شبکه شده‌اند. سلول پنجم، هم وظیفه جمع‌آوری و کنترل سایر سلول‌ها را برعهده دارد و هم وظیفه ارتباط با مرکز کنترل با استفاده از یکی از پروتکل‌های DNP3.0 یا IEC870-5-101 (برحسب نیاز) را عهده‌دار می‌باشد. پروتکل‌های مذکور توسط برد Main اجرا می‌شوند.

چکیده نتایج:

تمامی آزمون‌های لازم برای صنعتی شدن را گذرانده است و می‌تواند هم در اتوماسیون شبکه توزیع و هم در دیسپاچینگ فوق توزیع و انتقال بازی کند. این RTU با مجهز بودن به پروتکل‌های IEC60870-5-101 و DNP3.0 می‌تواند به انواع مراکز کنترل و همچنین IED‌ها متصل گردد. یک نمونه از این RTU در یک پست توزیع نصب شده و در حال بهره‌برداری می‌باشد.

لازم به ذکر است که دانش فنی تولید این دستگاه به شرکت پرتو داده واگذار گردیده است.

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «خرید قطعات و تجهيزات»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «طراحی و ساخت سخت‌افزار MasterRTU»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش «نرم‌افزار MasterRTU و آزمون‌ها»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی دیسپاچینگ و تله‌متري؛ گزارش پایانی «تحقيق و پژوهش در زمینه توسعه و صنعتی کردن RTU توزیع با قابلیت کارکرد به صورت Master در پست‌های توزیع و فوق توزیع»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

بررسی سیستم کنترل و مانیتورینگ شبکه الکتریکال مجتمع مس میدوک و ارائه پیشنهاد(ها) جهت کارکرد بهینه مجتمع

مدیر پژوهش: شیدا سیدفرشی

گروه مجری: کامپیوتر

کارفرما: شرکت ملی صنایع مس ایران

کد پژوهش: PCOSM01

همکاران: علی عبداللهی، خسرو بهرامی، نوشین سعیدی، محمود تکابی، پژمان فخیمی

خلاصه پژوهش:

کارخانه تغليظ میدوک در نزديکي معدن میدوک و در زميني به مساحت تقربي ۱۴ هكتار در دى ماه ۱۳۸۳ به بهره‌برداری رسيده است. اين کارخانه، براساس طراحى، قادر است از ۵ ميليون تن سنگ سولفورى معدن، به طور متوسط سالانه ۱۵۰ هزار تن کنسانتره مس با عيار ۳۰ درصد توليد نماید. فرآيند طرح تغليظ مس میدوک شامل واحدهای انتقال مواد، خردایش، طبقه‌بندی مواد، فلوتاسيون و آبگيری کنسانتره است.

هدف از انجام اين پژوهه بررسی و شناسایي سیستم‌های کنترل، حفاظت و مانیتورینگ مجتمع مس میدوک و ارائه راهکار(ها) برای عملکرد بهینه مجتمع است. در اين پژوهه شناسایي شبکه اندازه‌گيری و تداخل آن با بخش رله‌های حفاظتی، كيفيت توان، ثبت وقایع و اتفاقات و ترکيب آن با سیستم موجود، تمرکز سیستم جمع‌آوری اطلاعات، مدیریت اتفاقات، هماهنگی پروتکل‌های موجود و سیستم‌های جدید، نیازهای شبکه مانیتورینگ و کنترل از نظر Database نرم افزار، پراكندگی ترمینال‌های مانیتورینگ و کنترل و آنالیز شبکه قدرت مدنظر بوده است.

چكیده نتایج:

به منظور بررسی و شناسایي بخش‌های مختلف سیستم‌های نصب شده در مجتمع مس، شناسایي سیستم‌های کنترل، حفاظت و مانیتورینگ که با استفاده از PLC، رله‌های حفاظتی و نرم‌افزار ايجاد شده‌اند انجام گرفت تا ظرفیت‌های خالی سیستم و امکانات بالقوه آن شناسایي شود. همچنین محل‌هایی که سیستم اجراء شده در آنها توان و ظرفیت ارتقاء با فعال کردن قابلیت‌های موجود و احتمال افزودن تجهیزات جدید را دارد شناسایي شد تا امكان بهره‌برداری با حداکثر توان در مجتمع حاصل گردد.

نتایج حاصل:

⇒ مدلسازی شبکه قدرت با استفاده از نرم‌افزار DigSILENT

⇒ محاسبات پخش بار، اتصال کوتاه، بررسی شبکه خازنی و نیز جداول Loading مربوط به المان‌های شبکه قدرت در چهار بخش به تفکیک توپولوژی‌های ممکن

- ⇒ ارزیابی پارامترهای کیفیت توان با بررسی مقادیر ماکریمم، مینیمم و درصد نامتعادلی ولتاژ، عدم تعادل ولتاژ، اعوجاج ولتاژ، عدم تعادل جریان و اعوجاج تکی جریان مقایسه نقاط ضعف و قوت سیستم اندازه‌گیری موجود و ارائه راهکار مناسب در جهت استخراج مقادیر حداقل و بهینه پارامترهای اندازه‌گیری برای هر فیدر، ارتباط آن فیدر با کل سیستم و تلاقی آن با رله‌ها و تجهیزات اندازه‌گیری
- ⇒ فهرست تجهیزات سه بخش اصلی مجتمع Concentration (Flotation, Grinding), Crushing (Tailing PLC می‌باشد و بررسی پارامترهایی از فرآیند و تجهیزاتی که در کنترل فرآیند به کار رفته‌اند
- ⇒ ارائه پارامترها و وضعیت‌های لازم جهت ثبت در هنگام کارکرد عادی سیستم، اتفاقات و خطاهای نحوه دسته‌بندی، ثبت و پردازش آنها
- ⇒ بررسی پارامترها و وضعیت‌های الکتریکی لازم جهت ثبت به‌تفکیک هر سوئیچ‌گیر و هر فیدر
- ⇒ بررسی روش‌های ارسال فرامین از محل‌های دیگر خارج از مرکز کنترل، چگونگی مدیریت آنها در مرکز و در خود فیلد و انواع بسترهایی که از طریق آنها می‌توان فرامین را ارسال نمود
- ⇒ بررسی روش‌های ارسالی گزارش به مدیران، امکانات ارسال گزارش‌ها شامل اطلاعات برداشت شده، موقعیت‌های آلام و پیغام‌های متأثر از رخداد اتفاقات و خطاهای با توجه به بستر LAN موجود
- ⇒ بررسی تجهیزات اندازه‌گیری موردنیاز با توجه به تقسیم‌بندی‌ها و اولویت‌بندی‌های فیدرها موجود
- ⇒ بررسی ساختار شبکه کنترل و نظارت، فضای کاری، امکانات، پایگاه داده، روشها و پروتکل‌های برقراری ارتباطات نرم‌افزار P1200
- ⇒ بررسی مجموعه امکانات P1200 برای ذخیره‌سازی داده‌ها، پرینت گزارش‌ها، اجرای توابع SCADA Basic، استفاده از فرمول‌های کنترل استاندارد، ارسال دستورالعمل به تجهیزات و گزارش‌گیری و بدنیال آن سیستم گرافیکی نرم افزار P1200
- ⇒ بررسی روش پیکربندی تجهیزات در نرم‌افزار P1200، پروتکل ارتباطی مورد استفاده و نحوه تعریف متغیرها، پیکربندی تجهیزات Flotation, Crushing و Tailing
- ⇒ ارائه ساختار واسطه وب پیشنهادی برای نرم‌افزار کنترل و مونیتورینگ میدوک
- ⇒ بررسی وضعیت موجود سیگنال‌های تجهیزات شبکه الکتریکال و امکانات نرم‌افزار کنترل و مانیتورینگ P1200 برای ارتباط با تجهیزات و سیستم‌ها به منظور بررسی امکانات نرم‌افزار کنترل و مانیتورینگ P1200 جهت افزودن تجهیزات پیشنهادی
- ⇒ بررسی ساختار شبکه LAN و تجهیزات مربوطه
- ⇒ توصیف کلی مشکلات موجود، راهکارهای مقابله با آنها
- ⇒ طراحی شبکه محلی جدید به منظور برقراری ارتباط بین استگاه‌های کاری با دستگاه‌های پیشنهادی همراه با امکان توسعه شبکه محلی موجود برای پوشش دادن به ارتباطات موردنیاز در مجتمع و چگونگی برقراری ارتباط بین شبکه پیشنهادی جدید با شبکه

ارائه راه حل های مختلف برای توسعه شبکه مانیتورینگ فعلی مجتمع مس میدوک با لحاظ نمودن ابعاد فنی و مالی آنها

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «مدلسازی شبکه قدرت و بررسی کیفیت توان»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «تجهیزات حفاظتی و اندازه گیری»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «PLC»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «مدیریت اطلاعات و اتفاقات»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «نرم افزار کنترل و مانیتورینگ»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی کامپیوتر؛ گزارش «شبکه محلی سیستم کنترل»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

تحقیق، طراحی و ساخت مودم با مشخصات بهینه و قابلیت تنظیم پهنه‌ای باند به منظور استفاده در محیط انتقال H.V.

مدیر پژوهش: مریم شبرو

گروه مجری: مخابرات

کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای تهران-پژوهشگاه نیرو کد پژوهش: PCMBT04

همکاران: علیرضا کسائی‌فرد، میلاد امیر توتوونچیان، مهرناز خدام حضرتی، زهرا محمدزاده، شهرناز عسگری،
کامران قوامی و صوفیا آهنگ

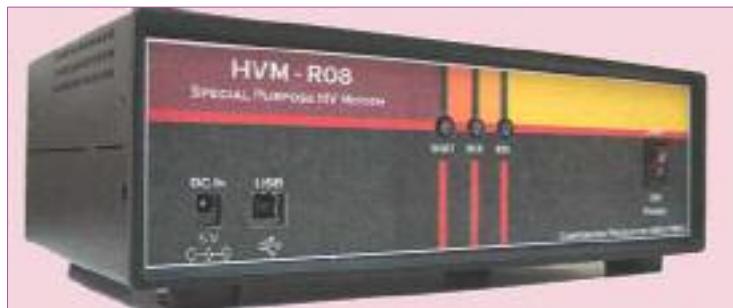
خلاصه پژوهش:

در این پژوهش، طراحی و ساخت یک مودم با استفاده از شیوه‌های مدولاسیون پیشرفته و کدینگ‌های مناسب، با ویژگی استفاده بهینه از پهنه‌ای باند در دسترس، جهت انتقال دیتای پُرظرفیت در محیط انتقال خطوط فشارقوی به‌انجام رسیده است. در این راستا از مدولاسیون QAM، استفاده شده و پیاده‌سازی آن با DSP سری TMS320C6713 شرکت TI تحقق یافته است. تحقق سخت‌افزاری کلیه بخش‌های مودم مورد بحث در این پژوهش، از واسطی که محیط سیمولینک توسط دو جعبه ابزار خود یعنی Real-time Workshop و Code Composer Studio برای کاربر ایجاد می‌کند و امکانات مختلفی که در محیط سیمولینک جهت شبیه‌سازی وجود دارد، استفاده شده است.

روش پیاده‌سازی سیستماتیک، سریع و مازولار الگوریتم‌های پردازش سیگنال، سهولت در ساخت و عیب‌یابی آنها را می‌توان از قابلیت‌های ویژه این طرح محسوب نمود. یکی از مهمترین دستاوردهای این پژوهش، دستیابی به داشتن فنی طراحی و ساخت مودم‌هایی با مشخصات خاص موردنیاز برای انتقال داده روی خطوط برق با استفاده از شیوه‌های پردازش سیگنال دیجیتال می‌باشد. طراحی و ساخت این مودم برای اولین بار در کشور با استفاده از جدیدترین روش‌های پیاده‌سازی الگوریتم‌های پردازش سیگنال به‌انجام رسیده است.

محصول این پژوهه انتقال داده با ظرفیت بیشتر نسبت به PLC‌های آنالوگ را در شبکه مخابراتی وزارت نیرو تأمین می‌نماید. بنابراین در پست‌های ۲۳۰ کیلوولت به منظور انتقال اطلاعات جمع‌آوری شده از پست‌های ۶۳ کیلوولت به مرکز دیسپاچینگ کاربرد دارد. با توجه به فراهم بودن محیط انتقال خطوط فشارقوی و اختصاصی بودن لینک‌های مخابراتی PLC، از محصول این پژوهه بهمراه مالتی‌پلکسر جهت انتقال سرویس‌های متعدد صوت و داده می‌توان بهره گرفت. با هماهنگی‌های بعمل آمده با کارفرمای پژوهش (دفتر تحقیقات و استانداردهای شرکت برق منطقه‌ای تهران) و مجری دیسپاچینگ و مخابرات شرکت برق منطقه‌ای تهران، پست‌های ۶۳ کیلوولت نمایشگاه و فراز (بهرود) و در مرحله دوم پست‌های ۶۳ کیلوولت شهرک راه آهن و معنوی جهت انجام تست‌های مودم HV در سایت، معرفی شدند. مودم محصول این پژوهه بهمراه مالتی‌پلکسر صوت و داده در کنار PLC آنالوگ تلترا در پست‌های فوق‌الذکر تحت تست قرار گرفت. از آنجا که مودم HV، یک مودم باند پایه

می باشد، جهت استفاده از خطوط فشارقوی به عنوان محیط مخابراتی، باید به باند فرکانسی در محدوده ۴۰-۵۰ کیلوهرتز منتقل شود. این مدولاسیون توسط بخش HF دستگاه PLC نصب شده در این پستها انجام شد.

چکیده نتایج:

در این پروژه یک نمونه مودم QAM باند پایه با قابلیت انتخاب پهنهای باند طراحی و ساخته شده که ویژگی ها و مشخصات آن در ادامه آمده است.

ویژگی های کلی مودم بیاده سازی شده

- مدولاسیون QAM
- استخراج کلاک به روش Squaring
- استخراج کاریر به روش حلقه قفل فاز
- یکنواخت سازی کانال به روش NLMS
- کدینگ به روش TCM-QAM با نرخ ۵/۶
- واحد کنترل توان به روش آشکارساز پوش سیگنال دریافتی

مشخصات فنی:

- مدولاسیون 64QAM
- ارتباط کاملاً دوطرفه، چهارسیمه
- تطابق امپدانس و ایزو لاسیون توسط یک ترانس ۱:۱ با امپدانس 600Ω -balanced
- نرخ ارسال داده ۳۰ کیلوبیت بر ثانیه در پهنهای باند ۸ کیلوهرتز
- نرخ ارسال داده ۱۲ کیلوبیت بر ثانیه در پهنهای باند ۴ کیلوهرتز
- ارتباط داده به صورت سنکرون و آسنکرون با دو پورت سریال RS232 و به صورت دوطرفه

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «مطالعه درخصوص مدولاسیون های MCM و QAM»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «مطالعه درخصوص تعیین بلوک‌های لازم»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «شبیه‌سازی بلوک دیاگرام کلی»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «مطالعه و انتخاب سخت‌افزار و نرم‌افزار مناسب»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «پیاده‌سازی نهائی»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «راهاندازی کلی سیستم و تست آن در آزمایشگاه و اعمال بازنگری‌های لازم»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «تست عملکرد سیستم در سایت»؛ پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهه:

پشتیبانی فنی و نظارت بر تولید صنعتی PLC دیجیتال

مدیر پژوهه: حمیدرضا حافظ عقیلی	گروه مجری: مخابرات
کد پژوهه: PCMPN12	کارفرما: پژوهشگاه نیرو
همکاران: علی عبدالله، خسرو بهرامی، نوشین سعیدی، محمود تکابی، پژمان فخیمی	

خلاصه پژوهه:

سیستم PLC با بهره‌گیری از خطوط انتقال نیرو یک محیط مخابراتی را برای ارسال اطلاعات صوت (Voice) داده (Data) و حفاظت از راه دور را فراهم می‌سازد. خطوط انتقال یک محیط اختصاصی، مطمئن و همواره در دسترس را فراهم می‌کند که توجیه مناسبی برای استفاده از سیستم PLC جهت انتقال اطلاعات بشمار می‌آید. در این سیستم، ارتباط دوطرفه (Full Duplex) و در محدوده فرکانسی ۴۰-۵۰۰ کیلوهرتز طبق استاندارد IEC60495 تأمین می‌گردد. در سیستم PLC نیمه‌دیجیتال بهره‌گیری از فناوری‌های نوین سبب شده است که با حفظ ویژگی‌های مثبت PLC‌های آنالوگ (قابلیت اطمینان بالا) مشکلات تولید نیز کاهش پیدا کند.

سیستم TPS با استفاده از محیط مخابراتی ایجادشده توسط PLC یا محیط‌های مخابراتی دیگر، وظیفه محافظت شبکه انتقال نیرو را به‌عهده دارد. اگر در یک نقطه‌ای از شبکه انتقال مشکلی ایجاد شود سیستم TPS بسرعت منطقه فوق را از بقیه شبکه ایزوله می‌کند تا درواقع اشکال ایجادشده باعث سرایت آن به کل شبکه نشود.

هدف اصلی پژوهه درواقع بر این محور استوار بود که با استفاده از PLC و TPS دیجیتال طراحی شده توسط پژوهشگاه و نیز سیستم PLC طرح کیاتل، سیستمی طراحی شود که نیازهای بازار مصرف را پوشش دهد. مهمترین نیاز بازار، تجهیزاتی می‌باشد که با استانداردهای بین‌المللی مرتبط انطباق داشته باشد. با درنظر گرفتن هدف فوق درنهایت در زمینه PLC سیستمی طراحی شد که بخش‌های آنالوگ آن منطبق بر طرح پژوهشگاه و دیگر قسمت‌ها اعم از دیجیتال و مدارهای جانبی از طرح کیاتل استفاده شد. طراحی TPS نیز منطبق بر طرح پژوهشگاه انجام گرفت.

ویژگی‌های اصلی:

- ☞ امکان بهره‌گیری از ترانک صوت (Voice) بین دو پایانه PLC
- ☞ امکان اتصال ترانک شهری دوسیم و ترانک چهارسیم به سیستم
- ☞ امکان اتصال و انتقال پورت داده آسنکرون با حداکثر نرخ ۲۴۰۰ بیت بر ثانیه به صورت دیجیتال و آنالوگ
- ☞ استفاده از روش FDMA جهت ادغام کانال‌های صوت و داده
- ☞ استفاده از فیلترهای دیجیتال جهت پیاده‌سازی بلوک‌های باند پایه
- ☞ توان ارسالی در کلاس‌های ۵، ۱۰ و ۲۰ وات
- ☞ طراحی سیستم به صورت مدولار
- ☞ مجهز به سیستم حفاظت از راه دور (TPS)
- ☞ قابلیت ارسال فرامین A، B و A+B در سیستم TPS
- ☞ امکان مانیتورینگ سیستم (تحت ویندوز) توسط نرم‌افزار کنسول
- ☞ قابل برنامه‌ریزی (توضیط نرم‌افزار کنسول) جهت استفاده از قابلیت‌های سیستم از جمله سرویس‌های مختلف صوت و داده، تنظیم پارامترهای سیستم TPS و تغییر فرکانس حامل (Carrier) در بخش TPS
- ☞ کنترل هوشمند سیستم TPS توسط نرم‌افزار مدیریت
- ☞ بکارگیری روش‌های دیجیتال جهت پیاده‌سازی مدولاسیون موج حامل (Carrier)
- ☞ ذخیره‌سازی اطلاعات سیستم TPS در دو حافظه جداگانه برای قابلیت اطمینان بیشتر

مشخصات فنی:

الف- مشخصات مکانیکی:

- سیستم DPLC در راک ۱۹ اینچ نصب می‌شود. سیستم فوق مشتمل بر دو ساب راک ۱۹ اینچ، عیونیت استاندارد می‌باشد.
- کانکتور ورودی/خروجی HF:
- کانکتور تغذیه:
- کانکتور ارتباط تلفنی روی پانل:
- کانکتور پایانه برای اتصالات مختلف سیستم PLC اعم از تغذیه و ورودی-خروجی‌های صوت و داده
- کانکتور پایانه برای اتصالات ورودی-خروجی‌های فرامین سیستم TPS
- نمایشگر سیستم TPS: LCD بزرگ برای نمایش اطلاعات وضعیت کارکرد برنامه کنترل مرکزی و قسمت‌های مختلف سیستم
- کوچک LCD برای نمایش وضعیت فرامین TPS

ب- مشخصات الکتریکی:

۴۸+ ولت مستقیم - با ترانس ۲۰+ و ۱۵- درصد

- ولتاژ تغذیه:

ج- مشخصات محیطی:

۴۵ ~ صفر درجه سانتی گراد (در شرایط عادی)
۵۵ ~ صفر درجه سانتی گراد (در شرایط غیرعادی و مدت محدود)

- محدوده دمایی کار سیستم:

د- مشخصات عملکردی:

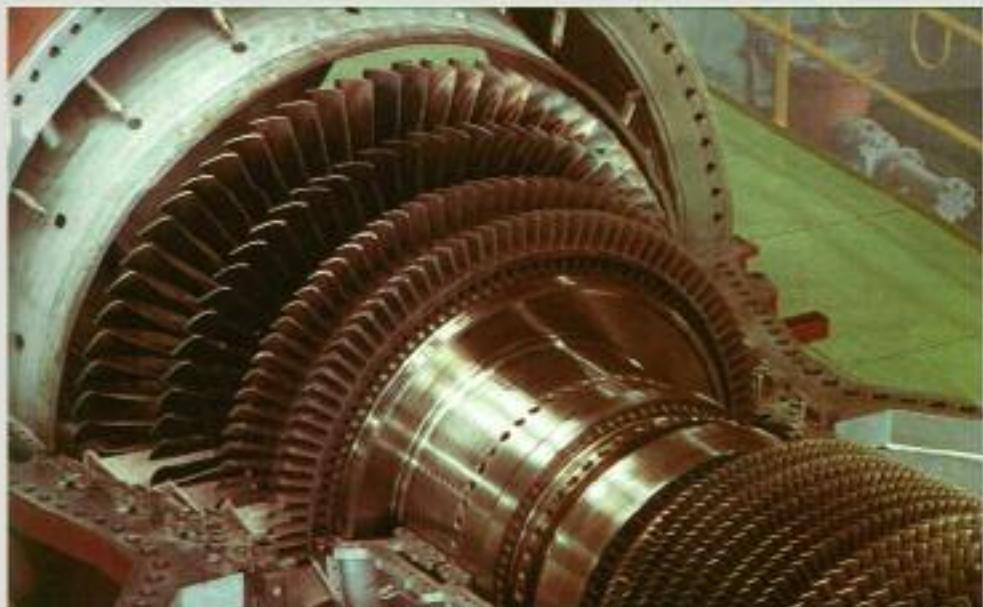
- PLC: مدل دستگاه
  - حالت عملکرد سیستم:
  - باند فرکانسی:
  - پهنای باند:
  - حداکثر توان ارسالی:
  - نحوه انتخاب باند فرکانسی:
  - نوع مدولاسیون کاربر:
  - ظرفیت انتقال اطلاعات:
  - روش مالتی پلکس:
  - پورت داده دیجیتال:
  - پورت داده آنالوگ:
- KNRIPLC1
(Full Duplex)
۵~۴ کیلوهرتز
۴~۵ کیلوهرتز
۲۰~۲۵ کیلوهرتز
در کلاس‌های ۵، ۱۰ و ۲۰ وات
قابل تنظیم با استفاده از Dip Switch و تنظیم فیلترهای
فرستنده و گیرنده با استفاده از جامپر
SSB به صورت کاملاً دیجیتال
۱ کanal صوت بهمراه سه پورت داده آسنکرون
با مجموع نرخ ۲۴۰۰ بیت بر ثانیه
- FDM
RS232
FSK

- KNRITPS1
- قابل انتخاب با استفاده از نرم افزار کنسول
  - مدل دستگاه : TPS
  - نحوه انتخاب باند فرکانسی:
  - دارای قابلیت Boost شدن
  - مجهز به Watchdog Timer در بخش های مختلف
  - نرخ ارسال داده ۱۲ کیلو بیت بر ثانیه در پهنای باند ۴ کیلو هرتز
  - ارتباط داده به صورت سنکرون و آسنکرون با دو پورت سریال RS232 و به صورت دو طرفه

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی مخابرات؛ گزارش «پشتیبانی و نظارت بر تولید صنعتی PLC دیجیتال»؛ پژوهشگاه کنترل و مدیریت شبکه؛ پژوهشگاه نیرو.

مرکز شیمی و مواد

- گروه پژوهشی شیمی و فرآیند
- گروه پژوهشی مواد غیرفلزی
- گروه پژوهشی متالورژی

معرفی پژوهشگده

مرکز شیمی و مواد دارای سه گروه پژوهشی بشرح زیر است:

- شیمی و فرآیند
- متالورژی
- مواد غیرفلزی

برخی از محورهای تحقیقاتی گروههای فوق الذکر شامل موارد زیر می‌باشد:

- تدوین فنی ساخت قطعات و تجهیزات فلزی و غیرفلزی (سرامیکی، پلیمری، کامپوزیتی و بتُنی) موردنیاز صنعت برق
- تدوین فنی ساخت مواد اولیه (شیمیایی، فلزی و غیرفلزی) موردنیاز صنعت برق
- توسعه و اصلاح روش‌های بهره‌برداری، تعمیرات، نگهداری، بازسازی و بهسازی تجهیزات و تأسیسات مربوط به تولید، انتقال و توزیع برق
- روش‌های تخمین عمر باقیمانده تجهیزات صنعت برق (بویلر، توربین بخار، توربین گاز، سازه‌های بتُنی، هادی، ترانسفورماتور)
- ساخت مواد پیشرفته (ابرسانا، آمورف، نانومواد، ورق‌های فولاد سیلیکونی جهت‌دار، پیزوالکتریک، نیمه‌هادی، مواد مغناطیسی و مواد الکترونیک)
- خواص و فرمولاسیون مواد مصرفی صنعت برق شامل سوخت‌ها، روغن‌های صنعتی، مواد شیمیایی، رنگ‌ها و پوشش‌ها، عایق‌های الکتریکی (مابع، گاز، جامد)
- روش‌های پیشگیری از خوردگی تجهیزات صنعت برق
- روش‌های تصفیه آب و شستشوی شیمیایی در نیروگاهها
- پوشش‌های دمای بالا برای قطعات داغ توربین‌های گازی
- روش‌های غیرمخرب تخمین عمر پوشش‌های MCrALY

آزمایشگاههای این مرکز که در انجام پژوهش‌ها و ارائه خدمات آزمایشگاهی به صنعت برق از آنها استفاده می‌شود عبارتنداز:

- ۱- آزمایشگاه سوخت و روغن
- ۲- آزمایشگاه آب و بخار و تجزیه دستگاهی
- ۳- آزمایشگاه رنگ و پوشش
- ۴- آزمایشگاه خواص مکانیکی
- ۵- آزمایشگاه متالورژی
- ۶- آزمایشگاه خوردگی
- ۷- آزمایشگاه سرامیک و پلیمر
- ۸- آزمایشگاه سیم و کابل
- ۹- آزمایشگاه میکروبیولوژی
- ۱۰- آزمایشگاه سوخت گاز

آزمایشگاههای سوخت و روغن، آب و بخار و تجزیه دستگاهی، رنگ و پوشش و متالورژی دارای گواهینامه تائید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و گواهینامه ISO17025 از مؤسسه DAP آلمان می‌باشند. آزمایشگاه آب و بخار و تجزیه دستگاهی دارای گواهینامه آزمایشگاه معتمد از سازمان حفاظت و محیط زیست نیز می‌باشد.

آزمایشگاه سوخت گاز در سال ۱۳۸۷ با هدف آنالیز گاز طبیعی مورد مصرف به عنوان سوخت نیروگاهها تجهیز و راهاندازی شد.

در سال ۱۳۸۷، تعداد ۷ پروژه تحقیقاتی در مرکز شیمی و مواد به انجام رسیده است.

عنوان پروژه:

طرح آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق در حوزه شیمی و مواد

مدیر پروژه: داور رضاخانی

گروه مجری: متالورژی

کد پروژه: ---

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: کتابیون انوریزاده نائینی، حسین کوهانی، مریم محسنی، علیرضا صادقی علیوجه

خلاصه پروژه:

تولید مطمئن برق و افزایش بهره‌دهی و بهره‌وری منوط به عملکرد صحیح تجهیزات مورد استفاده در نیروگاهها و شبکه‌های انتقال و توزیع می‌باشد. این تجهیزات می‌تواند ساخت داخل بوده و یا از خارج خریداری شده باشد. ارزیابی کیفیت این تجهیزات صرفاً با انجام آزمون‌های مختلف مطابق با استانداردهای معتبر امکان‌پذیر می‌باشد. همچنین به منظور ارزیابی وضعیت تجهیزات و سیستم‌های در حال بهره‌برداری صنعت برق نیاز به انجام آزمون‌های مختلف می‌باشد تا از اختلال در تولید و انتقال و توزیع و بروز حوادث غیرمتربقه پیشگیری به عمل آید. انجام این آزمون‌ها نیازمند ایجاد آزمایشگاههای مرجع با تجهیزات مناسب و دقیق می‌باشد. سرانجام آن که به منظور انجام طرح‌های توسعه صنعت برق، بکارگیری فناوری‌های نوین در این صنعت و حمایت از تحقیقات نیاز به آزمایشگاههای مرجع مطابق با آخرين پيشرفت‌های علمي می‌باشد.

بنابراین به منظور حصول اطمینان از عملکرد صحیح تجهیزات مورد استفاده در صنعت برق، انجام طرح‌های توسعه و حمایت از تحقیقات وجود آزمایشگاه مرجع بسیار لازم و ضروری می‌باشد. در این آزمایشگاهها کلیه آزمون‌های موردنیاز صنعت برق کشور مطابق استانداردهای ملی و استانداردهای جهانی انجام می‌گیرند.

در این پروژه با بررسی پیشینه آزمایشگاههای مرجع صنعت برق در حوزه شیمی و مواد در داخل و خارج این صنعت در ایران و کشورهای مختلف و همچنین با درنظر گرفتن روند توسعه فناوری‌های مختلف مربوط به صنعت برق در جهان، آزمایشگاههای مرجع موردنیاز صنعت برق کشور در افق ۱۴۰۵ تعیین گردیدند. سپس با توجه به استانداردهای معتبر، مشخصات فنی تجهیزات موردنیاز هر آزمایشگاه مشخص و هزینه‌های مربوطه ارائه شدند.

چکیده نتایج:

- ⇒ ارزیابی پیشینه تجهیزات و آزمایشگاههای مرجع صنعت برق در حوزه شیمی و مواد در ایران و جهان
- ⇒ تعیین آزمایشگاههای مرجع موردنیاز در حوزه شیمی و مواد
- ⇒ تعیین تجهیزات موردنیاز، مشخصات فنی و هزینه‌های مربوطه به تفکیک هر آزمایشگاه

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «بررسی اهمیت و ضرورت ایجاد آزمایشگاههای صنعت برق کشور»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «تبیین وضعیت موجود شامل ارائه اطلاعات و سوابق مربوط به آزمایشگاههای صنعت در حوزه صنعت برق و خارج از آن حوزه (بخش شیمی و مواد)»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «بررسی و جمع‌آوری سوابق تجهیز و راهاندازی آزمایشگاههای صنعت برق در کشورهای مختلف (بخش شیمی و مواد)»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «شناسایی آزمایشگاههای صنعت موردنیاز بر ق ایران در افق ۱۴۰۵ (بخش شیمی و مواد)»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «استانداردهای ملی و بین‌المللی موجود در خصوص آزمون‌های قابل انجام در آزمایشگاههای صنعت برق (بخش شیمی و مواد)»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «تعیین بودجه تقریبی موردنیاز برای هر یک از آزمایشگاههای اولویت‌های اول تا سوم و زمان‌بندی اجرای طرح توسعه این آزمایشگاهها و مشخص کردن بودجه موردنیاز برای هر سال طی دوره زمان‌بندی (بخش شیمی و مواد)»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

تدوین دانش فنی ساخت قطعات توربین گازی فریم ۹

مدیر پژوهش: محمدرضا شیرپی

گروه مجری: متالورژی

کد پژوهش: PMTAB01

کارفرما: نیروگاه گازی آبادان

همکاران: علی‌اکبر فلاح‌شیخ‌لری، محمدرضا جهانگیری

خلاصه پژوهش:

بخش مهمی از برق موردنیاز کشور توسط توربین‌های گازی تولید می‌گردد. یکی از مهمترین توربین‌های گازی با توان بالا در کشور، توربین گازی ۱۲۳ مگاواتی می‌باشد. در حال حاضر اغلب قطعات این توربین‌ها از خارج از کشور خریداری می‌شوند. به منظور ایجاد و توسعه دانش فنی ساخت داخل تعدادی از قطعات آنها، پژوهش تدوین دانش فنی ساخت قطعات توربین گازی ۱۲۳ مگاواتی در گروه متالورژی پژوهشگاه نیرو انجام گردید. جهت تدوین دانش فنی ساخت این قطعات آزمایش‌های مختلفی (شامل متالوگرافی، آنالیز شیمیایی، سختی‌سنجی، استحکام کششی و ...) بر روی نمونه‌های فابریک انجام شده و شناسنامه فنی قطعات (شامل نوع آلیاژ، خواص متالورژیکی و مکانیکی) و همچنین نقشه‌های ساخت تهیه و سرانجام روش‌های تولید قطعات تعیین گردید.

چکیده نتایج:

- ❶ تهییه شناسنامه فنی قطعات توربین گازی فریم ۹
- ❷ تهییه نقشه‌های کارگاهی و ساخت قطعات توربین گازی فریم ۹
- ❸ تعیین مراحل ساخت قطعات توربین گازی فریم ۹
- ❹ تعیین معیارهای کنترل کیفی قطعات توربین گازی فریم ۹

مستندات پژوهش:

- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «تدوین دانش فنی ساخت قطعات توربین گازی فریم ۹»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

تهیه شناسنامه فنی یراق آلات شبکه‌های هوایی توزیع نیرو براساس نمونه‌های مرغوب موجود

مدیر پروژه: اعظم باجلی

گروه مجری: متالورژی

کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای خوزستان

کد پروژه: PMTBO01

همکاران: علی باقرزاده، محمدرضا پورمحمدی

خلاصه پروژه:

یراق آلات از قطعات مهم مورد استفاده در خطوط انتقال و توزیع نیرو می‌باشند. این قطعات اغلب با توجه به طراحی آنها از انواع فولاد، چدن و آلیاژ آلومینیوم و در طرح‌های مختلف ساخته می‌شوند. از آنجایی که خطوط توزیع نیرو برای بهره‌برداری در مدت زمان نسبتاً طولانی طراحی می‌گردند، لازم است تجهیزات مربوط به آنها دارای کیفیت مطلوب بوده و در طول مدت زمان بهره‌برداری عملکرد مناسبی داشته باشند. عدم وجود استانداردهای مدون داخلی و شناسنامه فنی بهینه در رابطه با یراق آلات توزیع ساخت داخل، موجب بروز مشکلاتی از قبیل نصب یراق آلات غیراستاندارد و با کیفیت پایین بر روی خطوط، خرابی‌های غیرمتربقه یراق آلات نامرغوب و خسارت‌های ناشی از آن، افزایش احتمال قطع برق ناشی از تخرب نابهنجام یراق آلات غیراستاندارد و با کیفیت پایین می‌گردد که جهت پیشگیری از مشکلات فوق الذکر، پروژه‌ای در رابطه با تهیه شناسنامه فنی تعدادی از یراق آلات شبکه‌های هوایی توزیع نیرو در گروه متالورژی پژوهشگاه نیرو انجام شد. در این پروژه جهت تعیین شناسنامه فنی قطعات آزمایش‌های مختلفی بر روی نمونه‌های مرغوب ارائه شده از طرف کارفرما انجام و شناسنامه فنی قطعات شامل نقشه‌های ابعادی، خواص مکانیکی (شامل خواص کششی، پیچشی، لغزشی، سختی و ...)، مشخصات پوشش گالوانیزه (ضخامت، یکنواختی و ...) و خواص الکتریکی، تهیه گردید.

چکیده نتایج:

Tehیه مشخصات فنی ۲۸ عدد از یراق آلات شبکه‌های هوایی توزیع نیرو شبکه برق خوزستان

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «جمع‌آوری و بررسی استانداردهای مرتبط با یراق آلات خطوط توزیع در زمینه مشخصات فنی و آزمون‌های لازم»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «انجام آزمایشها و تهیه مشخصات فنی بر روی یراق آلات موردنظر کارفرما»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش پایانی «تهیه شناسنامه فنی یراق آلات شبکه‌های هوایی توزیع نیرو براساس نمونه‌های مرغوب موجود»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

تحقیق در علل ترک خوردن پره‌های ثابت ردیف اول توربین گازی فریم ۹ نیروگاه منظر قائم

مدیر پروژه: علی‌اکبر فلاح شیخ‌لری

گروه مجری: متالورژی

کارفرما: شرکت برق منطقه‌ای تهران

کد پروژه: PMTB05

همکاران: محمد رضا جهانگیری

خلاصه پروژه:

عمر کاری پره‌های ثابت و متحرک توربین‌های گازی به عوامل متعددی مانند طراحی، شرایط کارکرد و کیفیت مواد مورد استفاده در ساخت آنها بستگی دارد. ترک خوردن و شکست این پره‌ها ناشی از مکانیزم‌های گوناگون تخریب مانند خزش، خستگی خودگی با سایش آنها می‌باشد. شکست این پره‌ها می‌تواند منجر به توقف عملکرد واحد گردد. بنابراین بررسی مکانیزم‌ها و علل تخریب این گونه پره‌ها به منظور جلوگیری از ایجاد تخریب‌های مشابه در آینده امری ضروری است.

هدف از پروژه حاضر آن بوده است که با انجام آزمایش‌های مختلف بر روی پره‌های تخریب‌شده و جمع‌آوری اطلاعات در رابطه با پره‌های سالم توربین‌های گازی فریم ۹ طرح GE نیروگاه منظر قائم و بررسی تاریخچه بهره‌برداری و پارامترهای طراحی، مکانیزم زوال (Failure Mechanism) پره‌ها و علل آن تعیین و روش‌های اصلاحی مناسب پیشنهاد گردد.

چکیده نتایج:

- ⇒ تعیین دلایل تخریب نازل‌های ردیف اول توربین گازی فریم ۹ نیروگاه منظر قائم
- ⇒ روش‌های کاهش تخریب نازل‌های ردیف اول توربین گازی فریم ۹ نیروگاه منظر قائم

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «جمع‌آوری اطلاعات در ارتباط با مشخصات پره‌های ثابت توربین‌های گازی فریم ۹ نیروگاه منظر قائم»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «انجام آزمایش‌های موردنیاز جهت تعیین مکانیزم زوال یا تخریب پره‌ها»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «تعیین علل تخریب زودرس و ترک برداشتن پره‌های ثابت ردیف اول و ارائه پیشنهادات»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

تدوین دانش فنی برآورد عمر باقیمانده پره متاخر توربین گاز

مدیر پژوهش: معصومه رعیت‌پور

گروه مجری: متالورژی

کد پژوهش: PMTPN14

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: علی‌اکبر فلاح‌شیخ‌لری، محسن مهدی‌زاده، سید‌محمد میرحسینی، مهدی محمدی، مصطفی حعفرزادگان

خلاصه پژوهش:

پره‌های متاخر از جمله قطعات حساس و گرانقیمت توربین‌های گازی می‌باشند که هنگام کار بدليل شرایط خاص موجود در توربین گاز از جمله دمای بالا، تنفس بالا و محیط خورنده دچار آسیب‌های مختلفی می‌شوند. سازندگان توربین عمر اسمی پره‌ها را باتوجه به شرایط کاری معینی مشخص می‌نمایند. لیکن از آنجا که در عمل شرایط کاری توربین‌ها با شرایط اعلام شده از سوی سازندگان متفاوت است، عمر واقعی قطعات با عمر اسمی آنها تفاوت دارد. از این رو تخیمن عمر پره‌ها به منظور جلوگیری از خروجی‌های اجباری، امکان برنامه‌ریزی برای تعمیر و یا تعویض پره‌ها و افزایش عمر آنها اهمیت فراوانی دارد.

به منظور کسب دانش فنی موردنیاز در این زمینه، پژوهش‌ای تحت عنوان «تدوین دانش فنی برآورد عمر باقیمانده پره متاخر توربین گاز» در گروه متالورژی تعریف و انجام گردید. در این پژوهش ضمن شناسایی پارامترهای مهم مربوط به سوابق بهره‌برداری و تاثیر آنها بر عمر پره‌ها، مکانیزم‌های مختلف تخریب پره‌ها مورد بررسی قرار گرفت. در مرحله بعد تحقیقات جامع بر روی کلیه روش‌های مخرب و غیرمخرب لازم برای ارزیابی عمر پره‌ها و رویه کاربرد آنها انجام گرفت. سپس ضمن تعیین نواحی بحرانی پره، دستورالعمل‌ها و استانداردهای مربوط به نمونه‌سازی و اجرای آزمایشها تدوین گردید. سرانجام براساس یافته‌های مراحل قبل آزمایشها و تحلیل‌های لازم بر روی نمونه پره‌ها انجام و عمر باقیمانده آنها تعیین گردید.

چکیده نتایج:

⇒ تدوین دانش فنی عمر باقیمانده پره متاخر توربین گاز

مستندات پژوهش:

- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «بررسی انواع آسیب وارد شده بر پره‌های متاخر توربین گاز»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش «تدوین دستورالعمل تخمین عمر پره متاخر توربین گاز»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی متالورژی؛ گزارش پایانی «اجرای عملی تخمین عمر باقیمانده بر روی نمونه‌ای از پره توربین گازی»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پروژه:

ساخت نانوپودر ZnO مورد مصرف در برقگیرهای اکسیدروی و ساخت نمونه قرص

مدیر پروژه: علی مهدیخانی

گروه مجری: مواد غیرفلزی

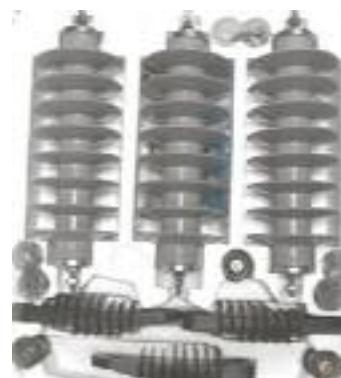
کد پروژه: PCPPN13

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

همکاران: نسترن ریاحی نوری، رسول صراف مأموری، بهزاد کالجی

خلاصه پروژه:

قرص‌های برقگیر اکسیدروی قطعات سرامیکی هستند که توانایی حفاظت از مدارهای الکتریکی یا الکترونیکی را در برابر ولتاژ‌های مازاد ناخواسته، دارا می‌باشند. مقاومت الکتریکی این قرص‌ها و ولتاژ شکست آنها بشدت به ریزساختار وابسته است، بنابراین اندازه دانه و یکنواخت بودن ریزساختار از اصلیت‌رین نیازها در تهیه قرص‌های برقگیر می‌باشد. یکی از راههای دستیابیه این مهم، استفاده از نانوپودر همگن جهت تهیه قرص‌های برقگیر اکسیدروی است زیرا چنین پودری می‌تواند علاوه‌بر یکنواخت نمودن ریزساختار، مشخصه‌های الکتریکی قرص‌های برقگیر را نیز بشدت تقویت نماید. به همین منظور، در این تحقیق ابتدا نانوپودر اکسیدروی و افروزنی‌ها شامل اکسیدهای بیسموت، آنتیموان، کروم، کبات، نیکل و ...، به روش ژل احتراقی سنتز گردید و سپس با استفاده از نانوپودر سنتزشده، قرص‌های برقگیر ساخته شدند. بر روی قرص‌های ساخته شده براساس استاندارد IEC 60099-4 آزمون‌های الکتریکی صورت پذیرفت که این قرص‌ها، آزمون‌ها را با موفقیت طی نمودند. در مقایسه با نمونه‌های ساخته شده با پودر میکرونی، در ضربی غیرخطی و در ولتاژ شکست قرص‌های نانویی به ترتیب ۳۰ و ۳۵ درصد افزایش مشاهده گردید. به منظور ارزیابی میدانی، از قرص‌های ساخته شده، ۳ عدد برقگیر کامل ساخته و برقگیرها در یکی از خطوط شرکت توزیع نصب شد.

چکیده نتایج:

- ☞ سنتز نانوپودر اکسیدروی و افزودنی‌ها با استفاده از روش ژل احتراقی
- ☞ ساخت پایلوت نانوپودر اکسیدروی و افزودنی‌ها به روش ژل احتراقی
- ☞ ساخت قرص برگیر اکسیدروی با استفاده از نانوپودر سنتزشده
- ☞ اخذ تائیدیه از یک آزمایشگاه معتبر
- ☞ دستیابی به دانش فنی قرص برگیر اکسیدروی با استفاده از نانوفن‌اوری

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «مروری بر منابع مطالعاتی»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «فهرست‌بندی مواد اولیه، تجهیزات و تدارک آنها»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «طراحی ترکیب مواد اولیه و افزودنی‌ها و کنترل پارامترهای مهم جهت دستیابی به نتیجه مناسب»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «فاز تست انجام آزمون‌های (SEM, XRF, XRD, LPSA, ICP, TEM) و تحلیل نتایج»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.
- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «اخذ تائیدیه از یکی از آزمایشگاه‌های معتبر و نصب سه برگیر ساخته شده در شبکه»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

عنوان پژوهش:

پشتیبانی و نظارت بر ترمیم مقره‌ها و بوشینگ‌های پست با استفاده از مواد پلیمری

مدیر پژوهش: بهنام علمدوست

گروه مجری: مواد غیرفلزی

کارفرما: پژوهشگاه نیرو

کد پژوهش: PCPPN14

همکاران: هادی بیرامی، ناصر جعفری ندوشن

خلاصه پژوهش:

مقره‌های پرسلانی، مستعد شکست و ایجاد ترک هنگام حمل و نقل، نصب و بهره‌برداری می‌باشند. ترمیم این آسیب‌دیدگی‌ها در مورد برخی انواع مقره‌های پست و بوشینگ‌ها که قیمت بالایی دارند، از اهمیت و ارزش بالایی برخوردار است. در این راستا، در گذشته دانش فنی ترمیم مقره‌ها و بوشینگ‌های پرسلانی آسیب‌دیده با استفاده از مواد پلیمری در پژوهشگاه نیرو تدوین گردیده بود. پژوهه حاضر به منظور انتقال دانش فنی بدست آمده به یک شرکت داخلی جهت ارائه خدمات ترمیم توسط آن شرکت، در قالب یک پژوهش پشتیبانی و نظارت فنی اجرا گردید. در مرحله نخست پژوهه، آموزش‌های عملی لازم در محل کارگاه در پژوهشگاه نیرو از طریق ترمیم چند مورد مقره آسیب‌دیده، به گروه کاری شرکت ارائه شد. در مرحله بعد، پس از هماهنگی، چند مورد ایزولاتور سکسیونر ۲۳۰ کیلوولت آسیب‌دیده، در محل نصب در پست اصلی شرکت فولاد خوزستان، توسط گروه مشترک پژوهشگاه و شرکت، ترمیم شد. در کنار این فعالیت‌ها، چند نمونه از مقره‌هایی که در کارگاه با روش نهائی ترمیم شده بودند، تحت آزمون‌های تعیین شده قرار گرفته و نتایج مثبت به دست آمد. بدین ترتیب پس از انجام مراحل بیان شده، در حال حاضر خدمات ترمیم مقره توسط شرکت و با نظارت فنی پژوهشگاه نیرو، به مقاضیان ارائه می‌گردد.

چکیده نتایج:

انتقال از فاز آزمایشگاهی به فاز ارائه خدمات ترمیم و تجاری‌سازی نتایج تحقیقات

مستندات پروژه:

- گروه پژوهشی غیرفلزی؛ گزارش «پشتیبانی و نظارت بر ترمیم مقره‌ها و بوشینگ‌های پست با استفاده از مواد پلیمری»؛ مرکز شیمی و مواد؛ پژوهشگاه نیرو.

مدیریت آموزش

- اجرای دوره های تخصصی
- اجرای سمینارهای تخصصی

اهم فعالیت‌های آموزشی انجام شده در سال ۱۳۸۷

- ⇒ تهییه و تدوین تقویم آموزشی سال ۱۳۸۸
- ⇒ تهییه، تنظیم و ارسال بروشور دوره‌ها و سمینارها به کلیه شرکت‌ها و مؤسسه‌های صنعت برق و سایر صنایع کشور برگزاری ۵۶ دوره و سمینار تخصصی برای کارشناسان صنعت برق و سایر صنایع
- ⇒ برنامه‌ریزی و برگزاری ۱۵ دوره عمومی برای کارشناسان پژوهشگاه
- ⇒ برنامه‌ریزی و برگزاری ۲ سمینار بین‌المللی با همکاری دانشگاه INP ENSEEIHT (Toulouse) فرانسه برای کارشناسان پژوهشگاه
- ⇒ برنامه‌ریزی و برگزاری یک دوره تخصصی بین‌المللی با همکاری دانشگاه نانت فرانسه (Ecole polytechnique de l'Université de Nantes) برای کارشناسان صنعت برق، پژوهشگاه‌نیرو، شرکت پارس جنوبی و دانشگاه صنعت آب و برق
- ⇒ معرفی ۹۸ نفر از کارشناسان پژوهشگاه به دوره‌های موردنیاز آموزشی اعلام شده از سوی پژوهشکده‌ها و دفاتر پژوهشگاه
- ⇒ اخذ مجوز برگزاری ۲۳ دوره آموزشی از معاونت تحقیقات و منابع انسانی - دفتر آموزش، تحقیقات و فناوری و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری
- ⇒ پیگیری اخذ مجوزهای لازم برای دوره‌های باقیمانده از معاونت تحقیقات و منابع انسانی - دفتر آموزش تحقیقات و فناوری وزارت نیرو
- ⇒ برنامه‌ریزی و برگزاری ۲ بازدید از نیروگاه منتظر قائم تجهیز یک کارگاه آموزشی کامپیوترا در ساختمان آموزش
- ⇒ پیگیری و برنامه‌ریزی دوره‌های تخصصی بین‌المللی (با همکاری دانشگاه‌های کشورهای فرانسه، انگلستان و روسیه) و پیگیری اخذ مجوزهای لازم برای دوره‌های مذکور از دفتر آموزش، تحقیقات و فناوری وزارت نیرو
- ⇒ تعریف، تدوین و اجرای ۲۲ دوره تخصصی و عمومی با برنامه‌ریزی مستقل واحد آموزش
- ⇒ برنامه‌ریزی و برگزاری دوره اینمنی برق به صورت E-Learning برای کارشناسان پژوهشگاه

خلاصه آماری فعالیت‌های آموزشی

- ⇒ در سال ۸۷ در مجموع ۸۷۰ نفر در فعالیت‌های آموزشی، واحد آموزش پژوهشگاه نیرو شرکت نموده‌اند که ۶۲۱ نفر از آنان متعلق به خانواده صنعت برق و ۲۴۹ نفر از آنان از افراد پژوهشگاه نیرو بوده‌اند.
- ⇒ در سال ۸۷ توسط واحد آموزش در مجموع ۳۹ دوره تخصصی، ۱۵ دوره عمومی و ۱۷ دوره و سمینار تخصصی درخواستی خارج از تقویم برای سایر مؤسسات متلاصقی برگزار شده است.
- ⇒ ۸۷ نفر استاد در تدریس دوره‌ها/سمینارهای مختلف با آموزش همکاری داشته‌اند که در مجموع به میزان ۱۶۱۳ ساعت تدریس نموده‌اند.
- ⇒ کارشناسان بیش از ۹۵ شرکت و سازمان در فعالیت‌های آموزشی شرکت نموده‌اند.
- ⇒ متوسط ساعت آموزشی کارکنان پژوهشگاه که در دوره‌های پژوهشگاه و سایر شرکت‌ها و مؤسسات آموزش‌دهنده حضور یافته‌اند، معادل ۲۶/۸۷ ساعت در سال ۱۳۸۷ می‌باشد.

نفرماه، نفرساعت و متوسط نفرات شرکت‌کننده در دوره‌های آموزشی

سال	تعداد روزها	نفرماه دوره‌ها	نفرساعت دوره‌ها	متوسط نفرات دوره‌ها
۱۳۸۶	۵۹	۱۲۹/۴	۱۵۵۲۸	۱۲/۶
۱۳۸۷	۷۱	۱۴۶/۳۱	۱۷۵۵۸	۱۲/۲۵

دوره‌ها و سمینار‌های تخصصی برگزار شده در سال ۱۳۸۷

ردیف	عنوان	مدت (ساعت)	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	تعداد دانشجویان
۱	ادامه دوره دستگاههای اندازه‌گیری پارامترهای الکتریکی در فشارقوی	۸	۸۶/۱۱/۱۴	۸۷/۰۲/۳۱	۵
۲	پستهای فشارقوی (کنترل و حفاظت) و اتوماسیون	۳۲	۸۷/۰۲/۰۷	۸۷/۰۲/۱۰	۹
۳	تولید همزمان برق و CO ₂ در نیروگاههای حرارتی کشور (نوبت اول)	۸	۸۷/۰۲/۱۶	۸۷/۰۲/۱۶	۵
۴	استاندارد کیفیت برق و نحوه ارزیابی، پیش‌بینی و اصلاح آن در شبکه (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۳/۰۴	۸۷/۰۳/۰۸	۴
۵	زمین الکتریکی	۲۴	۸۷/۰۳/۱۱	۸۷/۰۳/۱۳	۹
۶	حفظه و کنترل سیستم‌های قدرت (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۴/۰۸	۸۷/۰۴/۱۲	۱۵
۷	علل آسیب‌دیدگی پرهای توربین گازی و روش‌های پیشگیری	۲۴	۸۷/۰۴/۱۵	۸۷/۰۴/۱۷	۱۲
۸	آشنایی با طرح پستهای فشارقوی و تجهیزات مربوطه	۴۰	۸۷/۰۴/۱۵	۸۷/۰۴/۱۹	۱۵
۹	طراحی، ساخت و پیاده‌سازی سیستم‌های تحریک استاتیک واحدهای نیروگاهی (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۴/۱۵	۸۷/۰۴/۱۹	۵
۱۰	طراحی و اجرای سیستم‌های DCS در پستهای فشارقوی براساس استاندارد IEC61850 بین‌المللی	۴۰	۸۷/۰۴/۱۵	۸۷/۰۴/۱۹	۳
۱۱	آشنایی با پروتکل‌های ارتباطی در صنعت برق	۳۲	۸۷/۰۴/۲۲	۸۷/۰۴/۲۵	۱۵
۱۲	آشنایی با سیستم‌های مخابرات سلوی	۸	۸۷/۰۴/۲۹	۸۷/۰۴/۲۹	۶
۱۳	تشخیص عیوب موتورهای الکتریک در حین کار به کمک روش‌های آنالیز جریان و ارتعاش (نوبت اول-گروه اول)	۱۶	۸۷/۰۴/۲۹	۸۷/۰۴/۳۰	۱۴
۱۴	تشخیص عیوب موتورهای الکتریک در حین کار به کمک روش‌های آنالیز جریان و ارتعاش (نوبت اول-گروه دوم)	۱۶	۸۷/۰۴/۲۹	۸۷/۰۴/۳۰	۱۴
۱۵	آشنایی با نرم‌افزار سبا-نگارش ۴ (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۴/۲۹	۸۷/۰۵/۰۲	۵
۱۶	کاربرد بانک اطلاعاتی جامع کیفیت توان شبکه در ارزیابی آن (نوبت دوم)	۲۴	۸۷/۰۵/۱۴	۸۷/۰۵/۱۶	۵
۱۷	ارزیابی وضعیت عایقی ماشین‌های فشارقوی با تست‌های Online-Offline در سایت (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۵/۱۹	۸۷/۰۵/۲۳	۵
۱۸	آشنایی با کنترلهای دیجیتال و استانداردهای مربوطه	۲۴	۸۷/۰۶/۰۴	۸۷/۰۶/۰۶	۹
۱۹	طراحی و توسعه نوین شبکه‌های توزیع با هدف کاهش تلفات	۴۰	۸۷/۰۶/۰۴	۸۷/۰۶/۱۰	۷
۲۰	کنترل بهینه توان راکتیو در شبکه (نوبت اول)	۴۰	۸۷/۰۷/۱۳	۸۷/۰۷/۱۷	۹
۲۱	تست کارآیی، تحلیل عملکرد و عیب‌یابی توربین‌های گازی (نوبت اول)	۱۶	۸۷/۰۷/۲۰	۸۷/۰۷/۲۱	۲۲
۲۲	آشنایی با انوماسیون و سیستم‌های کنترل و حفاظت مدرن در پستهای فشارقوی	۴۰	۸۷/۰۷/۲۰	۸۷/۰۷/۲۴	۸
۲۳	افزایش طول عمر مفید ترانسفورماتورهای روغنی با کنترل مشخصات شیمیایی روغن	۱۶	۸۷/۰۷/۲۷	۸۷/۰۷/۲۸	۱۶
۲۴	کاربرد سیستم‌های سرمایش هوای ورودی توربین گاز در ایران (نوبت اول)	۱۶	۸۷/۰۸/۱۴	۸۷/۰۸/۱۵	۹
۲۵	آشنایی با تکنیک‌های نشت‌یابی در خطوط لوله	۱۶	۸۷/۰۸/۲۲	۸۷/۰۸/۲۳	۱۰
۲۶	آنالیز ارتعاشات و کاربرد آن در تحلیل وضعیت ماشین‌ها (نوبت اول)	۲۴	۸۷/۰۸/۲۵	۸۷/۰۸/۲۷	۵
۲۷	سیستم‌های کنترل دور موتورهای الکتریکی	۲۴	۸۷/۰۹/۰۲	۸۷/۰۹/۰۴	۶
۲۸	روشهای تخمین عمر باقیمانده پرهای توربین گازی	۲۴	۸۷/۰۹/۰۲	۸۷/۰۹/۰۴	۸
۲۹	آزمون‌های استاندارد و معیارهای انتخاب و بهره‌برداری از مقعره‌های فشارقوی	۴۰	۸۷/۰۹/۰۹	۸۷/۰۹/۱۳	۱۴
۳۰	آشنایی با آزمون‌های نوعی کابل‌های قدرت، ترانس جریان، برگیر و روغن ترانس طبق استاندارد IEC (گروه اول)	۳۲	۸۷/۰۹/۲۳	۸۷/۰۹/۲۶	۸

ردیف	عنوان	مدت (ساعت)	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	تعداد دانشجویان
۳۱	آشنایی با آزمون‌های نوعی کابل‌های قدرت، ترانس جریان، برگیر و روغن ترانس طبق استاندارد IEC (گروه دوم)	۳۲	۸۷/۰۹/۲۳	۸۷/۰۹/۲۶	۹
۳۲	کنترل بهینه توان راکتیو در شبکه (نوبت دوم)	۴۰	۸۷/۱۰/۲۱	۸۷/۱۰/۲۵	۱۰
۳۳	معرفی آزمایشگاه تست کنتور دیجیتال و جایگاه آن در صنعت برق	۸	۸۷/۱۰/۲۸	۸۷/۱۰/۲۸	۲۰
۳۴	تست کارآیی، تحلیل عملکرد و عیب‌یابی توربین‌های گازی (نوبت دوم)	۱۶	۸۷/۱۱/۰۱	۸۷/۱۱/۰۲	۱۰
۳۵	تشخیص عیوب موتورهای الکتریکی در حین کار به کمک روش‌های آنالیز جریان و ارتعاش (نوبت دوم-گروه اول)	۱۶	۸۷/۱۱/۱۲	۸۷/۱۱/۱۳	۱۰
۳۶	تشخیص عیوب موتورهای الکتریکی در حین کار به کمک روش‌های آنالیز جریان و ارتعاش (نوبت دوم-گروه دوم)	۱۶	۸۷/۱۱/۱۲	۸۷/۱۱/۱۳	۱۰
۳۷	شبکه‌های کامپیوترا در Linux	۴۰	۸۷/۱۱/۱۲	۸۷/۱۱/۱۶	۷
۳۸	بررسی علل زوال لوله‌های بویلر و روش‌های پیشگیری آن	۲۴	۸۷/۱۱/۱۹	۸۷/۱۱/۲۱	۱۰
۳۹	انجام آزمون‌های عملکردی درخصوص رله‌های حفاظتی	۱۶	۸۷/۱۱/۲۶	۸۷/۱۱/۲۷	۱۸

دوره‌های تخصصی و سمینارهای در خواستی خارج از تقویم

ردیف	عنوان	مدت (ساعت)	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	تعداد دانشجویان
۱	بانک اطلاعات کیفیت توان در استان قم	۲۴	۸۷/۰۲/۱۵	۸۷/۰۲/۱۷	۱۰
۲	کاربرد نرم‌افزار Matlab در برنامه‌نویسی و شبیه‌سازی	۳۲	۸۷/۰۳/۰۱	۸۷/۰۳/۰۸	۲۵
۳	بازدید از نیروگاه منتظر قائم (گروه اول)	۴	۸۷/۰۳/۲۱	۸۷/۰۳/۲۱	۱۳
۴	آشنایی با نرم‌افزار Matlab	۳۲	۸۷/۰۴/۰۲	۸۷/۰۴/۰۹	۲۲
۵	کالیبراسیون (نوبت اول)	۳۲	۸۷/۰۴/۰۴	۸۷/۰۵/۰۲	۱۳
۶	کالیبراسیون (نوبت دوم)	۳۲	۸۷/۰۴/۰۵	۸۷/۰۴/۲۵	۱۳
۷	بازدید از نیروگاه منتظر قائم (گروه دوم)	۴	۸۷/۰۴/۱۲	۸۷/۰۴/۱۲	۱۴
۸	تشخیص عیوب ماشین‌های الکتریکی در سیمان هرمزگان	۱۶	۸۷/۰۶/۱۶	۸۷/۰۶/۱۷	۱۷
۹	توربین گازی	۴۰	۸۷/۰۷/۰۸	۸۷/۰۷/۱۸	۲۲
۱۰	سیستم‌های پست‌های فشارقوی DCS	۳۲	۸۷/۰۷/۱۳	۸۷/۰۷/۱۶	۱۵
۱۱	آموزش روش استفاده از نرم‌افزار P3e در کنترل پروژه‌ها	۴	۸۷/۰۸/۰۵	۸۷/۰۸/۰۵	۱۵
۱۲	آشنایی با نرم‌افزار HTML	۴۰	۸۷/۰۸/۱۱	۸۷/۱۱/۱۵	۸
۱۳	افزایش طول عمر مفید ترانسفورماتورهای روغنی	۱۶	۸۷/۰۸/۱۹	۸۷/۰۸/۲۰	۱۵
۱۴	آشنایی با کنترلهای دیجیتال	۲۴	۸۷/۰۹/۱۱	۸۷/۰۹/۱۳	۹

دوره‌های عمومی برگزار شده در سال ۱۳۸۷

ردیف	عنوان	مدت (ساعت)	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	تعداد دانشجویان
۱	ادامه دوره مدیریت پروژه	۲۴	۸۶/۱۲/۰۵	۸۷/۰۲/۰۸	۱۵
۲	C#.NET	۸	۸۶/۱۱/۲۰	۸۷/۰۲/۰۲	۹
۳	ایمنی واحد بهره‌برداری	۱۶	۸۷/۰۲/۱۴	۸۷/۰۲/۱۵	۱۳
۴	حافظت فیزیکی ۱	۱۰	۸۷/۰۲/۱۵	۸۷/۰۳/۰۵	۹
۵	حافظت فیزیکی ۲	۱۰	۸۷/۰۲/۱۶	۸۷/۰۳/۰۶	۹
۶	حافظت فیزیکی ۳	۱۰	۸۷/۰۲/۱۷	۸۷/۰۳/۰۷	۸
۷	ایمنی واحد شیمی (گروه اول)	۱۶	۸۷/۰۲/۳۱	۸۷/۰۳/۰۱	۸
۸	ایمنی واحد شیمی (گروه دوم)	۱۶	۸۷/۰۴/۰۲	۸۷/۰۴/۰۳	۱۳
۹	ایمنی واحدهای نیروگاه بعثت	۷	۸۷/۰۵/۲۰	۸۷/۰۵/۲۰	۱۰
۱۰	ایمنی واحدهای اداری-مالی نیروگاه بعثت	۸	۸۷/۰۶/۰۷	۸۷/۰۶/۰۷	۱۰
۱۱	اطفاء حریق (گروه اول)	۶	۸۷/۰۸/۲۱	۸۷/۰۸/۲۵	۲۱
۱۲	آموزش نرم‌افزار Photoshop	۲۰	۸۷/۰۸/۲۶	۸۷/۰۸/۲۸	۸
۱۳	اطفاء حریق (گروه دوم)	۶	۸۷/۰۸/۲۷	۸۷/۰۸/۲۹	۲۲
۱۴	ایمنی واحدهای اداری-مالی نیروگاه بعثت	۸	۸۷/۰۹/۱۷	۸۷/۰۹/۱۷	۱۰
۱۵	دوره ایمنی برق به صورت E-learning	۳۲	۸۷/۰۹/۱۷	۸۷/۰۹/۳۰	۱۵

دوره‌ها و سمینارهای تخصصی بین‌المللی

ردیف	عنوان	مدت (ساعت)	تاریخ شروع	تاریخ خاتمه	تعداد دانشجویان	نام دانشگاه
۱	آشنایی با مفاهیم و چگونگی تشخیص خطاهای مکانیکی به کمک روش تحلیل جریان الکتریکی در موتورهای آسنکرون	۲	۸۷/۰۳/۰۶	۸۷/۰۳/۰۶	۳۹	INP ENSEEIHT (Toulouse) فرانسه
۲	آشنایی با مفاهیم مدل‌سازی سیستم‌های ترکیبی ناهمگن با هدف کنترل و تشخیص خطای	۲	۸۷/۰۳/۰۶	۸۷/۰۳/۰۶	۳۹	INP ENSEEIHT (Toulouse) فرانسه
۳	طراحی ماشین‌های الکتریکی (Design of Electrical Machines)	۴۰	۸۷/۰۶/۰۴	۸۷/۰۶/۱۰	۱۵	Ecole polytechnique de l'Université de Nantes نانت فرانسه

دوره‌های تعریف شده از دوره‌های مجاز وزارت نیرو

ردیف	نام پژوهشکده	تعداد دوره‌های تعریف شده از دوره‌های مجاز وزارت نیرو
۱	برق	۲۰
۲	کنترل و مدیریت شبکه	۲
۳	انتقال و توزیع نیرو	۵
۴	تولید نیرو	۵
۵	شیمی و مواد	۲
۶	انرژی و محیط زیست	۱

آمار کلی وضعیت فعالیت‌های آموزشی پژوهشکده‌های مختلف در سال ۱۳۸۷

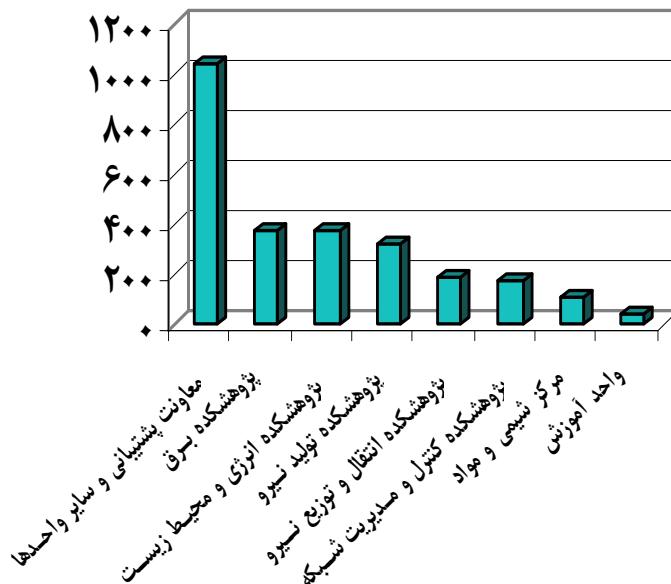
ردیف	نام پژوهشکده	تعداد دوره‌های برنامه‌ریزی شده در تقویم	تعداد دوره‌های برگزارشده	درصد دوره‌های برگزارشده دوره‌ها (%)	تعداد دوره‌های فوق العاده برگزارشده	متوسط نفرات در دوره‌ها	نفرساعت دوره‌ها	نفرماه دوره‌ها
۱	برق	۴۶	۱۳	۲۸/۳	۲	۹/۲۶	۳۶۶۴	۳۰/۵۳
۲	انتقال و توزیع نیرو	۲۰	۹	۴۵	۱	۹/۷۷	۲۹۱۲	۲۴/۲۶
۳	مرکز شیمی و مواد	۲۳	۴	۱۷/۴	۲	۱۳/۸۳	۱۷۴۴	۱۴/۵۳
۴	کنترل و مدیریت شبکه	۱۶	۷	۴۳/۷	۱	۱۱/۵۸	۱۹۳۶	۱۶/۱۳
۵	تولید نیرو	۲۱	۶	۲۸/۶	۴	۱۳/۴	۳۳۱۲	۲۷/۶
۶	انرژی و محیط‌زیست	۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۷	دفتر آموزش	---	۲۲	۱۰۰	---	۱۳/۰۶	۳۹۹۰	۳۳/۲۵
جـ	ـع	۱۳۵	۶۱	---	۱۰	---	۱۷۵۵۸	۱۴۶/۳۱

جدول نفرساعت آموزش‌دیده هر بخش در سال ۱۳۸۷

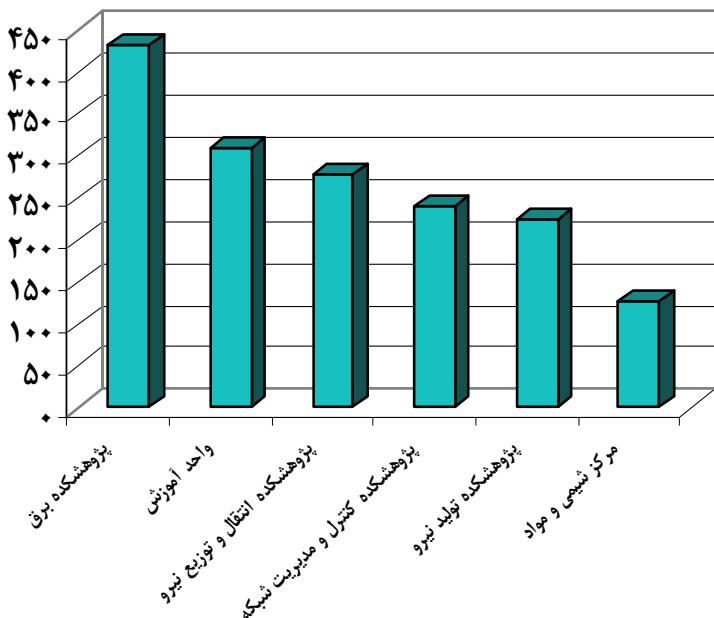
ردیف	نام بخش	مجموع	نفرساعت	
		جمع	تخصصی	عمومی
۱	پژوهشکده برق	۶۰	۳۱۸	۳۷۸
۲	پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو	۵۶	۱۳۶	۱۹۲
۳	پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه	۲۰	۱۵۶	۱۷۶
۴	پژوهشکده انرژی و محیط‌زیست	۱۱۲	۲۶۶	۳۷۸
۵	پژوهشکده تولید نیرو	۸۰	۲۳۸	۳۱۸
۶	مرکز شیمی و مواد	۶۰	۴۸	۱۰۸
۷	تعاونیت پشتیبانی و سایر واحدها	۹۲۰	۱۱۸	۱۰۳۸
۸	واحد آموزش	۴۶	---	۴۶
جمع کل		۱۳۵۴	۱۲۸۰	۲۶۳۴

جدول ساعت تدریس مدرسین بخش‌های مختلف پژوهشگاه نیرو در سال ۱۳۸۷

نام بخش	تدریس (ساعت)
پژوهشکده برق	۴۳۲
پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو	۲۸۰
پژوهشکده کنترل و مدیریت شبکه	۲۴۰
مرکز شیمی و مواد	۱۲۸
پژوهشکده تولید نیرو	۲۲۴
واحد آموزش	۳۰۹

نمودار نفر ساعت آموزش دیده هر بخش در سال ۱۳۸۷

نمودار ساعت تدریس مدرسین بخش‌های مختلف پژوهشگاه در سال ۱۳۸۷
(بر حسب نفر ساعت)

تولید صنعتی نمونه های تحقیقاتی و همکاریهای علمی - بین المللی

انتقال دانش فنی، تجاری سازی نتایج تحقیقات و
تولید صنعتی نمونه های تحقیقاتی در سال ۱۳۸۷

واگذاری امتیاز دانش فنی نمونه تحقیقاتی برای تولید صنعتی

در راستای تحقق اهداف توسعه اقتصادی، بالا بردن سطح تولیدات داخلی، کمک به رشد اقتصاد ملی، همچنین بهره‌برداری از نتایج طرح‌های پژوهشی در جهت توسعه نظام اشتغال کشور، تعدادی از پروژه‌های تحقیقاتی که در پژوهشگاه نیرو به ساخت نمونه محصول منجر شده‌اند با همکاری بخش خصوصی به تولید صنعتی رسیده و خط تولید آنها راهاندازی شده است.

عنوانین محصولات تولیدشده تا پایان سال ۱۳۸۶ عبارتند از:

- ☞ کنتور دیجیتال تکفار
  - ☞ مقره کامپوزیتی تا رده ۶۳ کیلوولت
  - ☞ دکل‌های موقت برای خطوط انتقال نیرو
  - ☞ RTU توزیع
  - ☞ مودم رادیویی
  - ☞ دمپر پیچشی ضد گالوپینگ TDD
  - ☞ اسپیسر ST
  - ☞ نشانگر خطأ
  - ☞ مانیتورینگ برق‌گیر
  - ☞ هشداردهنده میدان الکتریکی
  - ☞ کنتور دیجیتال سه‌فاز
  - ☞ رله حفاظتی خطأ زمین حساس (Sensitive Earth Fault Relay) SEF
  - ☞ فاصله‌یاب خطأ برای خطوط انتقال نیرو (Fault Locator) FL
  - ☞ ترمیم مقره
  - ☞ هشداردهنده زلزله
  - ☞ رله حفاظتی جریان زیاد (Over Current Relay) OCR
- در سال ۱۳۸۷ نیز روند مذکور تداوم یافت به‌گونه‌ای که دانش فنی حاصل از ۲ پروژه تحقیقاتی به‌منظور تولید صنعتی واگذار شد. محصولات این پروژه‌ها عبارتند از:
- ☞ مقره سوزنی سرامیکی-پلیمری ۲۰ کیلوولت
  - ☞ مالتی‌پلکسر صوت و داده
- در ادامه، توضیحات مربوط به این محصولات آورده شده است.

محصولاتی که در مرحله راهاندازی و تجهیز خط تولید می‌باشند

- ⇒ PLC دیجیتال مدل G1200
- ⇒ مقره سنجش ولتاژ و جریان در خطوط توزیع هوایی فشار متوسط ۲۰ کیلوولت
- ⇒ زباله‌سوز با ظرفیت ۵۰ کیلوگرم بر ساعت همراه با بازیافت انرژی
- ⇒ موتور سوئیچ رلوکتانس
- ⇒ مانیتورینگ On-line ترانسفورماتور
- ⇒ نرم‌افزار اسکادا

مشارکت بخش خصوصی در تحقیقات و واگذاری امتیاز دانش فنی به صورت همزمان

در راستای تحقق برنامه‌های توسعه ملی و به منظور توسعه سهم و مشارکت بخش خصوصی در امر تحقیقات (مطابق با نیاز صنعت برق) و واگذاری امتیاز دانش فنی به صورت همزمان، انجام تعدادی از پروژه‌های تحقیقاتی که منجر به ساخت نمونه محصول می‌شوند با مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فعال شده و امتیاز دانش فنی تولید صنعتی آنها همزمان با انجام مراحل تحقیقاتی در سال ۸۷ واگذار شده است.

این موارد عبارتند از:

- ⇒ مودم باند پایه برای مودم رادیویی SEM400
- ⇒ افزودن ماژول تشخیص خطابه RTU توزیع

دربیافت لوح تندیس جشنواره خلاقیت و نوآوری در عرصه صنعت و معدن

پیرو ارائه طرح تجاری‌سازی نتایج تحقیقات (تولید صنعتی نمونه‌های تحقیقاتی) و واگذاری امتیاز دانش فنی نمونه‌های تحقیقاتی به بخش تولید و صنعت کشور به جشنواره خلاقیت و نوآوری در عرصه صنعت و معدن، پژوهشگاه نیرو به عنوان سازمان نوآور برتر، موفق به دریافت تندیس جشنواره و لوح تقدیر در سال ۸۷ شد.

افتتاح و راهاندازی خط تولید صنعتی اسپیسر ST بین فازی (یکی از محصولات منتج از تحقیقات پژوهشگاه نیرو) با حضور معاون وزیر نیرو در امور تحقیقات و منابع انسانی

خط تولید اسپیسر ST بین فازی برای خطوط ۶۳ کیلوولت که یکی از محصولات منتج از تحقیقات پژوهشگاه نیرو می‌باشد، در محل کارخانه سیمکاتک واقع در شهرک صنعتی عباس‌آباد در تاریخ ۱۱/۰۷/۸۷ با حضور معاون محترم وزیر نیرو در امور تحقیقات و منابع انسانی، نمایندگان شرکت توانیر و وزارت نیرو و همچنین مدیران شرکت‌های تولیدکننده محصولات منتخب از نتایج تحقیقات پژوهشگاه، به بهره‌برداری رسید.

اسپیسر-دمپرهای بین فازی یک تجهیز مؤثر جهت کاهش قطعی‌های ناخواسته خطوط فوق توزیع می‌باشد. این تجهیز با ایجاد فواصل لازم از قطعی‌های ناشی از نزدیک شدن فازها به یکدیگر و یا فازها به سیم‌های محافظ (نوسانات آسنکرون هادی‌ها) که می‌تواند در اثر باد، طوفان، اتصال کوتاه خطوط و یا پدیده گالوپینگ در خطوط فوق توزیع ایجاد شود، جلوگیری نماید. استفاده از این وسائل موجب افزایش قابلیت اطمینان خط و کاهش قطعی‌ها و هزینه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری می‌شود.

این محصول چهاردهمین خط تولیدی است که از بین ۳۸ نمونه تحقیقاتی که امتیاز دانش فنی آن از طرف پژوهشگاه نیرو برای تولید صنعتی به بخش خصوصی واگذار شده به تولید انبوه رسیده است.

تولید صنعتی محصولات منتج از تحقیقات و یا تجاری‌سازی نتایج تحقیقات یکی از مهمترین فعالیت‌های پژوهشگاه نیرو است که در راستای برنامه‌های توسعه کشور، بالا بردن سطح تولیدات داخلی، کمک به رشد اقتصاد ملی، توسعه نظام اشتغال، جلوگیری از خروج غیرضروری ارز، کاهش وابستگی و بومی‌سازی صنایع از سال ۱۳۷۸ آغاز شده و تاکنون نتایج قابل توجهی نیز در پی داشته است.

از آنجا که عدم استفاده از نتایج تحقیقات در صنعت موجب هدر رفتن انرژی و سرمایه ملی می‌گردد، بنابراین تجاری‌سازی نتایج تحقیقات علاوه‌بر ارائه محصولات جدید به صنعت برق به‌طور مؤثری باعث جلوگیری از هدر رفتن سرمایه‌های کشور نیز می‌گردد.

پژوهشگاه نیرو قصد دارد در این راستا برنامه‌های راهاندازی و افتتاح خطوط تولید صنعتی منتج از پروژه‌های تحقیقاتی خود را بیش از پیش ادامه دهد و با این کار، در کنار حمایت‌های وزارت نیرو و توانیر بتواند نقش مؤثری را در حل مشکلات و توسعه صنعت برق کشور ایفا نماید.

مبادله تفاهم‌نامه با پژوهشگاه صنعت نفت و پارک علمی-فناوری پردیس

نظر به اهمیت گسترش همکاری‌های علمی بین پژوهشگاهها، مراکز علمی تحقیقاتی، پارک‌های علمی و فناوری و ... و به‌منظور ایجاد زمینه‌های توسعه در استفاده از سرمایه‌های درنظر گرفته شده برای انجام تحقیقات بومی مطابق با دانش روز دنیا، در سال ۸۷ تفاهم‌نامه‌های همکاری علمی فی‌ماین پژوهشگاه نیرو با پژوهشگاه صنعت نفت و پارک فناوری پردیس مبادله شد.

عنوان محصول تولیدی:

مقره سوزنی پلیمری-سرامیکی

تولیدکننده: شرکت تابان نیرو

پژوهشکده: انتقال و توزیع نیرو

گروه پژوهشی: فشارقوی

مقدمه - تعاریف - اطلاعات عمومی:

تنوع روش‌های ساخت و تجربه علمی کوتاه‌مدت استفاده از مقره‌های پلیمری با لحاظ ملاحظات مکانیکی، روشن می‌سازد که مقره‌های پلیمری-سرامیکی که ترکیبی از مقره‌های نسل جدید و نسل قدیم می‌باشند با داشتن خواص عایقی مناسب و عملکرد عالی در شرایط آلوده (ناشی از خواص آبگریزی پلیمرها) کلیه محسنات مقره‌های سرامیکی (خواص مکانیکی مناسب و طول عمر طولانی) را نیز دارا می‌باشند. همچنین با توجه به اینکه حدود ۷۰درصد مواد تشکیل‌دهنده مقره‌های پلیمری وارداتی هستند سهم مواد اولیه وارداتی و گرانقیمت در ساختار این نوع مقره‌ها به ۴۰درصد رسیده و قسمت‌های سرامیکی به‌طور کلی جایگزین هسته‌های کامپوزیت شده‌اند. این جایگزینی علاوه بر ایجاد یک کاهش قابل توجه در قیمت تمام‌شده مقره، استحکام مکانیکی و اطمینان عملکرد آن را در شرایط خاص محیطی افزایش خواهد داد.

ویژگی‌های اصلی:

- مزایای استفاده از مقره‌های سرامیکی-پلیمری را می‌توان به صورت زیر بر شمرد:
  - با توجه به سطح پایین استحکام مکانیکی مقره‌های پلیمری انتکائی که تا به حال در داخل کشور ساخته شده‌اند این مقره‌ها به طور چشمگیری این استحکام را افزایش داده و آن را در حد مقره‌های سرامیکی رایج خواهد رسانید.
  - تأثیرات روند پیرشدگی (Aging) در مقره‌های پلیمری در راستای افت شدید استحکام مکانیکی و خواص الکتریکی در آنها قابل تأمل بوده که این مسأله در این نوع مقره‌ها (پلیمری-سرامیکی) بسیار کم نزگ بوده و کاهش چشمگیری دارد.
  - در ساخت مقره‌های پلیمری-سرامیکی بدلیل عدم استفاده از فرآیند سوئیچ، حساسیت‌های ساخت بسیار کمتر شده و اجزاء استفاده شده در ساخت این مقره‌ها کمتر می‌باشند.
  - قیمت تمام شده این مقره‌ها با توجه به کاهش درصد مواد وارداتی و گرانقیمت و راحت‌تر بودن فرآیند تولید حدود ۶۰ الی ۷۰ درصد قیمت مقره‌های پلیمری با مشخصات مکانیکی و الکتریکی مشابه می‌باشند.
  - طرح مقره‌های پلیمری-سرامیکی بدلیل وجود سطوح حفاظت شده در آنها (سطوحی که از نشست آلودگی حفاظت شده‌اند) جهت استفاده در مناطقی با آلودگی سنگین و فوق سنگین مناسب می‌باشند.
  - بدلیل نوع قالب‌گیری روکش مقره از ایجاد خطوط جداش قالب در مسیر فاصله خوشی روکش پرهیز شده است بنابراین ایجاد مسیرهای جریان نشتی و تجمع آلودگی در این مسیرها هرگز اتفاق نخواهد افتاد.
  - بدلیل طرح خاص و جدید در نظر گرفته شده برای روکش مقره فاصله خوشی بدست آمده در یک حجم پروفیل کم، میزان قابل توجهی بوده و آن را برای استفاده در مناطق با آلودگی فوق سنگین با تنفس ولتاژی ویژه بیش از ۳۱ میلی‌متر بر کیلوولت مناسب نموده است.
  - جهت اتصال قسمت روکش به هسته سرامیکی از موادی با قابلیت چسبندگی بسیار عالی و همین‌طور دوام بالا استفاده شده است.
  - مواد استفاده شده علاوه بر استحکام مکانیکی، عایقی و الکتریکی خوب دارای مشخصات ضد پیرشدگی (Anti UV) و ضد UV (Anti Aging) می‌باشند.

مشخصات فنی:

الف- مشخصات مکانیکی:

- وزن تقریبی:
- استحکام مکانیکی:

- ۵/۵ کیلوگرم
- ۱۰ کیلونیوتون
- فاصله خوشی:
- فاصله جرقه:
- ولتاژ نامی مقره:

ب- مشخصات الکتریکی:

- ۷۹۰ میلی‌متر
- ۲۴۵ میلی‌متر
- ۳۳ کیلوولت

- ولتاژ پایداری فرکانس قدرت (خشک): - ولتاژ پایداری فرکانس قدرت (مرطوب): - ولتاژ پایداری ضربه صاعقه (مشت): - ولتاژ پانکچر (شکست داخلی):	۱۳۵ کیلوولت ۷۰ کیلوولت ۱۷۵ کیلوولت ۲۰۰ کیلوولت

ج- مشخصات محیطی:

- دمای کارکردی محیطی:
- رطوبت نسبی محیط:
- ۴۰- تا ۵۰ درجه سانتی گراد
صفر تا ۱۰۰ درصد

د- مشخصات عملکردی:

- محیط قبل استفاده:
- استاندارد:
- آزمون:
- شرایط محیطی سبک تا فوق سنگین براساس دسته‌بندی استاندارد سیگره براساس استاندارد (۲۰۰۸) IEC 61952 طراحی شده است.
کلیه آزمون‌ها مطابق استانداردهای IEC61952 و IEC60383 صورت پذیرفته است.

ه- مشخصات عمومی:

- مدل:
- چگونگی نصب:
- جنس بدن:
- پلیمری-سرامیکی (هیبریدی)
با استفاده از پیچ M20 روی کراس آرم
از سه قسمت سرامیک، پلیمر و فلز ساخته شده است.

کاربرد - عملکرد - مصرف:

- خطوط توزیع فشارقوی
- پست‌های برق فشارقوی

عنوان محصلو تولپدی:

مالتی پلکسر صوت و داده برای افزایش ظرفیت PLC های آنالوگ

تولیدکنندگان: شرکت پایا روش آریا

یئو ہشکدھ: کنٹرا و مدیریت شبکے

گروہ یزد و هشی؛ مخابرات

مقدمه - تعا، بف - اطلاعات عمومي:

یکی از اهداف توسعه شبکه‌های مخابراتی افزودن تعداد کانال‌های صوت و داده می‌باشد که معمولاً از طریق افزایش پهنای باند و پیرو آن افزایش نرخ بیت ارسالی صورت می‌پذیرد. اما در مواردی که افزایش پهنای باند مستلزم جایگزینی تجهیزات مخابراتی و هزینه زیاد بوده یا اینکه با محدودیت‌های اعمال شده از سوی استاندارد مواجه باشد، فشرده‌سازی و چندتایی کردن (Multiplexing) از روش‌های مؤثر برای ارائه سرویس به تعداد بیشتر کانال می‌باشد.

PLC‌های آنالوگ موجود با ۴ کیلوهertz پهنه‌ای باند قادر به ارائه سرویس به یک کانال صوت و یک کانال داده با نرخ ۶۰۰ بیت بر ثانیه می‌باشند هم‌اکنون در برخی پست‌ها مسئله جمع‌آوری چندین داده Scada و انتقال آنها از طریق یک عدد PLC آنالوگ مطرح می‌باشد که می‌بایست به‌ازای هر دو پورت داده ۶۰۰ بیت بر ثانیه یک لینک PLC آنالوگ اختصاص داده شود. حال آن که با داشتن امکانات دستگاه مالتی‌پلکسر در کنار یک عدد مودم باند پایه استاندارد، تعداد لینک‌های PLC موردنیاز کاهش خواهد یافت. بویژه با توجه به آن که در بسیاری از پست‌ها، تجهیزات PLC آنالوگ نصب شده است، نیاز به افزایش ظرفیت با استفاده از یک سیستم مالتی‌پلکسر مرتقب می‌گردد.

دستگاه مالتی پلکسر صوت و داده (VDMA-13) توانایی افزایش ظرفیت PLC‌های آنالوگ را به سه خط صوت و هشت کanal داده با حداقل نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه در پهتای باند ۴ کیلوهرتز دارا می‌باشد. مشخصات این سیستم از قبیل تنظیمات مودم، نحوه سرویس‌دهی خطوط صوت و پروتکل هشت خط داده از طریق نرم‌افزار واسط کاربر قابل تنظیم است.

ویژگی‌های اصلی:

- ☞ دارای سه خط صوتی که از بین حالت‌های زیر انتخاب می‌شود:
  - دو خط مشترک یا Subscriber
  - یک خط ترانک دوسیم یا ۲ وات
  - دو خط ترانک شش‌سیم یا ۶ وات
  - یک خط ترانک چهارسیم یا ۴ وات
- ☞ دارای هشت پورت داده آسنکرون
  - هشت کانال داده دیجیتال با فرمت RS232 با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
  - هشت کانال داده آنالوگ با فرمت FSK با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
  - قابلیت انتخاب نیمه‌بالا یا پایین باند در حالت داده آنالوگ (FSK) با نرخ ۶۰۰ بیت بر ثانیه
  - ☞ استفاده از روش فشرده‌سازی صوت در نرخ ۴ کیلوبیت بر ثانیه
  - ☞ تنظیم کلیه پارامترهای سیستم به صورت نرم‌افزاری شامل:
    - تنظیم نحوه سرویس‌دهی خطوط صوت
    - تنظیم پروتکل پورت‌های داده شامل نرخ‌بیت، Parity، تعداد Data Bit و Stop bit
    - تنظیم مشخصات مودم باند پایه شامل نرخ‌بیت، مود کاری، دامنه ارسال و ...
  - ☞ ادغام اطلاعات صوت و داده به صورت TDM (Time Division Multiplexing)
  - ☞ خروجی به صورت سریال و سنکرون با فرمت HDLC قابل اتصال به مودم باند پایه استاندارد
  - ☞ اولویت‌بندی ارسال اطلاعات مناسب با نرخ‌بیت ارسالی بشرح زیر:
    - در نرخ‌های ۲۸/۸-۲۴ کیلوبیت بر ثانیه، سه خط صوت و هشت خط داده با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
    - در نرخ‌های ۱۹/۲-۲۱/۶ کیلوبیت بر ثانیه، دو خط صوت و هشت خط داده با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
    - در نرخ‌های ۱۴/۴-۱۶/۸ کیلوبیت بر ثانیه، یک خط صوت و هشت خط داده با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه

- در نرخ ۱۲ کیلوییت بر ثانیه، یک خط صوت و چهار خط داده با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
  - در نرخ ۹۶۰۰ بیت بر ثانیه، یک خط صوت و دو خط داده با حداکثر نرخ ۱۲۰۰ بیت بر ثانیه
  - در نرخ ۷۲۰۰ بیت بر ثانیه، یک خط صوت
- اولویت‌بندی سرویس‌های صوتی متناسب با نرخ بیت ارسالی بشرح زیر:
- در صورت غیرفعال بودن Hot Line اولویت به خطوط ۴ و ۶ وات داده می‌شود.
  - با برداشته شدن گوشی، اولویت به Hot Line تغییر داده می‌شود.

مشخصات فنی:

الف- مشخصات مکانیکی:

استاندارد ۱۹ اینچ/ ۶ یونیت Sub Rack	- ابعاد:
۴ کیلوگرم	- وزن:
آلومینیوم	- جنس:
DB-9-Female	- نوع کانکتور انتقال داده دیجیتال:
RJ-11-Female	- نوع کانکتور انتقال داده آنالوگ:
کانکتور مخابراتی ۲، ۴ و عین Male	- نوع کانکتور صوتی:
RJ11 تعبیه در جلوی سیستم	- کانکتور Hot Line
DB-9-Male	- کانکتور اتصال به مودم باند پایه:
LCD جهت نمایش تنظیمات و بروز خطا در سیستم	- نمایشگر:
LED جهت نمایش وضعیت فشرده‌سازهای صوت	:Rack Mounted -
LED جهت نمایش وضعیت پورت‌های داده	

ب- مشخصات الکتریکی:

۴۸ ولت مستقیم - با ترانس +۲۰ و -۱۵ - درصد	- ولتاژ تغذیه:
۲۵۰ میلی‌آمپر	- میزان جریان مصرفی:

ج- مشخصات محیطی:

+۵۵ ~ صفر درجه سانتی‌گراد	- محدوده دمایی کار سیستم:
---------------------------	---------------------------

د- مشخصات عملکردی:

VDMA-13	- مدل:
(Full Duplex)	- حالت عملکرد سیستم:
۴ کیلوهرتز	- پهنهای باند:

IEC 60495	- استاندارد:
۳ عدد با نرخ فشرده‌سازی ۴ کیلوبیت بر ثانیه	- تعداد خطوط صوتی:
۳ خط Slic، یک خط ترانک ۲ وات، دو خط ترانک ۶ وات و یک خط ترانک ۴ وات	- نوع سرویس خطوط صوتی:
۸ عدد	- تعداد خطوط داده:
۱۲۰۰ بیت بر ثانیه	- حداکثر نرخ داده:
RS232-آنکرون	- پروتکل داده دیجیتال:
FSK-آنکرون	- پروتکل داده آنالوگ:
قابل انتخاب از طریق نرم‌افزار تحت Lab View	- نحوه تنظیم پارامترهای سیستم:
۲۸/۸ کیلوبیت بر ثانیه، ۷۲۰۰ بیت بر ثانیه	- نرخ داده ارسالی به مودم:
سنکرون-سریال	- فرمت داده ارسالی به مودم:
RS232	- پورت واسط مودم:
LCD	- نمایشگر:
متناسب با نرخیت ارسالی	- اولویت‌بندی ارسال اطلاعات:
متناسب با نرخیت ارسالی	- اولویت‌بندی سرویس‌های صوتی:
Watchdog Timer در کلیه بخش‌ها	- مجهز به

کاربرد - عملکرد - مصرف:

- کاربرد اصلی این محصول، افزایش ظرفیت PLC‌های آنالوگ در پهنای باند ۴ کیلوهرتز می‌باشد. بویژه در پست‌های مرکزی، این سیستم قادر است هشت کانال داده را جمع‌آوری نموده و با استفاده از یک PLC آنالوگ به پست بالاتر یا مرکز دیسپاچینگ ارسال کند. با استفاده از این سیستم در کنار PLC آنالوگ قابلیت‌های آن تا حد PLC دیجیتال افزایش می‌یابد. از آنجا که این سیستم دارای پورت داده دیجیتال نیز می‌باشد، با حذف مودم FSK در RTU می‌توان داده دیجیتال را به طور مستقیم به این سیستم متصل کرد. همچنین این سیستم قادر است با اتصال به مایکروویوهای آنالوگ، ظرفیت یک کانال ۴ کیلوهرتز آن را مشابه سیستم PLC افزایش دهد.

همکاری‌های علمی - بین‌المللی

- ⇒ همکاری با سازمان آیسیسكو
- ⇒ همکاری با دانشگاه پلی‌تکنیک نانت فرانسه (Polytech' Nantes École d'ingénieurs)
- ⇒ همکاری با انجمن تخصصی بین‌المللی IERE
- ⇒ قراردادها و تفاهم‌نامه‌های مبادله‌شده توسط پژوهشگاه نیرو با دانشگاه‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و شرکت‌های داخلی و خارجی

همکاری با سازمان آیسیسكو

۱- شرکت در «دومین نشست آسیایی برقراری خورشیدی (فتولتائیک) به مناطق روزتایی» در کشور مالزی

پیرو همکاری‌های گسترده پژوهشگاه نیرو با کمیسیون آیسیسكو در ایران و در راستای برنامه همکاری سازمان آموزشی، علمی، فرهنگی آیسیسكو با سازمان آموزشی، علمی، فرهنگی ملل متحد (یونesco)، دبیرکل این کمیسیون طی نامه‌ای از پژوهشگاه نیرو دعوت نمود تا با اعزام نماینده‌ای در دومین نشست آسیایی برقراری خورشیدی (فتولتائیک) به مناطق روزتایی در مالزی شرکت کند.

نشست مذبور در قالب یک کارگاه آموزشی و با همکاری مؤسسه تحقیقاتی انرژی خورشیدی دانشگاه UKM مالزی (SERI)، در دسامبر ۲۰۰۸ برگزار شد.

هدف از این نشست، ترویج استفاده از فناوری‌های سازگار با محیط زیست برای کشورهای در حال توسعه آسیا و بررسی آخرین دستاوردها در زمینه انرژی خورشیدی بهمنظور بکارگیری در مناطق روزتایی بود. مقرر شده بود که در این نشست، سیستم‌های فتوولتائیک بهصورت کاربردی برای شرکت‌کنندگان تشریح گردد.

موضوعات اصلی این کارگاه عبارت بودند از:

- توسعه انرژی‌های دوستدار محیط زیست برای توسعه کشورهای آسیایی
- ارائه فناوری‌های مختلف در زمینه انرژی خورشیدی برای مناطق روزتایی
- ایجاد آگاهی در سیاستگذاران، محققین و متخصصین در زمینه انرژی خورشیدی
- ارائه مطالعات موردی و ابزارهای طراحی برای اندازه (سایز) و قیمت سیستم خورشیدی
- معرفی چگونگی ساخت پانل‌های خورشیدی
- ارائه فعالیت‌های کشورهای شرکت‌کننده در زمینه سیستم‌های فتوولتائیک

بدین ترتیب باتوجه به فعالیت‌های گسترده انجام شده توسط گروه انرژی‌های نو پژوهشگاه نیرو در زمینه انرژی‌های خورشیدی، نماینده این پژوهشگاه با دو هدف اصلی زیر در این نشست شرکت کرد:

۱- ارائه آخرین نتایج طرح‌های انجام شده در زمینه برقراری روزتایی با استفاده از سیستم‌های فتوولتائیک

۲- بررسی امکان همکاری مشترک با دیگر کشورهای عضو آیسیسكو در زمینه انرژی‌های خورشیدی

در روند برگزاری این نشست، جلساتی با برخی از مسئولین و اساتید مرکز تحقیقات انرژی خورشیدی دانشگاه UKM مالزی از جمله آقایان دکتر قمرالزمان- رئیس مؤسسه تحقیقاتی SERI، دکتر بهارالدین و دکتر سوهیف برگزار گردید که نتایج آن بشرح زیر ارائه می‌گردد:

- معرفی پروژه‌های جاری و برنامه‌های آینده پژوهشگاه نیرو در بخش انرژی‌های تجدیدپذیر
- تشریح پروژه «تدوین اطلس خورشیدی ایران» که در حال حاضر در پژوهشگاه نیرو در حال انجام است.

خوبشخانه زمینه مثبت و مناسبی جهت همکاری در زمینه تدوین اطلس انرژی خورشیدی مالزی با همکاری پژوهشگاه نیرو ایجاد شد.

شرکت در این نشست نتایج ارزنده‌ای را برای پژوهشگاه بدنال داشت که خلاصه آن بشرح زیر ارائه می‌گردد:

- افزایش آگاهی و دانش در زمینه برقرسانی خورشیدی
- دریافت جدیدترین اطلاعات از پیشرفت‌های انجام شده در دنیا در زمینه نیروگاههای مت默کز و تولید پراکنده خورشیدی فتوولتائیک
- دریافت تجربیات ارزشمند تولید کنندگان و مجریان باسابقه پژوهش‌های برقرسانی خورشیدی مالزی
- دریافت آخرین اقدامات صورت گرفته توسط کشورهای اسلامی در زمینه ترویج بکارگیری سیستم‌های انرژی‌های تجدیدپذیر
- استفاده از ظرفیت‌های موجود در کشورهای اسلامی در راستای تبادل قراردادهای فنی-مهندسی در بخش تولید برق خورشیدی بین کشورهای عضو
- آشنایی با نرم‌افزار HOMER در جهت امکان‌سنجی فنی-اقتصادی بکارگیری سیستم‌های ترکیبی باد/خورشید/دیزل
- معرفی پژوهشگاه نیرو و پژوهش‌های انجام شده در راستای انعقاد پژوهش‌های بین‌المللی در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر با سایر کشورهای اسلامی

۲- برگزاری «اولین نشست تخصصی کشورهای اسلامی عضو آیسیسكو با هدف تدوین استراتژی استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر» در پژوهشگاه نیرو

پیرو ارائه طرح «تدوین استراتژی انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای اسلامی» توسط پژوهشگاه نیرو در دومین اجلاس وزرای محیط زیست کشورهای اسلامی در عربستان و به منظور بررسی راهکارهای اجرائی توسعه استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و نیز تهیه پیش‌نویس قابل ارائه در اجلاس سوم وزرای محیط زیست کشورهای اسلامی، نشست تخصصی کشورهای اسلامی عضو آیسیسكو با همکاری پژوهشگاه نیرو، سازمان انرژی‌های نو ایران (سانا) و سازمان آیسیسكو و با شرکت نمایندگان کشورهای مالزی، اندونزی، ترکیه، مراکش، پاکستان و عمان در پژوهشگاه نیرو در اکتبر سال ۲۰۰۸ برگزار گردید.

در جریان این نشست کشورهای مدعو گزارشی از اقدامات انجام‌شده درخصوص استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر برای تولید برق در کشور متبع ارائه کردند.

نتایج بدست‌آمده از این نشست، تهیه پیش‌نویس قطعنامه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر بود (پیوست ۱) که موارد مهم پیشنهادی در این قطعنامه بشرح زیر ارائه می‌گردد:

- کشورهای عضو آیسیسكو هر یک باید نقشه راه (Road Map)، جهت توسعه انرژی‌های تجدید‌ذیر تدوین نمایند.

- کشورهای عضو آیسیسكو هر یک باید جهت ارتقاء توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر با یکدیگر همکاری نمایند.

- جهت تبادل اطلاعات، تجربیات و ایده‌ها و نیز ارتقاء همکاری‌ها در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر یک مرکز در هر یک از کشورهای عضو تأسیس گردد.

- جهت وفاق و شبکه شدن کلیه کشورهای عضو، ساختار منطقه‌ای و بین‌المللی مناسب تأسیس گردد.

- جهت پایش و ارزیابی فعالیت‌های کشورهای عضو، یک دبیرخانه دائمی در یکی از کشورهای عضو

تأسیس گردد (چ. ایران آمادگی خود را برای این موضوع اعلام نمود)

مقرر شد که این قطعنامه در سومین اجلاس وزرای محیط زیست کشورهای اسلامی که در مراکش برگزار می‌شود، جهت تصویب ارائه گردد.

<p>Draft Resolution ICIN-2008/IC.3.2</p> 	<p>Draft Resolution on the Draft Programme on "Promotion of Renewable Energy in the Islamic Countries and its Implementation Mechanisms"</p> <p>The "First Islamic Conference of Environment Ministers", held under the high patronage of His Majesty King Mohammed VI, Sovereign of the Kingdom of Morocco, in Rabat, on 29th May 2008 - 7th Shawwal 1429 A.H., corresponding to 29th - 30th October 2008.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Having considered the Statement on the Draft Programme on "Promotion of Renewable Energy in the Islamic Countries and its Implementation Mechanisms"; - Having noted the presentation made by the Director General of the Islamic Educational, Scientific and Cultural Organization in this regard; - Based on the discussions which have taken place; <p>Article 1. References</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adoption of Draft Programme on "Promotion of Renewable Energy in the Islamic Countries and its Implementation Mechanisms"; taking into consideration the observations made by the Conference members; - Calls upon the Member States to develop national and regional strategies for the development of renewable energy and energy efficiency (EE), and encourage similar countries to adopt similar methods by adopting other sustainable development issues when implementing sustainable development programmes and projects; - Urges to promote the establishment of institutions and mechanisms at the international, regional and local levels for the promotion of energies and objectives using clean and renewable energies; - Proposes to establish incentive packages to encourage the widespread use of renewable energies, as well as research, development and dissemination, education and communication on renewable energy, energy efficiency, measures, and energy policies; emphasizing the role of science, technology and renewable energy development, while highlighting their role and potential towards optimal utilization of resources in terms; - Recommends to define and establish national and regional research development of mining and oil & gas associations of countries as well as promotion of networking and exchange of experiences among <p>Draft Resolution ICIN-2008/IC.3.2</p> <p>Urges to promote technological transfer, knowledge and expertise in regional and sub-regional levels, as well as encouraging utilization of research results and their adaptation to local needs;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thanks the Director General and his officials for preparing this document; - Invites the Director General to present a report in the regard to the forthcoming session of the Conference;
--	--

۳- مشارکت در سومین اجلاس وزرای محیط زیست کشورهای اسلامی - مغرب

پیرو درج پیشنهاد پژوهشگاه نیرو درخصوص «تدوین استراتژی انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای اسلامی» در پیش‌نویس بیانیه پایانی دومین اجلاس وزرای محیط زیست کشورهای اسلامی و اخذ نظرات مثبت کلیه کشورهای اسلامی حاضر در اجلاس در این خصوص، مقرر گردید پژوهشگاه نیرو با همکاری سازمان آیسیکو برای تهییه پیش‌نویس قطعنامه توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به منظور ارائه در سومین اجلاس وزرای محیط‌زیست کشورهای اسلامی اقدام نماید.

در این راستا اولین نشست تخصصی کشورهای اسلامی عضو آیسیکو با هدف «تدوین استراتژی استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر» در اکتبر سال ۲۰۰۸ در پژوهشگاه نیرو برگزار شد.

نتیجه بدست‌آمده از این نشست تهییه پیش‌نویس قطعنامه با محوریت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای اسلامی و تشکیل یک دیرخانه دائمی در یکی از کشورهای عضو بود که به تائید نمایندگان کشورهای مدعو رسید.

به دعوت کمیسیون ملی آیسیکو در ج.ا. ایران و با هدف ارائه پیش‌نویس قطعنامه در سومین اجلاس وزرای محیط‌زیست کشورهای اسلامی، نمایندگان پژوهشگاه نیرو و سازمان انرژی‌های نو ایران (سانا) جهت شرکت در این اجلاس به مراکش اعزام گردیدند.

موضوع اصلی اجلاس سوم «توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای اسلامی و ارائه مکانیزم‌های اجرائی آن» بود که با توجه به اهمیت موضوع، میزگرد‌هایی درخصوص روش‌های ممکن جهت توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر برگزار شد. در پایان این اجلاس نیز بیانیه‌ای صادر شد که مضمون و نکات بیان شده در آن متناسب با قطعنامه نشست تخصصی کشورهای اسلامی عضو آیسیکو در ایران بود که این امر نشانده‌نده افکار همسو در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر می‌باشد.

شرکت در این اجلاس نتایج زیر را برای پژوهشگاه نیرو و کشور بدنبال داشت:

- تاکید بر آمادگی ج.ا. ایران در ایفای نقش محوری در توسعه تحقیقات و کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر در میان کشورهای اسلامی
- تاکید ویژه بر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در کشورهای اسلامی و حفظ جایگاه این کشورها در تولید و قیمت‌گذاری انرژی در عرصه بین‌المللی
- موافقت با عضویت رسمی ج.ا. ایران در دیرخانه محیط‌زیست سازمان آیسیکو

همکاری‌های علمی پژوهشگاه نیرو و دانشگاه پلی‌تکنیک نانت فرانسه

برگزاری دوره آموزشی بین‌المللی طراحی ماشین‌های الکتریکی

در آبان ماه سال ۱۳۸۶ گروهی از شبکه علمی و دانشگاهی $n+i$ فرانسه به منظور بررسی روش‌های همکاری مشترک از پژوهشگاه نیرو بازدید کردند. در این بازدید محورهای همکاری (برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و بلندمدت، انجام پروژه‌های تحقیقاتی مشترک، تبادل محققین و کارشناسان و ارائه خدمات مشاوره‌ای) تعیین و توافقنامه‌ای توسط قائم مقام مدیر $n+i$ و رئیس پژوهشگاه به‌امضاء رسید. متعاقب این بازدید، نمایندگان پژوهشگاه نیرو در دی ماه همان سال به منظور آشنایی با امکانات و فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی این شبکه علمی و دانشگاهی به فرانسه سفر کردند.

به منظور اجرایی نمودن مفاد توافقنامه، توسعه و ارتقاء سطح علمی پژوهشگران و اعتلاء ارتباطات بین‌المللی پژوهشگاه، عناوین دوره‌های آموزشی و خدمات مشاوره‌ای موردنیاز پژوهشکدها به برخی دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی تحت پوشش این شبکه ارسال شد که بدنبال آن دانشگاه تولوز و پلی‌تکنیک نانت تمایل خود را برای همکاری با پژوهشگاه در قالب برگزاری دوره‌های آموزشی اعلام کردند.

در اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۷ دانشگاه پلی‌تکنیک نانت آمادگی خود را برای برگزاری دوره آموزشی در زمینه انرژی‌های نو و طراحی ماشین‌های الکتریکی اعلام و رزومه اساتید مورد نظر و رئوس مطالب دوره‌ها را ارسال نمود که پس از بررسی مدارک توسط گروه انرژی‌های نو و ماشین‌های الکتریکی دوره آموزشی «طراحی ماشین‌های الکتریکی» در هفته اول شهریور ماه بمدت ۴۰ ساعت در پژوهشگاه نیرو برگزار شد.

در پایان دوره، ۲ امتحان کتبی و عملی از شرکت‌کنندگان به عمل آمد و گواهی‌نامه دوره به شرکت‌کنندگان داده شد که این امر باعث افزایش اعتبار دوره گردید.

در روند برگزاری این دوره آموزشی جلساتی با معاون دانشگاه پلی‌تکنیک نانت و مسئولین ذی‌ربط در پژوهشگاه پیرامون نحوه گسترش همکاری با این دانشگاه با محوریت موضوعات زیر برگزار شد:

- برگزاری دوره کوتاه‌مدت آموزشی
- تعریف پروژه تحقیقاتی مشترک
- تبادل محقق
- داوری گزارش پروژه‌ها

درنهایت مقرر شد در اولویت اول، تعریف پروژه تحقیقاتی مشترک در زمینه‌های زیر مورد بررسی قرار گیرد:

- طراحی ماشین‌های الکتریکی آهنربای دائم
- طراحی میکروتوربین‌ها و ماشین‌های الکتریکی سرعت بالا
- طراحی موتورهای سوئیچ روکتانس
- طراحی سیستم‌های کنترل توربین‌های بادی بزرگ
- طراحی ژنراتورهای توربین‌های بادی بزرگ

در راستای اجرایی نمودن توافقات، فرم مقدماتی تعریف پروژه «نظارت بر طراحی ژنراتورهای توربین‌های بادی بزرگ» برای بررسی و اعلام نظر به دانشگاه پلی‌تکنیک نانت فرانسه فرستاده شده است.

همکاری با انجمن تخصصی بین‌المللی IERE

۱- شرکت در هشتمین نشست سالانه انجمن بین‌المللی تبادل تحقیقات برق (IERE) در کشور بزریل

انجمن تخصصی بین‌المللی IERE یک سازمان غیرانتفاعی جهانی است که در سال ۱۹۶۸ با هدف تبادل تحقیقات در صنعت برق دنیا و بهبود فعالیت‌های تحقیقاتی جهت رفع مشکلات این صنعت، پایه‌گذاری شده است.

باتوجه به اینکه از جمله اهداف پژوهشگاه نیرو توسعه همکاری‌های بین‌المللی در راستای ارتقاء سطح علمی و کسب اعتبار بین‌المللی می‌باشد، پژوهشگاه نیرو در آگوست ۲۰۰۶ در این انجمن تخصصی عضو گردید. اعضاء IERE متشکل از معتبرترین مراکز تحقیقاتی جهان در زمینه برق و انرژی، شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات برقی، شرکت‌های برق، شرکت‌های مشاور و برخی از دانشگاهها از کشورهای مختلف جهان می‌باشند. از سال ۲۰۰۱، همه ساله نشست سالانه خود را با شرکت اعضاء و با هدف برقراری ارتباط بین آنها به منظور تبادل اطلاعات و دیدگاهها درخصوص کمک به رفع نیازهای تحقیقاتی و تکنیکی در یکی از کشورهای جهان برگزار می‌کند. تاکنون شش نشست در کشورهای آفریقای جنوبی، کاستاریکا، تایوان، چین، لهستان، مالزی و زامبیا برگزار شده است.

هشتمین دوره این نشست، از ۲۱ نوامبر ۲۰۰۸ در کشور بزریل با حضور بیش از ۱۰۰ شرکت‌کننده از بیش از ۱۶ کشور جهان برگزار گردید.

محور اصلی نشست امسال بشرح زیر بود:

- تشریح نقشه راه تحقیق و توسعه
- انتقال انرژی از طریق خطوط انتقال بلند و HVDC
- سیستم‌های کنترل و الکترونیک قدرت جهت شبکه برق
- فناوری‌های تولید برق-آبی

در این راستا نقشه راه (Road Map) تحقیقات صنعت برق ایران توسط نمایندگان پژوهشگاه ارائه گردید که با استقبال خوب شرکت‌کنندگان مواجه شد.

در جریان برگزاری این نشست مذاکراتی با نمایندگان کشورهای مختلف از جمله بزریل، اسپانیا، ژاپن، کره و کانادا انجام گرفت که نتایج آن بشرح زیر ارائه می‌گردد:

- ارائه طرح همکاری مشترک بین پژوهشگاه نیرو و شرکت TEPCO ژاپن و KEPCO کره در زمینه‌های:
  - کاهش تلفات در شبکه‌های توزیع
  - اتوماسیون توزیع
- استفاده از پروتکل IEC61850 در اتوماسیون ایستگاههای برق
- مونیتورینگ On-line کلیدهای قدرت
- مونیتورینگ On-line ترانس‌های قدرت
- نحوه کاهش زمین پست‌های فوق توزیع و انتقال

۲- عضویت پژوهشگاه نیرو در دو کمیته فنی شبکه و تولید

باتوجه به اینکه از جمله اهداف پژوهشگاه نیرو توسعه همکاری‌های بین‌المللی در راستای ارتقاء سطح علمی و کسب اعتبار بین‌المللی می‌باشد و یکی از موارد تحقق اهداف فوق‌الذکر عضویت و مشارکت در انجمن‌های بین‌المللی تخصصی است، از این رو در نوامبر سال ۲۰۰۸ پژوهشگاه نیرو در دو کمیته فنی تولید (Network Technical Committee) و شبکه (Generation Technical Committee) مربوط به IERE شاخه آسیا، عضو گردید.

مؤسساتی چون TEPCO ژاپن، CPRI هند، KEPCO کره، TNB مالزی، GE آمریکا، Toshiba ژاپن، TPC تایوان، PLN اندونزی و Kinetics کانادا از اعضاء این دو کمیته هستند.

هدف از تشکیل این دو کمیته، انتقال فناوری، تبادل اطلاعات فنی طبق اولویت‌های تحقیقاتی تعیین شده توسط کمیته راهبردی (Steering Committee) IERE، بررسی نتایج مطالعات موردنی انجام شده توسط اعضاء، بحث و تبادل نظر درخصوص چالش‌های موجود در بخش تولید و انتقال و توزیع صنعت برق کشورهای آسیایی و تلاش جهت ارائه راهکارهای عملی می‌باشد.

زمینه‌های مورد بحث و بررسی کمیته‌های فنی تولید و شبکه بشرح زیر می‌باشد:

- بهبود عملکرد واحدهای نیروگاهی
- افزایش طول عمر واحدهای موجود
- فناوری‌های نوین تولید نیرو و انرژی‌های تجدیدپذیر
- فناوری‌های نگهداری و آنالیز اجزاء پست‌ها و خطوط انتقال
- طراحی شبکه‌های هوشمند برای تولید انرژی بیشتر با ضریب اطمینان و بازده بیشتر
- کاهش تلفات در شبکه‌های توزیع

خاطرنشان می‌سازد که پژوهشگاه نیرو در حال حاضر همکاری خوبی با این دو کمیته آغاز نموده و نمایندگان پژوهشگاه در اولین کمیته فنی تولید که در کشور اندونزی برگزار شد حضوری فعال داشتند.

۳- مشارکت در اولین کمیته فنی تولید (Generation Technical Committee) اندونزی

پیرو همکاری‌های گسترده پژوهشگاه نیرو با انجمن تخصصی بین‌المللی IERE و عضویت در دو کمیته فنی تولید و شبکه در نوامبر ۲۰۰۸، طی نامه‌ای از نمایندگان پژوهشگاه نیرو در کمیته تولید برای شرکت در اولین جلسه این کمیته در کشور اندونزی دعوت به عمل آمد.

نشست مزبور در قالب یک کارگاه آموزشی با همکاری شرکت ژاپنی TEPCO و PLN اندونزی و با هدف بررسی بازتوانی یکی از نیروگاههای بخاری کشور اندونزی (نیروگاه Paiton) و تحلیل تفصیلی ارزیابی‌های فنی انجام شده از این نیروگاه در دسامبر ۲۰۰۸ برگزار شد.

موضوعات اصلی مورد بررسی این کمیته در اولین نشست عبارت بودند از:

- بهبود عملکرد واحدهای موجود نیروگاهی
- افزایش طول عمر واحدهای موجود نیروگاهی
- فناوری‌های نوین تولید نیرو و انرژی‌های تجدیدپذیر

باتوجه به برنامه ازقبل تعیین شده قرار بود بازرسی فنی از این نیروگاه توسط شرکت TEPCO با هدف بررسی علل افت راندمان نیروگاه به عمل آید، لکن باتوجه به تشابه این پروژه با پروژه‌های در دست اجرای پژوهشکده تولید نیرو پژوهشگاه نیرو و باتوجه به تجارت ارزنده این شرکت در توان افزایی نیروگاهها، با درخواست پژوهشگاه برای همراهی گروه فنی TEPCO در مراحل بازرسی فنی نیروگاه موافقت به عمل آمد، بدین ترتیب در کلیه مراحل بازدید فنی از نیروگاه Paiton، نمایندگان پژوهشگاه نیز حضور داشتند.

به طور کلی شرکت در این نشست نتایج زیر را برای پژوهشگاه نیرو بدنیال داشت:

- حضور در کنار کارشناسان ژاپنی شرکت TEPCO جهت بازرسی فنی نیروگاه Paiton با هدف توان افزایی و افزایش طول عمر نیروگاه مذکور و آشنایی با روش کار ایشان در این زمینه
- فراهم ساختن امکان مقایسه رویه شرکت ژاپنی TEPCO و رویه پیش‌بینی شده در پروژه ملی «تدوین استراتژی توان افزایی نیروگاههای بخاری قدیمی کشور» و شناسایی نقاط ضعف و قوت روش‌های جاری در انجام پروژه‌های مشابه پژوهشگاه
- ارائه قابلیت‌های پژوهشگاه در زمینه‌های کاری مشترک
- بررسی زمینه‌های همکاری در پروژه‌های ملی و چگونگی انجام آن
- امکان‌سنجی صادرات خدمات پژوهشی، فنی و مهندسی پژوهشکده تولید نیرو

شرکت در نشست اقتصادی اوراسیا و مذاکره با مؤسسه تحقیقات اقتصادی جمهوری قزاقستان

بدنبال اعلام وزارت امور خارجه مبنی بر وجود زمینه‌های مناسب فعالیت در جمهوری قزاقستان و تمایل این کشور به همکاری با شرکت‌ها و مؤسسات ایرانی، از سفیر این کشور در تهران برای بازدید از پژوهشگاه دعوت به عمل آمد. متعاقب این بازدید و دعوت وزیر اقتصاد و برنامه‌ریزی بودجه جمهوری قزاقستان، هیأتی از پژوهشگاه در اولین نشست اقتصادی اوراسیا که در شهر آستانه پایتخت قزاقستان برگزار شد، شرکت کردند.

طی این نشست سخنرانی جناب آقای مهندس حبیب‌ا... بیطرف، مشاور ارشد پژوهشگاه نیرو، با موضوع "The Role of Regional Energy Markets in Globalization" ارائه شد که مورد توجه شرکت‌کنندگان قرار گرفت. همچنین به منظور ارائه خدمات مهندسی و تحقیقاتی پژوهشگاه، ملاقاتی با معاونین مؤسسه تحقیقات اقتصادی قزاقستان انجام گرفت و تفاهم‌نامه همکاری میان طرفین به‌امضاء رسید. پیش‌بینی می‌شود با توجه به زمینه مساعد همکاری، قراردادهای پژوهشی با طرف‌های قزاقستانی مبادله شود.

قراردادها و تفاهم‌نامه‌های مبادله‌شده توسط پژوهشگاه نیرو با دانشگاهها، مؤسسات تحقیقاتی و شرکت‌های داخلی و خارجی

به منظور مبادله دستاوردهای پژوهشی و تحقیقاتی با سایر کشورهای جهان و حرکت در مسیر پیشرفت علم و فناوری در سطح بین‌المللی و همگام با کشورهای پیشرفته، پژوهشگاه نیرو در سال ۲۰۰۸ میلادی (۱۳۸۷ خورشیدی) نسبت به مبادله تفاهم‌نامه همکاری و قراردادهای پژوهشی با شرکت‌های خارجی و داخلی، مؤسسات پژوهشی و دانشگاهها اقدام نمود.

فهرست این تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای همکاری بشرح زیر می‌باشد:

- ۱- تفاهم‌نامه همکاری با مؤسسه تحقیقات اقتصادی جمهوری قزاقستان درخصوص انجام پروژه‌های تحقیقاتی، مورخ ۲۷ ژوئن ۲۰۰۸.
- ۲- قرارداد همکاری با شرکت صادرات خدمات و تجهیزات صنایع آب و برق ایران (سانیر) در زمینه ارائه خدمات مشاوره‌ای برای پتانسیل‌سنجی انرژی باد و ارزیابی اقتصادی در یک منطقه از پاکستان، مورخ ۲۹ ژوئن ۲۰۰۸.
- ۳- تفاهم‌نامه همکاری با دانشگاه پلی‌تکنیک نانت فرانسه درخصوص انجام پروژه‌های تحقیقاتی و برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک، مورخ ۱۲ سپتامبر ۲۰۰۸.
- ۴- تفاهم‌نامه همکاری با مرکز تحقیقات انرژی خورشیدی دانشگاه UKM مالزی (SERI) در زمینه انجام پروژه‌های تحقیقاتی مشترک و ارائه خدمات مشاوره‌ای، آزمایشگاهی و آموزشی، مورخ ۳ نوامبر ۲۰۰۸.
- ۵- تفاهم‌نامه همکاری با وابستگی همکاری‌های فناوری سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسکو در زمینه توسعه و ارتقاء سطح علمی - پژوهشی فعالیت‌های پژوهشگاه نیرو با همکاری و مشارکت محققان، کارشناسان و مراکز علمی - صنعتی و تحقیقاتی روسیه، مورخ ۸ دسامبر ۲۰۰۸.

تولید صنعتی نمونه‌های تحقیقاتی و همکاری‌های علمی-بین‌المللی

تفاهم نامه همکاری با مرکز تحقیقات
انرژی خورشیدی دانشگاه UKM مالزی

قرارداد همکاری با شرکت صانیر در زمینه پتانسیل سنجی انرژی باد در پاکستان

تفاهمنامه همکاری با وابستگی همکاری‌های فناوری، سفارت ایران، د. مسکو

مرکز آزمایشگاه های مرجع

DAP Deutsches Akkreditierungssystem Prüfwesen GmbH

Signatory to the Multilateral Agreement of EA for Mutual Recognition
and to the Mutual Recognition Arrangement of ILAC

represented in the

Deutscher AkkreditierungsRat

Accreditation

The DAP Deutsches Akkreditierungssystem Prüfwesen GmbH herewith confirms that the

Niroo Research Institute (NRI)

End of Dadman Blvd, Shahrak Ghods
14695-517 Tehran
I.R. IRAN

with the

Research Laboratories

is competent under the terms of DIN EN ISO/IEC 17025:2006 to carry out tests in the fields of
performance and safety testing of electrical components, devices and equipment;
testing of electromagnetic compatibility;
performance testing of paints and coating;
analysis of industrial process water and waste water;
physical and chemical testing of fuel and oil;
metallography & mechanical tests of metallic materials;
loading tests of overhead line structures.

in accordance with the test methods listed in the annex.

The accreditation is valid from 2006-07-06 to 2011-07-05.

DAR registration number: DAP-PIL-3883.00
Berlin, 2006-07-06

Dr.-Ing. habil. K. Zenger
Managing Director
Deut. AkkreditierungsSystem
Potsdam/Germany

Dipl.-Ing. T. Stöber

Dipl.-Ing. T. Stöber
Responsible Advisor for DAP-GmbH
BLG System- und Unternehmensberatung GmbH
Potsdam

27.06.06

See notes annexed!

یکی از راههای اساسی حمایت از تحقیقات کاربردی و تجاری‌سازی نتایج آن، وجود آزمایشگاههایی است که نسبت به کنترل کیفیت تجهیزات از طریق انجام آزمون‌های مختلف برطبق استانداردهای بین‌المللی و ملی مختص به هر کشور فعالیت می‌نمایند.

وجود این آزمایشگاهها با دارا بودن امکانات مناسب برای انجام آزمون‌های مختلف و ارائه نتایج آزمایشگاهی مورد تائید، محققین و تولیدکنندگان تجهیزات صنایع مختلف را برای قرار داشتن در مسیر درست تولید و تجاری‌سازی نتایج آن راهنمایی می‌نماید و این مسأله باعث انعکاس ن نقاط قوت و ضعف محصولات به محققین و سازندگان جهت بهبود کیفیت این محصولات می‌گردد. استفاده از آزمایشگاههای مرجع در انجام پروژه‌های تحقیقاتی، مطالعاتی و تولیدی سبب افزایش اعتماد در اطلاعات ارائه شده برای تحلیل و تصمیم‌گیری محققین می‌باشد.

محققین پس از انجام آزمون‌های مختلف بر روی تجهیزات منتج از پروژه‌های تحقیقاتی و کسب اعتماد از عملکرد مناسب آنها با اطمینان نسبت به واگذاری این تجهیزات به شرکت‌های تولیدی اقدام می‌نمایند. شرکت‌های تولیدی نیز در این میان با اعتماد بیشتری جهت خرید دانش فنی این محصولات گام برمی‌دارند.

این آزمایشگاهها به عنوان زیربخش تحقیقات توسعه‌ای و کاربردی، نقش بسیار کلیدی در معرفی کیفیت و اعتمادسازی بهره‌برداران و مشتریان نتایج حاصل از پروژه‌های تحقیقاتی بازی می‌کنند.

همچنین ارزیابی کیفیت تجهیزات و کالاها در آزمایشگاههای مرجع مستقر در کشورهای مختلف از ضروری‌ترین مقرراتی است که کلیه کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه توجه جدی به آن نموده‌اند. با توجه به روند رو به رشد صنایع مختلف، طرح‌های راه‌اندازی و گسترش آزمایشگاههای مرجع و سرمایه‌گذاری در این زمینه، این صنایع را از پرداخت هزینه‌های ناشی از بکارگیری تجهیزات نامرغوب آزاد می‌سازد. استفاده از تجهیزات نامرغوب و بی‌کیفیت، زیان‌های زیادی از جمله افزایش هزینه‌های تعمیرات و تعویض قطعات، انجام بازدیدهای مکرر و غیره خواهد داشت. آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو با امکانات موجود و با دراختیار داشتن کارکنان آزموده و آموزش‌دیده در حمایت از تحقیقات کاربردی و تجاری‌سازی نتایج آن و در کنترل کیفیت تجهیزات ساخت داخل و کالا و تجهیزات وارداتی در صنعت برق کشور نقش فعالی دارند.

آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو که گواهینامه مدیریت سیستم کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 را دریافت کرده‌اند، عبارتند از:

- آزمایشگاه مرجع سازه‌های انتقال نیرو
- آزمایشگاه مرجع رله و حفاظت
- آزمایشگاه مرجع فشارقوی
- آزمایشگاه مرجع کلید مینیاتوری
- آزمایشگاه مرجع مهندسکی
- آزمایشگاه مرجع اتصال کوتاه
- آزمایشگاه مرجع آلودگی هوا و عوامل فیزیکی
- آزمایشگاه مرجع سنجش کیفیت
- آزمایشگاه مرجع تجزیه دستگاهی آب و بخار
- آزمایشگاه مرجع رنگ و پوشش
- آزمایشگاه مرجع سوخت و روغن
- آزمایشگاه مرجع متالورژی و مواد

ارزیابی و نظارت بر عملکرد آزمایشگاههای مرجع:

درخصوص آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو، نظارت، ارزیابی و بازرسی‌های دوره‌ای به‌طور مرتب و مطابق با دستورالعمل‌های موجود صورت می‌پذیرد. در ضمن با توجه به اینکه آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو دارای گواهینامه استقرار سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC 17025:2005 می‌باشند، مطابق با برنامه سالیانه ممیزی داخلی در این استاندارد، ممیزی داخلی در سال ۱۳۸۷ انجام شده است.

همچنین براساس استاندارد ISO/IEC 17025:2005 و طی برنامه‌ریزی انجامشده ممیزان شرکت DAP آلمان نسبت به ممیزی دوره‌ای آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو در دی‌ماه ۱۳۸۷ اقدام نمودند.

راهاندازی آزمایشگاههای جدید:

باتوجه به اهمیت مطالعه، تجهیز و راهاندازی آزمایشگاهها در صنعت برق کشور، هرساله در پژوهشگاه نیرو قدم‌های اساسی در این زمینه برداشته می‌شود، به‌طوری که در سال ۱۳۸۷، سه آزمایشگاه تجهیز و راهاندازی گردیده و در حال حاضر خدمات آزمایشگاهی ارائه می‌نمایند.

ردیف	نام آزمایشگاه	نوع آزمایشگاه	نام پژوهشکده
۱	سیم و کابل	مرجع	شیمی و مواد
۲	آنالیز گاز	مرجع	شیمی و مواد
۳	مخابرات	مرجع	کنترل و مدیریت شبکه

همچنین درنظر است تا در سال ۱۳۸۸ نسبت به تکمیل و تجهیز آزمایشگاههای مرجع اقدام گردد.

فعالیت آزمایشگاههای مرجع در شورای ارزیابی و مطابقت با استانداردهای تولید شرکت توانیر:

مرکز آزمایشگاههای مرجع مطابق با قرارداد منعقدشده با شرکت توانیر کلیه اقدامات لازم درخصوص اجرای بندهای قرارداد مطابق با موارد زیر را در سال ۱۳۸۷ اجرا نموده است:

- ۱- برگزاری ۲۱ جلسه شورا
- ۲- تدوین ۵ آیین‌نامه

۳- بررسی مدارک بررسی‌شده مطابق جدول زیر:

ردیف	نام محصول	تعداد مدرک بررسی‌شده
۱	انواع مقره سرامیکی و کامپوزیتی	۲۱

۴- انجام آزمون‌های لازم بر روی انواع تجهیزات بشرح جدول زیر:

ردیف	نام محصول	تعداد آزمون‌های انجام‌شده
۱	کنتور تکفارز دیجیتال	۲
۲	کنتور سه‌فاز دیجیتال	۵
۳	کنتور آب و برق سه‌فاز دیجیتال	۱
۴	مقره بشقابی سرامیکی	۲
۵	مقره سوزنی سرامیکی	۴
۶	مقره اتكائی سرامیکی	۵

۵	مقره کامپوزیتی آویزی	۷
۱۳	کابل	۸
۱۶	هادی هوایی	۹
۱۸	دکل های انتقال نیرو	۱۰
۲	کلید مینیاتوری	۱۱
۶	ترانس	۱۲

همچنین نظر به اهمیت و پیش عملکرد آزمایشگاههای مرجع سازه‌های انتقال نیرو در شهر اراک، در سال ۸۷ تعداد ۱۸ دکل انتقال نیرو در این آزمایشگاه مورد آزمون قرار گرفته‌اند.

ردیف	نام دکل	شرکت متقاضی	ولتاژ (kV)	تعداد مدار	زمان آزمون
۱	DSB3	نصب نیرو	۶۳	۲	فروردين
۲	TD60	فراساز	۴۰۰	۲	اردیبهشت
۳	T2-30	آژند برج	۲۳۰	۲	تیر
۴	S2GA	فراساز	۶۳	۲	مرداد
۵	DT60	سماسان	۲۳۰	۲	مرداد
۶	4ST3	پوشش تکاب	۶۳	۲	مرداد
۷	TPD10	طراح گستران	۱۳۲	۲	شهریور
۸	TP30	آژند برج	۶۳	۲	مهر
۹	DT90	سماسان	۲۳۰	۲	مرداد
۱۰	T2-60	آژند برج	۲۳۰	۲	آبان
۱۱	TP60	آژند برج	۶۳	۲	دی
۱۲	TPD30	طراح گستران	۱۳۲	۲	دی
۱۳	LS03T	گام اراک	۴۰۰	۱	دی
۱۴	QT60	اهواز فانوس	۶۳	۴	بهمن
۱۵	T30	فراساز	۴۰۰	۱	بهمن
۱۶	K2B3	فراگستر بیستون	۱۳۲	۲	بهمن
۱۷	M4T60	گام اراک	۴۰۰	۱	اسفند
۱۸	T2GA	فراساز	۶۳	۲	اسفند

۵- شناسایی آزمایشگاههای همکار و تشویق آنها برای همکاری با صنعت برق از طریق مبادله تفاهم‌نامه جهت شناسایی آزمایشگاههای همکار پس از بحث و بررسی درخصوص کیفیت این آزمایشگاهها، مرکز آزمایشگاههای مرجع اقدام به انجام مکاتبات و اخذ مدارک لازم نمود. آزمایشگاههای زیر به عنوان آزمایشگاه همکار با مبادله تفاهم‌نامه در سال ۱۳۸۷ مشغول به فعالیت و همکاری با این مجموعه بوده‌اند.

ردیف	نام شرکت	تاریخ اعتبار	تجهیز مورد آزمون/نوع آزمون
۱	بیراق آوران پویا	۸۸/۱۱/۱	یراق آلات
۲	آلومتک	۸۸/۲/۲۴	انواع هادی‌ها
۳	نامدار افروز	۸۸/۲/۲۴	یراق آلات
۴	مؤسسه تحقیقات رنگ امیرکبیر (مترا)	۸۸/۸/۳	مقره‌های کامپوزیتی

همچنین تفاهمنامه آزمایشگاههای همکار بشرح زیر، با توجه به کیفیت همکاری و نیاز به ادامه آن تمدید گردید:

آزمایشگاه جهاد دانشگاهی واحد علم و صنعت، آزمایشگاه سیم و کابل تبریز (سیمکات)، آزمایشگاه فشارقوی شرکت سیم و کابل ابهر، آزمایشگاه شرکت الکترونیک افزارآزمایشگاه شرکت آزمایشگاههای صنایع برق، آزمایشگاه شرکت لکسیر، آزمایشگاه دانشگاه مهندسی برق و کامپیوتر دانشگاه تهران

۶- نظارت بر عملکرد آزمایشگاههای همکار

با اعزام نمایندگان و کارشناسان مورد تائید شورا نحوه عملکرد و وضعیت آزمایشگاههای همکار در هنگام انجام آزمون‌های ارجاعی از طرف دیرخانه شورا و تطابق آنها با استاندارد، بررسی و کنترل گردیده و همچنین در برخی از تجهیزات مقایسه این آزمایشگاهی با آزمایشگاههای مرجع در پژوهشگاه نیرو انجام شده است.

۷- تشکیل جلسات تخصصی و فنی با حضور متقدیان اخذ تأییدیه محصول

با حضور برخی از متقدیان اخذ تأییدیه شورای ارزیابی و کارشناسان آزمایشگاههای مرجع پژوهشگاه نیرو جلساتی برگزار گردیده و درخصوص مسائل تخصصی، فنی و ابهامات موجود در کار و برداشت از استاندارد، بحث شده است. همچنین در موارد موردنیاز با متخصصان آزمایشگاههای معتبر در دنیا و اعضاء تخصصی استانداردهای بین‌المللی مکاتباتی جهت روشن شدن برخی از موارد آزمایشگاهی انجام شده است.

۸- برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی

نظر به اهمیت آموزش کارکنان آزمایشگاهها دوره‌های زیر برگزار گردید:

۱- دوره تخصصی آشنایی با مفاهیم ISO/IEC 17025:2005

۲- دوره فواصل زمانی کالیبراسیون تجهیزات

۳- دوره آموزشی ایمنی برق از طریق E-Learning

۴- برگزاری دوره آموزشی اطفال حریق بهصورت تئوری و عملی

۹- فعالیت‌های واحد ایمنی و بهداشت شغلی مرکز آزمایشگاههای مرجع

- ارزیابی خطر در آزمایشگاههای فشارقوی، ماشین‌های الکتریکی، اتصال کوتاه و رنگ و پوشش و ارسال گزارش خطرات شناسایی شده و راههای پیشنهاد برای کنترل آنها به مدیریت ارشد آزمایشگاهها
- انجام معاینات پزشکی ۳۸ نفر از کارکنان آزمایشگاهها
- برگزاری دوره آموزشی اطفال حریق بهصورت تئوری و عملی
- برگزاری دوره ایمنی برق بهصورت E-Learning برای کارکنان آزمایشگاهها
- برگزاری دوره‌های ایمنی در نیروگاه برق بعثت با هماهنگی واحد آموزش پژوهشگاه
- تهییه دستورالعمل ایمنی سیلندرهای گاز، دستورالعمل ایمنی چشمشوی و دوش و دستورالعمل ایمنی کار با لیفتراک و قرار دادن آنها در شبکه پژوهشگاه
- بازرسی ماهانه آزمایشگاهها و پیگیری رفع خطرات شناسایی شده و رعایت دستورالعمل‌های ایمنی
- شرکت در جلسات تدوین استاندارد ایمنی آتش در مؤسسه استاندارد
- شرکت در جلسات مسئولین ایمنی استان تهران
- شرکت در جلسات برگزاری همايش ایمنی و بهداشت و محیط زیست در دانشگاه صنعتی شریف و دانشگاه امیرکبیر و همکاری در برگزاری همايش‌ها به عنوان نماینده پژوهشگاه نیرو

نام آزمایشگاه مرجع:

سازه‌های انتقال نیرو

گروه پژوهشی: سازه‌های انتقال نیرو

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو

سرپرست آزمایشگاه: بهزاد بهرامسری

همکاران آزمایشگاه: حمیدرضا پیرمراد، حمید ابراهیمی عراقی، سعید فنبری، علی دربان، احمد کلهری

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- امکان بررسی پایداری دکلهای نمونه مورد استفاده در خطوط انتقال نیرو، تحت بارهای محاسباتی مورد انتظار در شرایط واقعی

توسعه فعالیت‌ها:

- در سال ۱۳۸۷ گروه پژوهشی سازه‌های انتقال نیرو با توجه به گسترش کمی و توسعه‌های انجام شده در آزمایشگاه در سال ۶۴، با دو جهت‌گیری عمده در دو راستا فعالیت‌های آزمایشگاه را هدایت نمود. ابتدا شناسایی فرآیندهای کلیدی و نقاط گلوگاهی به منظور رفع موانع و افزایش سرعت انجام آزمون و سپس پیاده‌سازی اصول کیفی و ایمنی به صورت فراگیر در آزمایشگاه با هدف دستیابی به تراز کیفی مطلوب مرکز آزمایشگاههای مرجع مطابق اصول استاندارد ISO/IEC 17025:2005.

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00
- تائیدیه دقت عملکرد و کالیبراسیون دستگاههای کشش و راکهای کنترل، صادره از شرکت SERVOSIS

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- نصب نیرو
- آژند برج
- طراح گستران
- فراساز
- پوشش تکاب
- سماسان
- اهواز فانوس
- گام اراک
- فراغستر بیستون

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- دکل‌های نمونه خطوط انتقال نیرو (استاندارد آزمون‌های بارگذاری سازه‌های خطوط انتقال نیرو IEC60952)

نام آزمایشگاه مرجع:

رله و حفاظت

گروه پژوهشی: خط و پست

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو

سرپرست آزمایشگاه: فرشید منصوریخت

همکاران آزمایشگاه: آتوسا سپهر

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ☞ قابلیت انجام آزمون بر روی رله‌های حفاظتی و محصولات جانبی مرتبط همچون ترانس‌های جریان
- ☞ قادر به انجام آزمون‌های نوعی عملکردی (تعیین دقت) و آزمون‌های نوعی ساختارسنگی برای رله‌های اولیه و ثانویه یک یا دو کمیتی

توسعه فعالیت‌ها:

- پیاده‌سازی آزمون‌های نوعی انواع فیوزهای فشار ضعیف براساس استاندارد IEC60269
- پیاده‌سازی آزمون‌های نوعی CT‌ها براساس استاندارد IEC44-1
- پیاده‌سازی آزمون‌های نوعی ترانسdiyosرهای الکتریکی شامل جریان، ولتاژ، وات، ولتاژ، وات، وار و $\text{Cos}\varphi$ و ...
- پیاده‌سازی آزمون‌های نوعی ساختارسنگی رله‌های حفاظتی براساس استاندارد IEC 60255 شامل آزمون‌های نوعی حرارتی، مقادیر محدود کننده دینامیکی، بررسی اثرات ریپل و قطعی در تغذیه، نشانه‌گذاری و داده‌ها

- پیادهسازی آزمون‌های نوعی المان فیوزهای کاتاوت ۲۰ کیلوولت براساس استاندارد IEC 282-2
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی جرقهزن‌ها براساس استاندارد IEC 60926 مشتمل بر آزمون‌های صحه‌گذاری، نشانه‌گذاری، حفاظت در برابر تماس اتفاقی دست با قسمت‌های دارای ولتاژ، مقاومت نسبت به خاک و رطوبت، آزمون‌های عایقی، قدرت مکانیکی و خوردگی
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی نشاندهنده آنالوگ (عقربه‌ای) براساس استاندارد IEC60051-9
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی کلیدهای خودکار و کنتاکتورها براساس استاندارد IEC 60947
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی پنجره آلام براساس استاندارد IEC 60839
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی منابع تغذیه فشار ضعیف براساس استاندارد IEC 61204
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی باطری شارژرها براساس استاندارد NEMA PE5
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی کلید فیوزها براساس استاندارد IEC 60947-3
- پیادهسازی آزمون‌های نوعی پایانه‌ها براساس استاندارد IEC 60947-1

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت آزمایشگاه از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- ژیتال	- الکتروقائم اسپادانا	- نوین هریس پویا
- پارس شار بارز	- تولیدی الکتروکاوه	- برق منطقه‌ای آذربایجان
- پیچاز تابان	- آریان نیرو	- ریزموچ الکتریک طوس
- آبنوس گستر شرق (ساتبا)	- آرآ نیرو سپاهان	- برق منطقه‌ای تهران
- کنترل قدرت	- سازگان ارتباط	- مهام شرق مشهد
- بربنا الکترونیک	- برق منطقه‌ای خوزستان	- قطعات توربین شهریار
- رانین صنعت گستر	- مهندسی فرا پیام	- برق منطقه‌ای لرستان
- آران رله	- پارس فیوز	- ایمانیر
- تولیدی زایلوگ	- هابر	- نیرو پاس
- صنایع چوب و کاغذ مازندران	- تراشه‌پرداز پویا	- تولیدی رعد
- پوشش‌های محافظتی جنوب	- تولیدی ساکار و قطعات نسوز	- فرآیند نیروپرداز
- توزیع نیروی برق گلستان	- ترانس پست پارس	- مهندسی يراق‌آوران پویا
- الکتروحکمت	- تجهیزات انتقال برق پارس	- تولیدی آذر الکتریک
- نارگان	- حیات صنعت البرز	- مینا نیرو
- برق منطقه‌ای فارس	- تکاب	- آزمایشگاههای صنایع برق

- اداره تحقیقات صنعتی هرمزگان - بهین سامان فردا
- توان آزمایان - پژوهشی، مهندسی دی
- نیرو هوشمند پارس - افرند فناور
- الکترونیک افزارآزمایا
- پژوهنده نیرو - سیستم حفاظت آریا
- آذر کلید - متن نیرو
- پایا روش - گمرگ مهرآباد
- توان ره صنعت - اداره استاندارد بوشهر
- کیاتل - رسان
- همیان فن - افق گستران
- بک افزار - فیوز صنعت
- معین برق - اداره استاندارد خرمشهر
- سیمان کردستان - سیمان هرمزگان
- راد کونچار - پارس نیرو سان
- سیم و کابل ابهر - تولیدی آتبین
- پانیر - پارس تابلو
- اداره استاندارد بندر شهید رجائی - دانشگاه علم و صنعت
- تهران پادنا
- اداره استاندارد تحقیقات صنعتی کرج شرکت توزیع نیروی برق شمالغرب تهران
- ایستا توان صنعت
- رضا ترانس ورک
- تولیدی FTC
- الکترو کاوه پارسیان
- کیان فن آور
- ساتکو
- تله مکانیک
- آریان نیرو رای
- بهساز تابلو
- افق گستران
- شاهین مفصل
- مگ الکتریک
- الکترو سعادت
- خزر سازان جاوید
- طیف گستر
- عمران صنعت آصف
- تهران

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- کلید و تابلوهای فشار ضعیف (استاندارد IEC60947-2,3,4-1)
- ترانس‌های جریان (استاندارد IEC60044-1)
- ترانسdiyosرهای جریان (استاندارد IEC60688)
- فیوزهای فشار ضعیف (استاندارد IEC60269)
- رله‌های الکتریکی اندازه‌گیری و حفاظت (استاندارد IEC60255)
- نشاندهنده‌های آنالوگ (استاندارد IEC60051-9)
- منابع تغذیه ولتاژ ضعیف (استاندارد IEC61204)
- فیوزهای ولتاژ بالای انفجاری ۲۰ کیلوولت (استاندارد IEC60282-2)
- پیاده‌سازی آزمون‌های نوعی پنجره آلام (استاندارد IEC60839)
- تجهیزات جانبی لامپ‌ها (استاندارد IEC60926)
- باطری شارژر (استاندارد NEMA PE5)
- ترمینال و ترمینال بلاک (استاندارد IEC60947-7-1)

نام آزمایشگاه مرجع:

فشارقوی

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو
گروه پژوهشی: فشارقوی

سرپرست آزمایشگاه: سیامک ایضی

همکاران آزمایشگاه: فاطمه نصری، غلامحسین کاشی، سعید یگانه

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

ارائه خدمات به فعالیت‌های تحقیقاتی و همچنین انجام آزمون‌های تجهیزات فشارقوی مورد استفاده در صنعت برق جهت حصول اطمینان از کیفیت و عملکرد مناسب آنها بر اساس استانداردهای بین‌المللی

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC 17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- فراز نیرو پارس	- مینا برق البرز	- پارس ژنراتور
- مهندسی نوین انتقال ایرانیان	- ژنراتور مینا (پارس)	- پارس مقره
- تابلو برق خزان	- بهساز تابلو آسیا	- صنعتی شیدان

- توزیع نیروی برق گیلان
- نیرو تجهیز برق پارسه
- طیف آسا
- صبا کاشان
- پارس سوئیچ
- نیرو توان
- جهاد دانشگاهی علم و صنعت
- مالر
- خزر سازان
- پارس نیرو سان
- نیپکو
- ایمن تهران
- سامان
- توان ره صنعت
- سیمکاتک
- آذر کلید
- الکترو برق آریا
- آرمان تابلو
- سیستان
- نوین صنعت
- کوشکن
- پژوهشگاه نیرو - گروه مواد غیرفلزی
- پژوهشگاه نیرو - گروه الکترونیک، کنترل و ابزار دقیق

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- برق‌گیر (استاندارد 4-IEC60099)
- کابل - آزمون‌های الکتریکی (استاندارد IEC60502)
- هادی روکش‌دار - آزمون‌های الکتریکی (استاندارد SFS 5791)
- خازن کوپلазر (استاندارد IEC60358)
- ترانس جریان (استاندارد IEC60044-1)
- کاتاوت فیوز (استاندارد IEC60282-2)
- کلید قدرت (استاندارد IEC 62271-102)
- مقره بشقابی سرامیکی (استاندارد IEC60383-1)
- مقره بشقابی شیشه‌ای (استاندارد IEC60383-1)
- مقره کامپوزیتی اتکائی خط (استاندارد IEC61952)
- مقره کامپوزیتی آویزی (استاندارد IEC61109)
- مقره سوزنی سرامیکی (استاندارد IEC60383-1)
- مقره سرامیکی اتکائی (استاندارد IEC60168)
- ترانس ولتاژ (استاندارد IEC 60044-2)
- سکسیونر و کلید زمین (استاندارد IEC62271-102)
- نمونه عایق (استانداردهای IEC60093، IEC60250، IEC60243-1)
- بالابر خط گرم (استاندارد IEC61057)
- کفپوش عایقی (IEC 61111)
- تابلو فشارمتوسط (استاندارد IEC 62271-200)
- تابلو فشارضعیف (IEC 60439)

نام آزمایشگاه مرجع:

کلید مینیاتوری

گروه پژوهشی: فشارقوی

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو

سرپرست آزمایشگاه: فاطمه نصری

همکاران آزمایشگاه: غلامحسین کاشی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- امکان انجام آزمون‌های مربوط به کنترل کیفی کلیدهای مینیاتوری و انواع دیگر کلید از جمله کلیدهای خودکار، گردان، کلید فیوز، کنتاکتور، کلید و پریز و ...

توسعه فعالیت‌ها:

- انجام آزمون بر روی کلید خودکار براساس استاندارد IEC60947-2 (2006)
- انجام آزمون بر روی کنتاکتور براساس استاندارد IEC60947-4-1 (2001)
- انجام آزمون بر روی کلید فیوز، کلید گردان و ... براساس استاندارد IEC60947-3
- انجام آزمون بر روی کلیدهای با مصارف خانگی و مشابه آن براساس استاندارد IEC60669-1
- ساخت محفظه رطوبت با محدوده ۹۰-۹۵ درصد و دقت ۱٪ درصد

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

-	الکترو کاوه	-	اشنايدر	-	فرانیر
-	آرمان سرنا	-	ایمانیر	-	فارسیان
-	توزيع نیروی برق اصفهان	-	صنایع الکتریکی البرز	-	پارس نیرو سان

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- کلید مینیاتوری (استاندارد IEC60898-1)
- کلید محافظ جان خانگی و صنعتی (استاندارد IEC61009-1,2)
- کلید خودکار (استاندارد IEC60947-2)
- کنتاکتور (استاندارد IEC60947-4-1)
- کلید فیوز، قطع کننده، کلید گردان و مشابه (استانداردهای IEC60947-3)
- کلیدهای برق مصارف خانگی و مشابه (استاندارد IEC60669-1)

نام آزمایشگاه مرجع:

مهندسی

گروه پژوهشی: فشارقوی

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو

سرپرست آزمایشگاه: داود محمدی

همکاران آزمایشگاه: اشکان شمس

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ⇒ انجام آزمون‌های پیرسازی روی مقره‌های پلیمری
- ⇒ امکانات لازم جهت انجام آزمون‌های آلودگی

توسعه فعالیت‌ها:

- امکان انجام آزمون‌های پیرسازی براساس جدیدترین استانداردهای بروز تجهیزات پلیمری مانند IEC 61952 (2008) و IEC 61109 (2008)

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

- تقدیرنامه از بیست و یکمین جشنواره خوارزمی

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- مالر
- بسپار سازه الوند
- نیرو تجهیز
- تابان نیرو
- پژوهشگاه نیرو- گروه فشارقوی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- مقره اتکائی پلیمری سرامیکی ۳۳ کیلوولت (استاندارد IEC62217)
- مقره آویزی رده ۶۴ کیلوولت (استاندارد IEC62217)
- مقره سوزنی و آویزی ۳۳ کیلوولت (استانداردهای IEC61109 (2008) و IEC61952 (2008))
- مقره آویزی ۳۳ کیلوولت (استاندارد IEC61109 (2008))

نام آزمایشگاه مرجع:

اتصال کوتاه

گروه پژوهشی: فشارقوی

پژوهشکده مسئول: انتقال و توزیع نیرو

سرپرست آزمایشگاه: فاطمه نصری

همکاران آزمایشگاه: غلامحسین کاشی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

امکان انجام آزمون‌های جریانی و عملکردی (Operational Performance Test) تجهیزات فشار ضعیف در محدوده ۱۵ کیلوآمپر برای مجموعه آزمایشگاهی صنعت برق

توسعه فعالیت‌ها:

- انجام آزمون‌های عملکردی کلیدهای فشار ضعیف شامل کلیدهای خودکار، کلید فیوز، کنتاکتور و ... می‌تواند در توسعه دامنه کاری این آزمایشگاه قرار گیرد.

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC 17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- ایستا توان صنعت
- آرمان سرنا
- پارس نیرو سان
- شرکت اشنایدر
- اف اند جی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- کلیدهای مینیاتوری (استاندارد IEC60898-1,2)
- کلیدهای محافظه جان (استانداردهای IEC61009 و IEC61008)

نام آزمایشگاه مرجع:

آلودگی هوا و عوامل فیزیکی

گروه پژوهشی: محیط زیست

پژوهشکده مسئول: ارتباطات و محیط زیست

سرپرست آزمایشگاه: رامین پایدار راوندی

همکاران آزمایشگاه: ایرج تقی‌معز، آرش کوکب‌پیک

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

قابلیت ارائه خدمات در زمینه اندازه‌گیری آلینده‌های محیطی و عوامل فیزیکی و کالیبراسیون تجهیزات
براساس استاندارد ملی و بین‌المللی

توسعه فعالیت‌ها:

- عمده‌ترین فعالیت‌های این آزمایشگاه در آغاز بر روی نیروگاهها و پست‌های انتقال متتمرکز بوده است که با توسعه فعالیت‌ها و بازاریابی مؤثر، محدوده فعالیت‌های این آزمایشگاه گسترش یافته و خدمات اندازه‌گیری آلینده‌های زیست‌محیطی (دود، ذرات، صدا، میدان الکترومغناطیسی) را به کلیه صنایع کشور ارائه می‌نماید. در حال حاضر این آزمایشگاه موفق به تهییه تجهیزات کالیبراسیون جهت دستگاههای آنالایزر گاز دودکش و گازهای محیطی شده و قادر به انجام کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری گازهای آلینده (NO_x , SO_2 , CO) در محدوده گسترده‌ای از غلظت، می‌باشد.

تائیدیه‌های دریافت شده:

- آزمایشگاه الودگی هوا و عوامل فیزیکی از سال ۱۳۸۲ دارای گواهینامه معتمد سازمان محیط زیست می‌باشد که تا انتهای سال ۱۳۸۷ تمدید گردیده است.
- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

- صنایع ذوب فلز
- صنایع سیمان
- آسفالت‌سازی
- صنایع تولید دارو و مواد شیمیایی
- نیروگاههای بخاری و گازی
- صنایع چوب و کاغذ
- پالایشگاهها و پتروشیمی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مرار استاندارد مربوطه:

- سرعت متوسط در کanal (روش پیتو تیوب) (استاندارد ASTM D3154)
- نمونه‌برداری از ذرات معلق هوا (استانداردهای ISO7708 و EN-481)
- تعیین دبی جرمی و غلظت ذرات معلق خروجی از دودکش به روش وزن سنجی (استاندارد ISO9096)
- تعیین کل ذرات معلق در هوای محیط (به روش حجم بالا) (استانداردهای EN12341 و ASTM D4096)
- آنالیز گاز دودکش مشتمل بر: H_2O_2 , NO_2 , NO , CO_2 , SO_2 , CO (استانداردهای EPACTM030 و ASTM D6522)
- اندازه‌گیری میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی در زیر خطوط فشارقوی (استاندارد IEEE std 644)
- تعیین شدت فشار صوت حاصل از منابع تولید صوت (استاندارد ISO 3746)
- اندازه‌گیری گازهای محیطی (استانداردهای AS 2365.2, Din EN 50271 و
- کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری گازهای آلینده در دودکش و محیط (استاندارد ISO 6145/6)

نام آزمایشگاه مرجع:

سنچش کیفیت

گروه پژوهشی: الکترونیک، کنترل و ابزار قیق

پژوهشکده مسئول: کنترل و مدیریت شبکه

سرپرست آزمایشگاه: منصور گرامی نژاد

همکاران آزمایشگاه: ندا یاوری

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ☞ امکان ارزیابی محصولات الکتریکی، الکترونیکی و مخابراتی و تطابق آنها با استانداردهای بین‌المللی
- ☞ بويژه تجهيزات بكار گرفته شده در صنعت برق مانند انواع کنتورهای ديجيتالي
- ☞ امکان بررسی انطباق با استانداردها در طول طراحی و ساخت برای طراحان و سازندگان
- ☞ انجام آزمون‌های لرزش و شوک مکانيکي

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- الکترونیک افزارآرآزما	- کرمان تابلو	- تروپیک
- بهینه‌سازان طوس	- تکاب	- پاسارگاد
- باسط پروژه تهران	- یراق آوران پویا	- تکاپو
- فرینه فن‌آور	- کارخانه سیم و کابل ابهر	- رهروان سپهر اندیشه
- کیاتل	- کنتورسازی ایران	- همیان فن
- صنایع پند	- پادرعد	- مدیریت شبکه برق ایران
- پژوهشگا نیرو (گروه کامپیوتر)	- پارس تابلو	- سازگان ارتباط
		- پژوهشگاه نیرو (گروه دیسپاچینگ و تله‌متري
		- پژوهشگا نیرو (گروه فشارقوی)

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- کنتور تکفاز (استانداردهای IEC62052-11 و IEC62053-21)
- کنتور سه‌فاز، سه‌فاز تابلویی، سه‌فاز آب (استانداردهای IEC62052-11 و IEC62053-21)
- 62053-21-22-23

نام آزمایشگاه مرجع:

تجزیه دستگاهی آب و بخار

گروه پژوهشی: شیمی و مواد

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سرپرست آزمایشگاه: صفیه ریاحی

همکاران آزمایشگاه: فیضه نامجو، مجتبی کیماسی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

انجام آنالیز آب، پساب‌های بهداشتی و صنعتی، آنالیز شیمیایی رسوبات لوله‌های بویلر و پره‌های توربین به روش شیمی تر، بررسی خورندگی ضدیخ، اندازه‌گیری و بررسی مواد مضر در نمونه‌های اسباب‌بازی وارداتی و ساخت داخل در یک حرکت ملی

توسعه فعالیت‌ها:

- آزمایشهای فیزیکی، شیمیایی و آنالیز سوخت‌های جامد (ذغال سنگ) براساس استانداردهای BS و Ghost
- آنالیز فیزیکی و شیمیایی نمونه‌های ذغال سنگ منطقه کوچکعلی شمال طبس ارسالی توسط شرکت تهیه و تولید مواد شیمیایی ایران

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران
- آزمایشگاه معتمد سازمان حفاظت محیط زیست
- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

-	-	-	-
سدید	نفت بهران	تهیه و تولید مواد معدنی ایران	تسهیله و تولید برق معدنی ایران
		مدیریت تولید برق شهید رجایی	مدیریت تولید برق منظر قائم
		فرآب	فرآب
پارس خودرو	نیروگاه گازی دماوند	نیروگاه گازی دماوند	نیروگاه طوس
		کیان شیمی	کیان شیمی
			رسوبگیری
			پراوند

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- نمونه‌های آب، پساب، رسوبات و لجن براساس روش‌های مندرج در استاندارد Standard Methods for Examination of Water and Wastewater (2005)
- ضدیغ و آب اسید باطری (استاندارد ملی ایران)
- بررسی مواد مضر در اسباب بازی (استانداردهای ملی ایران)
- مواد شیمیایی (اسید کلریدریک، اسید سولفوریک، نمک‌ها، کروم فریک، هیپو کلریت کلسیم، ...) (استاندارد ملی ایران)
- نمونه‌های ذغال سنگ (استانداردهای BS و Ghost)

نام آزمایشگاه مرجع:

رنگ و پوشش

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سرپرست آزمایشگاه: طبیه سعدالدین

همکاران آزمایشگاه: محمدصادق رستمی، علی امینی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

انجام انواع آزمایش‌های مربوط به رنگ و پوشش

توسعه فعالیت‌ها:

- با توجه به به روز کردن استانداردهای آزمون‌های رنگ و پوشش که در هر سال انجام می‌گیرد، فعالیت‌های آزمایشگاه نیز در همین راستا با افزایش توانمندی‌ها و تجهیزات توسعه می‌یابد.

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC 17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

- شرکت‌های سازنده رنگ
- شرکت‌های تابعه وزارت نیرو
- سایر صنایع
- ایران سوئیچ
- توکا رنگ
- لوله و ماشین‌سازی ایران
- پدرام
- صنایع شیمیایی بوشهر
- تابش تابلو
- مهندسین مشاور صنعتی نوها
- مدیریت تولید برق طوس
- تجهیزات توربوکمپرسور نفت
- مدار کار شیمی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- رنگ‌های صنعتی (رنگ‌های اپوکسی، الکید، پلی‌یورتان، سیلیکونی، زینک‌ریچ، MIO، آلومینیوم، اکریلیک، وینیل، ...) (استانداردهای ISO, DIN, AWWAC210, ASTM, BS و استانداردهای ملی ایران)

نام آزمایشگاه مرجع:

سوخت و روغن

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد
گروه پژوهشی: شیمی و فرآیند
سرپرست آزمایشگاه: لطیفه شکوری
همکاران آزمایشگاه: مهدی صالحی راد، محمود کریمی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

تعیین کیفیت و ارزیابی سوخت‌های مایع، کنترل کیفیت و بررسی کارشناسی در خصوص روغن‌های صنعتی، روغن‌های عایقی، مایعات پاک‌کننده و محلول‌های شستشو، روغن ترمز، گریس‌ها و کف‌های اطفاء حریق مورد مصرف در صنعت برق کشور

توسعه فعالیت‌ها:

- انجام آزمون‌های طولانی مدت (۳۰۰۰ ساعت) جهت پایداری اکسیداسیون روغن‌های صنعتی (توربین و هیدرولیک) ساخت داخل
- انجام آزمون خوردگی Glassware بر روی نمونه‌های ضدیخ
- انجام آزمون‌ها و ترسیم Boiling Curve برای نمونه‌های سوخت

- انعقاد قرارداد «ارائه خدمات آزمایشگاهی جهت انجام کنترل کیفیت، تجزیه و تحلیل نتایج آزمایشها و بررسی کارشناسی روغن‌های عایقی ترانس‌ها، روغن‌های توربین و سایر روغن‌های صنعتی و سوخت مصرفی» با شرکت مدیریت تولید برق منظر قائم

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تائید صلاحیت آزمایشگاه از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران DAP-PL-3893.00 ISO/IEC17025:2005 به شماره گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ۵

نام مشتریان:

- شرکت‌های مدیریت تولید برق در سراسر کشور
- شرکت‌های برق منطقه‌ای در سراسر کشور
و شرکت‌های:

- تجهیز نیروی زنگان	- چسب سمنان	- فولاد آلیاژی
- آب منطقه‌ای تهران	- توان کاو	- البرز تدبیر کاران
- نفت ایران‌نول	- فروسیلیس	- سد کرخه
- فرانیرو	- اداره کل گمرکات	- نفت بهران
- توسعه نیرو	- فروآلیاز	- فولاد خوزستان
- اداره کل استاندارد استان قزوین	- اداره کل استاندارد استان کرمان	- اداره کل استاندارد استان زنجان
- فولاد مبارکه اصفهان	- پایش صنعت وین	- مپنا
- تک ماکارون	- فرacoس زنجان	- نیروگاه اتمی بوشهر

اداره کل استاندارد و تحقیقات استان سمنان
- مؤسسه ترانسفورماتور ایران
- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- روغن ترانسفورماتور (استانداردهای DIN، IP، IEC و ASTM)
- روغن توربین (استانداردهای ASTM و استانداردهای ملی ایران)
- سوخت‌های مایع سبک و سنگین (استانداردهای IP و ASTM)
- گریس‌های روان‌کننده (استانداردهای IP و ASTM)
- روغن‌های صنعتی (استانداردهای ASTM و استانداردهای ملی ایران)

- روغن‌های موتور و دیزل (استانداردهای ASTM و استانداردهای ملی ایران)
- ضدیغ (استانداردهای ASTM و استانداردهای ملی ایران)
- کف آتش‌نشانی (استاندارد BS2444)
- روغن ترمز (استانداردهای ملی)
- محلول‌های شستشوی خودرو (استانداردهای ملی)

نام آزمایشگاه مرجع:

متالورژی و مواد

گروه پژوهشی: متالورژی

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سرپرست آزمایشگاه: سودابه خلیلی

همکاران آزمایشگاه: مصطفی سلطانلو

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- قابلیت انجام آزمایش‌های معمول و کاربردی بر روی قطعات و تجهیزات صنعت برق کشور و سایر صنایع مطابق با استانداردهای بین‌المللی (ASTM, DIN, BS, ...) و استانداردهای ملی ایران

توسعه فعالیت‌ها:

- آزمایش‌های موردنیاز برای تخمین عمر باقیمانده تجهیزات نیروگاهی
- آزمایش‌های موردنیاز برای بررسی علل زوال و تخریب قطعات نیروگاهی
- آزمایش‌های موردنیاز برای پوشش‌های فلزی مانند پوشش گالوانیزه تجهیزات خطوط انتقال و توزیع نیرو
- ارائه خدمات آزمایشگاهی و مهندسی در رابطه با تهیه شناسنامه فنی قطعات
- ارائه استاندارد معادل قطعات فلزی

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت آزمایشگاه از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

- گواهینامه سیستم مدیریت کیفیت مبتنی بر استاندارد ISO/IEC 17025:2005 به شماره DAP-PL-3893.00

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- نیروگاه آبادان - موادکاران
- مدیریت تولید برق تبریز - مدیریت تولید برق بعثت
- صنایع شهید جهان آرا - آكام رو
- مرکز توسعه فناوری نیرو(من) - پتروشیمی اراك
- مرکز پژوهش رازی - دانشگاه اراك
- فناوری پایا مواد - گروه صنعتی پویا
- مهندسین ماشور صنایع خودرو - اندیشهوران صنایع
- بهستون کاران - مدیریت تولید برق منتظر قائم
- نیروگاه سهند بناب - مدیریت تولید برق یزد
- مهندسی نیروی نفت و گاز سپانیر - پدیده‌های امواج
- شرکت نصب و تعمیرات نیروی خراسان - مدیریت تولید برق اهواز (نیروگاه رامین)
- مدیریت تولید برق آذربایجانشرقی - نصب و تعمیرات نیروی خراسان (نتن)
- شرکت مهندسی و ساختمان جهان پارس

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- پره‌های توربین و کمپرسور و سایر قطعات توربین (استانداردهای ISO, DIN, ASTM و استانداردهای ملی ایران)
- لوله‌های بویلر و کندانسور و سایر قطعات نیروگاهی (استانداردهای ISO, ASTM و استانداردهای ملی ایران)
- یراق‌آلات و کلیه قطعات فلزی مصرفی در خطوط انتقال و توزیع نیرو
- مقره‌های سرامیکی، پلیمری، پتئی و رزینی
- قطعات یدکی خودرو (استانداردهای ISO, ASTM و DIN و استانداردهای ملی ایران)

نام آزمایشگاه:

ماشین‌های الکتریکی

گروه پژوهشی: ماشین‌های الکتریکی

پژوهشکده مسئول: برق

سرپرست آزمایشگاه: مریم بهرامگیری

همکاران آزمایشگاه: الهام خسروشاهی، محمود نجفیار، سهراب امینی ولاشانی، علی فرشیدنیا، سارا گوران

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ☞ قابلیت ارائه خدمات فنی و مهندسی در زمینه آزمون بر روی موتورها و ژنراتورهای DC و AC
- ☞ فشار ضعیف، ترانس‌های فشار ضعیف تکفاز یا سه‌فاز
- ☞ عیب‌یابی ماشین‌های الکتریکی، تحلیل عددی ماشین‌های الکتریکی

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ☞ تعیین شکل موج‌های ورودی و خروجی در حالت بارداری و بی‌باری موتورهای فشار ضعیف
- ☞ دماسنجدی و تعیین میزان افزایش دمای موتور هنگام کار
- ☞ اندازه‌گیری مقاومت اهمی اندوکتانس و توان مصرفی موتورهای فشار ضعیف
- ☞ تعیین دقیق مقاومت کابل‌های الکتریکی فشار قوی و فشار ضعیف
- ☞ تحلیل الکترومغناطیسی موتور با کمک نرم‌افزار المان محدود Flux
- ☞ عیب‌یابی موتورهای الکتریکی

- ☞ اندازه‌گیری هارمونیک‌های ولتاژ و جریان
- ☞ اندازه‌گیری تخلیه جزئی به روش On-line
- ☞ عمرسنجی عایق استاتور

توسعه فعالیت‌ها:

- پیگیری جهت خرید تجهیزات موردنیاز برای انجام آزمون‌های الکتروموتورها و آزمون‌های Off-line عایقی

تائیدیه‌های دریافت شده:

- این آزمایشگاه در حال اخذ گواهی تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌باشد.

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- راویان نور
- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران
- مدیریت تولید برق شازند
- مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی خوزستان
- مدیریت تولید برق کرخه
- گروههای پژوهشی پژوهشگاه نیرو
- طراحی و فناوری نوآوران

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- ژنراتور فشار ضعیف (استانداردهای IEC60034 و IEEE std115، ISIRI3772)
- انواع الکتروموتور DC فشار ضعیف (استانداردهای IEC60034 و IEEE std115، ISIRI3772)
- انواع الکتروموتور AC (استانداردهای IEC60034 و IEEE std115، ISIRI3772)

نام آزمایشگاه:

الکترونیک صنعتی

گروه پژوهشی: الکترونیک صنعتی

پژوهشکده مسئول: برق

سرپرست آزمایشگاه: بنفشه همدانی

همکاران آزمایشگاه: حسن نسیمفر

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

طراحی و توسعه مدارات و سیستم‌های الکترونیک قدرت، ساخت نمونه‌های آزمایشگاهی و نیمه‌صنعتی و انجام آزمون‌های عملکردی سیستم‌های ساخته شده (مانند جبرانسازهای استاتیک توان راکتیو، سیستم‌های تحریک استاتیک ژنراتور سنکرون، سیستم‌های درایو دور موتورهای القائی و سیستم‌های گاورنر دیجیتال) براساس رویه‌های مشخص

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

آزمون‌های عملکردی مربوط به بالاست الکترونیک لامپ‌های فلورسنت لوله‌ای (شامل آزمون‌های شرایط راهاندازی، ضریب توان مدار، جریان تعذیه، حداکثر جریان هر یک از هادی‌های کاتد، شکل موج جریان، حفاظت در برابر اثرات مغناطیسی، امپدانس در فرکانس‌های صوتی، اضافه ولتاژهای گذرای شبکه و آزمون‌های عملکردی در شرایط غیرعادی به استثناء آزمون شرایط کاری)

- آزمون های الکتریکی و غیرالکتریکی UPS
- آزمون های نوعی و اختیاری مبدل های الکترونیک قدرت از نوع کمotaسیون خط
- آزمون های نوعی و اختیاری مبدل های الکترونیک قدرت از نوع کمotaسیون اجباری
- امکان انجام آزمون جهت انواع مختلف کنترل کننده های استاتیک توان راکتیو (SVC) شامل TCR، ASVC، TSC
- امکان انجام آزمون سیستم های تحریک استاتیک ژنراتور سنکرون
- امکان انجام آزمون سیستم های درایو دور موتورهای القائی
- امکان انجام آزمون سیستم های گاورنر دیجیتال

توسعه فعالیت ها:

- انجام آزمون های قطعات الکترونیک قدرت شامل: تریستور، MOSFET، IGBT، دیود و ...، براساس استاندارد IEC 60747

تائیدیه های دریافت شده:

- این آزمایشگاه در حال اخذ گواهی تائید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می باشد.

نام مشتریان:

- گروههای پژوهشی پژوهشگاه نیرو
- پژوهشگاه نیرو (گروه الکترونیک صنعتی)

تجهیزات و نمونه های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- بالاست الکترونیک لامپ های فلورسنت لوله ای (استاندارد 6195 ISIRI)
- مبدل های الکترونیک قدرت از نوع کمotaسیون خط (استاندارد 60146-1-1 ISIRI)
- مبدل های الکترونیک قدرت از نوع کمotaسیون اجباری (استاندارد 60146-1-2 ISIRI)
- منبع تعذیه غیرقابل قطع (UPS) (استاندارد 7027-3 ISIRI)

نام آزمایشگاه:

ارتعاشات و آکوستیک

پژوهشکده مسئول: تولید نیرو
گروه پژوهشی: مکانیک

سپرپرست آزمایشگاه: علی صیامی

همکاران آزمایشگاه: مسعود آسايش، مهدی آقامیني، امیرحسين همدانيان

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

سه بخش عمده در آزمایشگاه بشرح زیر می‌باشند:

- ☞ بخش ارتعاشات و دینامیک محورهای گردان
- ☞ بخش آنالیز مودال شامل آنالیز مودال با ضربه، تحریک و تغییر شکل در هنگام کار
- ☞ بخش آکوستیک شامل کنترل نویز و انتشار امواج در محیط‌های جامد و سیال

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ☞ تعیین فرکانس‌های طبیعی قطعات و اجزاء مکانیکی
- ☞ عیوب‌یابی ماشین‌های دوار با آنالیز ارتعاشات
- ☞ مدلسازی فونداسیون جهت بررسی اثرات متقابل فونداسیون و ماشین
- ☞ مدلسازی سایش بین روتور و اجزاء ثابت ماشین
- ☞ بررسی انتشار امواج در محیط‌های جامد و سیال
- ☞ نشت‌یابی بویلهای آنالیز آکوستیک

- ⇒ بالانس ماشین‌های دوار
- ⇒ طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مانیتورینگ ارتعاشات
- ⇒ مدلسازی و تحلیل مسائل مختلف ارتعاشات، آکوستیک و Vibro-Acoustic
- ⇒ مدلسازی و تحلیل مسائل دینامیک روتور در توربوماشین‌ها

تائیدیه‌های دریافت شده:

- این آزمایشگاه در حال اخذ گواهی تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌باشد.

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- نامدار افروز
- نیروگاه رامین
- لطیف
- دانشگاه شهید عباسپور

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- دمپرهای Stockbridge (استاندارد IEC61897:1998)
- الکتروموتور (استاندارد ISO13373-1)
- پره‌های توربین
- قطعات مختلف (استاندارد آزمون مرتبط با فعالیت آزمایشگاه)

نام آزمایشگاه:

ترموهیدرولیک

پژوهشکده مسئول: تولید نیرو

گروه پژوهشی: مکانیک

سرپرست آزمایشگاه: علی هاشمی

همکاران آزمایشگاه: محسن دریابی، مجید رحمان نژاد

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- قابلیت ارائه خدمات آزمایشگاهی جهت انجام پژوهش در پدیده‌های دینامیک سیالات و انتقال حرارت با تکیه بر کاربردهای نیروگاهی و صنعتی و به‌اجرا درآوردن پژوهه‌های تحقیقاتی-تجربی در زمینه انواع مبدل‌های حرارتی مورد استفاده در نیروگاه و سایر بخش‌های صنعت

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- شبیه‌سازی فیزیکی و بررسی عملکرد خنک‌کن روغن توربین نیروگاه گازی ری
- مطالعه مبدل‌های پوسته-لوله‌ای وصفحه‌ای جهت تعیین ضریب انتقال حرارت کلی، افت فشار و کارآیی آنها
- تأثیر هندسه مجموعه لوله‌های با اشکال و هندسه‌های مختلف بر روی کارآیی

- ☞ بررسی انتقال حرارت در ژنراتورهای اتصال کوتاه در حالت دائم
- ☞ آزمون فشار و دبی نازل‌های فاگ

توسعه فعالیت‌ها:

- پروژه‌ای در قالب آزمون شیرهای فشارقوی کنترلی انجام شده است.

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- نیروگاه گازی ری
- شرکت ای-من سرو
- نیروگاه گازی آبادان
- گروههای مختلف پژوهشگاه نیرو

نام آزمایشگاه:

کالیبراسیون دما و فشار

گروه پژوهشی: بهره‌برداری

پژوهشکده مسئول: تولید نیرو

سرپرست آزمایشگاه: ادوارد غربیان ساکی

همکاران آزمایشگاه: محمد علیخانی، سعید شاهمنصوری

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

قابلیت ارائه خدمات کالیبراسیون بشرح زیر را دارا می‌باشد:

کمیت	گستره	بهترین توان اندازه‌گیری آزمایشگاه ($\pm$)
- دما	۵۵۰ تا ۲۰ درجه سانتی گراد	$0/05$ درجه سانتی گراد
- فشار	۱۱۰۰ تا ۱۰۰ میلی‌بار	$1/03$ درجه سانتی گراد
	۱۲۰۰ تا ۱۰۰۰ میلی‌بار	$1/9$ درجه سانتی گراد
	۷۰۰ تا ۵۰ بار	$0/02R$ درصد
	۱۰۰۰ تا ۱۰۰ میلی‌بار	$0/02R$ درصد
	۱۰۰۰ تا ۱۰۰ میلی‌بار	$0/02R$ درصد

تائیدیه‌های دریافت شده:

- گواهینامه تأیید صلاحیت از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

نام مشتریان:

- نیروگاههای برق کشور
- آزمایشگاههای پژوهشگاه نیرو

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:**- دماسنجهای:**

- ۱- عقربهای
- ۲- ترموکوپل
- ۳- دماسنجد مقاومتی
- ۴- مایع در شیشه
- ۵- ترنسیمیترهای دما با خروجی جریان الکتریکی

- فشارسنجهای:

- ۱- عقربهای
- ۲- ترنسیمیترهای فشار و اختلاف فشار با خروجی جریان الکتریکی و فشار

نام آزمایشگاه:

مخابرات صنعت برق

پژوهشکده مسئول: کنترل و مدیریت شبکه
گروه پژوهشی: مخابرات
سرپرست آزمایشگاه: حمیدرضا حافظ عقیلی
همکاران آزمایشگاه: دولت جمشیدی، مریم شبرو، رامین ناظمی

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ⇒ دارای امکانات جهت ارزیابی کیفیت و قابلیت اطمینان تجهیزات مورد استفاده
- ⇒ انجام آزمون‌های نوعی (Type Test) و آزمون‌های نمونه‌ای (Sample Test) بر روی تجهیزات
- ⇒ مخابراتی مطابق استانداردهای مربوطه

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ⇒ آزمون‌های قابل انجام بر روی تجهیز (Power Line Carrier) PLC براساس استاندارد IEC60495
- ⇒ آزمون‌های قابل انجام بر روی تجهیز (Tele Protection System) TPS براساس استاندارد IEC60834-1

توسعه فعالیت‌ها:

این آزمایشگاه در ابتدا با هدف انجام آزمون‌های تجهیزات PLC و TPS راهاندازی گردید ولی با توجه به دستگاههای اندازه‌گیری موجود، در حال حاضر امکان انجام خدمات دیگری ازجمله:

- انجام برخی از آزمون‌های نوعی و نمونه‌ای تجهیزات مخابرات رادیویی
- انجام برخی از آزمون‌های نوعی و نمونه‌ای تجهیز (Line Matching Unit) LMU
- انجام آزمون‌ها بر روی محصولات مخابراتی ساخت داخل بهمنظور بررسی انطباق با استانداردها در مراحل طراحی و ساخت
- ارائه خدمات مشاوره فنی جهت برطرف ساختن اشکالات طراحی سیستم‌های مخابراتی
- همچنین در صورت خرید یک دستگاه Wide Band Power Amplifier، قابلیت انجام کلیه آزمون‌های تجهیز LMU نیز در این آزمایشگاه وجود خواهد داشت.

نام مشتریان:

- شرکت کیاتل

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- سیستم (IEC60495 PLC) (استاندارد Power Line Carrier)
- سیستم (IEC60834-1 TPS) (استاندارد Tele Protection System)
- اکثر آزمون‌های سیستم (IEC60481 LMU) (استاندارد Line Matching Unit)
- تعدادی از آزمون‌های سیستم مودم رادیویی در باندهای فرکانسی VHF، UHF و مایکروویو (استانداردهای ETSI 300-113 و ETSI 300-086)

نام آزمایشگاه:

آنالیز سوخت گاز

گروه پژوهشی: شیمی و مواد

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سپرپرست آزمایشگاه: فرزاد برهان آزاد

همکاران آزمایشگاه: ---

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

قابلیت ارائه خدمات آزمایشگاهی و انجام آنالیز گاز طبیعی مورد مصرف به عنوان سوخت نیروگاهها

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ⇒ اندازه‌گیری نقطه شینم و میزان رطوبت
- ⇒ آنالیز کمی و کیفی ترکیبات موجود در سوخت گاز
- ⇒ اندازه‌گیری و محاسبه خواص فیزیکی گاز مانند ارزش حرارتی خالص و ناخالص، فاکتور تراکم‌پذیری و ...

توسعه فعالیت‌ها:

- توسعه فعالیت‌ها در این آزمایشگاه در ۲ بخش مختلف انجام می‌گردد:

۱- بررسی ویرایش‌های جدید استانداردهای مورد استفاده و امکان بکارگیری استانداردهای به روز شده در آزمایشگاه

۲- توسعه فعالیت‌ها و انجام سایر آزمون‌های قابل انجام بر روی سوخت گاز با توجه به نیاز نیروگاه‌ها و سایر صنایع با تأمین تجهیزات جدید

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- بهینه‌سازی مصرف سوخت کشور
- صنایع مصرف‌کننده گاز طبیعی
- سازمان بهره‌وری انرژی ایران (سابا)
- نیروگاه‌های بخاری، گازی و سیکل ترکیبی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- نمونه‌های گاز طبیعی مورد استفاده در صنایع و شهرها، سوخت‌های گازی هیدروکربنی و ... (استانداردهای (GPA 2261-2286, ASTM D1945, D1142, D3588

نام آزمایشگاه:

سرامیک و پلیمر

گروه پژوهشی: مواد غیرفلزی

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سپریست آزمایشگاه: مهرنوش هور

همکاران آزمایشگاه: ناصر جعفری ندوشن

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ⇒ مجهز به تجهیزات آزمایشگاهی و کارگاهی در دو زمینه سرامیک و پلیمر برای انجام فرآیندهای ساخت سرامیک‌ها و لعاب‌ها و برخی از آزمایش‌های مربوط به بررسی خواص فیزیکی و شیمیایی آنها، می‌باشد.
- ⇒ دارای امکانات جهت آمیزه‌کاری، فرآیند کردن مواد پلیمری و انجام آزمون‌های مرتبط با خواص آنها و همچنین آزمون‌های مکانیکی مربوط به مقره‌های کامپوزیتی

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ⇒ سختی‌سنگی لاستیک‌ها Shore A
- ⇒ مکانیکی مقره‌های کامپوزیتی آویزی، کششی و اتكائی (آزمون‌های ۹۶ ساعته)
- ⇒ نفوذ رنگ (Dye Penetration) بر روی هسته مقره‌های کامپوزیتی
- ⇒ نفوذ آب (Water Diffusion) بر روی هسته مقره‌های کامپوزیتی
- ⇒ بررسی گیرش سیمان شامل آزمون ویکات

- ⇒ استحکام فشاری بتن و سرامیک‌ها
- ⇒ بررسی رفتار رئولوژی دوغاب‌های سرامیکی شامل اندازه‌گیری ویسکوزیته
- ⇒ اندازه‌گیری دانسیته، تخلخل و درصد انقباض خشک و پخت نمونه‌های سرامیکی
- ⇒ اندازه‌گیری زبره لعاب‌های سرامیکی
- ⇒ اندازه‌گیری دانه‌بندی انواع پودرهای سرامیکی
- ⇒ اندازه‌گیری مقاومت الکتریکی نمونه‌های عایق
- ⇒ اندازه‌گیری PH دوغاب‌های سرامیکی
- ⇒ اندازه‌گیری پلاستیسیته نمونه‌های سرامیکی
- ⇒ اندازه‌گیری شوک حرارتی نمونه‌های سرامیکی

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- مقره‌سازی سیمکاتک - مقره‌سازی تابان نیرو - مقره‌سازی امید پدیده گرمسار - معاونت امور انرژی‌های نو (سانا)	- مقره‌سازی صفر ساسانی - مقره‌سازی درودکلید - مقره‌سازی آرمان سورنا - برق منطقه‌ای بوشهر	- مقره‌سازی ارکید کالا - مقره‌سازی بسپار سازه الوند - مقره‌سازی Zibo - برق منطقه‌ای کرمان	- پژوهشکده انتقال و توزیع نیرو- گروه فشارقوی

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون به مراد استاندارد مربوطه:

- مقره‌های کامپوزیتی آویزی (استاندارد IEC61109)
- مقره‌های کامپوزیتی Line Post (استاندارد IEC61952)
- نمونه‌های پلیمری (استانداردهای ASTM)
- نمونه‌های سرامیکی (استانداردهای EN، BS، DIN، ASTM و
- نمونه‌های سیمان و بتن (استاندارد DIN)

نام آزمایشگاه:

سیم و کابل

گروه پژوهشی: مواد غیرفلزی

پژوهشکده مسئول: شیمی و مواد

سرپرست آزمایشگاه: بهنام علمدوست

همکاران آزمایشگاه: عباس فیضی‌نیا، ناصر جعفری

قابلیت‌ها و توانمندی‌های آزمایشگاه:

- ☞ قابلیت انجام آزمون‌های هادی‌های هوایی براساس استانداردهای BS و ASTM
- ☞ قابلیت انجام آزمون‌های کابل‌های قدرت فشارضعیف معمول و آزمون‌های غیرالکتریکی کابل‌های قدرت فشارمتوسط و فشارقوی

چکیده‌ای از آزمون‌ها:

- ☞ هادی‌های هوایی:
  - کشش رشته‌های هادی‌های هوایی
  - Wrapping و Trosion بر روی رشته‌های هادی‌های هوایی
  - پوشش رشته‌های فولادی گالوانیزه هادی‌های هوایی ACSR (تعیین جرم، بررسی یکنواختی و چسیدنگی پوشش)
  - تعیین طول تا بلايه‌های هادی‌های هوایی

- تعیین مقاومت الکتریکی هادی هوایی کامل و رشته‌های تشکیل دهنده آن در ۲۰ درجه سانتی‌گراد

سیم و کابل:

- تعیین مقاومت حجمی عایق سیم و کابل در حداکثر دمای هادی
- ولتاژ چهار ساعته/استقامت الکتریکی
- تعیین مقاومت الکتریکی هادی سیم و کابل در ۲۰ درجه سانتی‌گراد
- اندازه‌گیری ضخامت عایق و روکش‌های غیرفلزی و غلاف‌های جداکننده اکسترود شده
- تعیین خواص مکانیکی عایق و روکش‌های غیرفلزی قبل و بعد از کهنه‌گی
- کهنه‌گی اضافه برق روی قطعات کابل تکمیل شده
- فشار در دمای بالا بر روی عایق و روکش‌های غیرفلزی
- خمش در سرما بر روی عایق و روکش PVC
- ضربه در سرما بر روی سیمهای PVC و کابل‌های PVC
- مقاومت در برابر ترک (شوک حرارتی) بر روی عایق و روکش PVC
- جذب آب عایق به روش الکتریکی
- انتشار شعله
- تلفات جرمی روکش‌های PVC نوع ST₂
- گرماسختی (Hot Set Test) بر روی عایق‌های XLPE، EPR، HEPR و روکش‌های کشسان
- غوطه‌وری در روغن برای روکش‌های کشسان
- آزمون جمع‌شدگی عایق‌های XLPE

توسعه فعالیت‌ها:

- تجهیز آزمایشگاه به ادوات آزمون‌های اختصاصی کابل‌های Low Smoke و Halogen Free در برنامه کار آزمایشگاه قرار دارد.

تائیدیه‌های دریافت شده:

- در حال اخذ گواهینامه تائید صلاحیت آزمایشگاه از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌باشد.

نام مشتریان:

شرکت‌های:

- توزیع نیروی برق
- برق منطقه‌ای
- تولیدکننده انواع کابل‌های قدرت و هادی‌های هوایی در کشور
- برخی صنایع مانند (نیروگاهها، نفت، گاز، ...)

تجهیزات و نمونه‌های مورد آزمون بهمراه استاندارد مربوطه:

- کابل‌های فشار ضعیف تا رده ۴۵۰-۷۵۰ ولت (استانداردهای ISIRI607 و IEC60227)
- کابل‌های قدرت ۱/۶/۱ کیلوولت (استانداردهای IEC60502-1 و ISIRI3569)
- کابل‌های قدرت ۱۸/۳۰-۳/۶ کیلوولت (استانداردهای IEC60502-2 و ISIRI3569-2)
- هادی‌های هوایی آلومینیومی و آلومینیوم-فوکس (استانداردهای BS215-2 و ASTM B231، ASTM B232)
- هادی‌های هوایی مسی (استاندارد BS 7884)

مقالات منتشر شده در سال ۱۳۸۷

مقالات چاپ و ارائه شده در کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی

- ۱- موسوی ترشیزی، سیدابراهیم؛ محمدیان، حسین. «مدلسازی المان محدود خمش‌زدایی روتور نیروگاه با اعمال گرمادهی موضعی». ایران، کرمان، دانشگاه کرمان: شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی مکانیک، آرديبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۲- موسوی ترشیزی، سیدابراهیم؛ حدادی، احمد. «افزایش مقاومت اعضاء کششی دکل‌های برق با القاء تنش‌های پسماند». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۳- عباسی، جعفر؛ مسلمی، نیکی؛ برهمندپور، همایون. «یک روش جدید برای تشخیص ساده و شناسایی سریع جزایر در شبکه‌های قدرت با استفاده از ماتریس اتصالات شبکه». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۴- کمانکش، سیما؛ برقی‌نیا، سعیده. «استفاده از روش حداقل مربعات خطأ در ترکیب سه روش جدید پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت براساس آموزش بهروزشده». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۵- برقی‌نیا، سعیده؛ شایانفر، حیدرعلی؛ جدید، شهرام. «ارائه الگوریتمی برای جزیره‌سازی شبکه قدرت پس از وقوع فروپاشی در آن مورد استفاده در بازیابی شبکه قدرت». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۶- برقی‌نیا، سعیده؛ صباحی اوسلو، کامل؛ وفادار، ناصر. «تغییر شکل و اصلاح منحنی پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت براساس اعمال نظر کاربر مورد استفاده در بازار برق». ایران، زیباکنار: سیزدهمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق، ۱۳۸۷.
- ۷- وهابی، عبدالحسین؛ برقی‌نیا، سعیده؛ نجار اعرابی، بابک؛ لوکس، کارو. «کاربرد شبکه‌های عصبی خود انجمنی در شناسایی و تصحیح داده‌های نامناسب بار مورد استفاده در پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت بازار برق». ایران، زیباکنار: سیزدهمین کنفرانس شبکه‌های توزیع نیروی برق، ۱۳۸۷.
- ۸- مسلمی، نیکی؛ برهمندپور، همایون. «الگوریتم جدید در بازارایی شبکه‌های توزیع نیروی برق با درنظر گرفتن توأم تلفات و بارگیری متعادل شاخه‌ها». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۹- بهرامی، خسرو؛ امینی، بابک؛ کاووسیان، مهدی؛ مسلمی، نیکی؛ علمائی، جواد. «طراحی و پیاده‌سازی ماجول پخش بار متقارن شبکه توزیع برق در نرم‌افزار DMS مبتنی بر مدل استاندارد CIM». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

- ۱۰-امینی بروجنی، الهام؛ پورقلی، مهدی؛ ظفرآبادی، غلامحسن. «تجربه‌ای در انجام آزمایش‌های SSFR و تخمین پارامترهای ژنراتور سنکرون نیروگاه شهید رجائی با روش جستجوی الگو». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، ۲۷-۲۸ مهرماه ۱۳۸۷.
- ۱۱-امینی بروجنی، الهام؛ ظفرآبادی، غلامحسن؛ امینی ولاشانی، سهراب؛ مدقق، هادی. «تخمین پارامترهای ژنراتور نیروگاه شهید رجائی با استفاده از روش SSFR». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۱۲-پورقلی، مهدی؛ امینی بروجنی، الهام؛ ظفرآبادی، غلامحسن؛ آقامحمدی، محمدرضا. «شناسایی پارامترهای دینامیکی ژنراتور سنکرون واحدهای گازی نیروگاه منظر قائم با بکارگیری روش جستجوی الگو». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۱۳-فرشیدنیا، علی؛ امینی ولاشانی، سهراب؛ رحمانی، کیومرث. «تشخیص پیشگویانه عیوب عایقی در ماشین‌های الکتریکی گردان به کمک تست غیرمخرب اندازه‌گیری تخلیه جزئی». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، ۲۷-۲۸ مهرماه ۱۳۸۷.
- ۱۴-خونساریان، سیدامیرپوریا؛ امینی ولاشانی، سهراب؛ شریفی، ضیاءالدین. «امکان‌سنجی جایگزینی راهاندازهای دیزل واحدهای گازی با راهاندازهای جدید و بررسی یک نمونه عملی در مجتمع پتروشیمی رازی». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، ۲۷-۲۸ مهرماه ۱۳۸۷.
- ۱۵-سرافراز، روزبه؛ ارغوان، مصطفی؛ امینی ولاشانی، سهراب؛ کلهر، معراج. «عمرسنجدی و ارزیابی وضعیت عایقی ژنراتور واحد ۳ نیروگاه شازند اراک با استفاده از نتایج آزمون‌های Off-line و مقایسه با نتایج حاصل از دو روش ERA و Simons». ایران، قزوین: اولین کنفرانس نیروگاههای برق، ۱۴-۱۵ اسفندماه ۱۳۸۷.
- ۱۶-اسماعیلی، احمد. «طراحی بانک فیلتری برای جبران کننده توان راکتیو استاتیک (SVC) بندرلنگه». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۱۷-همدانی، بنفشه؛ اسماعیل‌نیا، مجتبی؛ مرامی ساران، محمد. «پیاده‌سازی الگوریتم کنترل دور FOC مبتنی بر DSP و تست آن بر روی موتور القائی ۵۵ کیلووات». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۱۸-آسایش، مسعود؛ صیامی، علی؛ یزدآبادی، ناصر. «بررسی مزايا و محدودیت‌های استاندارد IEC61897 در تست و تعیین خصوصیات جاذب ارتعاشی خطوط انتقال نیرو». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۱۹-عباسی، کاوه؛ آسایش، مسعود؛ نیک‌روش یادآور، مجید. «تعیین شرایط مرزی برای پره‌های توربین جهت تست مودال با استفاده از روش بهنگام‌سازی مدل اجزاء محدود». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

- ۲۰-آقامینی، مهدی. «طراحی و پیاده‌سازی سیستم مستقیم تشخیص خطا در ماشین‌های دوار با روش‌های آنالیز ارتعاشات و جریان موتور در نیروگاه متظر قائم». ایران، کرمان، دانشگاه کرمان: شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی مکانیک، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۲۱-آقامینی، مهدی. «طراحی و پیاده‌سازی سیستم مستقیم مانیتورینگ و عیب‌یابی با روش آنالیز ارتعاشات بر روی مجموعه توربین-ژنراتور واحد یک نیروگاه گازی آبادان». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۲۲-همدانیان، امیرحسین؛ خسروی، فرهاد؛ سالمی، سینا. «طراحی و آنالیز تنفس و مودال بدنی شیر کنترلی نمونه به روش مکانیک جامدات محاسباتی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۲۳-صیامی، علی؛ خسروی، فرهاد؛ سالمی، سینا. «طراحی و بهینه‌سازی پروفیل داخلی یک نمونه شیر کنترلی با استفاده از روش‌های دینامیک سیالات محاسباتی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۲۴-اقاعلی، حبیب؛ ضیائی طباطبائی، سیدسعید. «طراحی توربین جریان شعاعی یک میکروتوربین ۸۰ کیلوواتی با استفاده از سی‌اف‌دی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۲۵-هاشمی، علی؛ صدیقی، محمد؛ بیدآبادی، مهدی. «نمطالعه تجربی بر روی شعله ابر ذرات آلومینیوم در فاصله خاموشی آن». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خداداده ۱۳۸۷.
- ۲۶-هاشمی، علی؛ کنعانی، همایون؛ طاهری، محسن. «تعیین زاویه گام بهینه فن محوری BT واحد F9E نیروگاه گازی آبادان». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار صنایع نفت و نیرو، مهرماه ۱۳۸۷.
- ۲۷-هاشمی، علی؛ کنعانی، همایون؛ طاهری، محسن. «مدلسازی عددی فن سیستم تهویه محفظه اگزوز واحد F9E نیروگاه آبادان». ایران، قزوین: اولین کنفرانس بین‌المللی نیروگاه‌های برق، اسفندماه ۱۳۸۷.
- ۲۸-نجفی، فرید؛ ضیائی طباطبائی، سیدسعید. «کنترل سیستم تعليق فعال به روش کنترل بهینه و فیلتر کالمن». ایران، کرمان، دانشگاه گرمان: شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی مکانیک، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۲۹-ضابطیان، محمد؛ ضیائی طباطبائی، سیدسعید؛ میثمی، احمد رضا. «مدل کنترلی پیش‌بینی کننده عملکرد دینامیکی یک میکروتوربین ۱۰۰ کیلوواتی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۳۰-آبروشن، حمید؛ مرادیان، عدنان. «بررسی تأثیر برداشت گازهای حاصل احتراق نیروگاه رامین بر عملکرد واحد». ایران، تهران، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خداداده ۱۳۸۷.
- ۳۱-مرادیان، عدنان؛ آبروشن، حمید. «جذب دی‌اکسید کربن از نیروگاه‌های حرارتی به منظور تزریق در مخازن نفتی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۳۲- درودیان، حسین؛ سربندی فراهانی، محمدابراهیم؛ صفائی، شاهین. «مروری بر روش‌های ارزیابی عملکرد پروژه و معرفی روش‌های ارزیابی در انتهای پروژه». ایران، تهران: چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت پروژه، مردادماه ۱۳۸۷.

۳۳- سربندی فراهانی، محمدابراهیم؛ صیاد، پریسا. «بررسی اثرات بکارگیری سیستم‌های تولید همزمان برق و حرارت در کاهش آلودگی هوای ناشی از تولید برق در نیروگاههای کشور». ایران، تهران، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوت، انرژی و محیط زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۳۴- پیرمداد، حمیدرضا؛ رهنورد، علیرضا. «بکارگیری روش‌های تکاملی در بهینه‌سازی دکلهای مشبك». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۳۵- اردبیلی اصل، شهرام. «شبیه‌سازی آزمون برج‌های انتقال نیرو توسط نرم‌افزار RESTT» بررسی موردی برج HS2-10. ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۳۶- اردبیلی اصل، شهرام. «توسعه نرم‌افزار شبیه‌ساز تایپ‌تست برج‌های انتقال نیرو براساس تئوری قابلیت اعتماد سازه‌ها». ایران، تهران: چهارمین همایش مهندسی عمران، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.

۳۷- قدیری، حمیده؛ گیلوانزاد، مجتبی؛ خیامیم، سارا؛ شریعتی، محمدرضا؛ یاورطلب، اکبر. «ارتقاء نظام طراحی و توسعه شبکه‌های توزیع با رویکردی اجرائی در ایران». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۳۸- عاشوری، محمد؛ شریعتی، محمدرضا؛ واسعی، سیدجمال‌الدین؛ فرضعلی‌زاده، صفر؛ خزائی، پژمان. «بررسی قابلیت استفاده از تکنولوژی HVDC در ایران». ایران، تهران: هفتمین سمینار تخصصی مقره‌ها، ۱۳۸۷.

۳۹- شریعتی، محمدرضا؛ خزائی، پژمان؛ آسایش، مسعود؛ بهزادی، روزبه؛ صیرفیان، امیرناصر. «طراحی و ساخت جداکننده بین فازی ST با هدف کاهش معضلات خطوط فوق‌توزیع ایران». ایران، تهران: هفتمین سمینار تخصصی مقره‌ها، ۱۳۸۷.

۴۰- حسن‌پور دیوشلی، پوریا؛ قدیری، حمیده؛ حسامی‌نیا، امیرپوریا؛ سیدفرشی، شیدا. «استفاده از روش تخمین حالت WLS در اصلاح تخمین بار پست‌های شبکه‌های توزیع». ایران، گیلان: سیزدهمین کنفرانس مهندسی توزیع نیروی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.

۴۱- گیلوانزاد، مجتبی؛ قدیری، حمیده؛ فرضعلی‌زاده، صفر؛ شریعتی، محمدرضا؛ یاورطلب، اکبر. «طراحی یکپارچه شبکه‌های توزیع در دو سطح LV و MV براساس بهینه‌سازی تلفات توان و انرژی». ایران، تهران، دانشگاه تربیت مدرس: شانزدهمین کنفرانس مهندسی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.

۴۲- حسن‌پور دیوشلی، پوریا؛ قدیری، حمیده؛ حسامی‌نیا، امیرپوریا؛ سیدفرشی، شیدا. «اصلاح حدس اولیه الگوریتم تخمین بار شبکه‌های توزیع براساس الگوریتم تخصیص خطای سر فیدر». ایران، تهران، دانشگاه تربیت مدرس: شانزدهمین کنفرانس مهندسی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.

۴۳- رضائی، مجید؛ حسن‌زاده، محمدتقی، قاسمی، سعید. «استفاده از روش‌های رگرسیون خطی و رگرسیون غیرخطی در تخمین روند تغییر جریان نشتی مقره‌های فشارقوی در مناطق آلوود سواحل جنوبی کشور». ایران، گیلان: سیزدهمین کنفرانس مهندسی توزیع نیروی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.

۴۴- هوشمندخوی، علی؛ طاهرخانی، مرتضی؛ اسکوئی، محمد. «مطالعه و بررسی روش‌های غیر مخرب تعیین وضعیت کابل‌های XLPE مبتنی بر اندازه‌گیری پاسخ دی‌الکتریک». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۴۵- محمدی، داود. «ارزیابی تأثیر جنس و پروفیل بر میزان جریان نشتی و انرژی در مقره‌های فشارقوی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۴۶- محمدی، داود. «معرفی آزمون‌های پیرسازی به عنوان روشی مؤثر جهت ارزیابی کیفیت و کارآیی تجهیزات پلیمری و بررسی روند تکامل این آزمون‌ها در استانداردهای بین‌المللی». ایران، تهران: هفتمین سمینار تخصصی مقره‌ها، ۱۳۸۷.

۴۷- طاهرخانی، مرتضی. «تنظیم قراردادهای بهینه مدیریت مصرف و قطع بار با استفاده از تئوری بازی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۴۸- عفت‌نژاد، رضا؛ مکاری‌زاده، وهاب؛ هندیجانی‌زاده، مهدی. «تعیین معیار مصرف و برچسب انرژی در بالاست مغناطیسی لامپ‌های گازی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۴۹- منصوری، شبینم؛ رستمی، ثریا؛ جبار، محسن؛ نوری، مصطفی. «مقایسه ترمواکنومیکی بکارگیری سیستم‌های سرمایشی تراکمی و جذبی در پهنه‌های آب و هوایی ایران». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۰- منصوری، شبینم؛ مکاری‌زاده، وهاب. «تعیین شاعع اقتصادی انتقال حرارت در مناطق اطراف نیروگاه‌های تولید همزمان برق و حرارت در ایران». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۱- باقری، فرشید؛ مکاری‌زاده، وهاب. «تحلیل اثربخشی سطح نورگذرها بر مصرف انرژی و تولید گازهای آلاینده در ساختمان‌های مسکونی کشور». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۲- باقری، فرشید؛ مکاری‌زاده، وهاب. «تحلیل اثربخشی استانداردها و برچسب‌های مدون بر کاهش مصرف انرژی الکتریکی و تولید آلاینده‌های زیستمحیطی در ساختمان‌های مسکونی کشور». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۳- باقری، فرشید؛ حاتمی، نادر. «بررسی تولید آلاینده‌های زیستمحیطی ناشی از مصرف انرژی الکتریکی تجهیزات اداری ساختمان در حالت خاموش». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۴- باقری، فرشید؛ مکاریزاده، وهاب؛ کوچاریان، آلبرت. «تحلیل ترمودینامیکی راهکارهای کاهش هدرروی انرژی در ساختمان‌های کشور». ایران، تهران: کنفرانس ملی مهندسی ارزش در صنعت ساختمان، آبان ماه ۱۳۸۷.

۵۵- باقری، فرشید؛ مکاریزاده، وهاب؛ سروش، تورج؛ رستمی، انسیه. «تحلیل اقتصادی و زیستمحیطی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی الکتریکی در ساختمان‌های مسکونی کشور». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۵۶- باقری، فرشید؛ مکاریزاده، وهاب. «بررسی اثرات زیستمحیطی تدوین برچسب‌های انرژی برای سیستم روشنایی و تجهیزات الکتریکی ساختمان‌های مسکونی کشور». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۵۷- باقری، فرشید؛ مکاریزاده، وهاب؛ کوچاریان، آلبرت. «بازیافت حرارت، تحلیل عملکرد بویلر بازیافت نیروگاه کیش و راهکارهای بهبود آن». ایران، تهران: پنجمین سمینار مدیریت مصرف انرژی در صنایع، اسفندماه ۱۳۸۷.

۵۸- نظری، سعید. «تعیین فاکتور انتشار گازهای حاصل از احتراق، پساب خروجی و زاندات جامد تولیدی در یک نیروگاه بخاری». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۵۹- بحری، عباس؛ آریایی، اشکان؛ کهربائیان، احمد. «تعیین ایمنی توربین بادی مگاواتی ملی براساس شرایط بادی کشور». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۶۰- بحری، عباس؛ کهربائیان، علیرضا. «مقایسه توربین بادی گیربکس‌دار و بدون گیربکس و پیشنهاد گزینه مناسب برای کشور». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۶۱- حق‌پرست کاشانی، آرش؛ اکبری، امیر؛ صالح ایزدخواست، پژمان؛ لاری، حمیدرضا. «ارزیابی روش‌های بهینه‌سازی انرژی دریافتی صفحات خورشیدی تخت». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۶۲- حق‌پرست کاشانی، آرش؛ اکبری، امیر؛ صالح ایزدخواست، پژمان؛ لاری، حمیدرضا. «تحلیل میزان انرژی دریافتی و تولیدی سلول‌های فتوولتائیک در نقاط منتخب ایران». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.

۶۳- حق‌پرست کاشانی، لاری، حمیدرضا؛ دشتی، بهروز. «برآورد پتانسیل استحصال انرژی الکتریکی از منابع زیست‌توده استان خراسان رضوی». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

۶۴- ضیغمی، مهدی؛ بزرگمهری، شهریار؛ لاری، حمیدرضا. «تجزیه و تحلیل ترمودینامیکی سیستم تولید بخار در یک نیروگاه زباله‌سوز و ارزیابی تأثیر پارامترهای طراحی بر کارآیی سیستم». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

- ۶۵-پرخیال، سهیل؛ رضائی، مهدی. «تعیین معیارها و روش انتخاب مکان مناسب جهت احداث مرکز تست و تحقیقات باد در ایران». ایران، مشکین دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۶۶-رضائی، مهدی؛ لاری، حمیدضا. «مدلسازی سیستم‌های فتوولتائیک مستقل از شبکه به کمک نرم‌افزار Matlab و بکارگیری آن در برقرسانی به روزتاها در ایران». ایران، کرمان، دانشگاه کرمان: شانزدهمین کنفرانس بین‌المللی مهندسی مکانیک، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۶۷-رضائی، مهدی؛ صالح ایزدخواست، پژمان. «طراحی مسیر زباله و خط تولید RDF برای یک نیروگاه زباله‌سوز با ظرفیت ۱۲۰۰ تن در روز از زباله شهر تهران». ایران، مشهد: چهارمین همایش ملی مدیریت پسماند، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۶۸-فرشید، بهزاد؛ لاری، حمیدرضا؛ شیوا، مولود. «مروری بر روش سنتز پودرهای مورد استفاده در ساخت پیل سوتی اکسید‌جامد». ایران، تهران، دانشگاه علم و صنعت: اولین کنفرانس ملی هیدروژن و پیل سوتی، بهمن‌ماه ۱۳۸۷.
- ۶۹-فرشید، بهزاد؛ لاری، حمیدرضا؛ قبادزاده، امیرحسین؛ رضائی، مسعود. «اتصال دهنده‌ها در پیل سوتی اکسید حالت جامد». ایران، تهران، دانشگاه علم و صنعت: اولین کنفرانس ملی هیدروژن و پیل سوتی، بهمن‌ماه ۱۳۸۷.
- ۷۰-ملائی برزی، یاسر؛ رئوفی، آرمان؛ داوری، سوسن. «شبیه‌سازی عددی عملکرد یک پیل سوتی اکسید‌جامد دگمه‌ای». ایران، تهران، دانشگاه علم و صنعت: اولین کنفرانس ملی هیدروژن و پیل سوتی، بهمن‌ماه ۱۳۸۷.
- ۷۱-رئوفی، آرمان؛ لاری، حمیدرضا؛ داوری، سوسن. «توسعه و جایگاه پیل سوتی اکسید‌جامد در دنیا». ایران، تهران، دانشگاه علم و صنعت: اولین کنفرانس ملی هیدروژن و پیل سوتی، بهمن‌ماه ۱۳۸۷.
- ۷۲-عضدی دیلمی، بهشاد؛ باقری مقدم، ناصر. «تکنیک‌های شناخت و تحلیل ذی‌نفعان با رویکرد برنامه‌ریزی استراتژیک در سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی مطالعه موردنی در شرکت برق منطقه‌ای گیلان». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۷۳-محمدی، مریم؛ صوفی نیستانی، ریحانه؛ خنجری، مليحه. «تدوین استراتژی تحقیقات بخش توزیع در صنعت برق ایران». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۷۴-موسی، پیمان؛ چراغی، افراصیاب؛ فلاحتی، فرهاد؛ صاحب‌زمانی، سارا. «ارائه یک روش جدید برای برنامه‌ریزی بلندمدت تعمیرات». ایران، نهران: شانزدهمین کنفرانس مهندسی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۷۵-مظفری، مرتضی؛ جهانی‌کیا، امیرحسین؛ کوهانی، حسین. «محدودسازی جریان خطاباً استفاده از سیم ابررسانا». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.

- ۷۶-میرزائی، محمدعلی. « محل یاب خطای توزیع با استفاده از شبکه‌های عصبی و اندازه‌گیری محدود در طول فیدر ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۷۷-کاویان، مهدی؛ اسعدی، ناصر؛ غفارزاده، فرهاد؛ امینی، بابک. « طراحی و پیاده‌سازی استاندارد DAIS/DAF و CIM/RDF جهت تبادل اطلاعات بین اسکادا و نرمافزارهای مدیریت شبکه برق ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۷۸-قمی توکلی، امیر؛ محمودی، ساناز. « مدلسازی شبکه توزیع برق شمال‌غرب تهران بر مبنای استاندارد CIM ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۷۹-بهرامی، خسرو؛ امینی، بابک؛ کاویان، مهدی؛ مسلمی، نیکی؛ علمائی، جواد. « طراحی و پیاده‌سازی مازول پخش با رمتران شبکه توزیع برق در نرمافزار DMS مبتنی بر مدل استاندارد CIM ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۸۰-محمدزاده، زهرا؛ شبرو، مریم. « استفاده از پروتکل TCP Westwood در شبکه‌های داده انتقال داده صنعت برق ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۸۱-پیرهادی، هما؛ رحمانی، معصومه. « معرفی و تحلیل سیستم جدید اندازه‌گیری میزان مصرف انرژی AMI ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۸۲-برهان آزاد، فرزاد؛ قدیمی، محمد. « بررسی کیفیت گاز طبیعی موردنیاز در توربین‌های گازی ساخت GE و ارائه پیشنهادات برای نیروگاه‌های داخل کشور ». ایران، تهران: سمینار بررسی مسائل و مشکلات بهره‌برداری و تعمیرات واحدهای GE F9، ۱۳۸۶.
- ۸۳-برهان آزاد، فرزاد؛ قدیمی، محمد؛ ظهیری، علیرضا. « استفاده از تکنولوژی‌های پاک ذغال‌سنگ در تولید برق به عنوان راهکاری برای کاهش وابستگی به سوخت گاز ». ایران، مشکین‌دشت، پژوهشگاه مواد و انرژی: همایش ملی سوخت، انرژی و محیط‌زیست، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۸۴-قدیمی، محمد؛ ظهیری، علیرضا. « بررسی وضعیت سیستم رنگ و پوشش در یکی از نیروگاه‌های برق-آبی کشور ». ایران، تهران: دومین کنفرانس ملی سد و نیروگاه‌های برق-آبی، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۸۵-قدیمی، محمد؛ احمدی اندبیلی، سیداحمد. « بررسی فنی و اقتصادی نصب مولتی‌سیکلون در سیستم فیلتراسیون سوخت گاز در یکی از نیروگاه‌های سیکل ترکیبی کشور ». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۸۶-رضاخانی، داور. « بررسی رفتار خوردگی هادی‌ها و یراق‌آلات در مناطق نفت‌خیز گچساران و ارائه روشهای مناسب جهت کاهش آن ». ایران، گیلان: سیزدهمین کنفرانس مهندسی توزیع نیروی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۸۷-رضاخانی، داور. « بررسی رفتار خوردگی داغ و اکسیداسیون پره متحرک ردیف اول توربین‌های GE F5 و TG2 ». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، مهرماه ۱۳۸۷.

- ۸۸- با جقلی، اعظم؛ جهانگیری، محمدرضا. «روشهای افزایش عمر ترازیشن پیس توربین‌های گازی مورد استفاده در کشور». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، مهرماه ۱۳۸۷.
- ۸۹- جهانگیری، محمدرضا. «بهینه‌سازی ترانسفورماتورهای توزیع در کشور از طریق کاربرد سیم‌پیچ‌های آلومینیومی به جای سیم‌پیچ‌های مسی». ایران، گیلان: سیزدهمین کنفرانس مهندسی توزیع نیروی برق، اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۹۰- جهانگیری، محمدرضا؛ فلاح شیخلری، علی‌اکبر؛ طاهرسیما، علی. «نقش عیوب بازسازی در کاهش عمر پرهای توربین گازی F9 GE و لزوم کنترل کیفی این پره‌ها پس از تعمیر و بازسازی». ایران، تهران: سمینار بررسی مسائل و مشکلات بهره‌برداری و تعمیرات واحدهای F9 GE، ۱۳۸۷، اسفندماه ۱۳۸۶.
- ۹۱- رعیت‌پور، معصومه؛ ثابت‌قدم، عیسی. «لروم رویکرد به روشهای نوین آلتراسونیک در ارزیابی تجهیزات نیروگاههای بخاری». ایران، تهران: هفتمین همایش کیفیت و بهره‌وری در صنعت برق، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۹۲- رعیت‌پور، معصومه؛ محمدی، مهدی. «ارزیابی عمر خزشی پره متحرک توربین گازی». ایران، تهران: اولین کنفرانس تجهیزات دوار در صنایع نفت و نیرو، مهرماه ۱۳۸۷.
- ۹۳- کاظم‌پور لیاسی، حسن؛ فلاح شیخلری، علی‌اکبر؛ علی‌بابایی، مرتضی؛ پارسا، سیاوش. «بررسی دلایل تخریب پره‌های ثابت دریف اول بازسازی شده توربین در یک واحد گازی نیروگاهی داخل کشور». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۹۴- ریاحی نوری، نسترن؛ صراف مأموری، رسول؛ مهدیخانی، علی. «بکارگیری طراحی آزمون تاگوچی در ساخت قرص برق‌گیر اکسیدروی نانوساختار». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۹۵- ریاحی نوری، نسترن؛ صراف مأموری، رسول؛ مهدیخانی، علی. «تأثیر نانوپودر اکسیدروی بر خواص فیزیکی و الکتریکی قرص برق‌گیر». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- ۹۶- هور، مهرنوش؛ بیرامی، هادی؛ شجاعی بهاء‌آباد، مریم. «ساخت سرامیک PZT مورد استفاده در سنسورهای پیزوفوتیک». ایران، تهران: بیست و سومین کنفرانس بین‌المللی برق، ۱۰-۱۲ آذرماه ۱۳۸۷.
- 97-M. Khanjari, S. Sahebzamani, F. Amini, Gh. Rajabi; "Power Industry R&D Roadmap in Iran", The 8th IERE General Meeting, Nov. 2008, Iguassu Falls, BRAZIL.
- 98-Gh. Zafarabadi, E. Amini Boroujeni.; "Identification of Generator Parameters from SSFR Test for Montazer-Qaem Power Plant", 43rd International Universities Power Engineering Conference (UPEC2008), Sep. 1-4, 2008, Padova, ITALY.
- 99-Gh. Zafarabadi, E. Amini Boroujeni.; "Investigation of Effect of Stator Resistance on Accuracy of Generator Parameters Identification with SSFR Method", 43rd International Universities Power Engineering Conference (UPEC2008), Sep. 1-4, 2008, Padova, ITALY.
- 100- D. Jalali, N. Moslemi, A.R. Shirani; "Proposed Methods for Recording and Analyzing of Transmission Lines and Substations Outages for Reliability Analyzing

and Identifying the Unreliable Points of the Power System”, Cigre Conference, Aug.25-29,2008, Paris, FRANCE.

- 101- N. Mahdavi, A.A. Gorji, M.B., Menhaj, S. Barghinia; “A Variable Structure Neural Network Model for Mid-term Load Forecasting of Iran National Electricity System”, IEEE-WCCI Conference, 2008, Hongkong, CHINA.
- 102- S. Barghinia, S. Kamankesh, N. Mahdavi, A.H. Vahabi, A.A. Gorji; “A Combination Method for Short Term Load Forecasting Used in Iran Electricity Market by NeroFuzzy, Bayesian and Finding Similar Days Methods”, IEEE-WCCI Conference, 2008, Hongkong, CHINA.
- 103- H. Ebrahimi Rad, A. Choobdar, H. Dehnavi; “A New Control Approach for Voltage Quality Improvement in Distribution Power System by Means of an SVC”, PEMD Conference, 2008, ENGLAND.
- 104- M.E Sarbandi Farahani.; “Feasibility Study, Implementation and Performance Evaluation of A Thermal Energy Storage System”, Global Conference on Global Warming, July6-10, 2008, TURKEY.
- 105- B. Shahbazi, M. Savaghebi, M. Ashouri, M. Vadiati; “Investigation of Transformer Cooling Improvement Utilizing Online Monitoring System”, ICIEA, 3rd IEEE Conference on Industrial Electronics and Applications, June 3-5, 2008, SINGAPORE.
- 106- M.R. Shariati, S.J. Vasei, A. Hooshmand Khooy, A. Omidvarnia; “A Novel Plan for Performance Evaluation of Aged Composite Insulators”, Cigre Conference, Aug.25-29, 2008, Paris, FRANCE.
- 107- M. Vadiati, A. Ghorbani, A.R. Ebrahimi, M. Arshia; “Future Trends of Substation Automation System by Applying IEC61850”, 43rd International Universities Power Engineering Conference (UPEC2008), Sep. 1-4, 2008, Padova, ITALY.
- 108- A. Hooshmand Khooy, M.R. Shariati, M.T. Hassanzadeh, M. Oskouee, S.J. Vasei; “Performance Evaluation of Composite Insulators in Pollution Conditions in Iran”, IEEE International Conference on Electro/Information Technology (EIT), 2008.
- 109- P. Hassanpour Divsheli, H. Ghadiri, A.H. Hesamnia, B. Amini; “A Novel Approach for Meter Placement for Load Estimation in Radial Distribution Networks”, 3rd International Conference on Electric Utility Deregulation and Restructuring and Power Technologies (DRPT), April 6-9, 2008, Nanjing, CHINA.
- 110- M. Vadiati, M. Asadi, M.R. Shariati; “A Novel Criterion for Determination of the Process Bus Structure to Connect Primary Equipment to the Automation System Based on IEC 61850”, International Association of Engineers (IAENG), March19-21, 2008, HONG KONG.
- 111- M. Vadiati, M. Asadi, B. Shahbazi, S. Farzalizadeh, N.R. Shariati, M. Rassaei; “A New Approach for Determination of the Communication Buses Architecture Based on IEC 61850 in Substation Automation System”, Internation Symposium on Power Electronics, Electrical Drives, Automation and Motion (SPEEDAM), 2008.
- 112- M. Rezaei, M. Oskouee, M.R. Shariati, S. Agah, M. Rasti; “A Practical Application of Substation Insulator Maintenance at a Steel Mill Factory in South of Iran”, Cigre Conference, Aug.25-29, 2008, Paris, FRANCE.

- 113- V. Mokarizadeh, E. Effatnejad, N. Amaninejad, H. Akbari; "Compilation of Specification the Criteria for Energy Consumption in Process of Wood Panels Production in Iran", 13th ILES Oil & Gas Conference, 30 Nov.-1 Dec., 2008, Tehran, IRAN.
- 114- S. Porkhial, M. Rezaei, A. Kahrobaeian; "Determination of Site Selection Criteria for Wind Turbine Test Station in Iran", World Renewable Energy Gongress, July2008, Glasgow, SCOTLAND.
- 115- A. Farhadi; "Modeling, Simulation and Reduction of Conducted Electromagnetic Interference Due to PWM Buck Type switching Power Supply", IEEE International Conference on Harmonics and Quality of Power.
- 116- M. Amirabadi; "Design and Implementation of Linear Predictive Controllers System", International Conference on Control, Automation and Systems, Oct. 14-17, 2008, Seol, KOREA.
- 117- M. Mozaffari; "Analysis of a Three Part 230 kV Optical Voltage Transducer with Multiple Electric Field Sensors", 8th IASTED International Conference on Power and Energy Systems, EuroPES 2008, June 23-25, 2008, Corfu, GREECE.
- 118- M. Mozaffari; "Design and Farbrication of Piezo-Optical Fabry-Perot Voltage Sensor", IEEE Avionics Fiber-Optics and Photonics Conference, 30 Sep.-2 Oct., 2008, San Diego, California, USA.
- 119- S.F. Ashrafi; "A New Low Voltage, High PSRR, CMOS Band Gap Voltage Reference", IEEE System on Chip Conference, Sep. 17-20., 2008, San Diego, California, USA.
- 120- S. Mahmoudi, A. Ghomi Tvakkoli; "ICCP (TASE.2) as a Standard Protocol for Connection between SCADA/EMS Applications: A Survey", 23rd Intenational Power System Conference (PSC), 2008, Tehran, Iran.

مقالات چاپ شده در مجلات و نشریات

- ۱- گوران اوریمی، سارا؛ امینی ولاشانی، سهراب؛ فرشیدنیا، علی؛ رحمانی، کیومرث. «نقش اندازه‌گیری On-line تخلیه جزئی درنگهداری موتورها و ژنراتورهای نیروگاهی و ارائه یک تجربه عملی». ایران، تهران: مجله اتوماسیون و ابزار دقیق، آبان ماه ۱۳۸۷.
- ۲- وهابی، عبدالحسین؛ برقی‌نیا، سعیده؛ وفادار، ناصر؛ برهمندپور، همایون. «پیشنهاد روشی نوین برای پیش‌بینی بار کوتاه‌مدت براساس یافتن روزهای مشابه». ایران، تهران: نشریه انرژی ایران، شماره ۲۷، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۳- آقاعلی، حبیب؛ حاجیلوی بنیسی، علی. «بررسی تجربی و مدلسازی توربین گازی جریان شعاعی دو ورودی توربушارژی تحت شرایط ورودی کامل و جزئی». ایران، تهران: مجله علمی-پژوهشی مرکز تحقیقات موتور ایران خودرو، زمستان ۱۳۸۷.
- ۴- شهرآزادی، بهیه؛ گیلانزاد، مجتبی. «بررسی اثرات مخرب رطوبت در ترانسفورماتورهای قدرت و معروفی مزایای اندازه‌گیری آن به روش On-line». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۴۷، ۱۳۸۷.
- ۵- باقری، فرشید؛ مکاری‌زاده، وهاب. «تحلیل اثربخشی سطح نورگذرها بر مصرف انرژی و تولید گازهای آلاینده در ساختمان‌های مسکونی کشور». ایران، تهران: ماهنامه تخصصی-پژوهشی تازه‌های انرژی، شهریورماه ۱۳۸۷.
- ۶- باقری، فرشید؛ مکاری‌زاده، وهاب؛ کوچاریان، آبرت. «تحلیل اقتصادی راهکارهای بهینه‌سازی مصرف انرژی سرمایشی و گرمایشی در ساختمان‌های کشور». ایران، تهران: فصلنامه نظام مهندسی ساختمان، پاییز ۱۳۸۷.
- ۷- مصطفوی، عبدال... «کاهش مشکلات سختی‌گیری آب در روش آهک‌زنی سرد». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، مهرماه ۱۳۸۷.
- ۸- مصطفوی، عبدال... «تولید جلبک در نیروگاه برق». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، آذرماه ۱۳۸۷.
- ۹- حق‌برست کاشانی، آرش؛ اکبری، امیر؛ صالح ایزدخواست، پژمان؛ لاری، حمیدرضا. «تحلیل میزان انرژی دریافتی و تولیدی سلول‌های فتوولتائیک در نقاط منتخب ایران». ایران، تهران: ماهنامه تخصصی، آموزشی و تحلیلی تازه‌های انرژی، سریال اول، شماره ۲، ۱۳۸۷.
- ۱۰- ظهیری، علیرضا؛ احمدی اندبیلی، سیداحمد. «الزمات ایمنی، بهداشتی و زیستمحیطی در آماده‌سازی سایشی-پاششی سطوح». ایران، تهران: مجله پوشش‌های سطحی، شماره ۲۵، پاییز ۱۳۸۷.

- ۱۱- ظهیری، علیرضا؛ احمدی اندیلی، سیداحمد؛ قدیمی، محمد. «راهکارهای کاهش آلینده‌های گازی در نیروگاههای ذغال‌سوز». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، دی ماه ۱۳۸۷.
- ۱۲- شیری، محمدرضا. «کاربرد مواد کامپوزیت در هادی‌های خطوط انتقال نیرو». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۴۱، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۱۳- رعیت‌پور، معصومه؛ میرحسین، سیدمحمد. «استراتژی تخمین عمر پره‌های توربین گازی با استفاده از روش‌های محاسباتی». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۴۱، خردادماه ۱۳۸۷.
- ۱۴- جهانگیری، محمدرضا؛ فلاح شیخلری، علی‌اکبر. «تکنولوژی تخمین عمر باقیمانده، نیاز ضروری تعمیرات پیشگیرانه و بهبود عملکرد نیروگاههای آبی». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۴۴، شهریورماه ۱۳۸۷.
- ۱۵- کاظم‌پور لیاسی، حسن. «آبندی اجزاء کمپرسور و توربین با استفاده از مواد سایش‌پذیر به منظور افزایش راندمان و عمر قطعات». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۵۰، اسفندماه ۱۳۸۷.
- ۱۶- مهدی‌زاده، محسن. «روشهای ارزش‌گذاری نیروگاه». ایران، تهران: ماهنامه علمی-تخصصی صنعت برق، شماره ۱۴۵، مهرماه ۱۳۸۷.
- ۱۷- ریاحی نوری، نسترن؛ مرکزی، مجید. «بهینه‌سازی ترکیب به منظور افزایش خواص مکانیکی و الکتریکی مقره‌های پرسلانی فشارقوی». ایران، تهران: نشریه فنی و مهندسی مدرس، شماره ۳۱، بهار ۱۳۸۷.
- ۱۸- ریاحی نوری، نسترن؛ خیابانی مقدم، میترا؛ پیامی، آرش. «آشنایی با نانوکامپوزیت‌های پلیمری و معرفی برخی از کاربردهای آنها در صنعت برق». ایران، تهران: نشریه علمی، خبری و تحلیلی فضای نانو، سال سوم، شماره ۱۶، فروردین و اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۷.
- ۱۹- خیابانی مقدم، میترا؛ رضانژاد، ساینا؛ بیرامی، هادی؛ علم‌دوست، بهنام. «ساخت قالب سیلیکونی جهت مقره‌های بتون پلیمری». ایران، تهران: مجله بسپار، شماره ۷۲، ۱۳۸۷.

- 20- S.E. Moussavi Torshizi, E.A. Saadati, A. Rafiee; “Optimization of Gaz Nozzles Geometry in Dual-Fuel Burners of Power Station”, Journal of Failure Analysis and Prevention, ASM International 2008, SINGAPORE.
- 21- M. Bahramgiri; “Design and Fabrication of A Prototype Switched Reluctance Motor and Its Driver System for Domestic Evaporative Coolers”, IERE Newsletter, No. 81, Nov. & Dec. 2008.
- 22- M. Soltanieh, A.M. Eslami, A. Moradian; “Feasibility Study of Carbon Dioxide Capture from Power Plants and Other Major Stationary Sources and Storage in Iranian Oil Fields for Enhanced Oil Recovery (EOR)”, Energy Procedia, 2008.
- 23- M.R. Shariati, A.R. Moradian, S.J. Vasei, S.A., Kamali, G. Alizadeh; “Iran Examines Insulator Contamination”, Transmission & Distribution World, 2008.

- 24- M.R. Shariati; "On the Use of Power Arc Protection Devices for Composite Insulators on Transmission Lines", Electra, No. 43, Dec. 2008.
- 25- A. Zahiri; "Requirements of Paint & Coating Inspection", Iran Surface Coatings Magazine, March 2008.
- 26- M. Khiyabani Moghadam, S. Rezanejad, H. Beirami, B. Elmdoust; "Making of Silicon Mould for Polymer Concrete Insulators", Baspar Journal, No. 72, 2008.

مقالات چاپ شده در مجلات نمایه شده (ISI)

- 1- S. Soleymani, A.M. Ranjbar, A.R. Shirani; "New Approach To Bidding Strategies of Generating Companies in Day Ahead Energy Market", Energy Conversion and Management Journal, No. 49, 2008.
- 2- S. Soleymani, A.M. Ranjbar, A.R. Shirani; "Strategy Bidding of Generating Units in Competitive Electricity Market with Considering Their Reliability", Electrical Power & Energy Systems Journal, No. 30, 2008.
- 3- A. Haghparast Kashani, P. Shaleh Izadkhast, H.R. Lari; "Development of Optimum Solar Irradiation Energy Model for IRAN", International Journal Clogbal Energy Issues, Vol. 31, No. 2, pp. 132-149, 2009.
- 4- A. Ehsani, A.M. Ranjbar, A. Jafari, M. Fotouhi Firuzabad; "Reliability Evaluation of Deregulated Electric Power Systems for Planning Applications", Reliability Engineering and System Safety, Vol. 93, No. 10, pp. 1473-1484, 2009.
- 5- N. Riahi Noori, R. Sarraf Mamoory, P. Alizadeh, A. Mehdikhani; "Synthesis of ZnO Nano Powder by a Gel Combustion Method", Journal of Ceramic Processing Research, Vol. 9, No. 3, pp. 246-249, 2008.
- 6- N. Riahi Noori, R. Sarraf Mamoory, A. Mehdikhani, A.M. Hadian; "The effect of Al₂O₃ on Physical & Electrical Properties of ZnO Varistors", Journal of Ceramic Processing Research, Vol. 9, No. 2, pp. 107-110, 2008.